

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

2019 - 2020

ИЗВЛЕЧЕНИЕ ОТ ДОКУМЕНТА „ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ”

ОТ МЕСЕЧНАТА СЕСИЯ ОТ

15 - 18 април 2019 г.

(Част XI)

СЪДЪРЖАНИЕ

P8_TA-PROV(2019)0415	5
ЕВРОПЕЙСКА ГРАНИЧНА И БРЕГОВА ОХРАНА ***I	
P8_TA-PROV(2019)0416	525
ВИЗОВ КОДЕКС ***I	

ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ
Неокончателен вариант

P8_TA-PROV(2019)0415

Европейска гранична и брегова охрана *I**

Законодателна резолюция на Европейския парламент от 17 април 2019 г. относно предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно европейската гранична и брегова охрана и за отмяна на Съвместно действие 98/700/ПВР на Съвета, Регламент (ЕС) № 1052/2013 на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (ЕС) 2016/1624 на Европейския парламент и на Съвета (COM(2018)0631 – C8-0406/2018 – 2018/0330A(COD))

(Обикновена законодателна процедура: първо четене)

Европейският парламент,

- като взе предвид предложението на Комисията до Парламента и до Съвета (COM(2018)0631),
- като взе предвид член 294, параграф 2 и член 77, параграф 2, букви б) и г) и член 79, параграф 2, буква в) от Договора за функционирането на ЕС, съгласно които Комисията е внесла предложението в Парламента (C8-0406/2018),
- като взе предвид член 294, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз,
- като взе предвид становището на Европейския икономически и социален комитет от 12 декември 2018 г. ¹,
- като взе предвид становището на Комитета на регионите от 6 февруари 2019 г. ²,
- като взе предвид решението на Председателския съвет от 21 март 2019 г. да разреши на комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи да раздели посоченото по-горе предложение на Комисията и да изготви два отделни законодателни доклада въз основа на него,
- като взе предвид временното споразумение, одобрено от компетентната комисия съгласно член 69е, параграф 4 от своя Правилник за дейността и поетия с писмо от 1 април 2019 г. ангажимент на представителя на Съвета за одобряване на

¹ ОВ С 110, 22.3.2019 г., стр. 62.

² Все още непубликувано в Официален вестник.

позицията на Парламента в съответствие с член 294, параграф 4 от Договора за функционирането на Европейския съюз,

- като взе предвид член 59 от своя Правилник за дейността,
 - като взе предвид доклада на комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи и становището на комисията по бюджети (A8-0076/2019),
1. приема изложената по-долу позиция на първо четене;
 2. одобрява съвместното изявление на Парламента и Съвета, приложено към настоящата резолюция;
 3. приканва Комисията да се отнесе до него отново, в случай че замени своето предложение с друг текст, внесе или възнамерява да внесе съществени промени в това предложение;
 4. възлага на своя председател да предаде позицията на Парламента съответно на Съвета и на Комисията, както и на националните парламенти.

Позиция на Европейския парламент, приета на първо четене на 17 април 2019 г. с оглед на приемането на Регламент (ЕС) 2019/... на Европейския парламент и на Съвета относно европейската гранична и брегова охрана и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1052/2013 на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (ЕС) № 2016/1624 на Европейския парламент и на Съвета*

■

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 77, параграф 2, букви б) и г) и член 79, параграф 2, буква в) от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет³,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите⁴,

в съответствие с обикновената законодателна процедура⁵,

* ТЕКСТЪТ ПОДЛЕЖИ НА ПРАВНО-ЕЗИКОВА РЕДАКЦИЯ.

³ ОВ С , , стр. .

⁴ ОВ С , , стр. .

⁵ Позиция на Европейския парламент от 17 април 2019 г.

като имат предвид, че:

- (1) Целта на политиката на Съюза в областта на управлението на външните граници е да се разработи и прилага европейско интегрирано управление на границите на национално равнище и на равнището на Съюза, което представлява естествена последица от свободното движение на хора в Съюза и е основен елемент от пространството на свобода, сигурност и правосъдие. Европейското интегрирано управление на границите е от основно значение за подобряване на управлението на миграцията. Целта е да се управлява ефикасно преминаването на външните граници и да се преодолеят предизвикателствата, свързани с миграцията, и евентуалните бъдещи заплахи по тези граници, като по този начин се допринася за справянето с тежката престъпност с трансгранично измерение и за осигуряването на високо равнище на вътрешна сигурност в Съюза. В същото време е необходимо да се действа при пълно зачитане на основните права и по начин, гарантиращ свободното движение на хора в Съюза.

- (2) Европейска агенция за управление на оперативното сътрудничество по външните граници на държавите членки на Европейския съюз бе създадена с Регламент (ЕО) № 2007/2004⁶. От 1 май 2005 г., когато пое функциите си, тя успешно подпомага държавите членки при изпълнението на оперативните аспекти на управлението на външните граници чрез съвместни операции и бърза гранична намеса, както и чрез анализ на риска, обмен на информация, връзки с трети държави и връщане на подлежащи на връщане лица.

⁶ Регламент (ЕО) № 2007/2004 на Съвета от 26 октомври 2004 г. за създаване на Европейска агенция за управление на оперативното сътрудничество по външните граници на държавите членки на Европейския съюз (ОВ L 349, 25.11.2004 г., стр. 1).

- (3) Европейската агенция за управление на оперативното сътрудничество по външните граници на държавите членки на Европейския съюз беше преименувана на Европейска агенция за гранична и брегова охрана („Агенцията“), *наричана обикновено Frontex*, и нейните задачи бяха разширени, като изцяло бе осигурена непрекъснатостта на всички нейни дейности и процедури. Ключовата роля на Агенцията следва да се състои в създаването на техническа и оперативна стратегия като част от многогодишния стратегически цикъл на политиката за прилагането на европейско интегрирано управление на границите, упражняването на надзор над ефективното функциониране на граничния контрол по външните граници, извършването на анализ на риска и оценки на уязвимостта, предоставянето на по-голяма техническа и оперативна помощ на държавите членки и трети държави чрез съвместни операции и бърза гранична намеса, осигуряването на практическото изпълнение на мерки при ситуация, която изисква спешни действия по външните граници, оказването на техническа и оперативна помощ в подкрепа на операции по търсене и спасяване за бедстващи в морето лица, организирането, координирането и провеждането на операции по връщане ■ .

- (4) От началото на миграционната криза през 2015 г. Комисията предприе важни инициативи *и предложи поредица от мерки* за укрепване на защитата на границите на Съюза *и възстановяване на нормалното функциониране на Шенгенското пространство*. През декември 2015 г. бе представено предложение за значително укрепване на мандата на Европейската агенция за управление на оперативното сътрудничество по външните граници, по което беше постигната *бързо* договореност през 2016 г. Регламентът за европейската гранична и брегова охрана влезе в сила на 6 октомври 2016 г.

- (5) Въпреки това правната уредба на Съюза в областта на контрола на външните граници, връщането, **борбата с трансграничната престъпност** и убежището все още се нуждае от по-нататъшно подобрене. За тази цел и за допълнително подпомагане на настоящите и бъдещите предвидени оперативни усилия европейската гранична и брегова охрана следва да бъде реформирана, като на Европейската агенция за гранична и брегова охрана се предостави посилен мандат, и по-специално като бъде снабдена с необходимия капацитет под формата на европейски постоянен корпус за гранична и брегова охрана, **който да достигне постепенно, но бързо стратегическата цел за капацитет** от 10 000 оперативни служители, **както е определено в приложение I**, с изпълнителни правомощия, **ако е приложимо**, за ефективна подкрепа на място на държавите членки в техните усилия за защита на външните граници, **борбата с трансграничната престъпност** и значително ускоряване на ефективното **и устойчиво** връщане на незаконни мигранти. **Това представлява максималният наличен капацитет за ефективно справяне със съществуващите и бъдещите оперативни нужди за граничните операции и операцията по връщане в Съюза и в трети държави, включително капацитета за бързо реагиране за справяне с бъдещи кризи.**

- (5a) *Комисията следва да извърши преглед на общия брой и състава на Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана, включително размера на приноса на отделните държави членки към постоянния корпус, както и на неговото обучение, експертни знания и професионализъм. До март 2024 г. Комисията представя при необходимост подходящи предложения за изменение на приложения I, III, IV и Va. В случай че Комисията не представи предложение, тя излага причините за това.*
- (5б) *Прилагането на настоящия регламент, по-специално създаването на Постоянен корпус на европейската гранична и брегова охрана, включително след прегледа, следва да бъде предмет на рамката и ограниченията на многогодишната финансова рамка.*

- (6) В своите заключения от 28 юни 2018 г. Европейският съвет призова за засилване на подкрепящата роля на Европейската агенция за гранична и брегова охрана, включително в сътрудничеството с трети държави, чрез увеличаването на ресурсите и подсилен мандат, с оглед на това да се осигури ефективният контрол на външните граници, както и значително да се ускори ефективното връщане на незаконни мигранти.
- (7) Необходим е ефективен мониторинг на преминаването на външните граници, преодоляване на предизвикателствата, свързани с миграцията, и на евентуалните бъдещи заплахи по външните граници, осигуряване на високо равнище на вътрешна сигурност в рамките на Съюза, гарантиране функционирането на Шенгенското пространство и зачитане на всеобхватния принцип на солидарност. Това следва да бъде придружено от проактивно управление на миграцията, включително чрез предприемане на необходимите мерки в трети държави. С оглед на посоченото е необходимо да се консолидира европейската гранична и брегова охрана и още повече да се разшири мандатът на Европейската агенция за гранична и брегова охрана. █
- █

- (9) При прилагането на европейско интегрирано управление на границите следва да се осигури съгласуваност с другите цели на политиката ■ .
- (8a) *Основано на модела за контрол на достъпа на четири нива, европейското интегрирано управление на границите обхваща мерки в трети държави, като например в рамките на общата визова политика, мерки със съседни трети държави, мерки за граничен контрол на външните граници, анализ на риска и мерки в Шенгенското пространство и за връщане.*

- (10) Европейското интегрирано управление на границите следва да се прилага като споделена отговорност на Агенцията и националните органи, които отговарят за управлението на границите, включително бреговата охрана, доколкото тя изпълнява операции по наблюдение на морските граници и всякакви други задачи по граничен контрол, както и тези, отговарящи за връщането. Докато държавите членки запазват основната отговорност за управлението на своите външни граници в свой интерес и в интерес на всички държави членки и са отговорни за издаването на решения за връщане, Агенцията следва да подпомага прилагането на мерките на Съюза, свързани с управлението на външните граници и връщането, чрез укрепване, оценяване и координиране на действията на държавите членки, които прилагат тези мерки. *Дейностите на Агенцията следва да допълват усилията на държавите членки.*

- (11) С цел да се гарантира ефективното прилагане на европейското интегрирано управление на границите и да се повиши ефикасността на общата политика в областта на връщането , следва да бъде създадена европейска гранична и брегова охрана. Следва да ѝ се предоставят необходимите финансови и човешки ресурси и оборудване. Европейската гранична и брегова охрана следва да се състои от Европейската агенция за гранична и брегова охрана и националните органи, които отговарят за управлението на границите, включително бреговата охрана, доколкото тя изпълнява задачи по граничен контрол, както и органи, отговорни за връщането. Като такава, тя ще разчита на общото използване на информацията, способностите и системите на национално равнище и на отговора на Агенцията на равнището на Съюза.
- (10а) *Техническите стандарти за информационните системи и софтуерните приложения следва да се приведат в съответствие със стандартите, използвани от eu-LISA или други информационни системи в областта на свободата, сигурността и правосъдието.*

- (12) Европейското интегрирано управление на границите не променя съответните правомощия на Комисията и държавите членки в областта на митниците, по-специално по отношение на контрола, управлението на риска и обмена на информация.
- (13) Развитието на политиката и законодателството в областта на контрола на външните граници и връщането, включително разработването на стратегия за европейско интегрирано управление на границите, остава отговорност на институциите на Съюза. Следва да се гарантира тясната координация между Агенцията и тези институции.

- (14) Ефективното прилагане на европейското интегрирано управление на границите от Европейската агенция за гранична и брегова охрана следва да се осигури чрез цикъла на многогодишната стратегическа политика за европейско интегрирано управление на границите. С многогодишния цикъл следва да се установи интегриран, единен и непрекъснат процес за предоставяне на стратегически насоки на всички съответни участници на равнището на Съюза и в държавите членки в областта на управлението на границите и на връщането с цел тези участници да прилагат европейското интегрирано управление на границите по последователен начин. Цикълът следва също така да обхване всички съответни взаимодействия на Европейската агенция за гранична и брегова охрана с Комисията, други институции и органи, както и сътрудничеството с други съответни партньори, включително трети държави и трети страни, когато е целесъобразно.
- (15) Европейското интегрирано управление на границите изисква интегрирано планиране между държавите членки и Агенцията по отношение на операции относно границите и връщането, за да се подготвят отговори *на предизвикателствата* по външните граници, *при* планирането на действия при извънредни ситуации **■** и *по отношение на координирането* на дългосрочното развитие на способностите както по отношение на набирането и обучението на служителите, така и по отношение на придобиването и развитието на оборудването.

(14a) Агенцията следва да разработи технически стандарти за обмен на информация, както е предвидено в настоящия регламент. Освен това, за ефективното прилагане на Кодекса на шенгенските граници и при надлежно зачитане на отговорността на държавите членки следва да се разработят общи минимални стандарти за наблюдение на външните граници. За тази цел Агенцията може да допринесе за определянето на общи минимални стандарти в съответствие с отговорността на държавите членки и Комисията. Тези общи минимални стандарти за наблюдение на външните граници следва да се определят в съответствие с вида на границите, степените на въздействие, определени от Агенцията за всеки участък от външната граница, и други фактори, като например географските особености. При тяхното разработване следва да се вземат предвид възможните ограничения, произтичащи от националното законодателство.

- (16) Прилагането на настоящия регламент не засяга разделението на областите на компетентност между Съюза и държавите членки или задълженията на държавите членки съгласно Конвенцията на ООН по морско право, Международната конвенция за безопасност на човешкия живот на море, Международната конвенция за търсене и спасяване по море, Конвенцията на ООН срещу транснационалната организирана престъпност и Протокола към нея срещу незаконния трафик на мигранти по суша, море и въздух, Конвенцията за статута на бежанците, Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи, *Конвенцията на ООН за статута на лицата без гражданство* и други съответни международни инструменти.
- (17) Прилагането на настоящия регламент не засяга Регламент (ЕС) № 656/2014 на Европейския парламент и на Съвета⁷. *Морските операции следва да се извършват по такъв начин, че при всички случаи да се гарантира безопасността на заловените или спасените лица, безопасността на участващите екипи и на трети страни.*

⁷ Регламент (ЕС) № 656/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. за установяване на правила за наблюдението на външните морски граници в контекста на оперативното сътрудничество, координирано от Европейската агенция за управление на оперативното сътрудничество по външните граници на държавите – членки на Европейския съюз (ОВ L 189, 27.6.2014 г., 9. стр. 93).

- (18) Агенцията следва да изпълнява своите задачи, без да се засягат принципа на субсидиарност и отговорностите на държавите членки във връзка с поддържането на закона и реда и гарантирането на вътрешната сигурност, **и в съответствие с принципа на субсидиарност.**
- (19) Агенцията следва да изпълнява своите задачи, без да се засяга компетентността на държавите членки по отношение на отбраната.
- (20) Разширените задачи и правомощия на Агенцията следва да бъдат балансирани със засилени гаранции за защита на основните права и повишена **отчетност и** отговорност, **по-конкретно по отношение на упражняването на изпълнителните правомощия от страна на редовния персонал.**

- (21) Агенцията разчита на сътрудничеството на държавите членки, за да бъде в състояние да изпълнява ефективно своите задачи. В това отношение е важно Агенцията и държавите членки да действат добросъвестно и да осъществяват навременен и точен обмен на информация. Нито една държава членка не следва да бъде задължавана да предоставя информация, чието разкриване тя счита за противоречащо на основните интереси на нейната сигурност.
- (21) Държавите членки следва също така както в свой интерес, така и в интерес на другите държави членки, да предоставят необходимите данни, необходими за дейностите, извършвани от Агенцията, включително за целите на осведомеността за състоянието, анализа на риска, оценките на уязвимостта и интегрираното планиране. Те следва също така да гарантират, че данните са точни, актуални и законно получени и въведени. ***Когато тези данни включват лични данни, следва да се прилага изцяло правото на Съюза в областта на защитата на данните.***

- (22a) *Комуникационната мрежа, предвидена в настоящия регламент, следва да се основава на и да замени комуникационната мрежа на Eurosur, разработена в рамките на Регламент (ЕС) № 1052/2013 на Европейския парламент и на Съвета⁸. Комуникационната мрежа следва да се използва за всички случаи на защитен обмен на информация в рамките на европейската гранична и брегова охрана. Нейното ниво на акредитация следва да бъде повишено до нивото на поверителност „UE/EU Confidential“ с цел подобряване на информационните гаранции между държавите членки и с Агенцията.*
- (23) Европейската система за наблюдение на границите (Eurosur) е необходима за функционирането на Европейската агенция за гранична и брегова охрана с цел създаването на рамка за обмен на информация и за оперативно сътрудничество между националните органи на държавите членки, както и с Агенцията. Eurosur осигурява на тези органи и на Агенцията необходимата инфраструктура и инструментариум за подобряване на тяхната осведоменост за състоянието и *за увеличаване на способността* за реагиране на външните граници, за целите на откриване, предотвратяване и борба с незаконната миграция и трансграничната престъпност и допринасяне за спасяване и за осигуряване на защита на живота на мигрантите.

⁸ *Регламент (ЕС) № 1052/2013 на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Европейската система за наблюдение на границите (Eurosur) (ОВ L 295, 6.11.2013 г., стр. 11).*

- (24) Държавите членки следва да създадат национални координационни центрове за подобряване на обмена на информация и сътрудничеството помежду им и с Агенцията, за наблюдението на границите и за извършване на проверки на граничните контролно-пропускателни пунктове. За правилното функциониране на Eurosur е изключително важно всички национални органи, отговорни за наблюдението на външните граници по силата на националното право, да си сътрудничат чрез националните координационни центрове.
- (23a) *Ролята на националния координационен център за координиране и обмен на информация между всички органи, носещи отговорност за контрола по външните граници на национално равнище, не засяга правомощията, установени на национално равнище по отношение на планирането и изпълнението на дейностите по граничен контрол.*

- (24) Настоящият регламент не следва да препятства държавите членки да натоварят своите национални координационни центрове и с отговорността за координирането на обмена на информация и сътрудничеството във връзка с други компоненти на **европейското интегрирано** управление на границите **■** .
- (26) Качеството на обменената между държавите членки и Агенцията информация **и навременността на обмена на тази информация представляват предварителни условия** за правилното функциониране на интегрираното управление на границите. Въз основа на успеха на Eurosur това качество следва да се гарантира чрез стандартизация, автоматизиране на обмена на информация между мрежите и системите, гарантиране на информацията и контрол на качеството на предаваните данни и информация.

- (26) Агенцията следва да предоставя необходимата помощ за разработването и функционирането на Eurosur, включително за оперативната съвместимост на системите, по-специално чрез създаване, поддържане и координиране на рамката за Eurosur.
- (27) Eurosur следва да осигурява изчерпателна картина на състоянието на външните граници, но също така в Шенгенското пространство и в предграничната зона. Тя следва да обхваща наблюдението на сухоземните, морските и въздушните граници, но също така и проверките на граничните контролно-пропускателни пунктове. ***Осигуряването на осведоменост за състоянието в рамките на Шенгенското пространство не следва да води до оперативни дейности от страна на Агенцията по вътрешните граници на държавите членки.***

- (28) Наблюдението на въздушните граници следва да бъде елемент от управлението на границите, тъй като за извършването на незаконни дейности, свързани с имиграцията, както и на трансгранични престъпления е налице използването на частни полети и на дистанционно управляеми летателни системи. *Наблюдението на въздушните граници има за цел разкриването и наблюдението на подозрителни полети, които преминават или възнамеряват да преминат външните граници на ЕС, както и извършване на свързан с това анализ на риска с цел мобилизиране на способности за реагиране от страна на компетентните органи на ЕС и на държавите членки. За тази цел следва да се насърчава сътрудничеството на равнището на ЕС между Агенцията, управителния орган на мрежата (Евроконтрол) на Европейската мрежа за управление на въздушното движение и Европейската агенция за авиационна безопасност (ЕААБ). Когато е уместно, държавите членки следва да могат да получават информация за подозрителни външни полети и да реагират по съответния начин. Агенцията следва да наблюдава и подкрепя научните изследвания и иновативните дейности в тази област.*

- (28a) *Съобщаването за събития, свързани с неразрешени вторични движения в Eurosur, ще допринесе за наблюдението от страна на Агенцията на миграционните потоци към и в рамките на Съюза за целите на анализа на риска и осведомеността за състоянието. Актът за изпълнение, посочен в член 25, параграф 3, допълнително ще определи вида на докладването, за да се постигне най-добре тази цел.*
- (30) Предоставяните от Агенцията услуги на Eurosur за обединяване на данни следва да се основават на общото прилагане на наблюдателни средства и на междуведомственото сътрудничество на равнището на Съюза, включително предлагането на услуги в сферата на сигурността по програма „Коперник“. Те следва да предоставят на държавите членки и на Агенцията с информационни услуги с добавена стойност, които са свързани с интегрираното управление на границите. Услугите на Eurosur за обединяване на данни следва да бъдат разширени, за да подкрепят проверките на граничните контролно-пропускателни пунктове, наблюдението на въздушните граници и на миграционните потоци.

- (31) Практиката на пътуване с малки и неподходящи за плаване по море съдове увеличи драстично броя на мигрантите, които се удавят по южните външни морски граници. Eurosur следва да подобри значително оперативната и техническата способност на Агенцията и на държавите членки да откриват такива малки съдове и да подобряват способността за реагиране на държавите членки, като по този начин допринасят за намаляване на смъртните случаи на мигранти, *включително в рамките на операции по търсене и спасяване.*
- (32) В настоящия регламент се отчита, че миграционните маршрути се използват и от лица, които се нуждаят от международна закрила.

- (33) Агенцията следва да изготвя обобщени и специализирани анализи на риска въз основа на общ модел за интегриран анализ на риска, който се прилага от самата Агенция и от държавите членки. Агенцията следва да предоставя, въз основа и на информация, осигурена от държавите членки, адекватна информация относно всички аспекти, свързани с европейското интегрирано управление на границите, по-специално относно граничния контрол, връщането, *феномена на* незаконните вторични движения на граждани на трети държави в рамките на Съюза, *представен като тенденции, маршрути и обем*, предотвратяването на трансграничната престъпност, включително улесняването на неразрешеното преминаване на границата, трафика на хора, тероризма и хибридните заплахи, както и относно ситуацията в съответните трети държави, така че да се осигури възможност за предприемане на подходящи мерки или за справяне с установените заплахи и рискове с оглед на подобряването на интегрираното управление на външните граници.

- (33) Като се имат предвид дейностите ѝ по външните граници, Агенцията следва да допринася за предотвратяването и разкриването на **трансгранични престъпления** ■ като незаконното превеждане на мигранти през граница, трафик на хора и тероризъм, когато е целесъобразно тя да предприема действия и след като е получила съответна информация посредством своята дейност. Тя следва да координира своята дейност с Европол, в качеството му на агенция, отговаряща за подкрепата и засилването на действията на държавите членки и сътрудничеството им за предотвратяване и борба с тежката престъпност, засягаща две или повече държави членки. За **трансграничното** измерение са характерни престъпления, пряко свързани с незаконно пресичане на външните граници, включително трафик на хора или незаконно превеждане на мигранти. **В съответствие с** член 1, параграф 2 от Директива 2002/90/ЕО на Съвета⁹, **който предвижда, че** държавите членки **може да вземат решение** да не налагат санкции, когато целта на поведението е оказването на хуманитарна помощ на мигрантите.

⁹ Директива 2002/90/ЕС на Съвета от 28 ноември 2002 г. за определяне на подпомагане на незаконното влизане, преминаването и пребиваването (ОВ L 328, 5.12.2002 г., стр. 17).

- (35) В духа на споделената отговорност ролята на Агенцията следва да включва извършването на редовен мониторинг на управлението на външните граници, ***включително на зачитането на основните права при осъществяване на дейностите на Агенцията по управление на границите и по връщане.*** Агенцията следва да осигури подходящ и ефективен мониторинг не само чрез осведоменост за състоянието и анализ на риска, но и чрез присъствието на експерти от собствените ѝ служители в държавите членки. Агенцията следва да бъде може да разполага служители за връзка в държавите членки за определен период, през който служителят за връзка докладва на изпълнителния директор. Докладът на служителите за връзка следва да е част от оценката на уязвимостта.

- (36) Агенцията следва да извършва оценка на уязвимостта въз основа на обективни критерии с цел оценяване на капацитета и готовността на държавите членки да се справят с предизвикателства по външните си граници и да съдейства на Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана и на фонда от техническо оборудване. Оценката на уязвимостта следва да включва оценяване на оборудването, инфраструктурата, персонала, бюджета и финансовите ресурси на държавите членки, както и плановете им за действие при извънредни ситуации за справяне с възможни кризи по външните граници. Държавите членки следва да предприемат мерки за отстраняване на евентуалните недостатъци, констатирани в тази оценка. Изпълнителният директор следва да набележи мерките, които да бъдат предприети, и да ги препоръча на съответната държава членка. Изпълнителният директор следва също така да определи срок, в рамките на който да бъдат предприети тези мерки и да следи отблизо за навременното им изпълнение. Когато необходимите мерки не са предприети в рамките на определения срок, въпросът следва да бъде отнесен до управителния съвет за допълнително решение.

- (37) Ако на Агенцията не се предостави точна и навременна информация, необходима за извършването на оценка на уязвимостта, това следва да може да бъде отчетено при извършване на оценката на уязвимостта, освен ако не бъдат изтъкнати надлежно обосновани причини за задържане на данните.
- (38) Оценката на уязвимостта и механизма за оценка по Шенген, създаден с Регламент (ЕС) № 1053/2013 на Съвета¹⁰, са два допълващи се механизма за гарантиране на контрол на качеството на европейско равнище на правилното функциониране на Шенгенското пространство и за осигуряване на постоянна готовност на равнището на Съюза и на национално равнище с цел реагиране на всякакви предизвикателства по външните граници. *Макар механизмът за оценка по Шенген да е основният инструмент за оценка на прилагането и спазването на законодателството на Съюза в държавите членки, синергиите между тези механизми следва да бъдат увеличени максимално с цел създаване на подобрена картина на състоянието на функционирането на Шенгенското пространство, като се избягва, доколкото е възможно, дублирането на усилията от страна на държавите членки и се гарантира по-добре координирано използване на съответните финансови инструменти на Съюза в подкрепа на управлението на външните граници. За тази цел следва да се установи редовен обмен на информация между Агенцията и Комисията относно резултатите от двата механизма.*

¹⁰ Регламент (ЕС) № 1053/2013 на Съвета от 7 октомври 2013 г. за създаването на механизъм за оценка и наблюдение с цел проверка на прилагането на достиженията на правото от Шенген и за отмяна на решението на изпълнителния комитет от 16 септември 1998 г. за оценка и прилагане на Споразумението от Шенген (ОВ L 295, 6.11.2013 г., стр. 27).

- (38) Предвид това, че държавите членки определят гранични участъци, за които Агенцията определя степени на въздействие, както и че способностите за реагиране на държавите членки и на Агенцията следва да бъдат свързани с тези степени на въздействие, следва **временно** да бъде създадена четвърта, **критична** степен на въздействие, съответстваща на ситуация, при която Шенгенското пространство е изложено на риск и Агенцията следва да се намеси.
- (39a) *Ако за участък от морската граница бъде определена висока или критична степен на въздействие поради увеличаването на незаконната имиграция, засегнатите държави членки вземат предвид тази информация при планирането и провеждането на операции по търсене и спасяване, тъй като подобна ситуация може да доведе до увеличаване на търсенето на помощ за бедстващи лица в морето.*

- (40) Агенцията следва да организира необходимата оперативна и техническа помощ за държавите членки, за да подсили капацитета им да изпълняват задълженията си по отношение на контрола на външните граници и да се справят с предизвикателства по външните граници, произтичащи от *нарасналия брой пристигащи незаконни мигранти* или *от* трансгранична престъпност. Тази помощ не следва да засяга компетентността на съответните национални органи за започване на наказателно разследване. В това отношение Агенцията следва, по искане на държава членка или по своя собствена инициатива *със съгласието на съответната държава членка*, да организира и координира съвместни операции за една или повече държави членки и да разположи екипи на Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана, както и да предостави необходимото техническо оборудване.

- (41) В случаите, когато са налице конкретни и прекомерни предизвикателства по външните граници, Агенцията следва да организира и координира, по искане на държава членка или по своя собствена инициатива **със съгласието на съответната държава членка**, бърза гранична намеса и да разположи както екипи на Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана, така и техническо оборудване, включително от фонда за оборудване за бързо реагиране. Бързата гранична намеса следва да осигури подкрепление през ограничен период от време в ситуации, в които се изискват неотложни действия и когато такава намеса ще осигури ефективна реакция. За да се гарантира ефективността на тази намеса, държавите членки следва да предоставят на разположение оперативни служители на Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана с цел сформиране на съответни екипи, както и да предоставят необходимото техническо оборудване. **Когато разположеният екипаж заедно с техническото оборудване на дадена държавата членка произхожда от тази държава членка, екипажът следва да се счита за част от нейния принос към постоянния корпус.** Агенцията и съответните държави членки следва да постигнат съгласие по оперативен план.

- (42) Когато държава членка е изправена пред конкретни и прекомерни предизвикателства, свързани с миграцията, в определени райони на външните си граници, характеризиращи се с голям приток на смесени миграционни потоци, държавите членки следва да могат да разчитат на техническо и оперативно подкрепление. Тези подкрепления следва да се предоставят в зони на горещи точки от екипи за съдействие в управлението на миграцията. Тези екипи следва да са съставени от оперативни служители, разположени от Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана, и от експерти от държавите членки, разположени от *Европейската служба за подкрепа в областта на убежището*, Европол или други имащи отношение агенции на Съюза. Агенцията следва да подпомага Комисията при координирането на различните агенции на място. *Комисията, в сътрудничество с приемащата държава членка и съответните агенции на Съюза, следва да определя условията за сътрудничеството в зоната на гореща точка и да отговаря за координирането на действията на екипите за съдействие в управлението на миграцията.*

- (43) Държавите членки следва да се уверят, че всички органи, в които е вероятно да постъпят молби за международна закрила, например полицията, граничните служители, имиграционните органи и служителите на местата за задържане, разполагат със съответната информация. Те следва също така да гарантират, че служителите на тези органи получават необходимото ниво на обучение, подходящо за техните задачи и отговорности, както и указания за информиране на кандидатите къде и как могат да подават молби за международна закрила *и указания за това как да насочват лицата в уязвимо положение към подходящите механизми за насочване.*
- (43a) *Обучението на постоянния корпус следва да се провежда в тясно сътрудничество между Агенцията и държавите членки, по-специално техните академии за обучение, като същевременно се гарантира, че програмите за обучение са хармонизирани и насърчават общите ценности, залегнали в Договорите. Агенцията може, с одобрението на управителния съвет, да създаде център за обучение на Агенцията с цел допълнително улесняване на включването на обща европейска култура в предоставяното обучение.*

- (44) През юни 2018 г. Европейският съвет отново потвърди значението на използването на всеобхватен подход към миграцията и счете, че миграцията представлява предизвикателство не само за една държава членка, но и за Европа като цяло. В този смисъл той подчерта колко е важно Съюзът да предоставя пълна подкрепа, за да се гарантира правилното управление на миграционните потоци. ■
- (45) Европейската агенция за гранична и брегова охрана и *Европейската служба за подкрепа в областта на убежището* следва тясно да си сътрудничат с цел ефективно справяне с предизвикателствата, свързани с миграцията, по-конкретно на външните граници, характеризиращи се с голям приток на смесени миграционни потоци. По-специално, и двете агенции следва да координират дейностите си и да подкрепят държавите членки, за да се улесни процедурата за международна закрила и процедурата за връщане на граждани на трети държави, чиято молба за международна закрила е била отхвърлена. Агенцията и *Европейската служба за подкрепа в областта на убежището* следва също така да си сътрудничат при други общи оперативни дейности, като общ анализ на риска, събиране на статистически данни, обучение и подкрепа за държавите членки във връзка с планирането на действия при извънредни ситуации.

(44a) *Националните органи, които изпълняват функции по брегова охрана, отговарят за широк спектър от задачи, които могат да включват морска безопасност, сигурност, търсене и спасяване, граничен контрол, контрол на рибарството, митнически контрол, общо правоприлагане и защита на околната среда. Поради това Агенцията, Европейската агенция за контрол на рибарството, създадена с Регламент (ЕО) № 768/2005 на Съвета, и Европейската агенция по морска безопасност, създадена с Регламент (ЕО) № 1406/2002 на Европейския парламент и на Съвета, следва да засилят сътрудничеството както помежду си, така и с националните органи, изпълняващи функции по брегова охрана, с цел повишаване на осведомеността за състоянието в морето, както и за подкрепа на съгласувани и икономически ефективни действия. Полезните взаимодействия между отделните участници в морска среда следва да бъдат в съответствие с европейските стратегии за интегрирано управление на границите и за морска сигурност.*

- (46) Държавите членки следва да могат да разчитат на засиленото оперативно и техническо подкрепление от екипи за съдействие в управлението на миграцията, разположени в „горещите точки“ . Екипите за съдействие в управлението на миграцията следва да са съставени от *експерти от редовния персонал* на Агенцията и експерти, командировани от държавите членки, както и от експерти от персонала на *Европейската служба за подкрепа в областта на убежището*, Европол, *а когато е целесъобразно, и от експерти от Агенцията на Европейския съюз за основните права* или на други агенции на Съюза. Комисията следва да осигури необходимата координация при оценката на нуждите и *сътрудничество на имащите отношение агенции в рамките на съответните им мандати и да определи условията за сътрудничество при* операциите на място предвид участието на различни агенции на Съюза.

- (47) В „горещите точки“ държавите членки следва да си сътрудничат с имащите отношение агенции на Съюза, които следва да действат в рамките на съответните им мандати правомощия, както и под координацията на Комисията. Комисията, в сътрудничество с други имащи отношение агенции, следва да гарантира, че дейностите в „горещите точки“ се извършват при спазване на съответственото законодателство на Съюза *и на основните права*.
- (48) Когато е обосновано от резултатите от оценката на уязвимостта, анализа на риска или когато *временно* е определена *критична* степен на въздействие в един или повече гранични участъци, изпълнителният директор на Агенцията следва да препоръча на съответната държава членка да започне и да проведе съвместни операции или бърза гранична намеса.

- (50) Когато контролът на външната граница стане неефективен до степен, при която възниква риск да се изложи на опасност функционирането на Шенгенското пространство, тъй като дадена държава членка не предприема необходимите мерки в съответствие с оценката на уязвимостта или тъй като дадена държава членка, която е изправена пред конкретни и прекомерни предизвикателства по външните граници, не е поискала от Агенцията достатъчна подкрепа, или не използва тази подкрепа, на равнището на Съюза следва да бъде даден бърз, единен и ефективен отговор. С цел да се намалят тези рискове и да се осигури по-добра координация на равнището на Съюза, Комисията следва да **предложи на Съвета решение, което да** определи мерките, които да бъдат изпълнени от Агенцията, и **същевременно** да изисква от въпросната държава членка да си сътрудничи с Агенцията при изпълнението на тези мерки. **Изпълнителното правомощие за приемане на такова решение следва да бъде предоставено на Съвета поради потенциалната политическа чувствителност на мерките, които е възможно да засегнат националните изпълнителни правомощия и правомощията за правоприлагане.**

След това Агенцията следва да определи действията, които да бъдат предприети за практическото изпълнение на мерките, посочени в решението на *Съвета*. Въпросната държава членка заедно с Агенцията следва да изготви оперативен план. Въпросната държава членка следва да улесни изпълнението на решението на *Съвета* и на оперативния план, като спазва, наред с другото, своите задължения, предвидени в членове 44, 83 и 84. Ако дадена държава членка не изпълни в срок от 30 дни това решение на *Съвета* и не си сътрудничи с Агенцията при изпълнението на мерките, съдържащи се в решението, Комисията следва да може да започне специалната процедура, предвидена в член 29 от Регламент (ЕС) 2016/399 на Европейския парламент и на Съвета²¹, за справяне с извънредни обстоятелства, които излагат на риск цялостното функциониране на пространството без граничен контрол на вътрешните граници.

- (51) Постоянният корпус на европейската гранична и брегова охрана следва да е постоянен корпус, съставен от **■** гранични служители, ескортиращи лица при връщане, специалисти в областта на връщането и други компетентни служители. Постоянният корпус следва да се състои от **четири** категории оперативни служители, по-специално членове на редовния персонал, нает от Европейската агенция за гранична и брегова охрана, служители, командировани от държавите членки в Агенцията за дългосрочна продължителност, служители, предоставени от държавите членки за краткосрочно разполагане, **и служители, представляващи част от резерва за бързо реагиране с цел бърза гранична намеса**. Постоянният корпус на европейската гранична и брегова охрана следва да бъде разположен в рамките на екипи за управление на границите, екипи за съдействие в управлението на миграцията и екипи за връщане. **Действителният брой на служителите при разполагане на постоянния корпус следва да зависи от оперативните нужди.**
- (52) Оперативните служители на Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана, разположени като членове на екипи, следва да разполагат с всички необходими правомощия за осъществяването на граничен контрол и задачи, свързани с връщането, включително задачи, за които са необходими изпълнителни правомощия, посочени в съответното национално законодателство, или за служителите на Агенцията в приложение V. **При евентуални щети, причинени от редовния персонал на Агенцията при упражняването на неговите изпълнителни правомощия, отговорността следва да бъде поета от Агенцията.**

- (53) Държавите членки следва да гарантират съответните си принос в Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана в съответствие с приложение III относно дългосрочните командировки и с приложение IV за краткосрочното разполагане. Приносът на отделните държави членки беше определен въз основа на коефициента на разпределение, договорен по време на преговорите през 2016 г. за резерва за бързо реагиране и посочен в приложение I към Регламент (ЕС) 2016/1624. Този коефициент на разпределение беше пропорционално адаптиран към размера на постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана. Този принос бе определен също така по пропорционален начин за асоциираните към Шенген държави.
- (53a) *При подбора на броя и профилите, които трябва да бъдат посочени в решението на управителния съвет, посочено в член 55, параграф 4, изпълнителният директор следва да прилага принципа на равно третиране и пропорционалност, по-специално по отношение на националния капацитет на държавите членки.*

(53б) *Точният график за краткосрочното разполагане на части от постоянния корпус и за предоставянето на техническо оборудване, съфинансирано по линия на специфичните действия на фонд „Вътрешна сигурност“ или друго специално предназначено за целта финансиране от Съюза, следва да бъде договорен между всяка държава членка и Агенцията чрез ежегодни двустранни преговори, като се вземат предвид капацитетът и пропорционалността. Когато изисква националните вноски, изпълнителният директор следва да прилага като общо правило принципите на пропорционалност и равно третиране на държавите членки с цел предотвратяване на ситуации, оказващи значително въздействие върху изпълнението на националните задачи в една държава членка поради изискването годишните приноси на тази държава членка да бъдат разположени през конкретен период от 4 месеца. Тези условия включват възможността държавите членки да изпълняват задължителните периоди на разполагане през непоследователни периоди. По отношение на краткосрочното разполагане в постоянния корпус държавите членки могат също така да изпълняват своите задължения за разполагане по член 58 кумулативно, чрез разполагане на повече служители за по-кратки периоди или чрез разполагане на един и същ персонал за повече от 4 месеца в съответствие с плана, договорен чрез ежегодни двустранни преговори.*

(53в) Без да се засяга своевременното приключване на оперативния план по отношение на морските операции, Агенцията следва да предоставя на участващите държави членки, на възможно най-ранен етап, конкретна информация относно прилагането на съответната юрисдикция и съответното приложимо право, по-специално относно прерогативите на командирите на корабите и въздухоплавателните средства, условията за използване на сила и налагането на ограничителни мерки или мерки за лишаване от свобода.

I

- (55) Дългосрочното развитие на човешките ресурси за осигуряване на приноса на държавите членки в Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана следва да бъде подкрепено от система за финансово подпомагане. За тази цел е целесъобразно да се разреши на Агенцията да използва отпускането на безвъзмездни средства на държавите членки без покана за представяне на предложения в рамките на „финансиране, което не е свързано с разходи“ в съответствие с член 125, параграф 1, буква а) от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046. Финансовата подкрепа следва да даде възможност на държавите членки да наемат и обучават допълнителен персонал, като им предостави необходимата степен на гъвкавост да спазват задължителния принос към Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана. ***Този процес следва да бъде съобразен с подходящото време за набиране и обучение, поради което следва да се основава на правилото n + 2.*** Специалната система за финансиране следва да постига правилен баланс между рисковете от нередности и измами и разходите за контрол.

В регламента се определят основните условия за задействане на финансовата подкрепа, а именно набирането и обучението на достатъчен брой гранични служители или други специалисти, съответстващи на броя на служителите, командировани в Агенцията за дългосрочно разполагане или за ефективно разполагане на служители по време на оперативните дейности на Агенцията в продължение на *последователен или непоследователен период от най-малко 4 месеца или пропорционално за разполагания за последователен и непоследователен период от по-малко от 4 месеца*. Като се има предвид липсата на подходящи и сравними данни за действителните разходи сред държавите членки, разработването на схема за финансиране въз основа на разходите ще бъде твърде сложно и няма да отговори на необходимостта от проста, бърза, ефикасна и ефективна схема за финансиране. За тази цел е целесъобразно да се разреши на Агенцията да предоставя безвъзмездни средства на държавите членки без покана за представяне на предложения под формата на „финансиране, което не е свързано с разходи“ при условие, че са изпълнени условията съгласно член 125, параграф 1, буква а) от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046. За целите на определянето на размера на това финансиране за различни държави членки е целесъобразно да се използва като референтна сума годишната заплата за договорно нает служител от функционална група III, степен 8, степен 1 на европейските институции, модулирана от коригиращ коефициент за всяка държава членка в съответствие с принципа за добро финансово управление и в духа на равно третиране. При прилагането на тази финансова подкрепа Агенцията и държавите членки *следва да* осигуряват спазването на принципите на съфинансиране и избягване на двойното финансиране.

- (55a) *С цел да се облекчи възможното въздействие върху националните служби, свързани с наемането на редовния персонал на Агенцията за европейската гранична и брегова охрана, следва да се предостави подкрепа на съответните служби на държавите членки за покриване на инвестициите за обучение на нов персонал, който да замести този напускащ персонал.*
- (56) С цел разполагането на Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана на територията на трети държави Агенцията следва да развие капацитета на своите структури за управление и контрол *и процедури за осигуряване на гражданската и наказателната отговорност на членовете на екипите.*

- (57) За да се даде възможност за ефективно разполагане на служители от Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана от 1 януари **2021** г. нататък, следва да бъдат взети и приложени възможно най-скоро определени решения и мерки за изпълнение. *Поради това Агенцията, заедно с държавите членки и Комисията, следва да участва в изготвянето на такива мерки за изпълнение и на решенията, подлежащи на приемане от управителния съвет. Този напреднал подготвителен процес следва да включва съответното наемане на персонал от Агенцията и държавите членки, както е посочено в член 120 от настоящия регламент.*

■

- (59) В същото време, за да се осигури непрекъснатост на подкрепата за оперативните дейности, организирани от Агенцията, до 31 декември **2020** г. следва да бъдат планирано и изпълнено разполагането на всички служители, включително в рамките на резерва за бързо реагиране, в съответствие с членове 20, 30 и 31 от Регламент (ЕС) 2016/1624 и в съответствие с проведените през **2019** г. годишни двустранни преговори. За тази цел тези разпоредби следва да се отменят, считано от 1 януари **2021** г.

- (60) Работната сила на Агенцията ще се състои от служители, изпълняващи задачите, възложени на Агенцията, в централата или като част от Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана. Постоянният корпус на европейската гранична и брегова охрана може да включва членове на редовния персонал, както и служители, командировани за дългосрочна продължителност или предоставени за краткосрочно разполагане от националните органи ***и от резерва за бързо реагиране***. Членовете на редовния персонал в рамките на Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана ще бъдат разположени на първо място като членове на екипите; само ограничена и ясно определена част от тези служители може да се набира, за да изпълнява помощни функции за създаването на Постоянен корпус, най-вече в централата.

- (61) За да се преодолеят трайните липси при доброволното обединяване на техническо оборудване от държавите членки, по-специално по отношение на големи активи, Агенцията следва да разполага с необходимото оборудване, което да бъде използвано при съвместни операции или при бърза гранична намеса или други оперативни дейности. *Държавите членки следва да разрешат ползването на тези активи като оборудване за държавна служба.* Въпреки че Агенцията разполага със законова възможност да придобива по правен път или да наема на лизинг собствено техническо оборудване от 2011 г. насам, тази възможност беше значително възпрепятствана от липсата на бюджетни ресурси.

- (62) В резултат от това, за да се постигне равнището на амбициозност по отношение на създаването на Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана, в рамките на многогодишната финансова рамка за 2021—2027 г. Комисията задели значителен пакет, който да позволи на Агенцията да придобива, поддържа и експлоатира необходимите въздушни, морски и сухопътни активи, съответстващи на оперативните нужди. Макар че придобиването на необходимите активи би могло да бъде продължителен процес, особено за големи активи, собственото оборудване на Агенцията следва в крайна сметка да се превърне в гръбнака на оперативните разполагания с допълнителни вноски на държавите членки, към които да се прибягва при извънредни обстоятелства. Оборудването на Агенцията следва да се управлява до голяма степен от техническия персонал на Агенцията, които са част от Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана. За да се гарантира ефективното използване на предложените финансови ресурси, процесът следва да се основава на многогодишна стратегия, по която управителният съвет взема решение възможно най-рано. *Необходимо е да се гарантира устойчивостта на Агенцията чрез бъдещите многогодишни финансови рамки и да се поддържа всеобхватно европейско интегрирано управление на границите.*

- (63) При прилагането на настоящия регламент Агенцията и държавите членки следва да се възползват в максимална степен от съществуващите способности по отношение на човешките ресурси, както и на техническото оборудване, на национално равнище и на равнището на Съюза.
- (64) Дългосрочното развитие на нови способности в рамките на Европейската агенция за гранична и брегова охрана следва да бъде координирано между държавите членки и Агенцията в съответствие с многогодишния стратегически цикъл на политиката, като се отчита дългата продължителност на някои процеси. Това включва наемането и обучението на нови гранични служители (които по време на своята кариера могат да служат както в държавите членки, така и като част от Постоянния корпус), придобиването, поддръжката и обезвреждането на оборудване (по отношение на което следва да се търсят възможности за оперативна съвместимост и икономии от мащаба), както и разработването на ново оборудване и свързаните с него технологии, включително чрез научни изследвания.

- (65) Пътната карта за способностите следва да доведе до сближаване на плановете на държавите членки за развитие на способностите и многогодишното планиране на ресурсите на Агенцията, за да се оптимизират дългосрочните инвестиции с цел най-добра защита на външните граници.
- (66) Като се вземе предвид разширеният мандат на Европейската агенция за гранична и брегова охрана, създаването на Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана и засиленото му присъствие на място по външните граници на Съюза, както и по-голямото му участие в областта на връщането, Агенцията следва да има възможност да създава местни офиси, разположени в близост до местата на провеждане на значими оперативни дейности на Агенцията за периода на продължителност на тези дейности, които да действат като посредник между Агенцията и приемащата държава членка и да осъществяват координационни, логистични и помощни задачи, както и да улесняват сътрудничеството между Агенцията и приемащата държава членка.

- (66a) *В дух на междуведомствено сътрудничество, като част от интегрираното управление на границите, Агенцията си сътрудничи тясно с всички съответни агенции на ЕС, по-специално с Европол и Европейската служба за подкрепа в областта на убежището. Това сътрудничество следва да се осъществява на равнището на централата, в оперативните области и когато е уместно, на равнището на местните офиси.*
- (66б) *Агенцията следва да продължи да развива общи основни учебни програми и подходящи инструменти за обучение за целите на управлението на границите и на връщането, включително специално обучение за закрила на уязвими лица, включително деца. Тя следва да предлага също така допълнителни обучителни курсове и семинари, свързани със задачи в областта на интегрираното управление на границите, включително за служителите от компетентните национални органи. Агенцията следва да осигури на членовете на Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана специализирано обучение, свързано с техните задачи и правомощия. То следва да включва обучение по приложимото право на Съюза и международно право, както и по основните права. Агенцията следва да бъде оправомощена да организира дейности по обучение в сътрудничество с държавите членки и трети държави на тяхна територия.*

- (67) Връщането на граждани на трети държави, които не отговарят или вече не отговарят на условията за влизане, престой или пребиваване в държавите членки, в съответствие с Директива 2008/115/ЕО на Европейския парламент и на Съвета¹¹, е съществен елемент от всеобхватните усилия за борба с незаконната имиграция и представлява важен въпрос от съществен обществен интерес.
- (68) Агенцията следва да увеличи помощта си за държавите членки при връщането на граждани на трети държави, като се спазва политиката на Съюза в областта на връщането и в съответствие с Директива 2008/115/ЕО. По-специално тя следва да координира и организира операции по връщане от една или повече държави членки и да организира и провежда действия за намеса в областта на връщането, за да укрепи системата за връщане на държавите членки, които се нуждаят от засилена оперативна и техническа помощ за спазване на задължението си да връщат граждани на трети държави в съответствие с посочената директива.

¹¹ Директива 2008/115/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2008 г. относно общите стандарти и процедури, приложими в държавите членки за връщане на незаконно пребиваващи граждани на трети страни (ОВ L 348, 24.12.2008 г., стр. 98).

- (69) Агенцията следва, при пълно спазване на основните права и без да се засяга отговорността на държавите членки за издаване на решения за връщане, да предоставя техническа и оперативна помощ на държавите членки в областта на връщането, включително ■ установяване на самоличността на граждани на трети държави и други дейности на държавите членки, предхождащи връщането и свързани с връщането. В допълнение Агенцията следва да подпомага държавите членки при осигуряването на пътни документи за връщане в сътрудничество с органите на съответните трети държави.

- (69a) *Агенцията следва да позволи, при съгласие от страна на съответната държава членка, комитетът против изтезанията и нечовешкото или унижително отнасяне или наказание на Съвета на Европа да извършва посещения на операции по връщане, провеждани от нея, в рамките на механизма за мониторинг, създаден от членовете на Съвета на Европа съгласно Факултативния протокол към Конвенцията против изтезанията.*
- (70) Помощта за държавите членки при провеждането на процедури за връщане следва да включва предоставянето на практическа информация относно третите държави на връщане от значение за прилагането на настоящия регламент, като например предоставянето на данните за контакт или друга логистична информация, необходима за нормалното **и достойно** протичане на операциите по връщане. Помощта следва да включва също така **■** управлението и поддържането на **платформа за обмен на данните и информацията**, необходими на Агенцията за предоставяне на техническа и оперативна помощ в съответствие с регламента. **Платформата следва да разполага с комуникационна инфраструктура, която да позволява автоматизирано предаване на статистически данни** от националните системи за управление на връщането на държавите членки.

I

- (72) В случай че съществува договореност между държава членка и трета държава, тя не освобождава Агенцията или държавите членки от техните задължения ***или отговорност*** съгласно правото на Съюза или международното право, по-специално от спазването на принципа на забрана за връщане (non-refoulement), ***забраната на изтезанията и на нечовешкото или унижително отношение.***
- (73) Държавите членки следва да могат да си сътрудничи на оперативно равнище с други държави членки и/или трети държави по външните граници, включително военни операции за целите на правоприлагането, доколкото това сътрудничество е съвместимо с действията на Агенцията.

- (74) Агенцията следва да подобри обмена на информация и сътрудничеството с други органи, служби и агенции на Съюза, като Европол, *Агенцията на Европейския съюз в областта на убежището*, Европейската агенция по морска безопасност и Сателитния център на Европейския съюз, Агенцията на Европейския съюз за авиационна безопасност или европейската мрежа за управление на въздушното движение, за да могат да се използват по най-оптималния начин съществуващата информация, възможности и системи, които вече са налични на европейско равнище, например европейската програма за мониторинг на Земята „Коперник“.
- (75) Сътрудничеството с трети държави е **важен** елемент на европейското интегрирано управление на границите. То следва да насърчава европейски стандарти в областта на управлението на границите и на връщането, да обменя информация и анализ на риска **и** да улеснява осъществяването на връщанията с цел увеличаване на ефикасността им и да подпомага трети държави в областта на управлението на границите и на миграцията, включително разполагане на служители на Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана, когато такава подкрепа е необходима за защитата на външните граници и за ефективното управление на политиката на Съюза в областта на миграцията.

- (75a) *Когато Комисията препоръчва на Съвета да я упълномощи да договори споразумение за статуса с трета държава, Комисията следва да направи оценка на положението с основните права, свързано с областите, обхванати от споразумението за статуса в съответната трета държава, и да информира Европейския парламент за това.*
- (76) Сътрудничеството с трети държави следва да се осъществява в рамките на външната дейност на Съюза и в съответствие с принципите и целите на член 21 от Договора за Европейския съюз. Комисията ще осигури съгласуваност между европейското интегрирано управление на границите и други политики на Съюза в областта на външната дейност на Съюза, по-специално общата политика за сигурност и отбрана. Комисията следва да бъде подпомагана от върховния представител на Съюза и неговите служби. Това сътрудничество следва да се прилага по-специално по отношение на дейностите на Агенцията, които се осъществяват на територията на трети държави или в които участват служители от трети държави в области като анализ на риска, планиране и провеждане на операции, обучение, обмен на информация и сътрудничество.

- (77) За да се гарантира, че информацията, която се съдържа в Eurosur, е възможно най-пълна и актуализирана, по-специално по отношение на положението в трети държави, Агенцията следва да си сътрудничи с органите на трети държави в рамките на двустранни и многостранни споразумения между държавите членки и трети държави, включително с регионални мрежи, или чрез работна договореност между Агенцията и съответните органи на трети държави. За тази цел Европейската служба за външна дейност, делегациите и службите на Съюза следва да предоставят всяка информация, която би могла да е от значение за Eurosur.
- (78) Настоящият регламент включва разпоредби относно сътрудничеството с трети държави, защото добре структурираният и постоянен обмен на информация и сътрудничеството с тези държави, включително, но не само, съседните трети държави, са ключови фактори за постигане на целите на европейското интегрирано управление на границите. Особено важно е всякакъв обмен на информация и сътрудничество между държавите членки и трети държави да се извършва при пълно зачитане на основните права.

- (78a) *Предоставяната на трети държави помощ следва да допълва помощта на Агенцията за държавите членки при прилагането на мерките на Съюза, свързани с изпълнението на европейското интегрирано управление на границите.*
- (78б) *Двустранните и многостранните споразумения, сключени от държавите членки с трети държави в областите, обхванати от интегрираното управление на границите, може да съдържат чувствителна информация от гледна точка на сигурността. Когато тази информация бъде изпратена на Комисията, тя следва да се обработва от Комисията в съответствие с приложимите правила за сигурност.*
- (79) За да се създаде всеобхватна картина на състоянието и анализ на риска, обхващащи предграничната зона, Агенцията и националните координационни центрове следва да събират информация и да се координират със служителите за връзка по въпросите на имиграцията, разположени от държавите членки, Европейската комисия, Агенцията или други агенции на Съюза в трети държави.

- (80) Системата „Фалшиви и автентични документи онлайн“ (FADO) бе създадена със Съвместно действие 98/700/ПВР в рамките на Генералния секретариат на Съвета, като тя дава достъп на органите на държавите членки до информация за новооткрити методи за фалшифициране и нови автентични документи, които са в обращение.
- (81) В заключенията си от 27 март 2017 г. Съветът заяви, че управлението на системата FADO е остаряло и че е необходима промяна на нейното правно основание, за да продължи тя да отговаря на изискванията на политиките в областта на правосъдието и вътрешните работи. Съветът също така отбеляза, че в това отношение биха могли да се осъществят полезни взаимодействия, като се използват експертните познания на Агенцията в областта на документните измами и работата, която Агенцията вече извършва в тази област. Поради това Агенцията следва да поеме от Генералния секретариат на Съвета на Европейския съюз администрирането и оперативното и техническото управление на системата FADO, *след като съответният правен акт относно системата FADO и за замяната на Съвместно действие 98/700/ПВР бъде приет от съзаконодателите.*

I

- (83) По време на преходния период следва да се гарантира, че системата FADO е напълно функционална до самото извършване на прехода и прехвърлянето на съществуващите данни към новата система. След това собствеността върху съществуващите данни следва да се прехвърли на Агенцията.
- (84) Всяко обработване на лични данни от държавите членки по силата на настоящия регламент следва да се осъществява в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и Съвета или Директива (ЕС) 2016/680 на Европейския парламент и Съвета¹², когато е приложимо.

¹² Директива (ЕС) 2016/680 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от компетентните органи за целите на предотвратяването, разследването, разкриването или наказателното преследване на престъпления или изпълнението на наказания и относно свободното движение на такива данни, и за отмяна на Рамково решение 2008/977/ПВР на Съвета (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 89).

- (85) В контекста на връщането често гражданите на трети държави не притежават документи за самоличност и не сътрудничат при установяване на тяхната самоличност, като укриват информация или предоставят неверни лични данни. Предвид на особена политическа нужда от бързина на процедурите за връщане, е необходимо Агенцията да е в състояние да ограничи някои права на субектите на данни, за да се предотврати възможността злоупотребата с такива права да възпрепятства правилното изпълнение на процедурите за връщане и успешното изпълнение на решенията за връщане от страна на държавите членки, или да попречи на Агенцията да изпълнява ефективно задачите си. По-специално упражняването на правото на ограничаване на обработването може значително да забави и да попречи на изпълнението на операциите по връщане. Освен това в някои случаи правото на достъп на субекта на данните може да застраши операцията по връщане, увеличавайки риска от укриване, ако субектът на данните научи, че Агенцията обработва негови данни в контекста на планирана операция по връщане. От друга страна правото на коригиране може да увеличи риска въпросният гражданин на трета държава да подведе органите, като предостави неточни данни. *За тази цел Агенцията следва да може да приема вътрешни правила относно тези ограничения.*

- (86) За да изпълнява правилно своите задачи в областта на връщането, в това число като подпомага държавите членки за правилното следване на процедурите за връщане и успешното изпълнение на решенията за връщане, както и за да улеснява операциите по връщане, може да е необходимо Агенцията да предава на трети държави личните данни на подлежащи на връщане лица. По отношение на третите държави на връщане често Комисията не е приела решения относно адекватното ниво на защита съгласно член 45 от Регламент (ЕС) 2016/679 или член 36 от Директива (ЕС) 2016/680 и често тези държави не са сключили или не възнамеряват да сключат споразумение за обратно приемане със Съюза или да осигурят по друг начин подходящи гаранции по смисъла на член 69 от ■ Регламент (ЕС) 2018/1725 или по смисъла на националните разпоредби, с които се транспонира член 37 от Директива (ЕС) 2016/680. Въпреки това, независимо от значителните усилия на Съюза за сътрудничество с основните държави на произход на незаконно пребиваващи граждани на трети държави, които подлежат на задължение за връщане, невинаги е възможно да се гарантира системното изпълнение от страна на такива трети държави на задължението, установено от международното право, да приемат обратно собствените си граждани. Споразуменията за обратно приемане, сключени или договаряни от Съюза или държавите членки и осигуряващи подходящи гаранции за личните данни, обхващат ограничен брой такива трети държави. Когато такива споразумения все още не съществуват, Агенцията следва да предава лични данни за целите на улесняване на операциите на Съюза по връщане, когато са изпълнени условията, определени в член 50, параграф 1, буква г) от ■ Регламент (ЕС) 2018/1725.

(86a) *Що се отнася до държавите членки, предаването на лични данни на трети държави следва да се извършва в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/679 и Директива (ЕС) 2016/680, според случая. Както и Агенцията, третите държави на връщане често не са обект на решения относно адекватността, приети от Комисията съгласно член 45 от Регламент (ЕС) 2016/679 и член 36 от Директива (ЕС) 2016/680, според случая. Освен това споразуменията за обратно приемане, които са сключени или са в процес на договаряне от Съюза или от държавите членки и които осигуряват подходящи гаранции за предаването на данни на трети държави съгласно член 45 от Регламент (ЕС) 2016/679 и член 37 от Директива (ЕС) 2016/680, според случая, обхващат ограничен брой трети държави. При тези обстоятелства и като изключение от изискването за решение относно адекватното ниво на защита или подходящи гаранции, предаването на лични данни на органи на трети държави съгласно настоящия регламент следва да бъде разрешено за целите на прилагането на политиката на връщане на Съюза. Следва да бъде възможно да се използва дерогацията, предвидена в член 49 от Регламент (ЕС) 2016/679 и член 38 от Директива (ЕС) 2016/680, според случая, при спазване на условията, определени в тези членове.*

- (87) С настоящия регламент се зачитат основните права и се спазват принципите, признати в членове 2 и 6 от Договора за Европейския съюз (ДЕС) и в Хартата на основните права на Европейския съюз („Хартата“), по-специално зачитането на човешкото достойнство, правото на живот, забраната на изтезанията и на нечовешкото или унижително отношение или наказание, забраната на трафика на хора, правото на свобода и сигурност, правото на защита на личните данни, правото на достъп до документи, правото на убежище и закрилата срещу извеждане и експулсиране, принципите на забрана за връщане и на недискриминация, и правата на детето.

- (88) Настоящият регламент следва да установи механизъм за жалби за Агенцията в сътрудничество със служителя по въпросите на основните права с цел гарантиране на спазването на основните права във всички дейности на Агенцията. Това следва да бъде административен механизъм, чрез който служителят по въпросите на основните права следва да отговаря за обработването на получени от Агенцията жалби в съответствие с правото на добра администрация. Служителят по въпросите на основните права следва да разглежда допустимостта на жалбата, да регистрира допустимите жалби, да препраща всички регистрирани жалби до изпълнителния директор, да препраща жалбите, засягащи членове на екипите, до изпращащата държава членка и да регистрира последващите действия от страна на Агенцията или държавата членка. Механизмът следва да бъде ефективен, като гарантира правилната последваща обработка на жалбите. Механизмът за жалби не следва да засяга достъпа до административни и съдебни средства за защита, нито да представлява изискване за използването на подобни средства. Наказателните разследвания следва да се провеждат от държавите членки. С цел повишаване на прозрачността и отчетността Агенцията следва да докладва относно механизма за жалби в своя годишен доклад.

В него следва да се посочват по-специално броят на получените от Агенцията жалби, свързаните с тях видове нарушения на основните права, съответните операции и, когато е възможно, последващите мерки, предприети от Агенцията и от държавите членки. Служителят по въпросите на основните права следва да има достъп до цялата информация, отнасяща се до зачитането на основните права във връзка с всички дейности на Агенцията. *На служителя по въпросите на основните права следва да бъдат предоставени необходимите ресурси и персонал, за да може той да изпълнява ефективно всички задачи в съответствие с настоящия регламент. Персоналът, назначен в подкрепа на служителя по въпросите на основните права, следва да има умения и ранг, съответстващи на разширяването на дейностите и правомощията на Агенцията.*

- (89) Агенцията следва да бъде независима по отношение на техническите и оперативните въпроси и да разполага с юридическа, административна и финансова самостоятелност. За целта е необходимо и целесъобразно Агенцията да бъде орган на Съюза, който има правосубектност и упражнява изпълнителните правомощия, които му се предоставят с настоящия регламент.

- (90) Комисията и държавите членки следва да бъдат представени в управителния съвет, за да упражняват надзор върху Агенцията. Когато е възможно, управителният съвет следва да е съставен от оперативните ръководители на националните служби, които отговарят за управление на граничните служители, или от техни представители. Представените в управителния съвет страни следва да полагат усилия да ограничат текучеството на своите представители, за да се осигури приемственост в работата на управителния съвет. Управителният съвет следва да разполага с необходимите правомощия да определя бюджета на Агенцията, да проверява изпълнението му, да приема съответните финансови правила, да установява прозрачни работни процедури за вземане на решения от Агенцията и да назначава изпълнителния директор и трима заместник изпълнителни директори, на всеки от които могат да бъдат възложени отговорности в определена област на компетентност на Агенцията, като например управление на Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана, надзор на задачите на Агенцията по отношение на връщането или управление на участието на Агенцията в широкомащабните информационни системи. Агенцията следва да се управлява и да действа, като се вземат предвид принципите на общия подход относно децентрализираните агенции на Съюза, приет на 19 юли 2012 г. от Европейския парламент, Съвета и Комисията.

- (90а) Предвид участието на Европейския парламент в решаването на въпросите, уредени от настоящия регламент, председателят на управителния съвет може да покани експерт на Европейския парламент да присъства на заседанията на управителния съвет.*
- (90б) При изготвянето на окончателния програмен документ управителният съвет следва да вземе предвид препоръките на междуинституционалната работна група по въпросите на ресурсите на агенциите.*

- (91) За гарантирането на автономията на Агенцията следва да ѝ бъде предоставен отделен бюджет с приходи, които се формират главно от вноски от Съюза. *Бюджетът на Агенцията следва да бъде изготвян съгласно принципа на основано на изпълнението бюджетиране, като се отчитат целите на Агенцията и очакваните резултати от изпълнението на задачите ѝ.* Бюджетната процедура на Съюза следва да е приложима дотолкова, доколкото се засягат вноската на Съюза и всякакви други субсидии, платими от общия бюджет на Съюза. Одитът на сметките следва да се извършва от Сметната палата. *В изключителни случаи, когато наличният бюджет е счетен за недостатъчен и бюджетната процедура не позволява подходящ отговор на бързо развиващи се ситуации, Агенцията следва да има възможност да получава безвъзмездни средства от фондовете на Съюза за изпълнение на задачите си.*

- (91a) *Изпълнителният директор, в качеството си на разпоредител с бюджетни кредити, следва да извършва редовно оценка на финансовите рискове, свързани с дейностите на Агенцията, и да предприема необходимите мерки за смекчаване на последиците в съответствие с финансовата рамка, приложима за Агенцията, и да информира съответно управителния съвет.*
- (92) Очаква се през следващите години Агенцията да е изправена пред трудната задача да наеме и задържи квалифициран персонал на възможно най-широка географска основа.

(92a) *При допускането на споделена отговорност Агенцията следва да изисква от наетия от нея персонал, по-специално от постоянния корпус, включително от персонала, разположен за оперативни дейности, да притежава същото равнище на обучение, специални експертни познания и професионализъм като персонала, командирован или нает от държавите членки. Във връзка с това Агенцията следва да гарантира посредством преглед и оценка, че нейният редовен персонал действа правилно, що се отнася до оперативните дейности в областта на граничния контрол и връщането.*

I

- (94) Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета¹³ следва да се прилага без ограничение спрямо Агенцията, която следва да се присъедини към Междунституционалното споразумение от 25 май 1999 г. между Европейския парламент, Съвета на Европейския съюз и Комисията на Европейските общности относно вътрешните разследвания, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF)¹⁴.
- (95) В съответствие с Регламент (ЕС) 2017/1939 Европейската прокуратура може да разследва и да преследва по наказателен ред измами и други незаконни дейности, засягащи финансовите интереси на Съюза, както е предвидено в Директива (ЕС) 2017/1371 на Европейския парламент и на Съвета.

¹³ Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 септември 2013 г. относно разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF), и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1073/1999 на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (Евратом) № 1074/1999 на Съвета, (ОВ L 248, 18.9.2013 г., стр. 1).

¹⁴ ОВ L 136, 31.5.1999 г, стр. 15.

- (96) По отношение на Агенцията следва да се прилага Регламент (ЕО) № 1049/2001 на Европейския парламент и на Съвета¹⁵. Агенцията следва да бъде възможно най-прозрачна относно своите дейности, без да се застрашава постигането на целта на нейните операции. Тя следва да направи обществено достъпна информацията относно всички свои дейности. Агенцията следва също така да гарантира, че на обществеността и на всяко заинтересовано лице бързо се предоставя информация относно нейната работа.
- (97) Агенцията следва също така възможно най-изчерпателно да докладва относно своите дейности на Европейския парламент, на Съвета и на Комисията.
- (98) Всяко обработване на лични данни от Агенцията по настоящия регламент следва да се осъществява в съответствие с Регламент (ЕС) **2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета**.¹⁶

¹⁵ Регламент (ЕО) № 1049/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2001 г. относно публичния достъп до документи на Европейския парламент, на Съвета и на Комисията (ОВ L 145, 31.5.2001 г., стр. 43).

¹⁶ **Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2018 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от институциите, органите, службите и агенциите на Съюза и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Регламент (ЕО) № 45/2001 и Решение № 1247/2002/ЕО (ОВ L 295, 21.11.2018 г., стр. 39).**

- (98a) *Комисията следва да направи оценка на настоящия регламент. В оценката също така следва да се разгледа привлекателността на Агенцията като работодател за набирането на редовни служители с оглед гарантиране на качеството на кандидатите и географския баланс.*
- (99) Тъй като целите на настоящия регламент, а именно разработването и прилагането на система за интегрирано управление на външните граници, за да се гарантира правилното функциониране на Шенгенското пространство, не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки, ако те действат несъгласувано, а поради отсъствието на контрол по вътрешните граници и с оглед на значителните свързани с миграцията предизвикателства по външните граници, както и поради необходимостта да се извършва ефективен мониторинг на преминаването на тези граници и да се допринася за високо равнище на вътрешната сигурност в рамките на Съюза, могат да бъдат по-добре постигнати на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 ДЕС. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тези цели.

- (100) Външните граници, посочени в настоящия регламент, са границите, за които се прилагат разпоредбите на дял II от Регламент (ЕС) 2016/399, които включват външните граници на държавите членки от Шенгенското пространство в съответствие с Протокол № 19 относно достиженията на правото от Шенген, включени в рамките на Европейския съюз, приложен към ДЕС и към Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС).

I

(102) За да се осигурят еднакви условия за прилагането на настоящия регламент, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия по отношение на практическия наръчник за прилагане и управление на Eurosur, подробностите на информационните категории на картините на състоянието и правилата за изготвянето на специални картини на състоянието, мерките за намаляване на рисковете по външните граници, които да бъдат изпълнени от Агенцията и които изискват от държавите членки да си сътрудничат с Агенцията при изпълнението, правилата за изплащане на финансовата подкрепа за развитието на Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана и наблюдението на условията, приложими към финансовата подкрепа, практическото ръководство относно европейското сътрудничество по отношение на функциите за брегова охрана, техническите спецификации и процедурите на FADO. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета¹⁷.

¹⁷ Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

- (103) По отношение на Исландия и Норвегия настоящият регламент представлява развитие на достиженията на правото от Шенген по смисъла на Споразумението, сключено от Съвета на Европейския съюз, от една страна, и Република Исландия и Кралство Норвегия, от друга страна, за асоциирането на последните в процеса на изпълнение, прилагане и развитие на достиженията на правото от Шенген¹⁸, които попадат в областта, посочена в член 1, буква А от Решение 1999/437/ЕО на Съвета¹⁹. В Договореността между Европейската общност и Република Исландия и Кралство Норвегия относно реда и условията за участие на тези държави в Европейската агенция за управление на оперативното сътрудничество по външните граници на държавите — членки на Европейския съюз²⁰, се предвиждат правила за участието на тези държави в работата на Агенцията, включително разпоредби относно финансовите вноски и персонала.

¹⁸ ОВ L 176, 10.7.1999 г., стр. 36

¹⁹ Решение 1999/437/ЕО на Съвета от 17 май 1999 г. относно определени условия по прилагането на Споразумението между Европейския съюз и Република Исландия и Кралство Норвегия за асоцииране на тези две държави при изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген (ОВ L 176, 10.7.1999 г., стр. 31).

²⁰ ОВ L 188, 20.7.2007 г., стр. 19.

- (104) По отношение на Швейцария настоящият регламент представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген по смисъла на Споразумението между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно асоциирането на Конфедерация Швейцария към изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген²¹, които попадат в областта, посочена в член 1, буква А от Решение 1999/437/ЕО във връзка с член 3 от Решение 2008/146/ЕО на Съвета²².
- (105) По отношение на Лихтенщайн настоящият регламент представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген по смисъла на Протокола между Европейския съюз, Европейската общност, Конфедерация Швейцария и Княжество Лихтенщайн относно присъединяването на Княжество Лихтенщайн към Споразумението между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно асоциирането на Конфедерация Швейцария към изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген²³, които попадат в областта, посочена в член 1, буква А от Решение 1999/437/ЕО, във връзка с член 3 от Решение 2011/350/ЕС на Съвета²⁴.

²¹ ОВ L 53, 27.2.2008 г., стр. 52

²² Решение 2008/146/ЕО на Съвета от 28 януари 2008 г. за сключване от името на Европейската общност на Споразумение между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария за асоцииране на Конфедерация Швейцария към въвеждането, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген (ОВ L 53, 27.2.2008 г., стр. 1).

²³ ОВ L 160, 18.6.2011 г., стр. 21.

²⁴ Решение 2011/350/ЕС на Съвета от 7 март 2011 г. за сключване от името на Европейския съюз на Протокола между Европейския съюз, Европейската общност, Конфедерация Швейцария и Княжество Лихтенщайн относно присъединяването на Княжество Лихтенщайн към Споразумението между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно асоциирането на Конфедерация Швейцария към изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген, по отношение на премахването на проверките по вътрешните граници и движението на хора (ОВ L 160, 18.6.2011 г., стр. 19).

- (106) В Договореността между Европейската общност, от една страна, и Конфедерация Швейцария и Княжество Лихтенщайн, от друга страна, относно реда и условията на участие на тези държави в Европейската агенция за управление на оперативното сътрудничество по външните граници на държавите — членки на Европейския съюз²⁵, се предвиждат правила за участието на тези държави в работата на Агенцията, включително разпоредби относно финансовите вноски и персонала.
- (107) В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 22 относно позицията на Дания, приложен към ДЕС и към ДФЕС, Дания не участва в приемането на настоящия регламент и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане. Доколкото настоящият регламент представлява развитие на достиженията на правото от Шенген, в срок от шест месеца след вземането на решение от Съвета относно настоящия регламент Дания взема решение, в съответствие с член 4 от посочения протокол, дали да го въведе в националното си право.

²⁵ ОВ L 243, 16.9.2010 г., стр. 4.

- (108) Настоящият регламент представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген, в които Обединеното кралство не участва в съответствие с Решение 2000/365/ЕО на Съвета²⁶; следователно Обединеното кралство не участва в приемането на настоящия регламент и не е обвързано от него, нито от неговото прилагане.
- (109) Настоящият регламент представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген, в които Ирландия не участва в съответствие с Решение 2002/192/ЕО на Съвета²⁷; следователно Ирландия не участва в неговото приемане и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане.

²⁶ Решение 2000/365/ЕО на Съвета от 29 май 2000 г. относно искането на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия да участва в някои разпоредби от достиженията на правото от Шенген (ОВ L 131, 1.6.2000 г., стр. 43).

²⁷ Решение 2002/192/ЕО на Съвета от 28 февруари 2002 г. относно искането на Ирландия да участва в някои разпоредби от достиженията на правото от Шенген (ОВ L 64, 7.3.2002 г., стр. 20).

- (110) Агенцията следва да улеснява организирането на специфични дейности, в които държавите членки могат да използват експертния опит и съоръженията, които Ирландия и Обединеното кралство биха могли да им предоставят, при условия, определени от управителния съвет за всеки отделен случай. За целта представителите на Ирландия могат да бъдат поканени да присъстват на заседания на управителния съвет, което им позволява да участват пълноценно в подготовката на такива специфични дейности. Представителите на Обединеното кралство могат да бъдат поканени да присъстват на заседания на управителния съвет до [датата на оттегляне на Обединеното кралство от Европейския съюз.
- (111) Въпреки че Обединеното кралство не участва в настоящия регламент, то има [предоставена му е] възможност за сътрудничество с Европейската агенция за гранична и брегова охрана поради позицията му на държава — членка на Съюза. С оглед на уведомлението от Обединеното кралство за желанието му да се оттегли от Съюза следва да се прилагат специални договорености относно оперативното сътрудничество с Обединеното кралство въз основа на настоящия регламент до момента, до който Обединеното кралство е държава членка или, ако влезе в сила споразумение между Съюза и Обединеното кралство на основание член 50 от Договора — докато Обединеното кралство е приравнено на държава членка въз основа на такова споразумение.

- (112) Съществува разногласие между Кралство Испания и Обединеното кралство по отношение на определянето на границите на Гибралтар.
- (113) Спирането на прилагането на настоящия регламент спрямо границите на Гибралтар не предполага никаква промяна в съответните позиции на съответните държави.
- (114) В съответствие с член **45г** от Регламент (ЕО) № 45/2001 *на 7 ноември 2018 г.* беше извършена консултация с Европейския надзорен орган по защита на данните, който представи становище на *30 ноември 2018 г.*
- (115) Целта на настоящия регламент е да измени и разшири разпоредбите на Регламент (ЕО) № 2016/1624 и Регламент (ЕО) № 1052/2013 на Европейския парламент и на Съвета, и да адаптира Съвместно действие 98/700/ПВР на Съвета към институционалната рамка, определена от ДФЕС. Тъй като необходимите изменения са значителни по брой и естество, от съображения за яснота посочените правни актове следва да бъдат заменени и отменени,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ГЛАВА I

Европейска гранична и брегова охрана

Член 1

Предмет

С настоящия регламент се създава европейска гранична и брегова охрана, за да се осигури европейско интегрирано управление на външните граници с оглед на ефективното управление ■ на тези ■ граници *при пълно зачитане на основните права*, както и повишаване на ефективността на общата политика в областта на връщането ■ .

Настоящият регламент е насочен към преодоляването на предизвикателствата, свързани с миграцията, и справянето с евентуални бъдещи *предизвикателства и* заплахи по *външните* граници. *Регламентът осигурява високо равнище на вътрешна сигурност в рамките на Съюза, при пълно зачитане на основните права, като същевременно се защитава свободното движение на хора в Съюза. Той допринася за разкриването, предотвратяването и борбата с трансграничната престъпност по външните граници.*

Член 2

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

- (1) „външни граници“ означава външни граници съгласно определението в член 2, точка 2 от Регламент (ЕС) 2016/399 ■ ;
- (2) „гранично-пропускателен пункт“ означава гранично-пропускателен пункт съгласно определението в член 2, точка 8 от Регламент (ЕС) 2016/399;
- (3) „граничен контрол“ означава граничен контрол съгласно определението в член 2, точка 10 от Регламент (ЕС) 2016/399;

- (3a) ***„гранични проверки“ означава гранични проверки съгласно определението в член 2, точка 11 от Регламент (ЕС) 2016/399;***
- (4) *„наблюдение на границата“ означава наблюдение на границата съгласно определението в член 2, точка 12 от Регламент (ЕС) 2016/399;*
- (5) *„външен полет“ означава всеки полет на пилотирувани или безпилотни въздухоплавателни средства и неговите пътници и/или товар към или от територията на държавите членки, който не е вътрешен полет съгласно определението в член 2, точка 3 от Регламент (ЕС) 2016/399;*

- (6) „наблюдение на въздушната граница“ означава наблюдение на външни полети;
- (7) „осведоменост за състоянието“ означава способността да се наблюдават, откриват, идентифицират, проследяват и разбират незаконни трансгранични действия, с цел да се намерят основателни причини за ответни мерки въз основа на съчетаването на нова информация със съществуващи познания и да се създадат по-добри възможности за намаляване на смъртните случаи на мигранти по външните граници или в близост до тях;
- (8) „способност за реагиране“ означава способността да се осъществяват дейности за противодействие на незаконните трансгранични действия по външните граници или в близост до тях, включително средствата и сроковете за адекватна реакция;

- (9) „Eurosur“ означава рамката за обмен на информация и сътрудничество между държавите членки и Агенцията;
- (10) „картина на състоянието“ означава съвкупност от пространствено определени данни и информация почти в реално време, получени от различни органи, сензори, платформи и други източници, които се предават по защитени комуникационни и информационни канали и могат да бъдат обработвани и селективно визуализирани и споделяни с други имащи отношение органи с цел постигане на осведоменост за състоянието и в подкрепа на способността за реагиране по външните граници и в предграничната зона;

- (11) „участък от външна граница“ означава цялата или част от външната граница на дадена държава членка, така както е определена от националното право или както е определена от националния координационен център или друг отговорен национален орган;
- (12) „трансгранична престъпност“ означава всяко тежко престъпление с трансгранично измерение, което е извършено или е направен опит да бъде извършено по или в близост до външните граници;

- (13) „предгранична зона“ означава географският район отвъд външните граници, *който е от значение за управлението на външните граници посредством анализ на риска и осведоменост за състоянието;*
- (14) „инцидент“ означава положение, свързано с незаконна имиграция, трансгранична престъпност или опасност за живота на мигранти по външните граници или в близост до тях;
- (15) „редовен персонал“ означава персонала, който работи за Агенцията в съответствие с Правилника за длъжностните лица на Европейския съюз и Условията за работа на другите служители на Европейския съюз, както са определени с Регламент № 259/68 на Съвета;

- (16) „оперативен персонал“ или „оперативни служители“ означава граничните служители, ескортиращите лица при връщане, специалистите в областта на връщането и другите компетентни служители, които съставляват „Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана“ **в** съответствие с **четири**те категории, посочени в член 55, параграф 1; оперативните служители са редовен персонал на Европейската агенция за гранична и брегова охрана (категория 1), служители от държавите членки, командировани към Агенцията (категория 2), служители от държавите членки, предоставени за краткосрочно разполагане (категория 3) **или разположени от резерва за бързо реагиране за бърза гранична намеса (категория 4)**. Оперативните служители действат като членове на екипите за управление на границите, екипите за съдействие в управлението на миграцията или екипите за връщане, които имат изпълнителни правомощия, **ако е приложимо**. Оперативният персонал включва и редовния персонал, който отговаря за функционирането на централното звено на ETIAS **и не може да бъде разгърнат за членство в екипите**;

- (17) „екипи за управление на границите“ означава екипи, сформирани от Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана, които се разполагат по време на съвместни операции по външните граници и бърза гранична намеса в държавите членки и в трети държави;
- (18) „член на екипите“ означава член на Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана, разположен на място в рамките на екипи за управление на границите, екипи за съдействие в управлението на миграцията и екипи за връщане;
- (19) „екип за съдействие в управлението на миграцията“ означава екип от експерти, които предоставят на държавите членки техническо и оперативно съдействие, включително в „горещи точки“ ■ , като този екип е съставен от оперативни служители от Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана, *Европейската служба за подкрепа в областта на убежището* и от Европол, *и когато е целесъобразно – експерти от Агенцията на Европейския съюз за основните права* или от други ■ агенции на Съюза, както и от държави членки;

- (20) „приемаща държава членка“ означава държава членка, в която се осъществява или от която е започната съвместна операция или бърза гранична намеса, операция по връщане или действие за намеса в областта на връщането или в която се разполага екип за съдействие в управлението на миграцията;
- (21) „изпращаща държава членка“ означава държавата членка, от която служител е разположен или командирован към оперативния персонал на Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана;
- (22) „участваща държава членка“ означава държава членка, която участва в съвместна операция, бърза гранична намеса, операция по връщане, действие за намеса в областта на връщането или в разполагането на екип за съдействие в управлението на миграцията, като предоставя техническо оборудване или оперативен персонал на Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана, както и държава членка, която участва в операции по връщане или действия за намеса в областта на връщането чрез предоставяне на техническо оборудване или персонал, и която не е приемаща държава членка;

- (23) „зона на гореща точка“ означава зона, **създадена по искане на приемащата държава членка**, в която приемащата държава членка, Комисията, компетентните агенции на Съюза и участващите държави членки си сътрудничат с цел управление на съществуващо или потенциално прекомерно предизвикателство, свързано с миграцията, характеризиращо се със значително увеличаване на броя на мигрантите, пристигащи на външните граници;

I

- (25) „връщане“ означава връщане съгласно определението в член 3, точка 3 от Директива 2008/115/ЕО;
- (26) „решение за връщане“ означава **административно или съдебно решение или друг акт, който определя или обявява за незаконен престоя на гражданин на трета държава и налага или постановява задължение за връщане при спазване на разпоредбите на Директива 2008/115/ЕО**;

- (27) „подлежащо на връщане лице“ означава незаконно пребиваващ гражданин на трета държава, за който има постановено решение за връщане, **което подлежи на изпълнение**;
- (28) „операция по връщане“ означава операция, която се организира или координира от Европейската агенция за гранична и брегова охрана и включва техническо и оперативно подкрепление, предоставено на една или няколко държави членки ■, и при която лицата, подлежащи на връщане от една или няколко държави членки ■, се връщат принудително или доброволно, независимо от използвания вид транспорт;
- (29) „действие за намеса в областта на връщането“ означава дейност, чрез която Европейската агенция за гранична и брегова охрана предоставя на държавите членки ■ засилена техническа и оперативна помощ, която се състои в разполагането на екипи за връщане и организирането на операции по връщане;

- (30) „екипи за връщане“ означава екипи, сформирани от Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана, които се разполагат по време на операции по връщане, действия за намеса в областта на връщането в държави членки **■** или други оперативни дейности, които се отнасят до изпълнението на задачи, свързани с връщането;
- (31) „служител за връзка по въпросите на имиграцията“ означава служител за връзка по въпросите на имиграцията съгласно определението в ***[новия Регламент за служителите за връзка по въпросите на имиграцията]***.

Член 3

Европейско интегрирано управление на границите

Европейското интегрирано управление на границите се състои от следните компоненти:

- а) граничен контрол, включително мерки за улесняване на законното преминаване на границите и когато е целесъобразно — мерки, свързани с предотвратяването и разкриването на трансграничната престъпност **по външните граници, с фокус върху** незаконното превеждане на мигранти през граница, трафика с хора и тероризма, и **механизми и процедури** за мерки, свързани с **идентифицирането на уязвими лица и непридружени ненавършили пълнолетие лица, и за идентифицирането, предоставянето на информация и** насочването на лица, които се нуждаят от международна закрила или желаят да кандидатстват за такава;

- б) операции по търсене и спасяване за бедстващи в морето лица в съответствие с Регламент (ЕС) № 656/2014 и с международното право, които се започват или провеждат при ситуации, които могат да произтичат от операции за наблюдение на морските граници;
- в) анализ на рисковете за вътрешната сигурност и анализ на заплахите, които могат да повлияят на функционирането и сигурността на външните граници;
- г) обмен на информация и сътрудничество между държавите членки **в областите, обхванати от настоящия регламент, както и между държавите членки и Агенцията, включително подкрепата, координирана от Агенцията;**

- д) междуведомствено сътрудничество между националните органи, които във всяка държава членка отговарят за граничния контрол или за други задачи, извършвани на границата, както и между органите, които във всяка държава членка отговарят за връщането, включително редовен обмен на информация чрез съществуващите инструменти за обмен на информация. ***Когато е целесъобразно, се включва сътрудничество с националните органи, отговарящи за защитата на основните права.***
- е) сътрудничество между съответните институции, органи, служби и агенции на Съюза в областите, обхванати от настоящия регламент, включително чрез редовен обмен на информация;
- ж) сътрудничество с трети държави в областите, обхванати от настоящия регламент, ***съсредоточено по-специално върху съседните трети държави и онези трети държави, които са посочени чрез анализ на риска като държави на произход и/или транзитно преминаване за незаконна миграция;***

- з) технически и оперативни мерки в рамките на Шенгенското пространство, които са свързани с граничния контрол и са предвидени за по-добро справяне с незаконната *миграция* и противодействие на трансграничната престъпност;
- и) връщане на граждани на трети държави, за които има постановени решения за връщане, приети от държава членка;
- й) използване на най-съвременна технология, включително широкомащабни информационни системи;
- к) механизъм за контрол на качеството, по-специално механизмът за оценка по Шенген, за оценка на уязвимостта и евентуално национални механизми, за да се гарантира прилагането на законодателството на Съюза в областта на управлението на границите;

л) механизми за солидарност, по-специално инструменти за финансиране от Съюза■ .

2. *Основните права, образованието и обучението и научните изследвания и иновациите са всеобхватните компоненти при изпълнението на европейското интегрирано управление на границите.*

Член 4

Европейска гранична и брегова охрана

■ Националните органи на държавите членки, които отговарят за управлението на границите, включително бреговата охрана, доколкото изпълнява задачи по граничен контрол, както и органите, които отговарят за връщането, *и Европейската агенция за гранична и брегова охрана (наричана по-долу „Агенцията“)* съставляват европейската гранична и брегова охрана.

Член 5

Европейската агенция за гранична и брегова охрана

1. *Агенцията*, първоначално създадена с Регламент (ЕО) № 2007/2004, се регламентира с настоящия регламент.

2. Агенцията включва Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана, посочен в член 55, *с капацитет до 10 000 оперативни служители съгласно приложение I.*
3. За да се осигури съгласувано европейско интегрирано управление на границите, Агенцията улеснява и прави по-ефективно прилагането на *мерките* на Съюза, свързани с управлението на външните граници **■**, и по-специално Кодекса на шенгенските граници, утвърден с Регламент (ЕС) 2016/399, *и връщането.*
4. Агенцията допринася за непрекъснатото и еднообразно прилагане по *външните* граници на правото на Съюза, включително достиженията на правото на Съюза в областта на основните права, *по-специално Хартата на основните права на Европейския съюз („Хартата“).* Този принос включва обмен на добри практики.

Член 6

Отчетност

Агенцията се отчита пред Европейския парламент и пред Съвета в съответствие с настоящия регламент.

Член 7

Споделена отговорност

1. Европейската гранична и брегова охрана прилага европейското интегрирано управление на границите в условията на споделена отговорност на Агенцията и на националните органи, които отговарят за управлението на границите, включително бреговата охрана, доколкото тя изпълнява операции за наблюдение на морските граници и всякакви други задачи по граничен контрол. Държавите членки запазват основната отговорност за управлението на своите участъци от външните граници.

2. Агенцията предоставя техническа и оперативна помощ при изпълнението на мерки, свързани с *връщания, както е посочено в член 49, по искане на съответната държава членка или по инициатива на Агенцията и със съгласието на съответните държави членки*. Държавите членки запазват *цялата отговорност* за издаването на решения за връщане и *за приемането на* мерките във връзка със задържането на подлежащи на връщане лица в съответствие с Директива 2008/115/ЕО.
3. Държавите членки гарантират управлението на външните си граници и принудителното изпълнение на решенията за връщане, в свой интерес и в общия интерес на всички държави членки, при пълно спазване на правото на Съюза, *включително зачитането на основните права*, и в съответствие с *член 8, който установява* цикъла на многогодишната стратегическа политика за европейско интегрирано управление на границите, в тясно сътрудничество с Агенцията.

4. Агенцията подпомага прилагането на мерките на Съюза, свързани с управлението на външните граници и принудителното изпълнение на решенията за връщане, чрез укрепване, оценяване и координиране на действията на държавите членки, както и чрез предоставяне на техническа и оперативна помощ при прилагането на тези мерки и по въпроси в областта на връщането. *Агенцията не подкрепя мерки и не участва в дейности, свързани с проверки по вътрешните граници. Агенцията носи пълна отговорност и се отчита за всички решения, които взема, и за всяка дейност, за която тя носи цялата отговорност съгласно настоящия регламент.*

5. Държавите членки могат да **си сътрудничат** на оперативно ниво с други държави членки и/или трети държави, когато такова сътрудничество е съвместимо със задачите на Агенцията. Държавите членки се въздържат от всякаква дейност, която би могла да застраши функционирането на Агенцията или постигането на нейните цели. Държавите членки докладват на Агенцията за посоченото оперативно сътрудничество с други държави членки и/или с трети държави по външните граници и в областта на връщането. Изпълнителният директор информира управителния съвет по тези въпроси редовно и най-малко веднъж годишно.

Член 8

Цикъл на многогодишната стратегическа политика за европейско интегрирано управление на границите

1. Комисията и европейската гранична и брегова охрана гарантират ефективността на европейското интегрирано управление на границите посредством цикъл на многогодишната стратегическа политика за европейско интегрирано управление на границите, **който се приема в съответствие с процедурата, посочена в параграф 4.**
2. В многогодишната стратегическа политика за европейско интегрирано управление на границите се посочва как предизвикателствата в областта на управлението на границите и връщането се решават по последователен, интегриран и систематичен начин. **В нея се определят приоритетите на политиката и се предоставят стратегическите насоки за петгодишен период по отношение на компонентите, посочени в член 3.**

3. Цикълът на многогодишната стратегическа политика за европейско интегрирано управление на границите се състои от четири етапа, както е посочено в параграфи 4—7.
4. Въз основа на стратегическия анализ на риска за европейското интегрирано управление на границите, посочен в член 30, параграф 2, **■** Комисията *подготвя документ за политиката, с който се разработва* многогодишна стратегическа политика за европейско интегрирано управление на границите. *Комисията го предоставя за обсъждане на Европейския парламент и на Съвета. След обсъждането Комисията приема съобщение за установяване на многогодишна стратегическа политика за европейско интегрирано управление на границите.*

5. С оглед на изпълнението на *многогодишната стратегическа политика за европейско интегрирано управление на границите*, посочена в параграф 4, с решение на управителния съвет, прието въз основа на предложение от изпълнителния директор, *изготвено в тясно сътрудничество с държавите членки и Комисията*, Агенцията утвърждава техническа и оперативна стратегия за европейско интегрирано управление на границите. Агенцията взема предвид, когато това е обосновано, особеното положение на държавите членки, по-специално географското им положение. Тази стратегия е в съответствие с член 3 и с *многогодишната стратегическа политика за европейско интегрирано управление на границите*. Тя насърчава и подкрепя прилагането на европейското интегрирано управление на границите във всички държави членки.

6. С оглед на изпълнението на *многогодишната стратегическа политика за европейско интегрирано управление на границите, посочена* в параграф 4, държавите членки изготвят свои национални стратегии за *европейско интегрирано управление на границите* чрез тясно сътрудничество между всички национални органи, които отговарят за управлението на *външните граници* и връщането. Тези национални стратегии са в съответствие с член 3, с *многогодишната стратегическа политика за европейско интегрирано управление на границите, посочена* в параграф 4, и с техническата и оперативна стратегия, посочена в параграф 5.

7. *Четири години след приемането на многогодишната стратегическа политика за европейско интегрирано управление на границите, посочена в параграф 4, Комисията ■ извършва щателна оценка на нейното изпълнение. Резултатите от оценката се вземат предвид при подготовката на следващия цикъл. Държавите членки и Агенцията предоставят необходимата информация на Комисията своевременно, за да може тя да изготви цялостната оценка. Комисията представя резултатите от оценката на Европейския парламент и на Съвета.*

8. Когато ситуацията по външните граници или в областта на връщането изисква промяна на приоритетите на политиката, Комисията изменя многогодишната стратегическа политика за европейско интегрирано управление на границите *или съответни части от нея* в съответствие с процедурата, установена в параграф 4.

След това техническата и оперативната стратегия на Агенцията и националните стратегии на държавите членки се адаптират при необходимост.

Член 9

Интегрирано планиране

1. Въз основа на цикъла на многогодишната стратегическа политика за европейско интегрирано управление на границите, посочен в член 8, европейската гранична и брегова охрана изготвя интегрирано планиране за управлението на границите и връщанията, *включително* оперативно планиране, планиране на действия при извънредни ситуации и планиране за развитието на способностите, *изготвено* в съответствие с *параграфи 2, 3 и 4*.

I

2. *Държавите членки и Агенцията изготвят оперативни планове за управлението на границите и връщането. Оперативните планове на държавите членки, свързани с гранични участъци с висока [и критична] степен на въздействие, се координират със съседните държави членки и с Агенцията с оглед прилагане на необходимите трансгранични мерки ^[6] и предвиждане на подкрепа от страна на Агенцията. За дейностите на Агенцията оперативното планиране за следващата година се определя в приложение към единния програмен документ, посочен в член 100, и за всяка конкретна оперативна дейност — чрез оперативния план, посочен в член 39 и член 75, параграф 3. Оперативните планове или части от тях могат да бъдат класифицирани по подходящ начин в съответствие с решения (ЕС, Евратом) 2015/443 и 2015/444 на Комисията.*

3. *Държавите членки приемат план за действие при извънредни ситуации за управлението на своите граници и връщането. В съответствие с националната стратегия за интегрирано управление на границите в плановете за действие при извънредни ситуации се описват всички необходими мерки и ресурси за евентуално укрепване на способностите, включително логистиката и подкрепата както на национално равнище, така и от страна на Агенцията.*

Частта от плановете за действие при извънредни ситуации, изискваща допълнителна подкрепа от европейската гранична и брегова охрана, се изготвят съвместно от всяка държава членка и от Агенцията в тясно сътрудничество със съседните държави членки.

4. *Държавите членки приемат план за развитие на способностите за управлението на границите и за връщането в съответствие със своята национална стратегия за интегрирано управление на границите. В плана за развитие на способностите се описва средносрочното и дългосрочното развитие на националните способности за управление на границите и за връщане.*

Националният план за развитие на способностите е насочен към развитието на всеки от компонентите на европейското интегрирано управление на границите, по-специално към политиката за набиране и обучение на граничните служители и специалистите в областта на връщането, придобиването и поддръжката на оборудването и необходимите научноизследователски и развойни дейности, както и съответните финансови аспекти.

- 4а. Плановете, посочени в параграфи 3 и 4, съдържат сценария, спрямо който се развиват. Сценариите се основават на анализ на риска и отразяват възможното развитие на ситуацията по външните граници и в областта на незаконната миграция, както и предизвикателствата, установени в цикъла на многогодишната стратегическа политика за европейско интегрирано управление на границите.*

- 4б. *Методологията и процедурата за изготвяне на плановете, посочени в параграфи 3 и 4, се приемат от управителния съвет на Агенцията, след консултация с държавите членки, по предложение на изпълнителния директор.*
5. *Агенцията изготвя обобщение на националните планове за развитие на способностите и многогодишна стратегия за придобиването на оборудването на Агенцията, посочено в член 63, както и многогодишното планиране на профилите за създаването на Постоянен корпус на европейската гранична и брегова охрана.*

Агенцията споделя това обобщение с държавите членки и Комисията с оглед на установяване на възможни положителни взаимодействия и възможности за сътрудничество в различните области, обхванати от плановете за развитие на способностите, включително съвместно възлагане на обществени поръчки. Въз основа на установените положителни взаимодействия Агенцията може да прикани държавите членки да участват в последващи действия за сътрудничество.

6. *Управителният съвет на Агенцията заседава най-малко веднъж годишно, за да обсъди и одобри пътната карта за способностите на европейската гранична и брегова охрана. Пътната карта за способностите се предлага от изпълнителния директор въз основа на обобщението на националните плановете за развитие на способностите, като се вземат предвид, *inter alia*, резултатите от анализа на риска и оценките на уязвимостта, извършени в съответствие с член 33, и собствените многогодишни плановете на Агенцията. След като пътната карта за способностите бъде одобрена от управителния съвет, тя се добавя като приложение към техническата и оперативна стратегия.*

ГЛАВА II

Функциониране на европейската гранична и брегова охрана

РАЗДЕЛ 1

ЗАДАЧИ НА ЕВРОПЕЙСКАТА АГЕНЦИЯ ЗА ГРАНИЧНА И БРЕГОВА ОХРАНА

Член 10

Задачи на Европейската агенция за гранична и брегова охрана

(1) ■ Агенцията изпълнява следните задачи:

1. осъществява мониторинг на миграционните потоци и извършва анализ на риска по отношение на всички аспекти на интегрираното управление на границите;
2. осъществява мониторинг на оперативните нужди на държавите членки, свързани с осъществяването на връщанията, включително чрез събиране на оперативни данни;
3. извършва оценка на уязвимостта, включително оценка на капацитета и готовността на държавите членки да се справят със заплахите и предизвикателствата по външните граници;
4. осъществява мониторинг на управлението на външните граници чрез служителите за връзка на Агенцията в държавите членки;
- 4а. *наблюдава спазването на основните права във всички свои действия по външните граници и в операциите по връщане;*

5. подкрепя разработването и функционирането на рамката на Eurosur;
6. подпомага държавите членки при обстоятелства, които изискват засилена техническа и оперативна помощ по външните граници, като координира и организира съвместни операции, като се отчита, че някои ситуации може да включват хуманитарни извънредни ситуации и морски спасителни операции в съответствие с правото на Съюза и международното право;
7. подпомага държавите членки при обстоятелства, които изискват засилена техническа и оперативна помощ по външните граници чрез започване на бърза гранична намеса по външните граници на тези държави членки, които са изправени пред конкретни и прекомерни предизвикателства, като се отчита, че някои ситуации може да включват хуманитарни извънредни ситуации и морски спасителни операции в съответствие с правото на Съюза и международното право;

8. оказва техническа и оперативна помощ на държавите членки и на трети държави в съответствие с Регламент (ЕС) № 656/2014 и международното право, в подкрепа на операции по търсене и спасяване за бедстващи в морето лица, които могат да произтичат от операции за наблюдение на морските граници;
9. разполага Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана, *създаден с настоящия регламент*, в рамките на екипи за управление на границите, екипи за съдействие в управлението на миграцията и екипи за връщане по време на съвместни операции и при бърза гранична намеса, операции по връщане и действия за намеса в областта на връщането;
10. създава фонд от техническо оборудване, включващ фонд от оборудване за бързо реагиране, което се разполага при съвместни операции, бърза гранична намеса и в рамките на екипите за съдействие в управлението на миграцията, както и при операции по връщане и действия за намеса в областта на връщането;

11. развива и управлява *с помощта на вътрешния механизъм за контрол на качеството* собствените си човешки и технически способности, така че да допринася за Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана и фонда от техническо оборудване, включително за набирането и обучението на своите служители, които участват в екипи;
12. **■** в рамките на екипите за съдействие в управлението на миграцията **■** в зони на горещи точки **■**, разполага оперативни служители и техническо оборудване за оказване на помощ при скрининг, събиране на информация, установяване на самоличност и снемане на дактилоскопични отпечатъци **и** установява процедура за предоставяне на първоначална информация и насочване на лица, които се нуждаят от международна закрила или желаят да кандидатстват за такава, *включително процедура за идентифициране на уязвими групи*, в сътрудничество с *Европейската служба за подкрепа в областта на убежището* и компетентните национални органи;

15. оказва помощ на всички етапи от процеса на връщане, *без да преценява обосновката на решенията за връщане, които остават от изключителната компетентност на държавите членки, и* подпомага **■** *координирането и организирането на операции по връщане, и предоставя техническа и оперативна подкрепа за изпълнение на задължението за връщане на подлежащи на връщане лица, както и техническа и оперативна подкрепа за операции и намеса за връщане, също и при обстоятелства, които изискват засилена помощ;*

■

17. създава резерв от наблюдаващи лица при принудително връщане;
18. разполага екипи за връщане по време на действия за намеса в областта на връщането;

19. в рамките на съответните мандати на съответните агенции си сътрудничи с Европол и Евроюст и подпомага държавите членки при обстоятелства, изискващи увеличаване на техническата и оперативната помощ по външните граници в борбата с трансграничната престъпност и тероризма;
20. сътрудничи с *Европейската служба за подкрепа в областта на убежището, в рамките на съответните им мандати*, по-конкретно с цел улесняване на прилагането на мерки, когато граждани на трети държави, чиято молба за международна закрила е била отхвърлена с окончателно решение, подлежат на връщане;

- 20а.** *в рамките на нейния съответен мандат си сътрудничи с Агенцията на Европейския съюз за основните права, за да се гарантира постоянно и единно прилагане на достиженията на правото на Съюза в областта на основните права;*
21. сътрудничи с Европейската агенция за контрол на рибарството и Европейската агенция по морска безопасност, в рамките на съответните им мандати, с цел подпомагане на националните органи, изпълняващи функциите за брегова охрана, както е посочено в член 70, **включително спасяването на живот,** като предоставя услуги, информация, оборудване и обучение и чрез координиране на многоцелеви операции;
22. сътрудничи с трети държави в областите, обхванати от настоящия регламент, включително чрез евентуално оперативно разполагане в трети държави на екипи за управление на границите ■ ;

I

24. подпомага държавите членки и трети държави в контекста на техническото и оперативното сътрудничество между тях по въпросите, обхванати от настоящия регламент.
25. подпомага държавите членки и трети държави в обучението на национални гранични служители, други компетентни служители и експерти в областта на връщането, включително *чрез* установяването на общи стандарти *и програми* за обучение, *които включват основните права*;
26. участва в разработването и управлението на научноизследователски и иновационни дейности от значение за контрола I на външните граници, включително използването на съвременни технологии за наблюдение и разработването на *свои собствени* пилотни проекти, *където е необходимо за изпълнението на дейностите, посочени в* настоящия регламент;
- 26б. *разработва технически стандарти за обмен на информация;*

27. подкрепя разработването на технически стандарти за оборудването в областта на граничния контрол и връщането, включително за взаимосвързаност на системите и мрежите, **и на общи минимални стандарти за наблюдение на външните граници, когато е целесъобразно, в съответствие с отговорностите на държавите членки и на Комисията;**
28. създава и поддържа комуникационната мрежа, посочена в член 14;
29. разработва и обслужва в съответствие с **■ Регламент (ЕС) 2017/1725** информационни системи, които позволяват бърз и надежден обмен на информация относно възникващи рискове при управлението на външните граници, незаконната имиграция и връщането, в тясно сътрудничество с Комисията, органите, службите и агенциите на Съюза, както и с Европейската мрежа за миграцията, създадена с Решение 2008/381/ЕО;

30. осигурява, ако е целесъобразно, необходимата помощ за разработването на обща среда за споделяне на информация, включително за оперативната съвместимост на системите;
- 30а. *съблюдава високи стандарти за управление на границите, позволяващи прозрачност и обществен контрол и пълно спазване на приложимата правна рамка, като гарантира зачитането, защитата и насърчаването на основните права;***
31. управлява и обслужва системата „Фалшиви и автентични документи онлайн“, посочена в член 80, ***и подпомага държавите членки чрез предоставяне на подкрепа за улесняване на разкриването на документни измами;***

32. изпълнява задачите и задълженията, възложени на Агенцията *съгласно Регламент (ЕС) № 2018/1240 на Европейския парламент и на Съвета*²⁸ [Регламента за създаване на Европейска система за информация за пътуванията и разрешаването им (ETIAS)] и осигурява създаването и функционирането на централното звено на ETIAS в съответствие с член 7 от *същия регламент*.
- 32б. *съдейства на държавите членки в улесняването на пресичането на външните граници.*

²⁸ *Регламент (ЕС) 2018/1240 на Европейския парламент и на Съвета от 12 септември 2018 г. за създаване на Европейска система за информация за пътуванията и разрешаването им (ETIAS) и за изменение на регламенти (ЕС) № 1077/2011, (ЕС) № 515/2014, (ЕС) 2016/399, (ЕС) 2016/1624 и (ЕС) 2017/2226 (ОВ L 236, 19.9.2018 г., стр. 1).*

- (2) Агенцията **■** осъществява комуникация относно въпросите, попадащи в рамките на нейния мандат. Тя предоставя на обществеността точна, **подробна, навременна** и изчерпателна информация относно своите дейности.

Тези комуникационни дейности не трябва да препятстват изпълнението на задачите, посочени в параграф 1 на настоящия член, по-специално като се разкрива оперативна информация, която, ако бъде направена обществено достояние, би застрашила постигането на целта на операциите. Комуникационните дейности се провеждат, без да се засягат разпоредбите на член 91 и в съответствие със съответните планове за комуникация и разпространение на информация, приети от управителния съвет, и в тясно сътрудничество, когато е целесъобразно, с други агенции.

РАЗДЕЛ 2

ОБМЕН НА ИНФОРМАЦИЯ И СЪТРУДНИЧЕСТВО

Член 11

Задължение за добросъвестно сътрудничество

Агенцията и националните органи *на държавите членки*, които отговарят за управлението на границите **■**, включително бреговата охрана, доколкото тя изпълнява задачи по граничен контрол, *както и органите на държавите членки, които отговарят за връщането*, имат задължение да осъществяват добросъвестно сътрудничество, както и задължение да обменят информация.

Член 12

Задължение за обмен на информация

1. С оглед на изпълнението на задачите, които са им възложени чрез настоящия регламент, ▀ Агенцията и националните органи, които отговарят за управлението на границите и връщането, включително бреговата охрана, доколкото изпълнява задачи по граничен контрол, в съответствие с настоящия регламент и друго приложимо право на Съюза и национално право относно обмена на информация, споделят по навременен и точен начин цялата необходима информация.
2. Агенцията предприема целесъобразни мерки за улесняване на обмена с Комисията и държавите членки ▀ на информация, която е от значение за нейните задачи.

Когато информацията е от значение за нейните задачи, Агенцията обменя с други съответни агенции на Съюза информация за целите на анализа на риска, събирането на статистически данни, оценката на ситуацията в трети държави, обучението и подкрепата за държавите членки във връзка с планирането на действия при извънредни ситуации.

За целите на обмена на информация, както е посочено в параграфи 1 и 2, между агенциите се разработват необходимите инструменти и структури.

4. Агенцията предприема всички необходими мерки за улесняване на обмена на информация, която е от значение за нейните задачи, с Ирландия и Обединеното кралство, когато тази информация е свързана с дейности, в които тя участва в съответствие с член 71 и член 98, параграф 5.

Член 13

Национално звено за контакт

1. Държавите членки определят национално звено за контакт, което осъществява комуникация с Агенцията по всички въпроси, отнасящи се до дейностите на Агенцията, **без да се засяга ролята на националните координационни центрове, както са определени в член 21.** Националното звено за контакт е непрекъснато на разположение и осигурява навременното разпространение на цялата информация от Агенцията до всички съответни органи в съответната държава членка, по-специално членовете на управителния съвет и националния координационен център.
2. **Държавите членки могат да определят до двама служители, представляващи техните национални звена за контакт, които да бъдат изпратени в Агенцията като служители за връзка. Служителите за връзка могат да улеснят комуникацията между националните звена за контакт и Агенцията, включително, ако е необходимо, да присъстват на съответните срещи.**

3. *Агенцията предоставя необходимите помещения в сградата на Агенцията и подходяща подкрепа на служителите за връзка за изпълнението на техните задължения. Всички други разходи, които възникват във връзка с разполагането на служители за връзка, се поемат от държавата членка. Управителният съвет определя правилата и условията за разполагането, както и подходящата подкрепа.*

Член 14

Комуникационна мрежа

1. Агенцията създава и поддържа комуникационна мрежа, за да осигури комуникацията и аналитичния инструментариум и да позволи обмена на чувствителна неklasифицирана информация и класифицирана информация по сигурен начин и в почти реално време със и между националните координационни центрове.

Всяка система или приложение, които използват комуникационната мрежа, съответстват на цялото законодателство на Съюза за защита на данните през целия им жизнен цикъл.

Мрежата функционира двадесет и четири часа в денонощието и седем дни в седмицата и позволява:

- а) двустранен и многостранен обмен на информация в почти реално време;
- б) аудио- и видеоконферентна връзка;
- в) сигурна работа, съхранение, предаване и обработване на чувствителна некласифицирана информация;

- г) сигурна работа, съхранение, предаване и обработване на класифицирана информация на ЕС до ниво на класификация за сигурност „CONFIDENTIEL UE/EU **CONFIDENTIAL**“ или еквивалентно национално ниво на класификация за сигурност, което гарантира, че с класифицираната информация се борави и тя се съхранява, предава и обработва в отделна и надлежно акредитирана част от комуникационната мрежа.
2. Агенцията предоставя техническа подкрепа и гарантира, че комуникационната мрежа работи постоянно и може да поддържа комуникационните и информационните системи, управлявани от Агенцията.

Член 15

Системи и приложения за обмен на информация, управлявани от Агенцията

1. Агенцията може да предприема всички необходими мерки за улесняване на обмена на информация от значение за нейните задачи с *Европейския парламент*, Комисията и държавите членки и, когато е целесъобразно, с *международните институции, институциите, органите, службите и агенциите на Съюза, посочени в член 69, и с трети държави, както е посочено в член 72.*

2. Агенцията разработва, внедрява и управлява информационна система, посредством която е възможен обменът на класифицирана и чувствителна неклассифицирана информация с тези участници, както и обменът на лични данни съгласно [] членове 87 – 91 в съответствие с Решение (ЕС, Евратом) 2015/444 на Комисията²⁹, Решение 2015/443 на Комисията³⁰ и [] Регламент (ЕС) 2018/1725.
3. Агенцията внедрява информационните системи, посочени в параграф 2, в комуникационната мрежа, посочена в член 14, когато това е целесъобразно.
4. По отношение на връщането Агенцията [] управлява *и поддържа платформа за интегрирано управление на връщането в съответствие с член 50, параграф 1.*

²⁹ Решение (ЕС, Евратом) 2015/444 на Комисията от 13 март 2015 г. относно правилата за сигурност за защита на класифицираната информация на ЕС (ОВ L 72, 17.3.2015 г., стр. 53).

³⁰ Решение (ЕС, Евратом) 2015/443 на Комисията от 13 март 2015 г. относно сигурността в Комисията (ОВ L 72, 17.3.2015 г., стр. 41).

Член 16

Технически стандарти за обмен на информация

Агенцията разработва технически стандарти *в сътрудничество с държавите членки*:

- а) за взаимното свързване на комуникационната мрежа с националните мрежи, използвани за установяване на националните картини на състоянието, и с други съответни информационни системи за целите на настоящия регламент;
- б) за разработването и интерфейса на съответните системи и софтуерни приложения за обмен на информация на Агенцията и на държавите членки за целите на настоящия регламент;

- в) за предаването на картините на състоянието и, ако е целесъобразно, на специални картини на състоянието, както и за осигуряването на комуникацията между съответните звена и центрове на **отговорните национални органи на държавите членки** и с екипите, разположени от Агенцията, чрез използването на различни комуникационни средства като спътникови далекосъобщения и мрежи за радиовръзка;
- г) за докладване на разположението на собствените си активи, като използва по възможно най-добрия начин технологичното развитие на навигационната спътникова система, създадена по програма „Галилео“ в съответствие с Регламент (ЕС) № 1285/2013 на Европейския парламент и на Съвета■ .

Член 17

Гарантиране на информацията

Държавите членки гарантират чрез своя национален координационен център **и под надзора на компетентните национални органи**, че техните национални органи, агенции и други структури, **когато** използват комуникационната мрежа и системите за обмен на информация на Агенцията:

- а) разполагат с подходящ **и непрекъснат** достъп до съответните системи и мрежи **от Агенцията или свързани с нея**;
- б) **съблюдават съответните технически** стандарти, посочени в член 16;
- в) прилагат при обработването на класифицирана информация правила и стандарти за сигурност, равностойни на тези, прилагани от Агенцията;
- г) обменят, обработват и съхраняват чувствителната неклассифицирана информация и класифицираната информация в съответствие с Решение (ЕС, Евратом) 2015/443 на Комисията.

РАЗДЕЛ 3

EUROSUR

Член 18

Eurosur

С настоящия регламент се създава Eurosur като интегрирана рамка за обмена на информация и за *оперативно* сътрудничеството в рамките на европейската гранична и брегова охрана с цел подобряване на осведомеността за състоянието и увеличаване на способността за реагиране *за целите на* управлението на границите, *включително* откриването, предотвратяването и борбата с незаконната имиграция и трансграничната престъпност и допринасянето за осигуряване на защита и спасяване на живота на мигранти.

Член 19

Обхват на Eurosur

1. Eurosur се прилага за граничните проверки на определените гранични контролно-пропускателни пунктове и за наблюдението на външните сухоземни, морски и въздушни граници, включително за наблюдението, откриването, идентифицирането, проследяването, предотвратяването на и залавянето при неразрешени преминавания на границите за целите на откриването, предотвратяването и борбата с незаконната имиграция и трансграничната престъпност и допринасянето за осигуряване на защита и спасяване на живота на мигранти.
2. Eurosur не се прилага за никакви правни или административни мерки, предприети след като отговорните органи на дадена държава членка са прихванали трансгранични престъпни дейности или неразрешени преминавания от лица на външните граници.

Член 20

Компоненти на Eurosur

1. За обмена на информация и за сътрудничеството в областта на граничния контрол ***и като вземат предвид съществуващите механизми за обмен на информация и за сътрудничество***, държавите членки и Агенцията използват рамката на Eurosur, която е съставена от следните компоненти:
 - а) национални координационни центрове;
 - б) национални картини на състоянието;
 - в) европейска картина на състоянието, включваща участъци от външните граници със съответните степени на въздействие;
 - г) специални картини на състоянието;

- д) услугите на Eurosur за обединяване на данни, посочени в член 29;
 - е) интегрирано планиране в съответствие с член 9 .
2. Националните координационни центрове предоставят на Агенцията, чрез комуникационната мрежа и съответните системи, информация от своите национални картини на състоянието и, ако е целесъобразно, от специални картини на състоянието, която е необходима за създаването и поддържането на европейската картина на състоянието.
3. Агенцията предоставя на националните координационни центрове, чрез комуникационната мрежа, неограничен достъп двадесет и четири часа в денонощието и седем дни в седмицата до специални картини на състоянието и до европейската картина на състоянието.

Член 21

Национален координационен център

1. Всяка държава членка определя, управлява и поддържа национален координационен център, който координира и обменя информация между всички органи, отговорни за контрола на външните граници на национално равнище, както и с други национални координационни центрове и с Агенцията. Всяка държава членка уведомява Комисията за създаването на своя национален координационен център, а Комисията незабавно информира останалите държави членки и Агенцията за това.
2. Без да се засяга член 13 и в рамката на Eurosur, националният координационен център е единственото звено за контакт за обмен на информация и за сътрудничеството с другите национални координационни центрове и с Агенцията.

3. Националният координационен център:

- а) осигурява своевременен обмен на информация и навременно сътрудничество между всички национални органи, отговорни за контрола на външните граници, както и с други национални координационни центрове и с Агенцията;
- б) осигурява своевременен обмен на информация с органите на национално равнище с отговорности в областта на издирването и спасяването, правоприлагането, убежището и имиграцията и управлява разпространението на съответната информация на национално равнище;
- в) допринася за ефикасното и ефективно управление на ресурсите и персонала;
- г) създава и поддържа националната картина на състоянието в съответствие с член 26;

- д) подпомага **координирането**, планирането и изпълнението на националните дейности по граничен контрол;
- е) координира националната система за граничен контрол в съответствие с националното право;
- ж) допринася за редовното измерване на резултатите от националните дейности по граничен контрол за целите на настоящия регламент;
- з) координира оперативните мерки с други държави членки и трети държави, без това да засяга компетентността на Агенцията и на другите държави членки;
- и) обменя съответната информация с националните служители за връзка по въпросите на имиграцията, **ако са били определени, посредством подходящи структури, създадени на национално равнище**, с цел принос към европейската картина на състоянието и подкрепа на операциите за граничен контрол;

- й) *под надзора на компетентните национални органи, допринася за осигуряването на информация за* националните информационни системи и информационните системи на Агенцията.

I

4. Държавите членки могат да възложат на регионални, местни, функционални или други органи, които са в състояние да вземат оперативни решения, да осигурят осведомеността за състоянието и способността за реагиране в техните съответни области на компетентност, включително задачите и компетентностите, посочени в член 21, параграф 3, букви в), д) и е).
5. Решението на държавите членки за възлагане на задачи в съответствие с параграф 1, не засяга функциите на националния координационен център да сътрудничи и да обменя информация с други национални координационни центрове и с Агенцията.

6. В предварително определени случаи, установени на национално равнище, националният координационен център може да разреши на орган, посочен в параграф 1, да осъществява комуникация и да обменя информация с регионалните органи или с националния координационен център на друга държава членка или с компетентните органи на трета държава, при условие че този орган редовно информира своя национален координационен център относно подобна комуникация и обмен на информация.
7. *Националният координационен център функционира двадесет и четири часа в денонощието и седем дни в седмицата.*

Член 23

Наръчник за Eurosur

1. Комисията, подпомагана от комитет в съответствие с процедурата, посочена в член 117, параграф 2, в тясно сътрудничество с Агенцията и с всеки друг съответен орган, служба или агенция на Съюза приема и предоставя практически наръчник за прилагане и управление на Eurosur („наръчника“). В наръчника се дават технически и оперативни указания, препоръки и добри практики, включително за сътрудничеството с трети държави. Комисията приема наръчника под формата на препоръка.
2. След консултации с държавите членки и с Агенцията Комисията може да реши да обозначи части от наръчника като класифицирани с ниво на класификация за сигурност RESTREINT UE /EU RESTRICTED, в съответствие с правилата, установени в процедурния правилник на Комисията.

Член 24

Мониторинг на Eurosur

1. Агенцията и държавите членки правят необходимото да бъдат въведени процедури за наблюдение на техническото и оперативното функциониране на Eurosur съобразно с целите за постигане на адекватна осведоменост за състоянието и способност за реагиране по външните граници.
2. Агенцията следи непрекъснато **и постоянно** за качеството на услугата, предлагана от комуникационната мрежа, както и за качеството на данните, споделяни в картината на състоянието на Eurosur.
3. Агенцията предава информацията от контрола на качеството на **националните координационни центрове и** съответните **структури за командване и контрол, използвани за операциите на Агенцията**, като част от системата за синтез на информация на EUROSUR. Тази информация е с ниво на класификация за сигурност RESTREINT UE/EU RESTRICTED.

РАЗДЕЛ 4

ОСВЕДОМЕНОСТ ЗА СЪСТОЯНИЕТО

Член 25

Картини на състоянието

- (1) Националните картини на състоянието, европейската картина на състоянието и специалните картини на състоянието се създават чрез събиране, оценка, съпоставяне, анализ, тълкуване, генериране, визуализация и разпространение на информация.

Картините на състоянието, посочени в параграф 1, са съставени от следните **информационни** категории:

- а) категория на събитията, включваща **■** събития **и инциденти**, свързани с неразрешени преминавания на границите, трансгранична престъпност и, **когато е налична – информация за** неразрешени вторични движения **с цел разбиране на тенденциите, обемите и маршрутите;**

- б) оперативна категория, съдържаща информация за операциите, включително плана за разгръщане, зоната на действие, както и разположението, времето, състоянието и вида на участващите активи съгласно предвиденото в оперативния план;*
- в) аналитична категория, съдържаща анализирана информация от значение за целите на настоящия регламент, и по-специално за определянето на степените на въздействие по участъците от външните граници, включително изображения и геоданни, важни промени и показатели, аналитични доклади и друга имаща значение съпътстваща информация.*

2. Картините на състоянието, посочени в параграф 1, дават възможност да се идентифицират и проследяват събития, операции и съответния анализ, свързани със ситуации, при които е застрашен животът на хората.

I

4. Подробностите на информационните категории на картините на състоянието и правилата за изготвянето на специални картини на състоянието се определят с акт за изпълнение, приет от Комисията в съответствие с процедурата, посочена в член 117, параграф 3.

В акта за изпълнение се посочват видът информация, която се предоставя, субектите, отговарящи за събирането, обработването, архивирането и предаването на конкретна информация, както и максималните срокове за докладване, правилата за сигурност и защита на данните и свързаните с тях механизми за контрол на качеството.

Член 26

Национална картина на състоянието

1. Националният координационен център създава и поддържа национална картина на състоянието, за да осигурява за всички органи, отговорни за граничния контрол, ефективна, точна и своевременна информация.
2. Националната картина на състоянието е съставена от информация, събрана от следните източници:
 - а) националната система за наблюдение на границите в съответствие с националното право;
 - б) стационарни и мобилни сензори под управлението на националните органи, отговорни за наблюдението на външните граници;
 - в) патрулите за наблюдение на границите и други наблюдателни мисии;

- г) местни, регионални и други координационни центрове;
- д) други съответни национални органи и системи, включително служители за връзка по въпросите на имиграцията, оперативни центрове и звена за контакт;
- е) граничните проверки;
- ж) Агенцията;
- з) националните координационни центрове в други държави членки;
- и) органи на трети държави въз основа на двустранни или многостранни споразумения и регионални мрежи, както е посочено в член 75;

- й) системи за корабно докладване съгласно съответните им правни основания;
 - к) други компетентни европейски и международни организации;
 - л) други източници.
3. Националният координационен център определя една-единствена индикативна степен на въздействие — от „ниска“ и „средна“ до „висока“ и **„много висока“**, за всеки от инцидентите в категорията на събитията на националната картина на ситуацията. Всички инциденти се съобщават на Агенцията.
4. Националният координационен център може да реши, по искане на отговорния национален орган, да ограничи достъпа до информацията, свързана с **националната сигурност, включително с** военни активи, въз основа на принципа „необходимост да се знае“.

5. Националните координационни центрове на съседни държави членки *могат да* споделят помежду си директно и в почти реално време картината на състоянието за съседни участъци от външните граници, включително разположението, състоянието и вида на собствените активи, действащи в съседни участъци от външните граници.

Член 27

Европейска картина на състоянието

1. Агенцията създава и поддържа европейска картина на състоянието, за да осигурява на националните координационни центрове и на Комисията ефективна, точна и навременна информация и анализ, обхващащи външните граници, предграничната зона и неразрешените вторични движения.

2. Европейската картина на състоянието е съставена от информация, събирана от следните източници:

- а) националните координационни центрове и националните картини на състоянието, в степента, изисквана по настоящия член, както и информацията и докладите, получени от служителите за връзка по въпросите на имиграцията;
- б) Агенцията, информацията и докладите, предоставени от нейните служители за връзка в съответствие с членове 32 и 76;
- в) делегациите на Съюза и мисиите и операциите по линия на общата политика за сигурност и отбрана, *както е предвидено в член 69, параграф 1, буква к*);

- г) други компетентни органи, служби и агенции на Съюза и международни организации, както е посочено в член 69;
 - д) органи на трети държави въз основа на двустранни или многостранни споразумения и регионални мрежи, както е посочено в член 73, и работни договорености, както е посочено в член 74, параграф 1;
 - е) други източници.
3. Категорията на събитията в европейската картина на състоянието включва информация относно:
- а) инциденти и други събития от категорията на събитията от националната картина на състоянието;
 - б) инциденти и други събития от специалните картини на състоянието, както се посочени в член 28;
 - в) инциденти в оперативната зона на съвместна операция или бърза намеса, координирана от Агенцията, или в гореща точка ■ .

4. оперативната категория на европейската картина на състоянието съдържа информация за координираните от Агенцията съвместни операции и бързи интервенции и за горещите точки ■, включително мандат на мисията, местоположение, състояние, времетраене, информация за държавите членки и другите участници в операцията, ежедневни и седмични доклади за състоянието, статистически данни и информационни пакети за средствата за масово осведомяване;
5. Информацията за собствените активи от оперативната категория на европейската картина на състоянието може да е с ниво на класификация за сигурност RESTREINT UE/EU RESTRICTED, когато е целесъобразно.
6. В европейската картина на състоянието Агенцията взема предвид степента на въздействие, определена от националния координационен център за конкретен инцидент от националната картина на състоянието. *За* всеки инцидент в предграничната зона Агенцията определя една-единствена индикативна степен на въздействие и информира за това националните координационни центрове.

Член 28

Специални картини на състоянието

1. Агенцията и държавите членки могат да създават и поддържат специални картини на състоянието, за да подпомагат конкретни оперативни дейности по външните граници или да обменят информация с *международните организации, институциите, органите, службите и агенциите на Съюза*, посочени в член 69, или с трети държави, както е предвидено в член 76 .
2. Специалните картини на състоянието се състоят от подкатегория на информацията от националните картини на състоянието и европейската картина на състоянието.
3. Условието за създаване и споделяне на специалните картини на състоянието се описват в оперативния план за съответните оперативни дейности и в двустранното или многостранното споразумение, когато специалната картина на състоянието е създадена в рамките на двустранно или многостранно сътрудничество с трети държави. *Прилага се принципът на съгласие на инициаторите.*

Член 29

Услуги на Eurosur за обединяване на данни

1. Агенцията координира услугите на Eurosur за обединяване на данни, за да предоставя редовно, надеждно и по икономически ефективен начин на националните координационни центрове, на Комисията и за свои нужди информация за външните граници и за предграничната зона.
2. Агенцията предоставя на даден национален координационен център при поискване от негова страна информация за външните граници на искащата държава членка и за предграничната зона, която може да е получена от:
 - а) селективно наблюдение на определени пристанища и брегови ивици на трети държави, за които е установено чрез анализ на риска и информация, че са точки на отплаване или транзитно преминаване на кораби или други превозни средства използвани за целите на незаконната имиграция или трансграничната престъпност;
 - б) проследяване на кораби или други плавателни съдове в открито море **и на въздухоплавателни средства**, за които има подозрения или е установено, че се използват за незаконна имиграция или трансгранична престъпност, **включително в случай на бедстващи в морето лица, с оглед предаването на тази информация на съответните компетентни органи за операции по търсене и спасяване;**

- в) наблюдение на определени райони в морската област за откриване, идентифициране и проследяване на кораби и други плавателни съдове, които се използват или за които има подозрения, че се използват за целите на незаконната имиграция или трансграничната престъпност, включително в случай на бедстващи в морето лица, с оглед предаването на тази информация на съответните компетентни органи за операции по търсене и спасяване;
- ва) наблюдение на определени райони по въздушните граници за откриване, идентифициране и проследяване на въздухоплавателни средства и други форми на оборудване, които се използват или за които има подозрения, че се използват за целите на незаконната имиграция или трансграничната престъпност;
- г) оценка за заобикалящата среда в определени райони в морската област и по външните сухоземни и въздушни граници за оптимизиране на дейностите по наблюдение и патрулиране;
- д) селективно наблюдение на определени предгранични зони по външните граници, за които е установено чрез анализ на риска и информация, че са потенциални зони на заминаване или транзитно преминаване за незаконна имиграция или трансгранична престъпност;

- е) наблюдение на тенденциите, обема и маршрутите на миграционните потоци към и в рамките на Съюза;
 - ж) наблюдение на медиите, разузнаване от открити източници и анализ на дейностите в интернет в съответствие с Директива (ЕС) 2016/680 или с Регламент (ЕС) 2016/679, както е приложимо, за предотвратяване на незаконната имиграция и трансграничната престъпност;
 - з) анализ на информацията, получавана от широкомащабните информационни системи с цел откриване на променящи се маршрути и методи, използвани за незаконна имиграция и трансгранична престъпност.
3. Агенцията може да откаже да изпълни искане на национален координационен център по технически, финансови или оперативни причини. Агенцията уведомява своевременно националния координационен център относно причините за такъв отказ.
4. Агенцията може да използва по своя инициатива наблюдателните средства, посочени в параграф 2, за събиране на информация относно предграничната зона, която е от значение за целите на европейската картина на състоянието.

РАЗДЕЛ 5

АНАЛИЗ НА РИСКА

Член 30

Анализ на риска

1. Агенцията осъществява мониторинг на миграционните потоци към *Съюза* и, *по отношение на миграционните тенденции, на обема и маришрутите* в рамките на Съюза, *както и* на тенденциите и други възможни предизвикателства по външните граници на Съюза и във връзка с връщането. За тази цел Агенцията, с решение на управителния съвет въз основа на предложение от изпълнителния директор, установява общ модел за интегриран анализ на риска, който се прилага от Агенцията и от държавите членки. Общият интегриран модел за анализ на риска се *създава и при необходимост* актуализира въз основа на резултатите от оценката на цикъла на многогодишната стратегическа политика за европейско интегрирано управление на границите, посочен в член 8, параграф 7. ■

2. Агенцията изготвя обобщени годишни анализи на риска и ги предоставя на Европейския парламент, Съвета и Комисията в съответствие с член 91, както и специализирани анализи на риска за оперативните дейности. На всеки две години Агенцията, ***в тясно сътрудничество с държавите членки***, изготвя и представя на Европейския парламент, Съвета и Комисията стратегически анализ на риска за европейското интегрирано управление на границите, който се взема предвид при подготовката на цикъла на многогодишната стратегическа политика за европейско интегрирано управление на границите. ***В резултатите от този анализ на риска личните данните се анонимизират.***
3. Посоченият в параграф 2 анализ на риска, изготвен от Агенцията ***въз основа също и на информацията, получена от държавите членки***, обхваща всички аспекти от значение за европейското интегрирано управление на границите с оглед на разработването на механизъм за ранно предупреждение.
- 3а. ***Агенцията публикува изчерпателна информация за общия интегриран модел за анализ на риска.***

4. Държавите членки предоставят на Агенцията цялата необходима информация относно ситуацията, тенденциите и възможните заплахи по външните граници и в областта на връщането. Държавите членки редовно или по искане на Агенцията предоставят цялата необходима информация, като например статистически и оперативни данни, събрани във връзка с *европейското интегрирано управление на границите и в съответствие с член 98, параграф 2, буква д)*, както и информация, получена от аналитичната категория в националната картина на състоянието, уредена с член 26.
5. Резултатите от анализа на риска се представят на управителния съвет *и се споделят с компетентните органи на държавите членки* по навременен и точен начин.
6. Държавите членки вземат под внимание резултатите от анализа на риска при планирането на операциите и дейностите си по външните граници, както и дейностите си по отношение на връщането.
7. Агенцията отчита резултатите от даден общ модел за интегриран анализ на риска при изготвянето на общите основни учебни програми за обучение■ .

РАЗДЕЛ 6

ПРЕВЕНЦИЯ И РЕАКЦИЯ

Член 31

Определяне на участъци от външните граници

За целите на настоящия регламент всяка държава членка разделя външните си сухоземни и морски граници и — ако е уместно — въздушните си граници на гранични участъци, за което уведомява Агенцията.

Агенцията своевременно се уведомява за всяка промяна на граничните участъци, направена от държава членка, за да се осигури непрекъснатост на анализа на риска, извършван от Агенцията.

Член 32

Служители на Агенцията за връзка в държавите членки

1. Агенцията осигурява редовен мониторинг на управлението на външните граници и връщането във всички държави членки чрез своите служители за връзка.

Агенцията може да вземе решение служител за връзка да отговаря за най-много четири държави членки, разположени в географска близост.

2. Изпълнителният директор назначава експерти от редовния персонал на Агенцията, които се разполагат като служители за връзка. Изпълнителният директор представя, въз основа на анализ на риска и в консултация със съответните държави членки, предложение относно естеството и условията на разполагането, държавата членка или региона, в която/който може да бъде разположен служител за връзка, и евентуалните задачи, които не са обхванати от параграф 3. Предложението на изпълнителния директор се одобрява от управителния съвет. Изпълнителният директор уведомява съответната държава членка за назначаването и заедно с нея определя мястото на разполагане.

3. Служителите за връзка действат от името на Агенцията и тяхната роля е да поощряват сътрудничеството и диалога между Агенцията и националните органи, които отговарят за управлението на границите и връщането, включително бреговата охрана, доколкото тя изпълнява задачи по граничен контрол. По-специално, служителите за връзка:

- а) действат като средство за връзка между Агенцията и националните органи, които отговарят за управлението на границите и връщането, включително бреговата охрана, доколкото тя изпълнява задачи по граничен контрол;
- б) подпомагат събирането на информация, изисквана от Агенцията с оглед на мониторинга на незаконната имиграция и анализите на риска, посочени в член 30;
- в) подпомагат събирането на информацията, посочена в член 33 и изисквана от Агенцията за извършване на оценката на уязвимостта, *и изготвят доклад по този въпрос, както е посочено в параграф 6;*

- г) осъществяват мониторинг на мерките, предприети от държавата членка по граничните участъци, за които е определена висока или критична степен на въздействие в съответствие с член 35;
- д) допринасят за насърчаване на прилагането на достиженията на правото на Съюза по отношение на управлението на външните граници и връщането, включително по отношение на зачитането на основните права;
- б) сътрудничат при необходимост със служителя по въпросите на основните права с цел да допринесат за насърчаване на спазването на основните права при работата на Агенцията в съответствие с буква д);
- е) когато е възможно, подпомагат държавите членки в подготовката на плановете им за действие при извънредни ситуации във връзка с управлението на границите;

- ж) улесняват комуникацията между държавата членка и Агенцията, споделят относима информация от Агенцията с държавата членка, включително информацията относно текущи операции;
- з) докладват редовно и пряко на изпълнителния директор относно положението по външните граници и капацитета на съответната държава членка да се справи ефективно с положението по външните граници; докладват и относно изпълнението на операции по връщане към съответните трети държави;
- и) осъществяват мониторинг на мерките, предприети от държавата членка по отношение на ситуация, изискваща спешни действия по външните граници, както е посочено в член 43;
- й) осъществяват мониторинг на мерките, предприети от държавата членка по отношение на връщането, и подпомагат събирането на информация, изисквана от Агенцията за извършване на дейностите, посочени в член 49.

4. Ако докладите на служителя за връзка, посочени в параграф 3, буква з), пораждат опасения за един или повече от аспектите от значение за съответната държава членка, тя без забавяне бива информирана от изпълнителния директор.
5. За целите на параграф 3 служителят за връзка, в съответствие с националните правила и правилата на Съюза за сигурност и защита на данните:
 - а) получава информация от националния координационен център и националната картина на състоянието, съставена в съответствие с член 26;

- б) поддържа редовни контакти с националните органи, които отговарят за управлението на границите и връщането, включително бреговата охрана, доколкото тя изпълнява задачи по граничен контрол, като същевременно информира **националното звено** за контакт, посочено **в член 13**.
6. Докладът на служителя за връзка е част от оценката на уязвимостта съгласно член 33. Докладът се предоставя на съответната държава членка.
7. При изпълнението на задълженията си служителите за връзка приемат указания единствено от Агенцията.

Член 33

Оценка на уязвимостта

1. С решение на управителния съвет, въз основа на предложение от изпълнителния директор, Агенцията установява обща методология за оценка на уязвимостта, *изготвена в тясно сътрудничество с държавите членки и с Комисията*. Тази методология включва обективни критерии, съгласно които Агенцията извършва оценката на уязвимостта, честотата на оценките, начините на извършване на последователни оценки на уязвимостта и условията за ефективна система за мониторинг на изпълнението на препоръките.

2. Агенцията осъществява мониторинг и оценка на наличието на техническо оборудване, системи, способности, ресурси, инфраструктура, персонал с подходяща квалификация, преминал съответно обучение, на държавите членки, необходими за граничния контрол, както е определен в член 3, параграф 1, буква а). В този контекст Агенцията оценява плановете за развитие на способностите, посочени в член 9, параграф 4, от гледна точка на **капацитета за извършване на дейности за граничен контрол, като има предвид, че някои национални способности могат да бъдат частично използвани за други цели, различни от граничен контрол.** За бъдещото планиране тя прави това като превантивна мярка въз основа на анализа на риска, изготвен в съответствие с член 30, параграф 2. Агенцията осъществява тези мониторинг и оценка най-малко веднъж годишно, освен ако изпълнителният директор не реши друго въз основа на оценки на риска или предходна оценка на уязвимостта. **Във всеки случай всяка държава членка подлежи на мониторинг и оценка най-малко веднъж на всеки три години.**

3. Без да се *засяга* член 9 **■**, държавите членки предоставят по искане на Агенцията информация относно техническото оборудване, персонала и, доколкото е възможно, финансовите ресурси, които са на разположение на национално равнище за осъществяване на граничен контрол. Държавите членки представят също така по искане на Агенцията информация относно плановете си за действие при извънредни ситуации във връзка с управлението на границите.
4. Целта на оценката на уязвимостта е Агенцията да оцени капацитета и готовността на държавите членки да се справят с *настоящи и* бъдещи предизвикателства **■** по външните граници, да идентифицира, особено по отношение на държавите членки, които са изправени пред конкретни и прекомерни предизвикателства, възможните непосредствени последици по външните граници и по-нататъшните последици за функционирането на Шенгенското пространство, както и да оцени възможностите им за участие в Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана и фонда от техническо оборудване, включително фонда за оборудване за бързо реагиране, *и да оцени капацитета на държавите членки за приемане на европейска подкрепа в съответствие с член 9, параграф 3.* Тази оценка не засяга механизма за оценка по Шенген.

5. В оценката на уязвимостта Агенцията *оценява* капацитета на държавите членки, *в качествен и количествен аспект*, за изпълнение на всички задачи във връзка с управлението на границите, включително капацитетът за справяне с възможното пристигане на голям брой лица на тяхна територия.
6. *Предварителните* резултати от оценката на уязвимостта се предоставят на съответните държави членки. Съответните държави членки могат да представят коментари по оценката.
7. Когато е необходимо, изпълнителният директор, след консултация със съответната държава членка, отправя препоръка, в която се определят необходимите мерки, които следва да бъдат предприети от тази държава членка, както и срокът за изпълнение на мерките. Изпълнителният директор приканва съответните държави членки да вземат необходимите мерки въз основа на план за действие, изготвен от държавата членка след консултации с изпълнителния директор.

8. Изпълнителният директор препоръчва мерки на съответните държави членки въз основа на резултатите от оценката на уязвимостта, като взема предвид анализа на риска на Агенцията, коментарите на съответната държава членка и резултатите от механизма за оценка по Шенген.

Мерките следва да бъдат насочени към отстраняване на слабостите, установени при оценката, с цел да се повиши готовността на държавите членки да се справят с *настоящи и* бъдещи предизвикателства *по външните им граници* чрез укрепване или подобряване на техния капацитет, техническо оборудване, системи, ресурси и планове за действие при извънредни ситуации. *Изпълнителният директор може да предложи на държавите членки техническия опит на Агенцията в подкрепа на изпълнението на съответните мерки.*

9. Изпълнителният директор следи за изпълнението на препоръките посредством редовни доклади, представяни от държавите членки въз основа на планове за действие, посочени в параграф 7 от настоящия член.

В случай на риск от забавяне на изпълнението на дадена препоръка от държава членка в рамките на определения срок, изпълнителният директор незабавно уведомява за това члена на управителния съвет от съответната държава членка и Комисията. *В консултация с члена на управителния съвет от съответната държава членка, изпълнителният директор* отправя запитване до съответните органи на тази държава членка относно причините за забавянето и предоставя подкрепа от Агенцията за улесняване на изпълнението на мярката.

10. Когато дадена държава членка не изпълни необходимите мерки, определени в препоръката, в рамките на посочения в параграф 7 от настоящия член срок, изпълнителният директор отнася въпроса до управителния съвет и уведомява Комисията. По предложение на изпълнителния директор управителният съвет приема решение, в което се определят необходимите мерки, които да бъдат предприети от съответната държава членка, както и срокът за изпълнение на мерките. Решението на управителния съвет е задължително за държавите членки. Ако държавата членка не изпълни мерките в рамките на срока, определен в това решение, управителният съвет уведомява Съвета и Комисията, като могат да се предприемат допълнителни действия в съответствие с член 43.

11. Резултатите от оценката на уязвимостта, *включително подробно описание на резултата от оценката на уязвимостта, мерките, взети от държавите членки, както и състоянието на прилагането на всякакви предходни препоръки*, се предават в съответствие с член 91 на Европейския парламент, на Съвета и на Комисията редовно и най-малко веднъж годишно.

Член 34

Синергии между оценката на уязвимостта и механизма за оценка по Шенген

1. Синергиите между оценките на уязвимостта и механизма за оценка по Шенген, създаден с Регламент (ЕС) № 1053/2013, се увеличават максимално с цел създаване на подобрена картина на състоянието на функционирането на Шенгенското пространство, като се избягва, доколкото е възможно, дублирането на усилия от страна на държавите членки и се гарантира по-добре координирано използване на съответните финансови инструменти на Съюза в подкрепа на управлението на външните граници.
2. За целите, посочени в параграф 1, Комисията и Агенцията установяват необходимите договорености, за да споделят помежду си по редовен, сигурен и навременен начин цялата информация, свързана с резултатите от оценките на уязвимостта и механизма за оценка по Шенген в областта на управлението на границите. Механизмът за обмен обхваща докладите за оценките на уязвимостта и посещенията за оценка по Шенген, последващите препоръки, плановете за действие и всички актуализации на изпълнението на плановете за действие, представени от държавите членки.

- 2а. *За целите на механизма за оценка по Шенген във връзка с управлението на външните граници Комисията споделя резултатите от оценките на уязвимостта с всички членове на екипите за оценка по Шенген, участващи в оценката на съответната държава членка. Тази информация се счита за чувствителна по смисъла на Регламент (ЕО) № 1053/2013 и се третира по съответния начин.*
3. Договореностите, посочени в параграф 2, обхващат резултатите от механизма за оценка по Шенген в областта на връщането, за да се гарантира пълната осведоменост на Агенцията относно установените недостатъци, която да ѝ позволи да предложи подходящи мерки в подкрепа на съответните държави членки в това отношение.

Член 35

Определяне на степени на въздействие за участъци от външните граници

1. Въз основа на извършените от Агенцията анализ на риска и оценка на уязвимостта и в съгласие със съответната държава членка, Агенцията определя или променя следните степени на въздействие за всеки от участъците от външните сухоземни, морски и, ако е уместно, въздушни граници на държавите членки:
 - а) ниска степен на въздействие, когато инцидентите, свързани с незаконна *миграция* или трансгранична престъпност в района на съответния граничен участък, са с незначително въздействие върху граничната сигурност;
 - б) средна степен на въздействие, когато инцидентите, свързани с незаконна *миграция* или трансгранична престъпност в района на съответния граничен участък, са с умерено въздействие върху граничната сигурност;

в) висока степен на въздействие, когато инцидентите, свързани с незаконна имиграция или трансгранична престъпност в района на съответния граничен участък, са със значително въздействие върху граничната сигурност;

- 1а. *С цел бързо справяне в даден граничен сектор с кризисни ситуации, при които инцидентите, свързани с незаконна имиграция или трансгранична престъпност в съответния граничен сектор, имат решаващо въздействие върху сигурността на границите до такава степен, че да излагат на риск функционирането на Шенгенското пространство, Агенцията, въз основа на анализа си на риска и със съгласието на съответната държава членка, определя временно „критична“ степен на въздействие за този граничен участък.***
- 2. *Определянето на степените на въздействие се основава на общия интегриран модел за анализ на риска, посочен в член 30, параграф 1. Ако между съответната държава членка и Агенцията няма споразумение по отношение на определянето, то степента на въздействие, определена за този граничен участък, остава непроменена.***

Националният координационен център, **в тясно сътрудничество с други компетентни национални органи**, оценява постоянно дали е необходимо да се промени степента на въздействие в някой от граничните участъци, като взема предвид информацията, която се съдържа в националната картина на състоянието, и съответно информира Агенцията.

3. Агенцията онагледява степените на въздействие, определени за външните граници, в европейската картина на състоянието.

Член 36

Реакция в зависимост от степените на въздействие

1. Държавите членки правят необходимото действие по граничен контрол, осъществявани по участъците от външните граници, да съответстват на определените степени на въздействие, както следва:
 - а) когато за участък от външната граница е определена ниска степен на въздействие, националните органи, отговорни за контрола на външните граници, организират редовен контрол въз основа на анализ на риска и осигуряват наличието на достатъчно персонал и ресурси *за този граничен участък*;
 - б) когато за участък от външната граница е определена средна степен на въздействие, националните органи, отговорни за контрола на външните граници, в допълнение към мерките, предприети съгласно буква а), правят необходимото да се предприемат подходящи мерки за контрол в този граничен участък. Когато се предприемат тези мерки за контрол, се уведомява съответно националният координационен център. Националният координационен център координира всяка подкрепа, предоставяна в съответствие с член 21, параграф 3;

в) когато за участък от външната граница е определена висока степен на въздействие, съответната държава членка, в допълнение към мерките, предприети съгласно буква б), прави необходимото, посредством националния координационен център, националните органи, които действат в този граничен участък, да получат необходимата подкрепа и да бъдат предприети засилени мерки за контрол. Тази държава членка може да поиска от Агенцията подкрепа при спазване на условията за започване на съвместни операции или бърза гранична намеса, както е посочено в член 37.

1а. Когато за участък от външната граница е определена критична степен на въздействие, Агенцията уведомява Комисията за това. ***Като взема предвид текущата подкрепа от Агенцията, изпълнителният директор,*** в допълнение към мерките, предприети по буква в), ***издава препоръка*** в съответствие с член 42, ***параграф 1. Съответната държава членка отговаря на препоръката в съответствие с член 42, параграф 2.***

2. Националният координационен център редовно информира Агенцията за мерките, предприети на национално равнище съгласно параграф 1, *буква в) и параграф 1а*.
3. Когато е определена средна, висока или критична степен на въздействие за участък от външната граница, който е съседен на участък от границата на друга държава членка или трета държава, с която има споразумения или регионални мрежи, както е посочено в член 73 и член 74, националният координационен център се свързва с националния координационен център на съседната държава членка или с компетентния орган на съседната *трета* държава и се стреми да координира заедно с Агенцията необходимите трансгранични мерки.
4. Съвместно с държавите членки Агенцията оценява определянето на степените на въздействие и на съответните мерки, предприети на национално равнище и на равнището на Съюза. Тази оценка допринася за оценката на уязвимостта, изготвяна от Агенцията в съответствие с член 33.

РАЗДЕЛ 7

ДЕЙСТВИЯ НА АГЕНЦИЯТА ПО ВЪНШНИТЕ ГРАНИЦИ

Член 37

Действия на Агенцията по външните граници

1. Държава членка може да поиска помощ от Агенцията при изпълнението на задълженията си за контрол на външните граници. Освен това Агенцията прилага мерки в съответствие с член 42 и член 43.
2. Агенцията организира необходимата оперативна и техническа помощ за приемащата държава членка и може, като действа в съответствие с приложимото право на Съюза и приложимото международно право, включително принципа на забрана за връщане, да предприеме една или повече от следните мерки:
 - а) да координира съвместни операции за една или няколко държави членки и да разполага Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана и техническо оборудване;

- б) да организира бърза гранична намеса и да разполага Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана и техническо оборудване;
- в) да координира дейностите за една или няколко държави членки и трети държави по външните граници, включително съвместни операции с трети държави;
- г) да разполага Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана в рамките на екипи за съдействие в управлението на миграцията, наред с другото в зони на горещи точки ■ , включително, ако е необходимо, да предоставя техническа и оперативна помощ за дейностите по връщане;
- д) в рамките на операциите, посочени в букви а), б) и в) от настоящия параграф, и в съответствие с Регламент (ЕС) № 656/2014 и международното право — да оказва техническа и оперативна помощ на държавите членки и на трети държави в подкрепа на операции по търсене и спасяване за бедстващи в морето лица, които могат да произтичат от операции за наблюдение на морските граници;

- е) да осигурява приоритетно третиране на услугите на Eurosur за обединяване на данни.
- 3. Агенцията финансира или съфинансира дейностите, посочени в параграф 2, от своя бюджет в съответствие с финансовите правила, приложими за Агенцията.
- 4. При възникване на значителни допълнителни финансови потребности за Агенцията поради ситуация по външните граници тя своевременно информира Европейския парламент, Съвета и Комисията.

Член 38

Инициране на съвместни операции и бърза гранична намеса по външните граници

1. Държава членка може да поиска от Агенцията да започне съвместни операции за справяне с възникващи предизвикателства, включително с незаконна имиграция, настоящи и бъдещи заплахи по нейните външни граници или трансгранична престъпност, или да предостави увеличена оперативна и техническа помощ, **както и да поиска необходимите профили — включително такива, за които са нужни изпълнителни правомощия, ако е приложимо** — при изпълнението на задълженията ѝ по отношение на контрола на външните граници.
2. По искане на държава членка, изправена пред ситуация на конкретни и прекомерни предизвикателства, особено когато в точки на външните граници пристигат голям брой граждани на трети държави, които се опитват да влязат без разрешение на територията на посочената държава членка, Агенцията може да осъществи бърза гранична намеса за ограничен период от време на територията на приемащата държава членка.

3. Изпълнителният директор оценява, одобрява и координира предложенията за съвместни операции, направени от държавите членки. Съвместните операции и бързата гранична намеса се предшестват от задълбочен, надежден и актуален анализ на риска, който дава възможност на Агенцията да подреди по приоритет предложените съвместни операции и бърза гранична намеса, като взема предвид въздействието върху участъци от външните граници в съответствие с член 35 и наличието на ресурси.
4. Целите на съвместна операция или бърза гранична намеса могат да бъдат постигнати като част от многоцелева операция. Тези операции може да включват функции за брегова охрана и предотвратяване на трансгранична престъпност, *с акцент върху* борбата срещу незаконното превеждане на мигранти или трафика на хора, и управление на миграцията, *с акцент върху* установяването на самоличност, регистрацията, събирането на информация и връщането.

Член 39

Оперативен план за съвместни операции

1. При подготовката на съвместна операция изпълнителният директор, в сътрудничество с приемащата държава членка, изготвя списък на необходимите техническо оборудване, персонал *и профили — включително, ако е приложимо, такива, за които са нужни изпълнителни правомощия съгласно член 83, параграф 1а*, като взема предвид наличните ресурси на приемащата държава членка *и искането на приемащата държава членка, посочено в член 38*. Въз основа на тези елементи Агенцията определя пакет от мерки за техническо и оперативно подкрепление, както и дейности за изграждане на капацитет, които да бъдат включени в оперативния план.
2. Изпълнителният директор изготвя оперативен план за съвместни операции по външните граници. Изпълнителният директор и приемащата държава членка, като се консултират *своевременно и в тясно сътрудничество* с участващите държави членки, постигат съгласие по оперативния план, в който подробно се описват организационните и процедурните аспекти на съвместната операция.

3. Оперативният план е задължителен за Агенцията, приемащата държава членка и участващите държави членки. Той обхваща всички аспекти, които се считат за необходими за провеждането на съвместната операция, включително:
- а) описание на ситуацията заедно с начина на действие и целите на разполагането, включително оперативната цел;
 - б) предвижданата продължителност на съвместната операция, **необходима за постигане на нейните цели;**
 - в) географската област, в която ще се проведе съвместната операция;

- г) описание на задачите, включително тези, за които са необходими изпълнителни правомощия, отговорностите, включително по отношение на зачитането на основните права и изискванията в областта на защитата на данните, и специалните инструкции за екипите, включително относно разрешените справки в бази данни и разрешените служебни оръжия, боеприпаси и оборудване в приемащата държава членка;
- д) състава на екипите, както и разполагането на други компетентни служители;
- е) разпоредби, свързани с командването и упражняването на контрол, включително имената и чиновете на граничните служители от приемащата държава членка, отговарящи за сътрудничеството с членовете на екипите и Агенцията, по-специално имената и чиновете на тези гранични служители, които упражняват командването по време на разполагането, и мястото на членовете на екипите в командната верига;

- ж) техническото оборудване, което трябва да бъде разположено по време на съвместната операция, включително специални изисквания като условия за употреба, необходим персонал, транспорт и друга логистични въпроси, както и финансови разпоредби;
- з) подробни разпоредби за незабавно докладване на инциденти от страна на Агенцията пред управителния съвет и съответните национални органи;
- и) схема за докладване и оценяване, която включва сравнителни показатели за доклада за оценка, включително относно защитата на основните права, и краен срок за предаване на окончателния доклад за оценка;

- й) по отношение на морските операции — конкретна информация за приложимостта на съответната юрисдикция и приложимото законодателство в географската област, в която се провежда съвместна операция, включително препратки към националното право, международното право и на правото на Съюза относно залавянето, спасителните операции по море и свалянето на брега. В това отношение оперативният план се утвърждава в съответствие с Регламент (ЕС) № 656/2014;
- к) условията на сътрудничество с трети държави, други органи, служби и агенции на Съюза или международни организации;
- л) общи указания относно това как да се гарантира защитата на основните права по време на оперативна дейност на Агенцията и относно процедурите, чрез които лицата, нуждаещи се от международна закрила, жертвите на трафик на хора, непридружените непълнолетни лица и лицата в уязвимо положение се пренасочват към компетентните национални органи за подходящо съдействие;

- м) процедури, установяващи механизъм за получаване и предаване на Агенцията на жалби срещу всички лица, участващи в дадена оперативна дейност на Агенцията, включително гранични служители или други компетентни служители на приемащата държава членка и членове на екипите, съдържащи твърдения за нарушения на основните права в контекста на участието на тези лица в оперативните дейности на Агенцията;
 - н) логистичната организация, включително информация за условията на работа и средата в зоната, в която се предвижда провеждането на съвместни операции.
4. Всякакви изменения или адаптации на оперативния план изискват съгласието на изпълнителния директор и на приемащата държава членка, като се провежда консултация с участващите държави членки. Агенцията изпраща незабавно екземпляр от изменения или адаптирания оперативен план на участващите държави членки.
5. *Разпоредбите на настоящия член се прилагат mutatis mutandis за всички дейности на Агенцията.*

Член 40

Процедура за започване на бърза гранична намеса

1. Искането на държава членка за започване на бърза гранична намеса включва описание на ситуацията, възможните цели и предполагаемите нужди, **както и необходимите профили, включително такива, за които са нужни изпълнителни правомощия, ако е приложимо.** Ако е необходимо, изпълнителният директор може незабавно да изпрати експерти от Агенцията, които да оценят ситуацията по външните граници на съответната държава членка.
2. Изпълнителният директор незабавно уведомява управителния съвет за постъпило искане от държава членка за започване на бърза гранична намеса.
3. Когато взема решение относно искането на държава членка, изпълнителният директор отчита констатациите от анализа на риска на Агенцията и аналитичната категория в европейската картина на състоянието, както и резултатите от оценката на уязвимостта, посочена в член 33, а също и всяка друга информация, предоставена от засегнатата държава членка или друга държава членка.

- 3а. *Изпълнителният директор незабавно оценява възможностите за пренасочване на наличните членове на екипи в рамките на Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана, по-специално на редовния персонал на Агенцията и на оперативния персонал от служители, командировани от държавите членки, който се намира в други оперативни зони. Изпълнителният директор също така оценява допълнителните нужди от разполагане на оперативен персонал в съответствие с член 58, а след като тези ресурси в рамките на изискваните профили бъдат изчерпани — от задействане на резерва за бързо реагиране в съответствие с член 58а.*
4. Изпълнителният директор взема решение относно искането за започване на бърза гранична намеса в рамките на два работни дни от датата на получаване на искането. Изпълнителният директор уведомява писмено едновременно въпросната държава членка и управителния съвет за взетото решение. В решението се посочват основните мотиви, на които то се основава. █

- 4а. *В същото време изпълнителният директор информира държавите членки за възможността да се поиска допълнителен оперативен персонал в съответствие с член 58 и, ако е приложимо, член 58а, като се посочи възможният брой оперативни служители и профили, които трябва да бъдат осигурени от всяка държава членка.*
5. Ако изпълнителният директор вземе решение за започване на бърза гранична намеса, той разполага наличните екипи за управление на границите от Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана и оборудване от фонда от техническо оборудване в съответствие с член 64, а когато е необходимо — взема решение за незабавното подкрепление с един или няколко екипа за управление на границите в съответствие с член 58.
6. Незабавно и във всеки случай не по-късно от три работни дни, считано от датата на решението, изпълнителният директор изготвя **и съгласува** съвместно с приемащата държава членка оперативен план съгласно посоченото в член 39, параграф 3.

7. След съгласуването на оперативния план и представянето му на държавите членки изпълнителният директор **незабавно разполага** наличните оперативни служители чрез пренасочване от други оперативни зони или други задължения.
8. Успоредно с разполагането на служители, посочено в параграф 7, и когато е необходимо, за да се гарантира незабавното подкрепление на екипите за управление на границите, пренасочени от други зони или задължения, изпълнителният директор подава искане до държавите членки, в което посочва броя и профилите на допълнителните служители, които трябва да бъдат разположени допълнително от техните национални списъци за краткосрочно разполагане, посочени в член 58. Тази информация се предоставя писмено на националните звена за контакт и включва датата, на която следва да се осъществи разполагането. Предоставя им се и екземпляр от оперативния план.

- 8а. *Ако възникне ситуация, в която ресурсите, описани в параграфи 5 и 8 от настоящия член, са недостатъчни, изпълнителният директор може да задейства резерва за бързо реагиране, като поиска от всяка държава членка броя и профилите на допълнителните служители, които да бъдат разположени, както е предвидено в член 58а.*
- 8б. *Посочената в параграфи 8 и 8а информация се предоставя писмено на националните звена за контакт и включва датата, на която следва да се осъществи разполагането на служителите от всяка категория. На националните точки за контакт се предоставя и копие от оперативния план.*
9. Държавите членки гарантират, че на Агенцията незабавно се предоставя нужният брой оперативни служители със съответните профили, за да се осигури пълно разполагане в съответствие с член 58 *и, ако е целесъобразно, член 58а.*

10. Разполагането на първите екипи за управление на границите, пренасочени от други зони и задължения, се осъществява не по-късно от пет работни дни след датата, на която оперативният план е съгласуван между изпълнителния директор и приемащата държава членка. Когато е необходимо, допълнителни екипи за управление на границите се разполагат ***не по-късно от дванадесет работни дни след датата, на която е съгласуван оперативният план.***
11. При предприемането на бърза гранична намеса изпълнителният директор, след консултация с управителния съвет, незабавно определя приоритетите от гледна точка на текущите и планираните съвместни операции на Агенцията по други външни граници, за да предвиди евентуално преразпределяне на ресурси към зони по външните граници, където има най-голяма нужда от засилено разполагане на ресурси.

Екипи за съдействие в управлението на миграцията

1. ***Когато държава членка е изправена пред прекомерни миграционни предизвикателства в определени „горещи точки“ по външните си граници, характеризиращи се с голям приток на смесени миграционни потоци, тази държава членка може да поиска техническо и оперативно подкрепление от екипите за съдействие в управлението на миграцията, съставени от експерти от съответните агенции на Съюза, които действат в съответствие с техния мандат.***

Посочената държава членка представя на Комисията искане за подкрепление и оценка на нуждите. Въз основа на оценката на нуждите на тази държава членка Комисията предава искането на Агенцията, на ***Европейската служба за подкрепа в областта на убежището***, на Европол или на други компетентни агенции на Съюза, както е целесъобразно.

2. Съответните компетентни агенции на Съюза оценяват *съгласно съответните си мандати* искането на държавата членка за подкрепление и оценката на нейните нужди *с цел да се изготви всеобхватен пакет за подкрепление, състоящ се от различни дейности, координирани от съответните агенции на Съюза, който да бъде одобрен* от съответната държава членка. *Този процес се осъществява под координацията на Комисията.*
3. Комисията, в сътрудничество с приемащата държава членка и компетентните агенции на Съюза, *и като взема предвид съответните им мандати*, определя условията за сътрудничеството *в „горещата точка“* и отговаря за координирането на действията на *екипите за съдействие в управлението на миграцията.*

4. Техническото и оперативното подкрепление, предоставено *в съответствие с член 83* и при пълно зачитане на основните права *от оперативния персонал на постоянния корпус в рамките на* екипите за съдействие в управлението на миграцията, може да включва:
- а) *при пълно зачитане на основните права*, оказване на помощ за скрининга на граждани на трети държави, които пристигат на външните граници, включително установяването на тяхната самоличност, тяхната регистрация, както и получаването на информация от тях, а също и — когато е поискано от държавата членка — снемането на дактилоскопични отпечатъци от граждани на трети държави и предоставянето на информация относно целта на тези процедури;
 - б) предоставяне на първоначална информация на лицата, които желаят да кандидатстват за международна закрила и насочването им към компетентните национални органи на съответната държава членка или към експертите, разположени от *Европейската служба за подкрепа в областта на убежището*;
 - в) оказване на техническа и оперативна помощ в *областта на връщането в съответствие с член 49*, включително при [] подготовката и организацията на операции по връщане [] ;
 - г) необходимото техническо оборудване.

6. При необходимост екипите за съдействие в управлението на миграцията включват служители с експертен опит в областта на закрилата на децата, трафика на хора, защитата *срещу* основано на пола насилие *и/или на основите права*.

Член 42

Предложени действия по външните граници

1. Въз основа на резултатите от оценката на уязвимостта или когато за един или няколко участъка от външните граници е определена критична степен на въздействие, и като се вземат предвид съответните елементи в планове за действие при извънредни ситуации на държавата членка, в анализа на риска на Агенцията и в аналитичната категория в европейската картина на състоянието, изпълнителният директор препоръчва на съответната държава членка да започне, да проведе *или да адаптира* съвместни операции или бърза гранична намеса, или всякакви други подходящи действия от страна на Агенцията, както е определено в член 37.
2. Съответната държава членка отговаря на препоръката на изпълнителния директор, *посочена в параграф 1*, в срок от *шест* работни дни. В случай на отрицателен отговор на предложените действия, държавата членка посочва и основанията за своя отговор. Изпълнителният директор незабавно уведомява *управителния съвет и* Комисията за предложените действия и основанията за отрицателния отговор, за да се прецени дали може да се изискат спешни действия в съответствие с член 43.

Член 43

Ситуация по външните граници, която изисква спешни действия

1. Когато контролът на външните граници стане неефективен до степен, при която възниква риск да се изложи на опасност функционирането на Шенгенското пространство, тъй като:
 - а) дадена държава членка не предприема необходимите мерки в съответствие с решение на управителния съвет, посочено в член 33, параграф 10; или
 - б) дадена държава членка, изправена пред конкретни и прекомерни предизвикателства по външната граница, не е поискала от Агенцията достатъчна подкрепа по член 38, член 40, член 41, член 42 или не е предприела необходимите стъпки за изпълнение на действията по посочените членове,

Съветът, въз основа на предложение от Комисията, може да приеме без забавяне чрез акт за изпълнение решение, набеязващо мерките за смекчаване на тези рискове, които трябва да бъдат изпълнени от Агенцията, като изисква от засегнатата държава членка да си сътрудничи с Агенцията при изпълнението на тези мерки.

Преди да изготви предложението си, Комисията провежда консултация с Агенцията.

■

2. При възникване на ситуация, изискваща спешни действия, Европейският парламент **■** следва да *бъде информиран* без забавяне за тази ситуация, както и за всички последващи мерки и решения, взети в отговор на тази ситуация.
3. За да се намали рискът от излагане на опасност на Шенгенското пространство, в решението на *Съвета* по параграф 1 се предвижда Агенцията да предприеме една или повече от следните мерки:
 - а) да организира и координира бърза гранична намеса и да разположи Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана, *включително екипи от резерва за бързо реагиране;*
 - б) да разположи Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана в рамките на екипите за съдействие в управлението на миграцията в зони на горещи точки;

- в) да координира дейностите за една или няколко държави членки и трети държави по външните граници, включително съвместни операции с трети държави;
 - г) да разположи техническо оборудване;
 - д) да организира действия за намеса в областта на връщането.
4. В рамките на два работни дни, считано от датата на приемане на решението на **Съвета** по параграф 1, изпълнителният директор:

- а) определя действията, които трябва да се предприемат за практическото изпълнение на мерките, посочени в решението, включително техническото оборудване, както и броя и профилите на оперативните служители, необходими за постигането на целите на посоченото решение;
 - б) изготвя проект на оперативния план и го представя на засегнатите държави членки.
- 5. Изпълнителният директор и засегнатата държава членка **постигат съгласие по** оперативния план в рамките на **три** работни дни от датата на представянето му.
- 6. Агенцията разполага, без забавяне и във всеки случай в рамките на пет работни дни от утвърждаването на оперативния план, необходимите оперативни служители от Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана, посочен в член 55, за практическото изпълнение на мерките, набелязани в решението на **Съвета** по параграф 1 от настоящия член. Допълнителни екипи се разполагат на втори етап, доколкото е необходимо, и във всеки случай в рамките на **дванадесет** работни дни след **утвърждаването** на **оперативния план**.

7. Агенцията *и държавите членки изпращат на мястото на разполагането* необходимото техническо оборудване *и компетентния персонал* за практическото изпълнение на мерките, набелязани в решението на *Съвета* по параграф 1, без забавяне и във всеки случай в рамките на 10 работни дни от утвърждаването на оперативния план.

Допълнително оборудване се разполага на втори етап, доколкото е необходимо, съгласно член 64.

8. Засегнатата държава членка изпълнява с решението на *Съвета* по параграф 1. За тази цел тя незабавно оказва сътрудничество на Агенцията и предприема необходимите действия, по-специално като изпълнява задълженията, предвидени в членове 44, 83 и 84, с цел да способства за изпълнението на решението и за практическото осъществяване на мерките, определени в същото решение и в оперативния план, *договорен с изпълнителния директор*.
9. В съответствие с член 58 и, когато е приложимо, с член 40, държавите членки предоставят оперативните служители, определени от изпълнителния директор в съответствие с параграф 4 от настоящия член.

Комисията наблюдава изпълнението на мерките, указани в решението на Съвета, посочено в параграф 1, както и действията, предприети за тази цел от Агенцията. Ако в срок от 30 дни засегнатата държава членка не се съобрази с решението на Съвета по параграф 1 и не започне да оказва сътрудничество на Агенцията съгласно параграф 8 от настоящия член, Комисията може да започне процедурата по член 29 от Регламент (ЕС) 2016/399.

Член 44

Инструкции за екипите

1. По време на разполагането на екипи за управление на границите, екипи за връщане и екипи за съдействие в управлението на миграцията, приемащата държава членка ***или, в случай на сътрудничество с трета държава съгласно споразумението за статуса, засегнатата трета държава*** дава инструкции на екипите в съответствие с оперативния план.
2. Агенцията, чрез своя координиращ служител, може да съобщи на приемащата държава членка своето мнение относно инструкциите, дадени на екипите. В този случай приемащата държава членка взема предвид това мнение и се съобразява с него, доколкото е възможно.
3. Когато инструкциите, дадени на екипите, не са в съответствие с оперативния план, координиращият служител незабавно докладва на изпълнителния директор, който може при необходимост да предприеме действия в съответствие с член 47, параграф 3.

4. Когато изпълняват своите задачи и упражняват правомощията си, членовете на екипите зачитат изцяло основните права, включително достъпа до процедури за предоставяне на убежище, и човешкото достойнство, **и обръщат специално внимание на уязвимите лица**. Всички мерки, предприемани при изпълнението на техните задачи и упражняването на техните правомощия, трябва да са пропорционални на преследваните от мерките цели. Когато изпълняват своите задачи и упражняват правомощията си, членовете на екипите не дискриминират лицата въз основа на признаци **като** пол, расова или етническа принадлежност, религия или убеждения, увреждане, възраст или сексуална ориентация, **в съответствие с разпоредбите на член 21 от Хартата**.
5. За членовете на екипите, които не са част от редовния персонал на Агенцията, остават приложими дисциплинарните мерки на тяхната изпращаща държава членка. Изпращащата държава членка предвижда подходящи дисциплинарни или други мерки в съответствие със своето национално право във връзка със случаи на нарушение на основните права или неизпълнение на задълженията за международна закрила, които са извършени в хода на **операционните дейности на Агенцията**.

6. *Членовете на екипите, които са част от редовния персонал на Агенцията, подлежат на дисциплинарни мерки в съответствие с Правилника за длъжностните лица и на мерките, определени в надзорния механизъм, посочен в член 56, параграф 3а, буква а).*

Член 45

Координиращ служител

1. Агенцията осигурява оперативното изпълнение на всички организационни аспекти на съвместни операции, пилотни проекти или бърза гранична намеса, включително присъствието на членове на редовния персонал на Агенцията.
2. Без да се засягат разпоредбите на член 60, изпълнителният директор назначава един или повече експерти от редовния персонал на Агенцията, които се разполагат като координиращи служители за всяка съвместна операция или бърза гранична намеса. Изпълнителният директор уведомява приемащата държава членка за назначението.

3. Координиращият служител действа от името на Агенцията във всички аспекти на разполагането на екипите. Ролята на координиращия служител е да поощрява сътрудничеството и координацията между приемащите и участващите държави членки. ***Поне един наблюдател на основните права трябва да предоставя съдействие и съвети на координиращия служител.*** Координиращият служител по-специално:
- а) действа като средство за връзка между Агенцията, приемащата държава членка и членовете на европейските екипи за гранична и брегова охрана, като предоставя помощ от името на Агенцията по всички въпроси, свързани с условията на разполагане в екипите;
 - б) осъществява мониторинг за правилното изпълнение на оперативния план, включително по отношение на защитата на основните права ***в сътрудничество с наблюдатели на основните права***, и докладва на ***изпълнителния директор на Агенцията*** по тези въпроси;
 - в) действа от името на Агенцията във всички аспекти на разполагането на екипите си и докладва на Агенцията във връзка с тези аспекти;

- г) докладва на изпълнителния директор, когато инструкциите, дадени на неговите екипи от приемащите държави членки, не са в съответствие с оперативния план, ***и по-конкретно по отношение на основните права*** и, когато е целесъобразно, предлага на изпълнителния директор да обмисли вземането на решение в съответствие с член 47.
4. В контекста на съвместни операции или бърза гранична намеса изпълнителният директор може да упълномощи координиращия служител да окаже съдействие за уреждане на разногласия във връзка с изпълнението на оперативния план и разполагането на екипите.

Член 46

Разходи

1. Агенцията покрива изцяло следните разходи, извършени от държавите членки при предоставяне на техни оперативни служители с цел краткосрочното им разполагане като членове на екипите на Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана ***в държавите членки и в третите държави, посочени в член 58, или в държавите членки, посочени в член 58а:***
 - а) пътни разходи от изпращащата до приемащата държава членка и от приемащата до изпращащата държава членка, както и в рамките на приемащата държава членка за целите на разполагането ***или пренасочването в рамките на приемащата държава членка или на друга приемаща държава членка. Същото се отнася за разгръщането и пренасочването до или в рамките на друга трета държава;***
 - б) разходи, свързани с ваксинации;
 - в) разходи, свързани с нуждите от специални застраховки;

г) разходи, свързани със здравни грижи, включително разходи, свързани с предоставянето на психологическа помощ;

д) дневни надбавки, включително разходи за настаняване.

■

2. ■ Управителният съвет **приема** подробни правила и при необходимост ги актуализира по отношение на плащането на разходите, направени от персонала, разположен за кратък срок в съответствие с член 58. ***Решението на управителния съвет се основава на предложението на изпълнителния директор. За да се осигури спазване на приложимата нормативна уредба, изпълнителният директор прави предложението си след получаването на положително становище от Комисията.*** Подробните правила се основават, доколкото е възможно, на опростени варианти за разходите. Когато е уместно, управителният съвет се стреми да **осигури** съгласуваност с правилата, приложими по отношение на ■ разходите за командировки на членовете на редовния персонал.

Член 47

Спиране, прекратяване *или незапочване* на дейности

1. Изпълнителният директор прекратява **всяка дейност** на Агенцията, за която вече не са изпълнени условията за нейното провеждане. Преди прекратяването на дейности изпълнителният директор уведомява съответната държава членка за това.
2. Държавите членки, които участват в **оперативна дейност на Агенцията**, могат да поискат от изпълнителния директор да прекрати съответната **оперативна дейност. Изпълнителният директор уведомява управителния съвет за това искане.**
3. Изпълнителният директор може, след като информира съответната държава членка, да оттегли финансирането на дейност, да я спре или прекрати, ако оперативният план не се спазва от приемащата държава членка.

4. След консултация със служителя по въпросите на основните права и след като бъде информирана съответната държава членка, изпълнителният директор оттегля финансирането *или спира или прекратява, изцяло или частично, всяка дейност на Агенцията*, ако счете, *че във връзка с тази дейност* са налице нарушения на основни права или задължения за международна закрила, които са със сериозен характер или има вероятност да продължат.
- 4а. *Изпълнителният директор не може да започва дейност, за която от самото начало са налице сериозни основания за нейното спиране или прекратяване, или ако той счете, че тази дейност би могла да доведе до нарушения на основни права или задължения за международна закрила, които са със сериозен характер.*

- 4б. *Решенията по параграфи 4 и 4а се вземат въз основа на надлежно обосновани съображения. Когато взема такова решение, изпълнителният директор, наред с другото, взема предвид съответната информация, като например броя и естеството на регистрираните жалби, които не са разрешени от националните компетентни органи, докладите за сериозни Происшествия, докладите от координиращите служители и други съответни международни организации, институции на Съюза, органи, служби и агенции в областите, обхванати от настоящия регламент. Изпълнителният директор уведомява управителния съвет за това решение и го обосновава.*
5. В случай че изпълнителният директор реши да спре или да прекрати разполагането от Агенцията на екип за съдействие в управлението на миграцията, той информира за решението си другите компетентни агенции, които осъществяват дейност в съответната зона на гореща точка ■ .

Член 48

Оценка на дейностите

Изпълнителният директор оценява резултатите от *всички оперативни дейности на Агенцията*. Той предава на управителния съвет окончателните доклади за оценка в срок от 60 дни след приключването на тези дейности, като докладите са придружени от бележките на служителя по въпросите на основните права. Изпълнителният директор извършва цялостен ■ анализ на тези резултати с цел подобряване на качеството, съгласуваността и ефективността на бъдещите дейности, включва този анализ в годишния доклад за дейността на Агенцията *и се уверява, че Агенцията го взема предвид при бъдещите си операции*.

РАЗДЕЛ 8

ДЕЙНОСТ НА АГЕНЦИЯТА В ОБЛАСТТА НА ВРЪЩАНЕТО

Член 49

Връщане

1. ***Без да преценява обосновката на решенията за връщане, които остават отговорност единствено на държавите членки, във връзка с връщането и при зачитане на основните права, общите принципи на правото на Съюза и международното право, включително международната защита, зачитането на принципа на забрана за връщане и правата на детето, Агенцията по-специално:***
 - а) предоставя техническа и оперативна помощ на държавите членки в областта на връщането■, включително ■
 - і) ***при събирането на информация, необходима за издаването на решения за връщане, установяване на самоличността на гражданите на трети страни, които са обект на процедури за връщане и други дейности на държавите членки, предхождащи връщането, свързани с връщането и след пристигането и след връщането,■ с цел изграждане на интегрирана система за управление на връщането между компетентните органи на държавите членки с участието на компетентни органи на трети държави и други заинтересовани страни;***

- ii) *при получаването на пътни документи, включително чрез консулско сътрудничество, без да разкрива информация, свързана с факта на подаване на заявление за международна закрила, или всяка друга информация, която не се отнася конкретно до целите на изпълнението на връщането;*
- iii) *при организирането и координирането на операции по връщане и предоставянето на подкрепа при доброволно връщане в сътрудничество с държавите членки;*
- iv) *при подпомаганите доброволни връщания от държавите членки, предоставяйки помощ на етапите преди връщането, свързани с връщането, след пристигането и след връщането, като се вземат предвид нуждите на уязвимите мигранти;*

- б) предоставя техническа и оперативна помощ на държавите членки, изправени пред предизвикателства по отношение на **техните системи за връщане**;
- в) **като се консултира със служителя по въпросите на основните права**, разработва **необвързващ** референтен модел на **национална информационна** деловодна система за управление на връщането, който **описва** структурата на **такива** системи **■**, и предоставя техническа и оперативна помощ на държавите членки при разработването на **такива** системи **■**, **съвместими** с модела;
- г) **■** **управлява и доразработва платформа за интегрирано управление на връщането** и комуникационна инфраструктура, **която спомага за свързването на** националните системи за управление на връщането на държавите членки **с платформата, за обмена на данни и информация, включително автоматизирания обмен на статистически данни**, и предоставя техническа и оперативна помощ на държавите членки при свързването им с комуникационната структура;

■

- е) организира, насърчава и координира дейности, които позволяват обмен на информация и установяване и обединяване на най-добри практики в областта на връщането между държавите членки;
- ж) финансира или съфинансира от своя бюджет посочените в настоящата глава операции, действия за намеса и дейности, ***включително разходите по необходимата адаптация на националните системи за управление на връщането за целите на гарантирането на сигурна комуникация с платформата***, в съответствие с финансовите правила, приложими за Агенцията.

2. Техническата и оперативната помощ, посочена в параграф 1, буква б), включва дейности за подпомагане на държавите членки при провеждането на процедури по връщане чрез компетентните национални органи, като по-специално се предоставят:
- а) услуги по устен превод;
 - б) практическа информация, **включително нейния** анализ, и препоръки за трети държави на връщане, свързани с прилагането на настоящия регламент, когато е целесъобразно – в сътрудничество с други органи, служби и агенции на Съюза, **и по-конкретно Европейската служба за подкрепа в областта на убежището**;
 - в) консултации ■ при изпълнението и управлението на процедурите за връщане, като се спазва Директива 2008/115/ЕО ■ ;

- г) консултации и съдействие в съответствие с Директива 2008/115/ЕО *и международното право при прилагането на мерките, предприети от държавите членки*, които са необходими, за да се гарантира, че подлежащите на връщане лица са налице за целите на връщането и че се избегне укриването им, *както и алтернативи на задържането*;
 - д) оборудване, капацитет и експертен опит за изпълнението на решенията за връщане и за установяване на самоличността на граждани на трети държави.
3. Агенцията се стреми да изгради полезни взаимодействия и да свърже финансираните от Съюза мрежи и програми в областта на връщането в тясно сътрудничество с Комисията и с подкрепата на съответните заинтересовани страни, включително Европейската мрежа за миграцията.

I

Член 50

Системи за обмен на информация и управление на връщането

■

1. ■ Агенцията ■ управлява *и доразработва платформа за управление на незаконната миграция в съответствие с член 49 , параграф 1, буква г),* за обработване на ■ информация, *включително лични данни,* ■ съобщавани от националните системи за управление на връщането на държавите членки, които са необходими на Агенцията за предоставяне на техническа и оперативна помощ ■ . *Личните данни могат да включват единствено биографични данни или списъци на пътниците, ако предаването на подобни данни е нужно за целите на Агенцията, подпомагаща координирането или организирането на операции по връщане в трети държави, независимо от вида на транспортното средство. Такива данни се предават на платформата само когато е взето решение за започване на операция по връщане и се заличават веднага след прекратяването на операцията.*

Биографичните данни се предават на платформата единствено ако те не са достъпни за членовете на екипите в съответствие с член 17 от Регламент (ЕС) 2018/1860 относно използването на Шенгенската информационна система за връщането на незаконно пребиваващи граждани на трети държави.

Платформата може също така да се използва от Агенцията за сигурно предаване на биографични или биометрични данни, включително всички видове документи, които могат да се считат за доказателство или prima facie доказателство за гражданството на гражданите на трети държави, по отношение на които се прилагат решения за връщане, ако предаването на такива лични данни е необходимо, за да може Агенцията да предостави помощ при потвърждаване на самоличността и гражданството на граждани на трети държави в отделни случаи и по искане на държава членка. Такива данни не се съхраняват на платформата и се заличават незабавно след потвърждението за получаване.

2. *Агенцията също така разработва, внедрява и управлява информационни системи и софтуерни приложения, позволяващи обмен на информация за целите на връщането в рамките на Европейската гранична и брегова охрана и за целите на обмена на лични данни, посочен в членове 87 – 89.*
3. *Личните данни се обработват в съответствие с членове 87, 88 и 89, според случая.*

Член 51

Операции по връщане

1. Без да преценява обосновката на решенията за връщане, Агенцията предоставя техническа и оперативна помощ и осигурява координирането или организирането на операциите по връщане, включително чрез наемане на самолети за целите на такива операции, организиране на връщания чрез редовни полети *или чрез всяко друго транспортно средство*. Агенцията може, по собствена инициатива *и с одобрението на засегнатата държава членка*, да координира или организира операции по връщане.

2. Като *използват посочената в член 50, параграф 1 платформа*, държавите членки предоставят оперативни данни за връщането, необходими за оценяване на нуждите от връщане от страна на Агенцията, и информират Агенцията за своето предварително планиране както за броя на подлежащите на връщане лица, така и за третите държави на връщане с оглед на съответните национални операции по връщане, както и за своите нужди от съдействие или координация от страна на Агенцията. Агенцията изготвя и поддържа текущ оперативен план за предоставяне на необходимата оперативна помощ и подкрепление на нуждаещите се държави членки, включително и чрез техническо оборудване. Агенцията може по собствена инициатива, **със съгласието на засегнатата държава членка** или по искане на държава членка, да включи в текущия оперативен план датите и местоназначенията на операциите по връщане, които счита за необходими, въз основа на оценка на нуждите. Управителният съвет взема решение по предложение на изпълнителния директор относно начина на действие по текущия оперативен план. *Агенцията получава потвърждение от засегнатата държава членка, че всички лица, подлежащи на операция по връщане, организирана или координирана от Агенцията, са получили решение за връщане, което подлежи на изпълнение.*

При разгръщането на екипите, посочени в член 2, параграф 18, и преди връщането на подлежащото на връщане лице въпросните екипи правят справка в ШИС, за да проверят дали действието на решението за връщане не е спряно и дали изпълнението на решението за връщане не е отложено.

*В текущия оперативен план се съдържат елементи, необходими за извършването на операция по връщане, включително такива, отнасящи се до зачитането на основните права, с позоваване на съответните кодекси за поведение, както и препратки към, *inter alia*, процедури за мониторинг, докладване и механизъм за подаване на жалби.*

3. Агенцията може да предостави техническа и оперативна помощ и *може също*, по искане на участващите държави членки или по своя инициатива *със съгласието на засегнатата държава членка*, да осигури координацията или организацията на операции по връщане, при които транспортните средства и ескортът при принудително връщане са осигурени от трета държава на връщане (наричани по-долу „операции по връщане, осъществявани от държавата на произход“). Участващите държави членки и Агенцията гарантират зачитането на основните права и на принципа на забрана за връщане, пропорционалното използване на принудителни средства *и на достойнството на подлежащото на връщане лице*, по време на цялата операция по връщане. Най-малко един представител на държавата членка и едно наблюдаващо лице при принудително връщане от резерва, създаден съгласно член 52, или от националната система за наблюдение на участващата държава членка присъстват по време на цялата операция по връщане до пристигането в третата държава на връщане.

4. Изпълнителният директор без забавяне изготвя план за връщане за операциите по връщане, осъществявани от държавата на произход. Изпълнителният директор и участващите държави членки постигат съгласие по плана, в който подробно се описват организационните и процедурните аспекти на операцията по връщане, осъществявана от държавата на произход, като се отчитат последиците за основните права и рисковете, свързани с такива операции. Всяко изменение или адаптиране на този план изисква съгласието на страните, посочени в параграф 3 и в настоящия параграф.

■ Планът за връщане за операциите по връщане, осъществявани от държавата на произход, е задължителен за Агенцията и участващите държави членки. Той обхваща всички необходими стъпки за провеждането на операцията по връщане, осъществявана от държавата на произход.

5. Всяка операция по връщане, *организирана или координирана от Агенцията*, подлежи на наблюдение съгласно член 8, параграф 6 от Директива 2008/115/ЕО. Наблюдението на операциите по принудително връщане се извършва от наблюдаващото лице при принудително връщане въз основа на обективни и прозрачни критерии и обхваща цялата операция по връщане от фазата преди заминаването до предаването на подлежащите на връщане лица на третата държава на връщане. Наблюдаващото лице при принудително връщане представя доклад относно всяка операция по принудително връщане на изпълнителния директор, служителя по въпросите на основните права и компетентните национални органи на всички държави членки, които участват в съответната операция. При необходимост се осигуряват подходящи последващи действия съответно от изпълнителния директор и компетентните национални органи.
- 5a. Ако Агенцията има опасения по отношение на основните права по време на *който и да е етап от* операция по връщане, тя ги съобщава на участващите държави членки и на Комисията.

6. Изпълнителният директор оценява резултатите от операциите по връщане и на всеки шест месеца той предава на *Европейския парламент, на Съвета, на Комисията и на* управителния съвет подробен доклад за оценка, обхващащ всички операции по връщане, извършени през предходния семестър, и придружен от бележките на служителя по въпросите на основните права. Изпълнителният директор извършва цялостен сравнителен анализ на тези резултати с цел подобряване на качеството, съгласуваността и ефективността на бъдещите операции по връщане. Изпълнителният директор включва този анализ в годишния доклад за дейността на Агенцията.
7. Агенцията финансира или съфинансира операциите по връщане от своя бюджет съгласно финансовите правила, които са приложими за Агенцията, като отдава приоритет на операциите, провеждани от повече от една държава членка или от зони на горещи точки ■ .

Член 52

Резерв от наблюдаващи лица при принудително връщане

1. Агенцията, след като **вземе надлежно предвид становището на** служителя по въпросите на основните права, създава резерв от наблюдаващи лица при принудително връщане от компетентните органи **от държавите членки**, които извършват операции по връщане в съответствие с изискванията, посочени в член 8, параграф 6 от Директива 2008/115/ЕО, и които са обучени в съответствие с член 62 от настоящия регламент.
2. Управителният съвет, по предложение на изпълнителния директор, определя профила и броя на наблюдаващите лица при принудително връщане, които да бъдат осигурени за този резерв. Същата процедура се прилага при последващи промени в профилите и общия брой.

Държавите членки отговарят за своето участие в резерва посредством определяне на наблюдаващи лица при принудително връщане, които отговарят на определения профил, *без да се засяга независимостта, ако е предвидена такава, на тези наблюдаващи лица съгласно националното право. Агенцията също допринася за този резерв, като предоставя наблюдатели на основните права, както е посочено в член 107а.* В резерва се включват наблюдаващи лица при принудително връщане, които имат конкретен опит в областта на закрилата на децата.

3. Участието на държавите членки с техни наблюдаващи лица при принудително връщане в операции по връщане и действия за намеса в областта на връщането за следващата година се планира въз основа на ежегодни двустранни преговори и споразумения между Агенцията и държавите членки. В съответствие с тези споразумения държавите членки осигуряват наблюдаващи лица при принудително връщане за разполагането им по искане на Агенцията, освен ако не са изправени пред извънредна ситуация, която засяга в значителна степен изпълнението на националните задачи. Това искане се прави най-малко 21 работни дни преди предвиденото разполагане или пет работни дни в случай на бърза намеса в областта на връщането.

4. При поискване Агенцията осигурява на участващите държави членки наблюдаващите лица при принудително връщане за осъществяване от тяхно име наблюдение на правилното извършване на операцията по връщане и действията за намеса в областта на връщането през цялата им продължителност. Тя осигурява наблюдаващи лица при принудително връщане, които имат конкретен опит в областта на закрилата на децата, за всички операции по връщане, включващи деца.
5. По време на операции по връщане или на действия за намеса в областта на връщането за наблюдаващите лица при принудително връщане остават приложими дисциплинарните мерки на тяхната държава членка. ***В съответствие с член 94 служителите на Агенцията, разположени като наблюдаващи лица при принудително връщане, подлежат на дисциплинарните мерки, предвидени в Правилника за длъжностните лица.***

Член 53

Екипи за връщане

1. Агенцията може да разполага екипи за връщане, *които при необходимост се състоят и от служители със специфичен експертен опит в областта на закрилата на детето*, по искане на държава членка или по своя собствена инициатива *със съгласието на засегнатата държава членка*, по време на действия за намеса в областта на връщането, в рамките на екипите за управление на миграцията или при необходимост от осигуряване на допълнителна техническа и оперативна помощ в областта на връщането ■ .
2. Член 41, параграфи 2, 3, 4 и 5 и членове 44, 45 и 46 се прилагат *mutatis mutandis* към *екипите* за връщане.

Член 54

Действия за намеса в областта на връщането

1. Когато държава членка е изправена пред затруднения при изпълнението на задължението за връщане на *лица, подлежащи на връщане*, Агенцията, по своя инициатива, *със съгласието на съответната държава членка*, или по искане на тази държава членка, предоставя съответната техническа и оперативна помощ под формата на действие за намеса в областта на връщането. Това действие за намеса може да се състои в разполагането на екипи за връщане в приемащата държава членка, които осигуряват подкрепа за изпълнението на процедурите за връщане и за организирането на операции по връщане от приемащата държава членка.

Разпоредбите на член 51 се прилагат и за операции по връщане, организирани или координирани от Агенцията в рамките на действия за намеса в областта на връщането.

I

3. Когато държава членка е изправена пред конкретни и прекомерни предизвикателства във връзка с изпълнението на задължението за връщане на **подлежащи на връщане лица**, Агенцията, по своя инициатива **със съгласието на съответната държава членка**, или по искане на тази държава членка, предоставя съответната техническа и оперативна помощ под формата на бърза намеса в областта на връщането. Бързата намеса в областта на връщането може да се състои в бързото разполагане на екипи за връщане в приемащата държава членка, които осигуряват подкрепа за изпълнението на процедурите за връщане и за организирането на операции по връщане от приемащата държава членка.
4. В рамките на действие за намеса в областта на връщането изпълнителният директор без забавяне изготвя оперативен план, съгласувано с приемащата държава членка и участващите държави членки. Прилагат се съответните разпоредби на член 39.

5. Изпълнителният директор взема решение относно оперативния план във възможно най-кратък срок, а в посочения в параграф 2 случай — в срок от пет работни дни. Решението се съобщава незабавно в писмен вид на съответните държави членки и на управителния съвет.
6. Агенцията финансира или съфинансира от своя бюджет действията за намеса в областта на връщането съгласно финансовите правила, които са приложими за Агенцията.

РАЗДЕЛ 9

СПОСОБНОСТИ

Член 55

Постоянен корпус на европейската гранична и брегова охрана

1. Постоянен корпус на европейската гранична и брегова охрана, **чийто капацитет се определя в приложение към настоящия регламент**, е част от Агенцията. Този постоянен корпус се състои от следните **четири** категории служители в съответствие със схемата за годишна наличност, определена в приложение I:
 - а) Категория 1: членове на оперативния персонал на Агенцията, назначени в съответствие с член 94, параграф 1 и разположени **като членове на екипи** в оперативни зони в съответствие с член 56, **както и членове на персонала, отговарящи за функционирането на централното звено на ETIAS**;
 - б) Категория 2: оперативен персонал, командирован от държавите членки към Агенцията за дълъг период от време като част от Постоянния корпус ■ в съответствие с член 57;

в) Категория 3: оперативни служители от държавите членки, **в готовност да бъдат** предоставени на Агенцията за краткосрочно разполагане, като част от постоянния корпус в съответствие с член 58;

ва) **Категория 4: резерв за бързо реагиране, състоящ се от оперативни служители от държавите членки, в готовност да бъдат разположени за целите на бърза гранична намеса в съответствие с член 40 и член 58а.**

2. Агенцията разполага членовете на Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана като членове на екипите за управление на границите, екипите за съдействие в управлението на миграцията, екипите за връщане при съвместни операции, бързата гранична намеса или действието за намеса в областта на връщането, както и всяка друга оперативна дейност в държавите членки или в трети държави. **В съответствие с член 83 такива дейности могат да се извършват само с разрешение на съответната държава членка или трета държава. Действителният брой на разположените служители на постоянния корпус зависи от оперативните нужди.**

Разполагането на служители на постоянния корпус допълва усилията на държавите членки.

3. *Когато предоставят подкрепа на държава членка в съответствие с член 83, членовете на Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана, разположени като членове на екипи, имат възможност да осъществяват граничен контрол или задачи, свързани с връщането, включително задачи, за които са необходими изпълнителни правомощия, посочени в съответното национално законодателство, или за служителите на Агенцията в съответствие с член 56, параграф 5.*

Членовете на постоянния корпус, включително редовният персонал, отговарят на изискванията за специализирано обучение и професионализъм, както е предвидено в член 61, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2016/399 или други съответни инструменти.

4. По предложение на изпълнителния директор, като се взема предвид анализа на риска на Агенцията, резултатите от оценката на уязвимостта и цикъла на многогодишната стратегическа политика, и като се основава на броя и профилите, предоставени на Агенцията чрез нейния редовен персонал и текущи командировани служители, управителният съвет взема решение до 31 март всяка година:

-а) *относно определянето на профилите и изискванията за оперативния персонал в рамките на Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана;*

а) *въз основа на очакваните оперативни нужди за следващата година, относно броя по специфични профили на оперативните служители по категории 1 – 3 в рамките на Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана, които да сформират екипи през следващата година;*

б) *относно определянето на капацитета, установен в приложение III и приложение IV, чрез посочване на конкретния брой и профилите на оперативните служители по държави членки, които да бъдат командировани в Агенцията в съответствие с член 57 и които да бъдат назначени в съответствие с член 58 в Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана през следващата година;*

- ба) *относно определянето на капацитетите, установени в приложение Va, чрез посочване по държави членки на конкретния брой и профилите на оперативните служители, които да бъдат предоставени в рамките на резерва за бързо реагиране на Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана в случай на необходимост от бърза гранична намеса в съответствие с член 40 и член 58a през следващата година;*
- в) *предварително многогодишно планиране на профилите за годините след това, за да се улесни дългосрочното планиране на приноса на държавите членки и наемането на редовния персонал на Агенцията.*
- 4а. *Екипът за работа с техническото оборудване, предвидено в член 64, се отчита в рамките на персонала за краткосрочно разполагане, предоставен от държавите членки съгласно член 58 за следващата година. С оглед на изготвянето на съответното решение на управителния съвет, посочено в параграф 4, съответната държава членка уведомява Агенцията за намерението си да разположи техническото оборудване със съответния екип до края на януари всяка година.*

5. За целите на член 74 Агенцията разработва и осигурява структури за управление и контрол за ефективното разполагане на Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана на територията на трети държави.
6. Агенцията може да наема **достатъчен персонал, който може да достигне** до 4% от общия брой на служителите на Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана, **определен в приложение I**, от категория 1 като персонал със спомагателни **или наблюдателни** функции за създаването на Постоянния корпус, планирането и управлението на неговите операции и за придобиването на собствено оборудване на Агенцията.
7. **Служителите, посочени в параграф 6, както и служителите, отговарящи за функционирането на централното звено на ETIAS, не се разполагат като членове на екипите, но независимо от това са част от персонала по приложение I.**

Член 56

Редовен персонал на Агенцията в Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана

1. Агенцията допринася за Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана с членовете на редовния си персонал (категория 1), които се разполагат в оперативните области като членове на екипите **със** задачи и правомощия **в съответствие с член 83**, включително задачата за управление на собственото оборудване на Агенцията.
 - 1а. ***При набирането на персонал Агенцията осигурява подбор на кандидати, които демонстрират високо ниво на професионализъм, придържат се към високи етични норми и притежават подходящи езикови умения.***
2. В съответствие с член 62, параграф 2, след назначаването си **членовете** на персонала, **които ще бъдат разполагани като членове на екипите**, преминават **необходимото** обучение по гранична охрана или по въпросите на връщането, **включително по отношение на основните права**, както е подходящо, **в зависимост от профилите, определени от управителния съвет в съответствие с член 55, параграф 4, като се вземат предвид придобитите преди това квалификации и професионален опит в съответните области.**

Този процес на обучение се провежда в рамките на специални програми за обучение, разработени от Агенцията, и, въз основа на споразумения с избрани държави членки, прилагани в техните специализирани институции за обучение и образование, включително в партньорските академии на Агенцията в държавите членки. След наемането на всеки служител се изготвя подходяща за него карта на обучението, която осигурява постоянната му професионална квалификация да изпълнява задачи, свързани с гранична охрана, или задачи, свързани с връщането, като тези карти се актуализират редовно. Разходите за обучение се покриват изцяло от Агенцията.

За членовете на персонала, които са част от технически екип за работа със собственото оборудване на Агенцията, не е необходимо да преминават през пълното обучение за гранична охрана или обучението, свързано с връщането.

3. Агенцията гарантира, че нейните служители, които са част от редовния ѝ персонал, докато са на служба при нея, изпълняват **съгласно най-високите стандарти и при пълно зачитане на основните права** своите задължения като членове на екипа. За всеки служител се изготвят подходящи карти на обучението, които осигуряват постоянната му професионална квалификация да изпълнява задачите на гранична охрана или задачи, свързани с връщането.
- За. **Управителният съвет, въз основа на предложение на изпълнителния директор:**
- а) **установява подходящ надзорен механизъм за наблюдение на прилагането на разпоредбите относно използването на сила от редовния персонал на Агенцията, включително правила за докладване и конкретни мерки, включително дисциплинарни мерки по отношение на използването на сила по време на разполагането;**
 - б) **установява правила, съгласно които изпълнителният директор може да дава право на членове на редовния персонал да носят и използват оръжие в съответствие с член 83, параграф 5, включително относно задължителното сътрудничество с компетентните национални органи, по-специално на държавата членка, чийто гражданин е служителят, държавата членка по пребиваване и държавата членка на първоначалното обучение на служителя. С тези правила се определя и начинът на поддържане на тези компетенции от редовния персонал, по-специално по отношение на боравенето с оръжие, включително редовното провеждане на тестове по стрелба;**

- в) *установява специални правила за улесняване на съхранението на оръжия, боеприпаси и друго оборудване в обезопасени съоръжения и тяхното транспортиране до оперативната зона.*

По отношение на правилата, посочени в буква а), Комисията следва да представи становище относно спазването на Правилника за длъжностните лица в съответствие с член 110 от Правилника за длъжностните лица. По предложение на изпълнителния директор, във връзка с буква а) се провеждат консултации със служител по въпросите на основните права.

4. Другите служители, наети от Агенцията, които не са квалифицирани да изпълняват функции на граничен контрол или функции, свързани с връщането, се разполагат само по време на съвместни операции за координация, **мониторинг на основните права** и за други свързани с това задачи. Те не са част от екипите.

5. *Редовният персонал на Агенцията, който се разполага в състава на екипи в съответствие с член 83, може да изпълнява следните задачи, изискващи изпълнителни правомощия, при условие че се спазват профилите, установени от Агенцията, и са проведени съответните обучения:*
- а) проверка на самоличността и гражданството на лицата, включително справка в съответните бази данни на ЕС и националните бази данни;*
 - б) разрешаване на влизане при гранична проверка, извършена на гранично-пропускателните пунктове, ако са изпълнени условията за влизане, посочени в член 6 от Кодекса на шенгенските граници;*
 - в) отказ на влизане при гранична проверка, извършена на гранично-пропускателните пунктове в съответствие с член 14 от Кодекса на шенгенските граници;*
 - г) подпечатване на пътни документи в съответствие с член 11 от Кодекса на шенгенските граници;*

- д) издаване или отказ на визи на границата в съответствие с член 35 от Визовия кодекс и въвеждане на съответните данни във ВИС;
- е) наблюдение на границите, включително патрулиране между граничните контролно-пропускателни пунктове с цел предотвратяване на неразрешено преминаване на границата, борба с трансграничната престъпност и предприемане на мерки срещу лица, които незаконно са преминали границата, включително залавяне/задържане;
- ж) регистриране на пръстови отпечатъци на лица, задържани във връзка с незаконно преминаване на външна граница в Евродак (категория 2) в съответствие с глава III от Регламента за Евродак;
- з) поддържане на връзка с трети държави с оглед на установяването на самоличността и получаването на пътни документи за граждани на трети държави, които подлежат на връщане;
- и) придружаване на граждани на трети държави, които подлежат на принудително връщане.

Член 57

Участие на държавите членки в Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана чрез дългосрочно командироване

1. Държавите членки допринасят за Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана с оперативните си служители, командировани в Агенцията като членове на екипа (категория 2). Продължителността на отделните командировки *е 24 месеца. Със съгласието на приемащата държава и Агенцията отделни командировки могат да бъдат удължавани с 12 или 24 месеца.* С цел да се улесни прилагането на системата за финансова подкрепа, посочена в член 61, като общо правило командироването започва в началото на календарната година.
2. Всяка държава членка отговаря за осигуряване на непрекъснат принос с оперативни служители като командировани членове на екипите в съответствие с приложение III. *Възстановяването на разходите, направени от персонала, разположен съгласно настоящия член, се извършва в съответствие с разпоредбите на член 94, параграф 7.*

3. Оперативните служители, командировани в Агенцията, имат **задачите и правомощията на** членовете на екипите **в съответствие с член 83**. Държавата членка, командировала тези оперативни служители, се счита за тяхна изпращаща държава членка. По време на командировката мястото (местата) на разполагане и продължителността на разполагането на командированите членове на екипа се определят от изпълнителния директор в зависимост от оперативните нужди. **Агенцията осигурява непрекъснатото обучение на оперативния персонал по време на командироването му.**
4. До 30 юни всяка година всяка държава членка **посочва кандидатите** за командироване **сред** оперативните си служители в съответствие с конкретния брой и профили, определени от управителния съвет за следващата година, както е посочено в член 55, параграф 4. Агенцията **проверява** дали предложените от държавите членки оперативни служители съответстват на определените профили и притежават необходимите езикови умения. До 15 септември Агенцията приема предложените кандидати или **ги отхвърля** в случай на несъответствие с изискваните профили, недостатъчни езикови умения, неправомерно поведение или нарушение на приложимите правила при предходно разполагане **и изисква от дадена държава членка да предложи друг кандидат за командироване.**

5. Когато поради непреодолима сила, оперативен служител не може да бъде командирован или не може да продължи командировката си, съответната държава членка осигурява заместването му с друг оперативен служител с необходимия профил.

Член 58

Участие на държавите членки в Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана чрез краткосрочно разполагане

1. В допълнение към командировките в съответствие с член 57 до 30 юни всяка година държавите членки допринасят също за Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана, като определят гранични служители и други компетентни служители в *предварителния национален* списък на оперативните служители, *които са на разположение* за краткосрочно разполагане (категория 3) в съответствие с *посочените* в приложение IV *капацитети* и в съответствие с конкретния брой профили, определен от управителния съвет за следващата година, както е посочено в член 55, параграф 4. *Предварителните национални* списъци на определените оперативни служители се изпращат на Агенцията. *Окончателният състав на годишния списък се потвърждава на Агенцията след приключването на ежегодните двустранни преговори до 1 декември на същата година.*

2. Всяка държава членка отговаря за гарантирането, че определените оперативни служители са на разположение по искане на Агенцията в съответствие с разпоредбите, определени в настоящия член. Всеки оперативен служител е на разположение за период до 4 месеца в рамките на една календарна година. *Държавите членки обаче могат да решат да разположат отделен член на персонала за повече от 4 месеца. Това удължаване се отчита като отделен принос на тази държава членка за същия или за друг необходим профил, ако съответният член на персонала притежава необходимите компетенции. Възстановяването на разходите, направени от персонала, разположен съгласно настоящия член, се извършва в съответствие с член 46, параграф 2.*
- 2а. *Оперативните служители, разположени съгласно настоящия член, имат задачите и правомощията на членовете на екипите в съответствие с член 83.*

3. Агенцията може да провери дали оперативните служители, предложени от държавите членки за краткосрочно разполагане, съответстват на определените профили и притежават необходимите езикови умения. Агенцията **отхвърля предложен** оперативен служител ■ в случай на ■ недостатъчни езикови умения, неправомерно поведение или нарушение на приложимите правила при предходно разполагане. *Агенцията също така отхвърля предложен оперативен служител в случай на несъответствие с необходимите профили, освен ако съответният оперативен служител не отговаря на условията за друг профил, разпределен на тази държава членка. В случай на отхвърляне съответната държава членка гарантира замяната с друг оперативен служител с необходимия профил.*

4. До 31 юли всяка година Агенцията изисква приноса от държавите членки на отделните им оперативни служители за съвместни операции през следващата година **в рамките на необходимия брой и необходимите профили**. Сроковете за разполагането на отделните служители се решават в рамките на ежегодни двустранни преговори и споразумения между Агенцията и държавите членки.
- 4a.** Като краен резултат **от ежегодните двустранни преговори** обаче държавите членки предоставят оперативните служители **от националните списъци, посочени в параграф 1**, за **конкретно** разполагане в рамките на броя и профилите, посочени в искането на Агенцията.
5. Когато поради непреодолима сила, оперативен служител не може да бъде командирован в съответствие със споразуменията, съответната държава членка осигурява заместването му с друг оперативен служител от списъка, притежаващ необходимия профил.

6. В случай на увеличени нужди от укрепване на текуща съвместна операция, необходимост от *бърза гранична намеса или от* започване на нова съвместна операция, която не е посочена в съответната годишна работна програма *или в* съответния резултат от ежегодни двустранни преговори, *разполагането се извършва в рамките на капацитетите, посочени в приложение IV.* Изпълнителният директор информира незабавно държавите членки за допълнителните нужди, като посочва възможния брой оперативни служители и профили, които трябва да бъдат осигурени от всяка държава членка. След като изменен оперативен план или в съответните случаи, нов оперативен план, бъде одобрен от изпълнителния директор и приемащата държава членка, изпълнителният директор изготвя официално искане за броя и профилите на оперативните служители. Съответните членове на екипа се разполагат от всяка държава членка в рамките на 20 работни дни от официалното искане, *без да се засяга член 40.*

7. Ако анализът на риска или евентуални налични оценки на уязвимостта показват, че държава членка се намира в ситуация, която би засегнала в значителна степен изпълнението на националните задачи, **тази държава членка допринася с оперативен персонал в съответствие с исканията на Агенцията, посочени в параграф 4 или параграф 6 от настоящия член. Сумарно този принос обаче не надвишава половината от нейния капацитет, определен** за тази година ■ в приложение IV. Ако дадена държава членка се позове на подобна извънредна ситуация, тя представя писмено на Агенцията подробна обосновка и информация относно ситуацията, чието съдържание се включва в доклада, посочен в член 65.
8. Продължителността на разполагането за конкретна операция се определя от изпращащата държава членка, но в никакъв случай не е по-малко от 30 дни, освен ако операцията, от която разполагането е част, не е с продължителност по-кратка от 30 дни.

9. *Техническият екип, включен в приноса на държавите членки в съответствие с член 55, параграф 4а, се разполага единствено в съответствие със споразуменията след ежегодните двустранни преговори за съответните елементи на техническото оборудване, както е посочено в член 64, параграф 9.*

Чрез дерогация от параграф 1 държавите членки включват посочения в предходния параграф технически екип в годишния списък едва след приключване на ежегодните двустранни преговори. Те могат да коригират съответния годишен списък в случай на промени на техническия екип през съответната година и уведомяват Агенцията за тези промени.

Проверката, посочена в параграф 3, не засяга компетентността за работа с техническото оборудване.

Членовете на екипа, които имат изключително технически задължения, се посочват само по функции в националния годишен списък.

Продължителността на разполагането на техническите екипи се определя в съответствие с член 64.

Член 58а

Участие на държавите членки в Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана чрез резерва за бързо реагиране

1. *Държавите членки допринасят за Постоянния корпус на Европейската гранична и брегова охрана с резерв за бързо реагиране (категория 4), който се задейства за бързи гранични намеси в съответствие с член 38, параграф 2 и член 40, при условие че служителите от категории 1 – 3 вече са изцяло разположени за въпросната бърза гранична намеса.*
2. *Всяка държава членка отговаря за осигуряването на оперативен персонал в съответствие с определения брой профили, одобрени от управителния съвет за следващата година, както е посочено в член 55, параграф 4, при поискване от Агенцията в рамките на капацитетите, посочени в приложение Va, и в съответствие с договореностите, определени в настоящия член. Всеки оперативен служител остава на разположение за период до 4 месеца в рамките на една календарна година.*
3. *Конкретното разполагане в рамките на бързата гранична намеса от резерва за бързо реагиране се извършва в съответствие с член 40, параграфи 8а и 9.*

■ Преглед на ■ Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана

1. До **31 декември 2024 г.** въз основа по-специално на докладите, посочени в член 65 и член 62, параграф 8а, Комисията **представя на Европейския парламент и на Съвета преглед на общия брой и състава** на Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана, **включващ размера на приноса на отделните държави членки към постоянния корпус, както и неговото обучение, експертни знания и професионализъм. В прегледа се разглежда и въпросът дали да се запази резервът за бързо реагиране като част от постоянния корпус.**

В прегледа се описват и отчитат съществуващите и потенциалните оперативни нужди за постоянния корпус, включващи капацитета за бързо реагиране, както и значителните обстоятелства, които засягат способността на държавите членки да участват в постоянния корпус и развитието на редовния персонал за участието на Агенцията.

2. До **март 2024 г.** Комисията **внося, когато е необходимо, подходящи предложения за изменение на приложения I, III, IV и Va. Когато Комисията не представи предложение, тя обяснява причината за това.**

Член 60

Местни офиси

1. Със съгласието на приемащата държава членка **или изричното включване на тази възможност в споразумението за статуса, сключено с приемащата трета държава**, Агенцията може да създава местни офиси на **територията на тази държава членка или трета държава** с цел улесняване и подобряване на координацията на оперативните дейности, включително в областта на връщането, организирани от Агенцията в тази държава членка, в съседния регион **или трета държава**, и с цел осигуряване на ефективното управление на човешките и техническите ресурси на Агенцията. Местните офиси **се създават според оперативните нужди** за срока, необходим на Агенцията за извършване на значими оперативни дейности в тази конкретна държава членка, **в** съответния съседен регион **или в съответната трета държава**. Този срок може да бъде удължен, ако това е необходимо.

Преди да се създаде местен офис, се прави внимателна оценка на всички бюджетни последици и съответните суми се изчисляват и се вписват предварително в бюджета.

2. Агенцията и приемащата държава членка *или приемащата трета държава*, в която е установен местният офис, *правят* необходимото, за да осигурят възможно най-добрите условия, необходими за изпълнение на задачите, възложени на местния офис. *Мястото на работа на персонала, работещ в местните офиси, се определя в съответствие с член 94, параграф 2.*
3. В съответните случаи местните офиси:
- а) предоставят оперативна и логистична подкрепа и осигуряват координирането на дейностите на Агенцията в съответните оперативни области;
 - б) предоставят оперативна подкрепа на държавата членка *или на третата държава* в съответните оперативни области;
 - в) наблюдават дейността на екипите на Агенцията и докладват редовно на централата;

- г) си сътрудничат с приемащата(ите) държава(и) членка(и) **или приемащата трета държава** по всички въпроси, свързани с практическото изпълнение на оперативните дейности, организирани от Агенцията в тази държава членка **или трета държава**, включително всякакви допълнителни въпроси, които биха могли да възникнат в хода на тези дейности;
- д) оказват подкрепа на координирания служител, посочен в член 45, при неговото сътрудничество с участващите държави членки по всички въпроси, свързани с техния принос за оперативните дейности, организирани от Агенцията, и при необходимост поддържат връзка със седалището;
- е) оказват подкрепа на координирания служител, **както и на наблюдателите на основните права, на които е възложено да наблюдават оперативната дейност**, при улесняването, ако е необходимо, на координацията и комуникацията между екипите на Агенцията и съответните органи на приемащата държава членка **или приемащата трета държава**;

- ж) организират логистична подкрепа за разполагането на членовете на екипите и за разгръщането и използването на техническо оборудване;
- з) предоставят всякаква друга логистична подкрепа във връзка с оперативната зона, за която отговарят, с цел улесняване на гладкото протичане на организираните от Агенцията оперативни дейности;
- и) оказват подкрепа на служителя за връзка на Агенцията, *без да се засягат неговите задачи и функции в съответствие с член 32*, за идентифициране на текущи или бъдещи предизвикателства за управлението на границите в зоната, за която отговарят, *във връзка с* изпълнението на разпоредбите в областта на връщането и редовно докладват на седалището;
- й) осигуряват ефективното управление на собственото оборудване на Агенцията в зоните, обхванати от дейностите им, включително евентуалната му регистрация, дългосрочна поддръжка и необходимата логистична подкрепа.

4. Всеки местен офис се управлява от представител на Агенцията, назначен от изпълнителния директор. Назначеният ръководител на местния офис следи цялостната работа на офиса и действа като единствено звено за контакт със седалището.
5. Управителният съвет по предложение на изпълнителния директор решава относно създаването, състава, срока на действие и в съответните случаи, евентуалното удължаване на срока на действие на местния офис, като взема предвид становището на Комисията и съгласието на държавата членка, на чиято територия се намира офисът. Управителният съвет взема своето решение с мнозинство от две трети от членовете си с право на глас.

- 5а. *Приемащата държава членка, в която е създаден местният офис, помага на Агенцията за осигуряването на оперативен капацитет.*
6. Изпълнителният директор докладва на управителния съвет за дейността на местните офиси на всеки три месеца. Дейностите на местните офиси се описват в отделен раздел на годишния доклад за дейността, посочен в член 98, параграф 2, *буква й*).

Член 61

Финансова подкрепа за развитието на Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана

1. Държавите членки имат право да получават средства под формата на финансиране на годишна основа, което не е свързано с разходи, с цел да се подпомогне развитието на човешките ресурси, за да се осигури техният принос за Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана в съответствие с приложения III и IV, в съответствие с член 125, параграф 1, буква а) от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046, което финансиране е платимо след края на съответната година и при изпълнение на условията, определени в съответствие с параграфи 3 и 4. Това финансиране се основава на референтна сума, както е посочено в параграф 2, и се определя по следния начин:
 - а) 100% от референтната сума, умножена по броя на *оперативните служители* ■, които са набелязани за годината n+ за командироване в съответствие с приложение III;
 - б) 37% от референтната сума, умножена по броя на *оперативните служители*, ефективно разположени ■ в съответствие с член 58 в рамките на ограничението, определено в приложение IV *и член 58а, в рамките на ограничението, определено в приложение Va*;

- в) 50% от референтния размер, умножен по броя на оперативните служители, назначени от Агенцията като редовен персонал. Това еднократно плащане се прилага за персонал, изпратен от националните служби, който е в активна служба, но от не повече от 15 години към момента на назначаването му от Агенцията.*
2. Посочената в параграф 1 референтна сума е равна на основната годишна заплата на договорно нает служител от функционална група III, степен 8, стъпка 1, определена в съответствие с член 93 от Условията за работа на другите служители на Европейския съюз (УРДС), и подлежи на корекционен коефициент, приложим в съответната държава членка.

3. Годишното изплащане на сумата, посочена в параграф 1, буква а), се дължи, при условие че държавите членки увеличат по съответния начин общия брой на своите национални гранични служители чрез назначаването на нови **оперативни** служители ■ през съответния период. Съответната информация за целите на докладването се предоставя на Агенцията в рамките на ежегодните двустранни преговори и се проверява чрез оценката на уязвимостта през следващата година. Годишното изплащане на сумата, посочена в параграф 1, буква б), се дължи **в пълен размер** по отношение на броя на **оперативни** служители ■, ефективно разположени **за последователен или непоследователен период от 4 месеца** в съответствие с член 58, в рамките на ограничението, определено в приложение IV, **и член 58а, в рамките на ограничението, определено в приложение Va. За ефективното разполагане, посочено в параграф 1, буква б), плащанията се изчисляват пропорционално на базата на референтния период от 4 месеца.**

След подаване на конкретно и обосновано искане от оказващата принос държава членка се предоставя авансово плащане, свързано с годишните плащания на сумите, посочени в параграф 1, букви а) и б).

4. Комисията приема подробни правила за условията на годишното изплащане и наблюдението на приложимите условия, предвидени в параграф 3, чрез акт за изпълнение в съответствие с процедурата, посочена в член 117, параграф 3. *Тези правила включват реда и условията за авансови плащания при изпълнение на условията, определени в параграф 3, както и реда и условията за пропорционални изчисления, включващи случаите, в които разполагането на технически екипи би превишило по изключение максималните размери на национални приноси, определени в приложение IV.*
- 4а. *При изпълнението на финансовата подкрепа по настоящия член Агенцията и държавите членки гарантират спазването на принципите на съфинансиране и избягване на двойното финансиране.*

Член 62

Обучение

1. Като взема предвид пътната карта за способностите, посочена в член 9, параграф 4, когато е налице, и в сътрудничество със съответните органи за обучение на държавите членки и когато е целесъобразно — с *Европейска служба за подкрепа в областта на убежището*, Агенцията на Европейския съюз за основните права, *eu-LISA* и *CEPOL*, Агенцията разработва специфични средства за обучение, включително специално обучение в областта на закрилата на децата и на други уязвими лица. *В съдържанието на обучението се отразяват съответните резултати от научните изследвания и най-добрите практики.* Агенцията осигурява на граничните служители, специалистите в областта на връщането, *на ескортиращите лица при връщане, на наблюдаващите лица при принудително връщане* и на другите компетентни служители, които са членове на Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана, *както и на наблюдаващите лица при принудително връщане и наблюдателите на основните права,* специализирано обучение, свързано с техните задачи и правомощия. **■** Агенцията *провежда* редовни учения с тези гранични служители и с други членове на екипа в съответствие с графика за специализирано обучение **■** , посочен в годишната работна програма на Агенцията.

2. Агенцията гарантира, че всички членове на персонала, назначени като оперативни служители на Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана, *които ще бъдат разположени като членове на екипи*, са преминали подходящо обучение, *в допълнение към обучението, посочено в член 52, параграфи 2 и 3*, по съответното право на Съюза и международно право, което включва основните права, достъпа до международна закрила, *насоки с цел установяване на самоличността на лица, търсещи закрила, и насочването им към подходящи процедури, насоки за посрещане на специалните нужди на децата, включително на непридружените ненавършили пълнолетие лица, на жертвите на трафик на хора, на хората, нуждаещи се от спешна медицинска помощ, и на други особено уязвими лица, и, когато се предвижда да участват в морски операции -* търсене и спасяване, преди първоначалното им разполагане за оперативни дейности, организирани от Агенцията. *Това обучение включва и използването на сила в съответствие с приложение V.* За тази цел Агенцията, въз основа на споразумения с избрани държави членки, изпълнява необходимите програми за обучение *в техните специализирани институции за професионално образование и обучение, включително в партньорските академии на Агенцията в държавите членки.* Разходите за обучение се покриват изцяло от Агенцията.

2а. За целта, описана в параграф 2, Агенцията, въз основа на споразумения с избрани държави членки, изпълнява необходимите програми за обучение в техните специализирани институции за обучение и образование, включително в партньорските академии на Агенцията в държавите членки. Агенцията гарантира, че обучението следва общия учебен план и че е хармонизирано и насърчава взаимното разбирателство и обща култура, основана на ценностите, залегнали в Договорите. Разходите за обучение се покриват изцяло от Агенцията.

Агенцията може, с одобрението на управителния съвет, да създаде център за обучение на Агенцията с цел допълнително улесняване на включването на обща европейска култура в предоставяното обучение.

3. Агенцията предприема необходимите инициативи, за да гарантира, че преди участието си в оперативни дейности, организирани от Агенцията, всички оперативни служители на държавите членки, които участват в екипите от Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана, са преминали обучение по приложимото право на Съюза и международно право, което включва основните права, достъп до международна закрила, **насоки с цел установяване на самоличността на лица, търсеци закрила, и насочването им към подходящи процедури, насоки за посрещането на специалните нужди на децата, включително на непридружените ненавършили пълнолетие лица, на жертвите на трафик на хора, на хората, нуждаещи се от спешна медицинска помощ, и на други особено уязвими лица, и когато се предвижда да участват в морски операции** – по търсене и спасяване.

4. Агенцията предприема необходимите инициативи, за да осигури обучение за персонала, участващ в задачи в областта на връщането, разпределен в Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана и в резерва посочен в член 52. Агенцията гарантира, че преди участието си в оперативни дейности, организирани от нея, собственият ѝ персонал, както и целият персонал, който участва в операции по връщане и в действия за намеса в областта на връщането, е преминал обучение по съответното право на Съюза и международно право, включително по основни права и достъп до международна закрила *и по насочването на уязвими лица*.

5. Агенцията изготвя и доразвива общи основни учебни програми за обучението на граничните служители и предоставя обучение на европейско равнище за инструкторите на националните гранични служители на държавите членки, включително и обучение по основните права, достъпа до международна закрила и приложимото морско право, както и общи учебни програми за обучение на персонала, който изпълнява задачи в областта на връщането. Общите основни учебни програми имат за цел да насърчават най-високите стандарти и най-добрите практики при прилагането на законодателството на Съюза относно управлението на границите и връщането. Агенцията изготвя общите основни учебни програми след консултация с консултативния форум и служителя по въпросите на основните права. Държавите членки включват общите основни учебни програми в обучението, което осигуряват на своите национални гранични служители и на персонала, участващ в задачи в областта на връщането.

6. Агенцията предлага също така на служителите от компетентните служби на държавите членки и когато е целесъобразно — на трети държави, допълнителни учебни курсове и семинари по теми, свързани с контрола по външните граници и връщането на граждани на трети държави.
7. Агенцията може да организира обучителни дейности в сътрудничество с държавите членки и с трети държави на тяхна територия.
8. Агенцията установява обменна програма, която дава възможност на граничните служители, участващи в екипите ѝ, и на персонала, участващ в европейските екипи за намеса в областта на връщането, да придобиват знания или специфично ноу-хау от опита и добрите практики в чужбина, като работят заедно с гранични служители и персонал, участващ в задачи в областта на връщането, в държава членка, различна от тяхната собствена.

- 8а. *Агенцията създава и доразвива вътрешен механизъм за контрол на качеството, за да гарантира високото равнище на обучение, експертните познания и професионализма на целия си редовен персонал и по-специално на оперативните служители, които участват в оперативните дейности на Агенцията. Въз основа на прилагането на механизма за контрол на качеството, Агенцията изготвя годишен доклад за оценка, който се прилага към годишния доклад за дейността, предаван на Европейския парламент, на Съвета и на Комисията.*

Член 63

Придобиване или наем на техническо оборудване

1. Агенцията може да придобива, самостоятелно или в съсобственост с държава членка, или да наема техническо оборудване за разполагане по време на съвместни операции, пилотни проекти, бърза гранична намеса, дейности в областта на връщането, включително операции по връщане, действия за намеса в областта на връщането, разполагане на екипи за съдействие в управлението на миграцията или проекти за техническа помощ в съответствие с финансовите правила, приложими за Агенцията.
2. **Управителният съвет изготвя всеобхватна многогодишна стратегия за начина, по който *трябва да* се разработват собствените технически способности на Агенцията, като се взема предвид цикълът на многогодишната стратегическа политика за европейско интегрирано управление на границите, включително пътната карта за способностите, посочена в член 9, параграф 4, както и бюджетните средства, предоставени за тази цел в многогодишната финансова рамка. *Решението на управителния съвет се основава на предложението на изпълнителния директор. За да се осигури спазване на приложимата нормативна, финансова и политическа уредба, изпълнителният директор прави предложението си след получаването на положителното становище на Комисията.***

Стратегията се придружава от подробен план за изпълнение, в който се посочват графикът за придобиването или наемането, планирането на обществените поръчки и намаляването на риска. Ако стратегията и планът не следват становището на Комисията, Агенцията изпраща обосновка на решенията си на Комисията. След приемането на стратегията планът за изпълнение става част от компонента на многогодишното програмиране на програмния документ, посочен в член 98, параграф 2, *буква к*).

3. Агенцията може да придобива техническо оборудване по решение на изпълнителния директор, взето в консултация с управителния съвет, и в съответствие с приложимите правила за обществените поръчки. Преди придобиването или наемането на оборудване, свързано със значителни разходи за Агенцията, се прави задълбочен анализ на потребностите и на разходите спрямо ползите. Всеки подобен разход се предвижда в бюджета на Агенцията, който се приема от управителния съвет.

4. Когато Агенцията придобива или наема голямо техническо оборудване, като самолети, хеликоптери, *служебни превозни средства* или плавателни съдове, се прилагат следните условия:
- а) в случай на придобиване или съсобственост, Агенцията се договаря с една държава членка, че тази държава членка ще извърши регистрирането на оборудването *като оборудване за държавна служба*, в съответствие с приложимото законодателство на тази държава членка, *включително прерогативите и имунитетите за такова техническо оборудване съгласно международното право*;
 - б) в случай на наем техническото оборудване трябва да бъде регистрирано в държава членка.

5. Въз основа на типово споразумение, изготвено от Агенцията и одобрено от управителния съвет, държавата членка, в която е регистрирано оборудването, и Агенцията се споразумяват относно условията, осигуряващи оперативността на оборудването. В случай на съвместно притежавани активи условията обхващат и периодите на пълен достъп до съвместно притежаваното оборудване за Агенцията и определят използването на оборудването, включително специалните разпоредби за бързо разполагане при бърза гранична намеса **и финансирането на тези активи.**
6. Когато Агенцията не разполага с изисквания квалифициран редовен персонал, държавата членка, в която е регистрирано оборудването, или доставчикът на техническото оборудване осигуряват необходимите експерти и технически персонал, който да работи с техническото оборудване по законосъобразен и безопасен начин **в съответствие с типовото споразумение, посочено в параграф 5, и при планиране въз основа на годишните двустранни преговори, посочени в член 64, параграф 9.** В този случай техническото оборудване, което е собственост единствено на Агенцията, се предоставя на Агенцията по нейно искане, а държавата членка, в която е регистрирано оборудването, не може да се позовава на извънредната ситуация, посочена в член 64, параграф 8.

Когато Агенцията иска дадена държава членка да предостави техническо оборудване и оперативен персонал, тя взема под внимание конкретните оперативни предизвикателства, пред които е изправена тази държава членка в момента на искането.

Член 64

Фонд от техническо оборудване

1. Агенцията създава и поддържа централизиран регистър на техническото оборудване във фонд от техническо оборудване, в който се включва техническото оборудване, притежавано от държавите членки или от Агенцията, както и оборудването, притежавано съвместно от държавите членки и Агенцията, за нейните оперативни дейности.
2. Оборудването, което е изключителна собственост на Агенцията, се осигурява с цел разполагане по всяко време съгласно член 63, параграф 5.
3. Оборудването, на което Агенцията е съсобственик с дял над 50%, също се осигурява за разполагане в съответствие със споразумение между държава членка и Агенцията съгласно член 63, параграф 5.

4. Агенцията гарантира съгласуваност и оперативна съвместимост на оборудването, включено във фонда от техническо оборудване.
5. За тази цел при необходимост Агенцията, ***в тясно сътрудничество с държавите членки и Комисията***, определя техническите стандарти, на които трябва да отговаря оборудването за дейностите на Агенцията по разполагане. Оборудването, което се придобива от Агенцията самостоятелно или в съсобственост, и оборудването, собственост на държавите членки, което се включва във фонда от техническо оборудване, трябва да отговаря на тези стандарти.

6. По предложение на изпълнителния директор, който взема предвид анализа на риска на Агенцията и резултатите от оценките на уязвимостта, управителният съвет установява до 31 март минималния брой единици техническо оборудване, необходими за удовлетворяване на потребностите на Агенцията през следващата година, по-специално по отношение на провеждането на съвместни операции, разполагането на екипи за съдействие в управлението на миграцията, бърза гранична намеса, дейности в областта на връщането, включително операции по връщане, и действия за намеса в областта на връщането. Собственото оборудване на Агенцията се включва в минималния брой единици техническо оборудване. Със същото решение се установяват правила, свързани с разполагането на техническо оборудване при оперативните дейности.

Ако минималният брой единици техническо оборудване е недостатъчен за изпълнението на оперативния план, по който е постигнато съгласие във връзка с тези дейности, Агенцията го преразглежда въз основа на обосноващите потребности и въз основа на споразумение с държавите членки.

7. Фондът от техническо оборудване съдържа минималния брой единици оборудване, който Агенцията е определила като необходим, по вид техническо оборудване. Включеното в този фонд оборудване се разполага по време на съвместни операции, разполагането на екипи за съдействие в управлението на миграцията, пилотни проекти, бърза гранична намеса, операции по връщане или действия за намеса в областта на връщането.

8. Фондът от техническо оборудване включва фонд от оборудване за бързо реагиране, съдържащ ограничен брой единици оборудване, необходимо за евентуална бърза гранична намеса. Участието на държавите членки в този фонд се планира в съответствие с ежегодните двустранни преговори и споразуменията, посочени в параграф 9. Във връзка с оборудването, включено в списъка на единиците оборудване от фонда, държавите членки не могат да се позовават на извънредната ситуация, посочена в параграф 9.

Оборудването в този списък, *заедно с компетентния персонал*, се изпраща *от съответната държава членка* на местоназначението за разполагане възможно най-скоро и при всички случаи не по-късно от 10 дни след датата, на която е постигнато съгласие по оперативния план.

Агенцията участва в този фонд с оборудване, което е на разположение на Агенцията съгласно член 63, параграф 1.

9. Държавите членки участват във фонда от техническо оборудване. Участието на държавите членки във фонда и разполагането на техническото оборудване за конкретни операции се планира въз основа на ежегодни двустранни преговори и споразумения между Агенцията и държавите членки. В съответствие с тези споразумения и дотолкова, доколкото то е част от минималния брой единици техническо оборудване за дадена година, държавите членки предоставят на разположение свое техническо оборудване с цел то да бъде разположено по искане на Агенцията, освен ако са изправени пред извънредна ситуация, която засяга в значителна степен изпълнението на националните задачи. Ако дадена държава членка се позове на подобна извънредна ситуация, тя представя писмено на Агенцията подробна обосновка и информация относно ситуацията, чието съдържание се включва в доклада, посочен в параграф 13. Агенцията отправя своето искане най-малко 45 дни преди предвиденото разполагане на голямо техническо оборудване и най-малко 30 дни преди предвиденото разполагане на друго оборудване. Всяка година се прави преглед на участието във фонда от техническо оборудване.

10. По предложение на изпълнителния директор управителният съвет ежегодно взема решение относно правилата за техническото оборудване, включително за необходимия минимален брой единици по вид техническо оборудване и условията за разполагане и за възстановяване на разходите, както и относно ограничения брой единици техническо оборудване за фонда от оборудване за бързо реагиране. По причини, свързани с бюджета, управителният съвет взема това решение до 31 март всяка година.
11. При бърза гранична намеса се прилага съответно член 40, параграф 11.
12. В случай че след определянето на минималния брой единици техническо оборудване възникнат неочаквани потребности от техническо оборудване за съвместна операция или бърза гранична намеса и тези потребности не могат да бъдат задоволени от фонда от техническо оборудване или от фонда от оборудване за бързо реагиране, държавите членки, доколкото е възможно, осигуряват на ad hoc основа на Агенцията по нейно искане необходимото техническо оборудване за разполагане.

13. Изпълнителният директор докладва редовно на управителния съвет за състава и разполагането на оборудването, което е част от фонда от техническо оборудване. Когато не е достигнат минималният брой единици техническо оборудване, необходим за фонда, изпълнителният директор незабавно уведомява управителния съвет за това. Управителният съвет взема спешно решение за приоритетното разполагане на техническото оборудване и предприема необходимите действия за отстраняване на недостига. Управителният съвет уведомява Комисията за недостига и за действията, които е предприел. Впоследствие Комисията уведомява Европейския парламент и Съвета за това, като представя и собствената си оценка.
14. Държавите членки регистрират във фонда от техническо оборудване всички превозни средства и оперативно оборудване, закупени в рамките на специфичните действия по фонд „Вътрешна сигурност“ в съответствие с член 7, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 515/2014 на Европейския парламент и на Съвета³¹ или, когато е приложимо, чрез друго *бъдещо* специално предназначено финансиране от Съюза, предоставено на държавите членки с *ясната* цел повишаване на оперативния капацитет на Агенцията. Посоченото техническо оборудване представлява част от минималния брой единици техническо оборудване за дадена година.

³¹ Регламент (ЕС) № 515/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. за създаване на инструмента за финансово подпомагане за външните граници и визите като част от фонд „Вътрешна сигурност“ и за отмяна на Решение № 574/2007/ЕО (ОВ L 150, 20.5.2014 г., стр. 143).

Държавите членки съфинансират това техническо оборудване по специфичните действия по фонд „Вътрешна сигурност“ или по което и да е друго *бъдещо* специално предназначено финансиране от Съюза, предоставено, *както е предвидено в първата алинея*, на Агенцията за целите на разполагането, по нейно искане чрез ежегодните двустранни преговори. Всяка единица оборудване се предоставя за срок от *до 4* месеца, *съгласно планираното по време на ежегодните двустранни преговори. Държава членка може да реши да разположи съответното оборудване за повече от 4 месеца*. В случай на операция, посочена в член 40 или 43 от настоящия регламент, те не могат да се позовават на извънредната ситуация, посочена в параграф 9 от настоящия член.

15. Агенцията води регистъра на фонда от техническо оборудване, като извършва следните дейности:

- а) класифициране по вид техническо оборудване и вид операция;
- б) класифициране по собственик (държава членка, Агенцията, други);
- в) общ брой единици необходимо оборудване;

- г) изисквания за персонал, ако е приложимо;
- д) друга информация като данни, свързани с регистрацията, изисквания при превоз и поддръжка, приложими национални режими за износ, технически инструкции или друга информация от значение за правилната употреба на техническото оборудване;
- е) посочване на това дали дадена единица оборудване е била финансирана със средства на Съюза.

16. Агенцията финансира изцяло разполагането на техническото оборудване, което е част от минималния брой единици техническо оборудване, предоставено от дадена държава членка за дадена година. Разполагането на техническо оборудване, което не е част от минималния брой единици техническо оборудване, се съфинансира от Агенцията, като съфинансирането е до 100 % от допустимите разходи, като се вземат предвид конкретните обстоятелства в държавите членки, които разполагат това техническо оборудване.

Член 65

Докладване относно способностите на Агенцията

1. По предложение на изпълнителния директор управителният съвет приема и представя на Европейския парламент, Съвета и Европейската комисия годишен доклад относно прилагането на членове 52, 56, 57, 58, 63 и 64.
2. Докладът включва по-специално
 - а) броя на оперативните служители, за които всяка държава членка е поела ангажимент за Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана, *включително чрез резерва за бързо реагиране*, и за резерва от наблюдаващи лица при принудително връщане;
 - б) броя на оперативните служители, за които е поет ангажимент от Агенцията за Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана;
 - в) броя на действително разположените през предходната година оперативни служители от всяка държава членка *и от Агенцията* за Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана по профил;

- г) броя единици техническо оборудване, за които всяка държава членка и Агенцията са поели ангажимент за фонда от техническо оборудване;
 - д) броя единици техническо оборудване, разположени през предходната година от всяка държава членка и Агенцията от фонда от техническо оборудване ■ ;
 - е) ангажиментите от фонда от оборудване за бързо реагиране и разполагането им;
 - ж) разработването на собствените човешки и технически възможности на Агенцията.
3. Този доклад съдържа списък на държавите членки, които са се позовавали на извънредната ситуация по член 58, параграф 7 и член 64, параграф 8 през предходната година, както и обосновката и информацията, предоставени от съответната държава членка.
4. За да се гарантира прозрачност, управителният съвет бива информиран на всеки три месеца относно посочените в параграф 2 елементи във връзка с текущата година.

Член 66

Научни изследвания и иновации

1. Агенцията активно осъществява мониторинг и допринася за провеждането на научни изследвания и иновации, които са от значение за европейското интегрирано управление на границите, включително употребата на съвременни технологии за *граничен контрол*, като взема предвид пътната карта за способностите, посочена в член 9, параграф 4. Агенцията разпространява резултатите от тези научни изследвания до Европейския парламент, държавите членки и Комисията в съответствие с член 50. Когато е целесъобразно, тя може да използва тези резултати в съвместни операции, при бърза гранична намеса, в операции по връщане и действия за намеса в областта на връщането.
2. Като взема предвид пътната карта за способностите, посочена в член 9, параграф 6, Агенцията подпомага държавите членки и Комисията при набелязването на ключови научноизследователски теми. Агенцията подпомага държавите членки и Комисията при изготвянето и изпълнението на съответните рамкови програми на Съюза за научни изследвания и иновации.

3. Агенцията изпълнява частите от рамковата програма за научни изследвания и иновации, които са свързани със сигурността по границите. За тази цел и когато Комисията е делегирала на Агенцията съответните правомощия, Агенцията изпълнява следните задачи:
- а) управление на някои етапи от изпълнението на програмата и някои фази от цикъла на конкретни проекти въз основа на съответните работни програми, приети от Комисията;
 - б) приемане на инструментите за изпълнение на бюджета за приходите и разходите и осъществяването на всички операции, необходими за управлението на програмата;
 - в) предоставяне на подкрепа при изпълнението на програмата.
4. Агенцията може да планира и да осъществява пилотни проекти в областите, които се уреждат от настоящия регламент.
5. *Агенцията прави публично достояние информацията за своите изследователски проекти, включително демонстрационните проекти, участващите в сътрудничеството партньори и бюджета на проектите.*

I

РАЗДЕЛ 10

ЕВРОПЕЙСКАТА СИСТЕМА ЗА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ПЪТУВАНИЯТА И РАЗРЕШАВАНЕТО ИМ (ETIAS)

Член 68

Създаване на централното звено на ETIAS

1. Създава се централно звено на ETIAS.
2. Агенцията осигурява създаването и функционирането на централното звено на ETIAS, посочено в член 7 от **Регламент (ЕС) 2018/1240** за създаване на Европейска система за информация за пътуванията и разрешаването им (ETIAS) .

РАЗДЕЛ 11

СЪТРУДНИЧЕСТВО

Член 69

Сътрудничество на Агенцията с институции, органи, служби и агенции на Съюза и международни организации

1. Агенцията си сътрудничи с институциите, органите, службите и агенциите на Съюза и с международните организации в рамките на съответните им правни уредби и използва съществуващата информация, способности и системи, на разположение в рамките на Eurosur.

В съответствие с параграф 1 Агенцията си сътрудничи по-специално с:

- а) Комисията и Европейската служба за външна дейност;
- б) Европейската полицейска служба (Европол),
- в) Европейската служба за подкрепа в областта на убежището
- г) Агенцията на Европейския съюз за основните права;
- д) Евроюст;
- е) Сателитния център на Европейския съюз;
- ж) Европейската агенция по морска безопасност и Европейската агенция за контрол на рибарството;

- з) Европейска агенция за оперативното управление на широкомащабни информационни системи в пространството на свобода, сигурност и правосъдие;
- и) Агенцията на Европейския съюз за авиационна безопасност и управителния орган на мрежата, създаден по силата на Регламент (ЕС) № 677/2011 за определяне на подробни правила за прилагане на мрежовите функции за управление на въздушното движение (УВД);

I

- к) мисиите и операциите по линия на общата политика за сигурност и отбрана *в съответствие с техните мандати с оглед на осигуряване на следното:*
 - i) *популяризиране на стандартите на европейското интегрирано управление на границите,*
 - ii) *ситуационна осведоменост и анализ на риска.*

Агенцията може също така да си сътрудничи във връзка със своите задачи със следните международни организации в рамките на съответните им правни уредби:

- а) Организацията на обединените нации чрез нейните съответни служби, агенции, организации и други органи, по-специално Службата на върховния комисар на ООН за бежанците, Службата на Върховния комисар по правата на човека, Международната организация по миграция, Службата на ООН по наркотиците и престъпността и Международната организация за гражданско въздухоплаване;*
- б) Международната организация на криминалната полиция (Интерпол);*
- в) Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа;*
- г) Съвета на Европа и комисаря на Съвета на Европа за правата на човека;*
- д) Центъра за морски анализи и операции – Наркотици (МАОС-N);*

2. Сътрудничеството по параграф 1 се осъществява в рамките на работните договорености, сключени с образуванията, посочени в параграф 1. Тези договорености подлежат на предварително одобрение от Комисията. Във всеки един случай Агенцията информира Европейския парламент *и Съвета* за всяка от тези договорености.
3. По отношение на обработването на класифицирана информация тези договорености предвиждат съответните органи, служби или агенции на Съюза и международни организации да спазват правила и стандарти за сигурност, еквивалентни на прилаганите от Агенцията. Преди сключването на договореност се провежда посещение за оценка, като Комисията се уведомява за резултата от посещението за оценка.
4. При извършването на дейностите по настоящия регламент Агенцията сътрудничи с Комисията и когато е приложимо, с държавите членки и Европейската служба за външна дейност. Въпреки че попадат извън обхвата на настоящия регламент, Агенцията сътрудничи и в дейности, които се отнасят до митническата област, включително управлението на риска, когато от тези дейности може да се извлече взаимна полза. Това сътрудничество не засяга съществуващите правомощия на Комисията, на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност и на държавите членки.

5. Посочените в параграф 1 институции, органи, служби и агенции на Съюза и международни организации използват получената от Агенцията информация само в рамките на своите компетентност и доколкото се зачитат основните права, включително изискванията за защита на данните.

Всяко предаване █ на лични данни, обработени от Агенцията, на други институции, органи, служби и агенции на Съюза, **посочени в член 88, параграф 1, букви в) и г),** се урежда от специални работни договорености относно обмена на лични данни █ .

Тези договорености включват разпоредба, която гарантира, че личните данни, предадени на органи, служби и агенции на Съюза от Агенцията, могат да бъдат обработвани за друга цел само ако има разрешение за това от Агенцията и ако обработката е съвместима с първоначалната цел, за която данните са били събрани и предадени от Агенцията. Органите, службите и агенциите на Съюза поддържат писмени записи за оценката на съвместимостта за всеки отделен случай.

Всяко предаване на лични данни от страна на Агенцията *на международните организации, посочени в член 88, параграф 1, буква в)*, се извършва в съответствие с разпоредбите относно защитата на данните, съдържащи се в членове 87—90а.

Агенцията гарантира по-конкретно, че работните договорености, сключени с такива международни организации във връзка с обмена на лични данни, са съобразени с глава V от Регламент (ЕС) 2018/1725 и зависят от разрешението на Европейския надзорен орган по защита на данните, когато това е предвидено от посочения регламент.

Агенцията гарантира, че личните данни, предавани на международни организации, се обработват единствено за целите, за които са били предадени.

По отношение на обработването на класифицирана информация тези договорености предвиждат съответните институции, органи, служби и агенции на Съюза или международни организации да спазват правила и стандарти за сигурност, равностойни на прилаганите от Агенцията.

6. Обменът на информация между Агенцията и органите, службите и агенциите на Съюза и международните организации, както е посочено в параграф 2, се осъществява чрез комуникационната мрежа, посочена в член 14, или други акредитирани системи за обмен на информация, които отговарят на критериите за наличност, поверителност и неприкосновеност.

Член 70

Европейско сътрудничество по отношение на функциите за брегова охрана

1. Без да се засяга Eurosur, Агенцията подпомага, в сътрудничество с Европейската агенция за контрол на рибарството и Европейската агенция по морска безопасност, националните органи, които изпълняват функции за брегова охрана, на национално равнище и на равнището на Съюза, както и ако е целесъобразно, на международно равнище чрез:
 - а) споделяне, смесване и анализ на информацията, налична в системите за корабно докладване и други информационни системи, поддържани от тези агенции или достъпни за тях, в съответствие със съответните им основни правни актове и без да се засяга собствеността на държавите членки върху данните;

- б) предоставяне на услуги за наблюдение и комуникации въз основа на най-съвременна технология, включително космическа и наземна инфраструктура и датчици, монтирани върху всякакви платформи;
- в) изграждане на капацитет чрез изготвяне на насоки и препоръки, чрез установяване най-добри практики и чрез осигуряване на обучение и на обмен на персонал;
- г) засилване на обмена на информация и на сътрудничеството в областта на функциите за брегова охрана, включително чрез анализ на оперативните предизвикателства и нововъзникващите рискове в морската област;
- д) споделяне на капацитет чрез планиране и осъществяване на многоцелеви операции и чрез споделяне на активи и други възможности, доколкото тези дейности се координират от тези агенции и се осъществяват със съгласието на компетентните органи на засегнатите държави членки.

2. Конкретните форми на сътрудничество между Агенцията, Европейската агенция за контрол на рибарството и Европейската агенция по морска безопасност по отношение на функциите за брегова охрана се определят в работна договореност в съответствие със съответните им мандати и с финансовите правила, които са приложими за тези агенции. Тази договореност се одобрява от управителните съвети на Агенцията и на Европейската агенция по морска безопасност, както и от административния съвет на Европейската агенция за контрол на рибарството. *Агенциите използват информацията, получена в контекста на тяхното сътрудничество, единствено в рамките на ограниченията на своята правна уредба и при спазване на основните права, включително изискванията за защита на данните.*
3. Комисията, в тясно сътрудничество с държавите членки, Агенцията, Европейската агенция по морска безопасност и Европейската агенция за контрол на рибарството, предоставя практическо ръководство относно европейското сътрудничество по отношение на функциите за брегова охрана. Това ръководство съдържа насоки, препоръки и най-добри практики за обмен на информация. Комисията приема ръководството под формата на препоръка в съответствие с процедурата, посочена в член 117, параграф 3.

Член 71

Сътрудничество с Ирландия и Обединеното кралство

1. Агенцията улеснява оперативното сътрудничество на държавите членки с Ирландия и Обединеното кралство по отношение на конкретни дейности.
2. За целите на Eurosur обменът на информация и сътрудничеството с Ирландия и Обединеното кралство могат да се осъществяват на базата на двустранни или многостранни споразумения съответно между Ирландия или Обединеното кралство и една или повече съседни държави членки или посредством регионални мрежи, основани на тези споразумения. Националните координационни центрове на държавите членки са звеното за контакт за обмен на информация със съответните органи на Ирландия и Обединеното кралство в рамките на Eurosur.

3. Посочените в параграф 2 споразумения се ограничават до следния обмен на информация между националния координационен център на държава членка и Ирландия или Обединеното кралство;
- а) информация, съдържаща се в националната картина на състоянието на определена държава членка до степента, до която тази информация е предадена на Агенцията за целите на европейската картина на състоянието;
 - б) информацията, събрана от Ирландия и Обединеното кралство, която има отношение към целите на европейската картина на състоянието;
 - в) информацията, посочена в член 26, параграф 5.
4. Информацията, предоставена в контекста на Eurosur от Агенцията или от държава членка, която не е страна по споразумение, съгласно посоченото в параграф 2, не се споделя с Ирландия или с Обединеното кралство без предварителното одобрение на Агенцията или на въпросната държава членка. Държавите членки и Агенцията са обвързани от отказа за споделяне на такава информация с Ирландия или Обединеното кралство.

5. По-нататъшното предаване или друго съобщаване на информация, която се обменя съгласно настоящия член, на трети държави или трети страни, се забранява.
6. Споразуменията, посочени в параграф 2, включват разпоредби относно финансовите разходи, произтичащи от участието на Ирландия и Обединеното кралство в изпълнението на тези споразумения.
7. Подкрепата, която Агенцията предоставя съгласно член 10, параграф 1, точки 12, 13 и 15, включва организацията на операции по връщане, провеждани от държавите членки, в които участва и Ирландия или Обединеното кралство.
8. Прилагането на настоящия регламент спрямо границите на Гибралтар се отлага до датата, на която се постигне споразумение относно обхвата на мерките, свързани с преминаването на лица през външните граници.

Член 72

Сътрудничество с трети държави

1. В съответствие с член 3, буква ж) държавите членки и Агенцията си сътрудничат с трети държави за целите на **европейското интегрирано** управление на границите и миграционната политика .
2. Въз основа на приоритетите на политиката, определени в съответствие с член 8, параграф 4, Агенцията предоставя техническа и оперативна помощ на трети държави в рамките на политиката на Съюза в областта на външната дейност, включително по отношение на защитата на основните права **и личните данни** и принципа на забрана за връщане.
3. Агенцията и държавите членки спазват правото на Съюза, включително норми и стандарти, които са част от достиженията на правото на Съюза, включително когато сътрудничеството с трети държави се осъществява на територията на тези държави.
4. **Установяването на сътрудничество с трети държави служи за насърчаване на стандартите на европейското интегрирано управление на границите.**

Член 73

Сътрудничество на държавите членки с трети държави

1. Държавите членки могат да **си сътрудничат** на оперативно равнище с една или няколко трети държави **в областите, обхванати от предмета на настоящия регламент**. Това сътрудничество **може да включва** обмен на информация **и може да се извършва** въз основа на двустранни или многостранни споразумения, **други форми на договорености** или чрез регионални мрежи, създадени по силата на тези споразумения.
2. Когато сключват двустранните и многостранните споразумения, посочени в параграф 1, държавите членки **могат да** включват разпоредби относно обмена на информация и сътрудничеството **за целите** на Eurosur в съответствие с член 76 **и член 90**.

3. Споразуменията, посочени в параграф 1, са съобразени с правото на Съюза и международното право относно основните права и международната закрила, включително Хартата на основните права на Европейския съюз, Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи и Конвенцията за статута на бежанците, по-специално принципа на забрана за връщане. При изпълнението на тези споразумения, като се има предвид и член 8, държавите членки **редовно** оценяват и отчитат общата ситуация в третата държава.

Член 74

Сътрудничество между Агенцията и трети държави

1. Агенцията може да си сътрудничи с органите на трети държави, компетентни по въпросите, които са уредени с настоящия регламент, и доколкото това се изисква за изпълнението на задачите ѝ.
2. При това **Агенцията** действа в рамките на политиката на Съюза в областта на външните отношения, включително по отношение на защитата на основните права и принципа на забрана за връщане, **забраната на произволното задържане и забраната на изтезанията, на нечовешкото или унижително отношение или наказание**, с подкрепата на и в координация с делегациите на Съюза, и в съответните случаи — с мисиите и операциите **в съответствие с член 69**.

3. При обстоятелства, които изискват разполагането на екипи за управление на границите ■ от Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана в трета държава, където членовете на екипа ще упражняват изпълнителни правомощия, Съюзът, *въз основа на член 218 от ДФЕС*, сключва споразумение за статуса със съответната трета държава, *изготвено въз основа на образца на споразумение за статуса, посочен в член 77, параграф 1а*. Споразумението за статуса обхваща всички аспекти, необходими за провеждане на действията. По-специално то включва описание на обхвата на операцията, гражданската и наказателната отговорност, задачите и правомощията на членовете на екипите, *мерките, свързани с установяването на местен офис, и практическите мерки, свързани със зачитането на основните права*. Споразумението за статуса гарантира пълно зачитане на основните права по време на операциите *и предвижда механизъм за жалби*. *Провежда се консултация с Европейския надзорен орган по защита на данните относно разпоредбите на споразумението за статуса, свързани с прехвърлянето на данни, ако разпоредбите се различават съществено от образца на споразумение за статуса*.

4. Когато съществуват работни договорености, сключени с тези органи, съгласно правото и политиката на Съюза, Агенцията действа също в рамките на тези работни договорености, в съответствие с член 77, **параграф 5**.

В тези работни договорености се конкретизират обхватът, естеството и целта на сътрудничеството и те са свързани с управлението на оперативното сътрудничество, като могат да включват разпоредби относно обмена на чувствителна неклассифицирана информация и сътрудничество в рамките на Eurosur в съответствие с член 75, параграф 3.

Агенцията гарантира, че информацията, предавана на трети държави, се обработва единствено за целите, за които е била предадена. Всички работни договорености за обмен на класифицирана информация се сключват в съответствие с член 77, параграф 6. Агенцията спазва правото на Съюза, включително нормите и стандартите, които са част от достиженията на правото на Съюза. *Агенцията отправя до Европейския надзорен орган по защита на данните искане за предварително разрешение, доколкото тези работни договорености предвиждат прехвърляне на лични данни и ако това е предвидено в Регламент (ЕС) 2018/1725.*

5. Агенцията допринася за прилагането на **външната политика на Съюза относно връщането и обратното приемане** в рамките на политиката на Съюза в областта на външната дейност и в областите, обхванати от настоящия регламент.
6. Агенцията може да получава финансиране от Съюза в съответствие с разпоредбите на съответните инструменти, които подкрепят трети държави или са свързани с тях. Тя може да стартира и финансира проекти за техническа помощ в трети държави по въпроси, обхванати от настоящия регламент, и в съответствие с финансовите правила, приложими за Агенцията. **Подобни проекти се включват в единния програмен документ, посочен в член 100.**

7. Агенцията информира Европейския парламент, *Съвета и Комисията* относно дейностите, провеждани съгласно настоящия член, *и по-специално относно дейностите, свързани с техническата и оперативната помощ в областта на управлението на границите и връщането в трети държави и разполагането на служители за връзка, и включва подробна информация относно зачитането на основните права. Агенцията прави обществено достояние споразуменията, работните договорености, пилотните проекти и проектите за техническа помощ с трети държави, при пълно спазване на член 110, параграф 2.*
8. *Агенцията* включва в своите годишни доклади и оценка на сътрудничеството с трети държави.

Член 75

Техническа и оперативна помощ, осигурена от Агенцията за трети държави

1. Агенцията може да координира оперативното сътрудничество между държавите членки и трети държави и да предоставя *подобна* подкрепа на трети държави в контекста на европейското интегрирано управление на границите.
2. Агенцията може да извършва действия, *свързани с европейското интегрирано управление на границите, на територията* на трета държава, като е необходимо и съгласието на тази трета държава .
3. Операциите *на територията на трета държава се включват в годишната работна програма, приета от управителния съвет в съответствие с член 100, параграфи 1 и 7, и* се извършват въз основа на оперативен план, съгласуван между Агенцията и съответната трета държава, *и след консултация с участващите държави членки.* В случай на *държава членка или държави членки, съседна или съседни на оперативната зона на третата държава,* оперативният план, както и всички негови изменения, следва да бъдат одобрени от нея или от тях. Членове 39, 44, 47, 48 и 55 – 58 се прилагат *mutatis mutandis* за разполагането в трети държави.

3а. *Изпълнителният директор гарантира сигурността на служителите, разположени в трети държави.*

За тази цел държавата членка информира изпълнителния директор относно евентуални проблеми със сигурността на нейните граждани, ако те са разположени на територията на определени трети държави.

Когато сигурността на служители, разположени в трети държави, не може да бъде гарантирана, изпълнителният директор предприема подходящи мерки, като спира или прекратява съответните аспекти на техническата и оперативната помощ, предоставяна от Агенцията на тази трета държава.

3б. *Без да се засяга разполагането на членовете на Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана в съответствие с членове 55 – 58, участието на държавите членки в операции на територията на трети държави е на доброволна основа.*

В допълнение към съответния механизъм, посочен в член 58, параграф 7 и в параграф 3а, когато сигурността на участващите нейни служители не може да бъде гарантирана по удовлетворителен за държавата членка начин, държавата членка може да се откаже от съответния си принос за операцията в третата държава. Ако дадена държава членка се позове на подобна извънредна ситуация, тя представя писмено на Агенцията подробна обосновка и информация относно ситуацията по време на годишните двустранни преговори или не по-късно от 21 дена преди разполагането, чието съдържание се включва в доклада, посочен в член 65. Разполагането на оперативни служители, командировани в съответствие с член 57, се извършва със съгласието на изпращащата държава членка след уведомление от Агенцията и не по-късно от 21 дена преди разполагането.

- 3в. Посочените в параграф 3 оперативни планове могат да включват разпоредби относно обмена на информация и сътрудничеството за целите на Eurosur в съответствие с член 76, параграф 2 и член 90.*

I

Член 76

Обмен на информация с трети държави в рамките на Eurosur

1. **Посочените в член 21 национални** координационни центрове на държавите членки, и когато е приложимо — Агенцията, са звената за контакт за обмен на информация и сътрудничество с трети държави **за целите** на Eurosur.
2. В разпоредбите относно обмена на информация **за целите** на Eurosur, посочени в член 73, параграф 2, се **уреждат**:
 - а) специалните картини на състоянието, споделени с трети държави;
 - б) данните от трети държави, които могат да бъдат споделени в европейската картина на състоянието, и процедурите за споделянето на тези данни;
 - в) процедурите и условията, при които услугите на Eurosur за обединяване на данни могат да бъдат предоставяни на органите на трети държави;
 - г) условията за сътрудничество и обмен на информация с наблюдатели от трети държави за целите на Eurosur.

3. Информацията, предоставена в контекста на Eurosur от Агенцията или от държава членка, която не е страна по споразумение, съгласно посоченото в член 73, параграф 1, не се споделя с трета държава по такова споразумение без предварителното одобрение на Агенцията или на въпросната държава членка. Държавите членки и Агенцията са обвързани от отказа за споделяне на такава информация със съответната трета държава.

Член 77

Роля на Комисията във връзка със сътрудничеството с трети държави

I

- 1а. Комисията, след консултации с държавите членки, Агенцията, Агенцията за основните права и Европейския надзорен орган по защита на данните, изготвя образец на споразумение за статуса за действията, извършвани на територията на трети държави.*

2. ***В сътрудничество*** с държавите членки и с Агенцията Комисията изготвя примерни разпоредби за **■** обмена на информация в рамките на Eurosur, ***в съответствие с член 71, параграф 2 и член 73, параграф 2.***

След консултация с Агенцията ***и други имащи отношение органи или агенции, включително Агенцията на Европейския съюз за основните права и Европейския надзорен орган по защита на данните,*** Комисията изготвя образец на работните договорености, посочени в член 74. ***Образецът включва разпоредби относно основните права и гаранции за защита на данните, свързани с практическите мерки.***

■

3. Преди да бъде сключено ново двустранно или многостранно споразумение, посочено в член 73, параграф 1, съответната държава членка (съответните държави членки) уведомява(т) **■** Комисията ***за неговите проекторазпоредби, свързани с управлението на границите и връщането.***

Въпросните държави членки уведомяват Комисията за свързаните с управлението на границите и връщането разпоредби на действащите и новите двустранни или многостранни споразумения, посочени в член 73, параграф 1, и Комисията информира Съвета и Агенцията за това.

5. *Преди управителният съвет да е одобрил сключването на работни договорености между Агенцията и компетентните органи на трети държави, Агенцията уведомява за тези договорености Комисията. Агенцията информира Европейския парламент преди сключването на работна договореност, като му предоставя подробна информация по отношение на страните по работната договореност и предвиденото ѝ съдържание.*
6. Агенцията уведомява Комисията за оперативните планове, посочени в член 75, параграф 3. Решението да се разположат служители за връзка в трети държави в съответствие с член 78 зависи от получаването на предварително становище от Комисията. Европейският парламент без забавяне се информира изчерпателно за тези дейности.

Член 78

Служители за връзка на Агенцията в трети държави

1. Агенцията може да разполага в трети държави експерти от своя редовен персонал, **както и други експерти**, като служители за връзка, които следва да се ползват с възможно най-високата степен на защита при изпълнението на задълженията си. Те са част от местните или регионалните мрежи за сътрудничество на служителите за връзка по въпросите на имиграцията и експертите по сигурността на Съюза и на държавите членки, включително от мрежата, създадена съгласно [Регламент (ЕО) № 377/2004]. С решение на управителния съвет Агенцията може да определи специални профили на служителите за връзка, ■ в зависимост от оперативните нужди по отношение на съответната трета държава.
2. В рамките на политиката на Съюза в областта на външната дейност при разполагането на служители за връзка се дава приоритет на онези трети държави, за които при анализ на риска е установено, че представляват държави на произход или държави на транзитно преминаване по отношение на незаконната имиграция. Агенцията може да приеме служители за връзка, изпратени от тези трети държави, на основа на реципрочност. По предложение на изпълнителния директор управителният съвет ежегодно приема списък с приоритетите. Разполагането на служителите за връзка се одобрява от управителния съвет след становище на Комисията.

3. При спазване на правото на Съюза и при зачитане на основните права, задачите на служителите за връзка на Агенцията включват установяване и поддържане на контакти с компетентните органи на третата държава, в която са разположени, като целта е да допринесат за предотвратяването на незаконната миграция и борбата с нея и връщането на подлежащи на връщане лица, включително като предоставят техническа помощ за установяване на самоличността на граждани на трети държави и получаването на пътни документи. Тези служители за връзка координират тясно дейността си с делегациите на Съюза, *с държавите членки съгласно [Регламент (ЕО) № 377/2004]*, и в съответните случаи — с мисиите и операциите по линия на ОПСО, както е посочено в член 69. *Техните офиси се намират, когато е възможно, в сградата, в която се намират офисите на делегациите на Съюза.*
4. *В трети държави, в които Агенцията не е разположила служители за връзка по въпросите на връщането, Агенцията може да подкрепи разполагането на служител за връзка по въпросите на връщането от държава членка с оглед на предоставяне на подкрепа на държавите членки, както и на дейностите на Агенцията, в съответствие с член 49.*

Член 79

Наблюдатели, участващи в дейностите на Агенцията

1. Агенцията може, при наличието на съгласие на засегнатите държави членки, да кани наблюдатели от институции, органи, служби и агенции на Съюза или международни организации, както и от мисии и операции по линия на ОПСО **в съответствие с член 69**, да участват в дейностите ѝ, и по-специално в съвместни операции и пилотни проекти, анализ на риска и обучение, доколкото тяхното присъствие съответства на целите на тези дейности, може да допринесе за подобряване на сътрудничеството и обмена на най-добри практики и не засяга цялостната безопасност на дейностите. Тези наблюдатели могат да участват в анализа на риска и обучението само със съгласието на засегнатите държави членки. По отношение на съвместните операции и пилотните проекти участието на наблюдателите зависи от съгласието на приемащата държава членка. В оперативния план се включват подробни правила за участието на наблюдатели. Преди началото на участието си те преминават подходящо обучение, организирано от Агенцията.

2. Агенцията може, при наличието на съгласие на засегнатите държави членки, да кани наблюдатели от трети държави да участват в дейностите ѝ по външните граници, посочени в член 37, в операциите по връщане, посочени в член 51, в действията за намеса в областта на връщането, посочени в член 54, и в обучението, посочено в член 62, доколкото тяхното присъствие съответства на целите на тези дейности, може да допринесе за подобряване на сътрудничеството и обмена на най-добри практики и не засяга безопасността на дейностите като цяло, **нито безопасността на гражданите на трети държави**. Тези наблюдатели могат да участват **■** само със съгласието на засегнатите държави членки. В оперативния план се включват подробни правила за участието на наблюдатели. Преди началото на участието си те преминават подходящо обучение, организирано от Агенцията. От тях се изисква да се придържат към кодексите на поведение на Агенцията по време на участието им в нейните дейности.
3. ***Агенцията гарантира, че присъствието на наблюдатели не застрашава спазването на основните права.***

ГЛАВА III

Фалшиви и автентични документи онлайн (FADO)

Член 80

■ Агенцията поема и управлява системата „Фалшиви и автентични документи онлайн“ (FADO), *създадена в съответствие със Съвместно действие 98/700/ПВР.*

ГЛАВА IV

Общи разпоредби

РАЗДЕЛ 1

ОБЩИ ПРАВИЛА

Член 81

Защита на основните права и Стратегия за основните права

1. Европейската гранична и брегова охрана гарантира защитата на основните права при изпълнението на своите задачи съгласно настоящия регламент в съответствие с приложимото право на Съюза, и по-специално Хартата *и* приложимото международно право, включително Конвенцията за статута на бежанците от 1951 г., Протокола към нея от 1967 г., ***Конвенцията за правата на детето*** и задълженията, свързани с достъпа до международна закрила, и по-специално принципа за забрана за връщане.

За тази цел Агенцията, *при условие, че служителят по въпросите на основните права участва и подкрепи това*, изготвя, доразвива и прилага стратегия *и план за действие* за основните права, включително ефективен механизъм за наблюдение на зачитането на основните права при осъществяването на всички дейности на Агенцията.

С консултативния форум се провеждат консултации относно стратегията за основните права в съответствие с член 106, параграф 3.

2. При изпълнението на своите задачи европейската гранична и брегова охрана гарантира, че никое лице не се сваля на брега на държава, не се принуждава да влезе в държава, не се отвежда в държава и не се предава или връща по друг начин на нейните органи, *ако, наред с другото, съществува сериозен риск да му бъде наложено смъртно наказание, да бъде подложено на изтезания, преследване или друго нечовешко или унижително отношение или наказание, или ако съществува заплаха за живота или свободата му поради неговата раса, вероизповедание, националност, сексуална ориентация, принадлежност към определена социална група или политически възгледи*, в разрез с принципа за забрана на връщането, нито на държава, от която съществува риск да бъде експулсирано, *преместено, екстрадирано* или върнато в друга държава в разрез с посочения принцип.

3. При изпълнението на своите задачи европейската гранична и брегова охрана взема под внимание **и разглежда съобразно своя мандат** особените потребности на децата, непридружените малолетни и непълнолетни лица, лицата с увреждания, жертвите на трафика на хора, лицата, нуждаещи се от медицинска помощ, лицата, нуждаещи се от международна закрила, бедстващите в морето хора и други особено уязвими лица.
4. При изпълнението на **всички свои** задачи, в своите отношения с държавите членки и в сътрудничеството си с трети държави Агенцията взема предвид докладите на консултативния форум по член 70 и на служителя по въпросите на основните права.

Член 82

Кодекс на поведение

1. Агенцията, в сътрудничество с консултативния форум, изготвя и доразвива кодекс на поведение, *който се прилага* по отношение на всички операции по граничен контрол, координирани от Агенцията, и по отношение на всички лица, които участват в дейностите на Агенцията. В кодекса на поведение се предвиждат процедури, предназначени да гарантират принципите на правовата държава и зачитането на основните права, като се обръща особено внимание на уязвимите лица, включително децата, непридружените малолетни и непълнолетни лица и други уязвими лица, както и на лицата, търсещи международна закрила.

2. Агенцията, в сътрудничество с консултативния форум, изготвя и доразвива кодекс на поведение за *операциите по* връщането ■, като този кодекс се прилага при всички операции по връщане и действия за намеса в областта на връщането, координирани или организирани от Агенцията. В кодекса на поведение се описват общи стандартизирани процедури, чрез които се опростява организацията на операциите по връщане и действията за намеса в областта на връщането и се гарантира, че връщането се извършва по хуманен начин и при пълно зачитане на основните права, и по-специално на принципите на човешко достойнство, забрана на изтезанията и на нечовешко или унижително отношение или наказание, правото на свобода и сигурност и правото на защита на личните данни и недискриминация.
3. В кодекса на поведение за връщането се обръща специално внимание на задължението на държавите членки за създаване на ефективна система за наблюдение на принудителното връщане, установено в член 8, параграф 6 от Директива 2008/115/ЕО, и на стратегията за основните права.

1. Членовете на екипите, разполагани от Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана, трябва да са способни да изпълняват **задачите** и да упражняват **правомощията** за граничен контрол и връщане, както и тези, необходими за изпълнение на целите на **Регламент (ЕС) № 656/2014** и Регламент (ЕС) 2016/399, **както и** Директива 2008/115/ЕО.
- 1а. Изпълнението на задачите и упражняването на правомощията, и по-специално на онези, за които са необходими изпълнителни правомощия, зависи от разрешението на приемащата държава членка на нейна територия и се урежда от приложимото право на Съюза, национално или международно право, и по-специално Регламент (ЕС) № 656/2014, както е описано в оперативния план, посочен в член 39.*
2. При изпълнението на задачите си и упражняването на правомощията си членовете на екипите **осигуряват пълно зачитане на основните права и** спазват правото на Съюза и международното право, **както и** националното право на приемащата държава членка.

3. Без да се засяга член 94, параграф 1 що се отнася до редовния персонал на Агенцията, членовете на екипите могат да изпълняват задачи и да упражняват правомощия единствено съгласно инструкциите и, като общо правило, в присъствието на гранични служители или персонал, участващ в задачи в областта на връщането, на приемащата държава членка. Приемащата държава членка може да оправомощава членовете на екипите да действат от нейно име.
- За. *Приемащата държава членка може да докладва на Агенцията чрез координацията служител инциденти, свързани с неспазване на оперативния план, включително във връзка с основните права, от страна на членове на екипите, с цел възможни последващи действия, в т.ч. дисциплинарни мерки.*

4. При изпълнение на задачите и упражняване на правомощията си членовете на екипите, разположени в качеството си на членове на редовния [] персонал на Агенцията [], носят [] униформата на Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана. Членовете на екипите, *командировани* от държавите членки за *дълъг период от време или разполагани* за кратък срок, носят [] собствената си униформа при изпълнение на задачите и упражняване на правомощията си.

Чрез дерогация от това правило в решението на управителния съвет, посочено в член 55, параграф 4, буква -а), се посочват профилите, за които задължението да се носи униформа може да не се прилага поради специфичния характер на оперативната дейност.

Всички членове на екипите носят също така видими лични идентификационни знаци, както и синя лента на ръкава на униформата с отличителните знаци на Европейския съюз и на Агенцията, като това ги идентифицира като участници в съвместна операция, разполагането на екипи за съдействие в управлението на миграцията, пилотен проект, бърза гранична намеса, операция по връщане или действие за намеса в областта на връщането. За удостоверяване на самоличността си пред националните органи на приемащата държава членка членовете на екипите носят винаги документ за акредитация, който представят при поискване.

Моделът и спецификациите за униформите на *редовния персонал* се определят с решение **■** на *управителния съвет въз основа на предложение на изпълнителния директор, след като е получено становище от* Комисията **■**.

5. **■** По отношение на *способността да се носят и използват* служебни оръжия, боеприпаси и оборудване от *краткосрочно* командированя в Агенцията *или краткосрочно разположения от държава членка* персонал **■**, се прилага националното право на изпращащата държава членка.

По отношение на *способността да се носят и използват* служебни оръжия, боеприпаси и оборудване от редовния **■** персонал на Агенцията, *разположен като членове на екипите*, се прилагат рамката и подробните правила, предвидени в *настоящия член и в* приложение V.

За целите на изпълнението на настоящия параграф изпълнителният директор може да разреши на редовния персонал да носи и използва оръжия съгласно правилата, приети от управителния съвет, в съответствие с член 56, параграф 3а, буква б).

■

6. *Изпълнението на задачи от страна на членовете на екипите, включително редовния персонал, по време на разполагането, за които е необходима употребата на сила, включително носенето и използването на служебни оръжия, боеприпаси и оборудване, се разрешава за съответните профили от приемащата държава членка и зависи от съгласието на изпращащата държава членка или за редовния персонал – на Агенцията. Използването на сила, включително носенето и използването на служебни оръжия, боеприпаси и оборудване, се упражнява в съответствие с националното законодателство на приемащата държава членка и в присъствието на гранични служители на приемащата държава членка. Със съгласието на изпращащата държава членка или, ако е уместно — на Агенцията, приемащата държава членка може да разреши на членовете на екипите да използват сила **на нейна територия** в отсъствието на гранични служители на приемащата държава членка.*

Приемащата държава членка може да забрани носенето на някои служебни оръжия, боеприпаси и оборудване, ако в нейното законодателство е предвидена подобна забрана спрямо граничните ѝ служители или персонал, участващи в задачи в областта на връщането. Преди разполагането на членовете на екипите приемащата държава членка уведомява Агенцията за разрешените служебни оръжия, боеприпаси и оборудване и за условията за тяхната употреба. Агенцията предоставя достъп до тази информация на държавите членки.

7. Служебните оръжия, боеприпаси и оборудване могат да се използват при законна самоотбрана и при законна отбрана на членовете на екипите или на други лица в съответствие с националното право на приемащата държава членка, ***съгласно относимите принципи на международното право в областта на правата на човека и Хартата на основните права.***
8. За целите на настоящия регламент приемащата държава членка разрешава на членовете на екипите да правят справки в европейските бази данни, когато това е необходимо за изпълнението на определени в оперативния план оперативни цели за граничните проверки, наблюдение на границата и във връзка с връщането, ***чрез националните интерфейси или друга форма на достъп, предвидена в правните инструменти за създаване на такива бази данни, по целесъобразност.*** Приемащата държава членка може да им разреши и да правят справки в нейните национални бази данни, когато това е необходимо за същата цел. Държавите членки предприемат необходимите действия за осигуряването на такъв достъп до базите данни по ефикасен и ефективен начин. Членовете на екипите правят справки само с данните, ***строго*** необходими за изпълнение на задачите им и упражняване на правомощията им. Преди разполагането на членовете на екипите приемащата държава членка уведомява Агенцията за националните и европейските бази данни, в които може да се прави справка. Агенцията предоставя достъп до тази информация на всички държави членки, участващи в разполагането.

Посочените справки се извършват при спазване на правото на Съюза в областта на защитата на данните и националното право на приемащата държава членка в тази област.

9. Решенията за отказ на достъп в съответствие с член 14 от Регламент (ЕС) 2016/399 *и решенията за отказ на визи на границата в съответствие с член 35 от Регламент (ЕО) № 810/2009 (Визовия кодекс)* се вземат само от гранични служители на приемащата държава членка или от членовете на екипите, ако приемащата държава членка ги е оправомощила да действат от нейно име.

Член 84

Документ за акредитиране

1. Агенцията, в сътрудничество с приемащата държава членка, издава на членовете на екипите документ за удостоверяване на самоличността и като доказателство за техните правомощия да изпълняват задачите и да упражняват правомощията по член 83, съставен на официалния език на приемащата държава членка и на друг официален език на институциите на Съюза. Документът включва следните данни за всеки член на екипите:
 - а) име и гражданство;
 - б) чин или длъжност;
 - в) актуална цифрова снимка; и
 - г) задачи, разрешени за изпълнение по време на разполагането.

2. Документът се връща на Агенцията в края на съвместната операция, разполагането на екипи за съдействие в управлението на миграцията, пилотния проект, бързата гранична намеса, операцията по връщане или намесата в областта на връщането.

Член 85

Гражданска отговорност *на членовете на екипите*

1. Без да се засяга член 94, когато членове на екипите изпълняват операции в приемаща държава членка, тази държава членка е отговорна в съответствие с националното си право за всяка вреда, причинена от тях по време на техните операции.
2. При нанасяне на вреди вследствие на груба небрежност или на умишлено нарушение *от страна на командированите или разположени от държавите членки членове на екипите* приемащата държава членка може да се обърне към изпращащата държава членка с искане изпращащата държава членка да ѝ възстанови сумите, които е изплатила като обезщетение на увредените лица или на техните представители.

По аналогия, при нанасяне на вреди вследствие на груба небрежност или на умишлено нарушение от страна на *редовния персонал* на Агенцията приемащата държава членка може да се обърне към Агенцията с искане същата да ѝ възстанови сумите, които е изплатила като обезщетение на увредените лица или на техните представители. *Това не засяга евентуални искове пред Съда на Европейския съюз срещу Агенцията в съответствие с член 96а.*

3. Без да се засяга упражняването на нейните права спрямо трети лица, всяка държава членка се отказва от всички свои претенции към приемащата държава членка или всяка друга държава членка във връзка с претърпените от нея вреди, освен в случаите на груба небрежност или умишлено нарушение.

4. Всеки спор между държавите членки *или между държава членка и Агенцията* във връзка с прилагането на параграфи 2 и 3 от настоящия член, който не може да бъде решен чрез преговори между тях, се отнася от тях до Съда на Европейския съюз в съответствие с член 273 от ДФЕС.
5. Без да се засяга упражняването на нейните правомощия спрямо трети лица, Агенцията поема разходите, свързани с вреди, причинени на оборудването на Агенцията по време на разполагане, освен в случаите на груба небрежност или умишлено нарушение.

Член 86

Наказателна отговорност *на членовете на екипите*

Без да се засяга член 94, по време на съвместна операция, пилотен проект, разполагане на екип за съдействие в управлението на миграцията, бърза гранична намеса, операция по връщане или действие за намеса в областта на връщането членовете на екипите, *включително редовният персонал на Агенцията*, се третират *на територията на приемащата държава членка* по същия начин като длъжностните лица на приемащата държава членка във връзка с престъпления, които могат да бъдат извършени срещу тях или от тях.

РАЗДЕЛ 2

ОБРАБОТКА НА ЛИЧНИ ДАННИ ОТ СТРАНА НА **ЕВРОПЕЙСКАТА ГРАНИЧНА И БРЕГОВА ОХРАНА**

Член 87

Общи правила за обработката на лични данни от страна на Агенцията

1. При обработването на лични данни Агенцията прилага **■ Регламент (ЕС) 2018/1725**.
2. Управителният съвет **приема вътрешни правила за прилагането на Регламент (ЕС) 2018/1725** от Агенцията, включително **относно** служителя по защита на данните, който работи в Агенцията.

В съответствие с член 25 от Регламент (ЕС) 2018/1725 Агенцията може да приеме вътрешни правила за ограничаване на прилагането на правата по членове 14 – 22, 35 и 36 от Регламент (ЕС) 2018/1725. По-специално за изпълнението на задачите на Агенцията в областта на дейностите, свързани с връщането, Агенцията предвижда вътрешни правила за ограничаване на прилагането на тези права за всеки отделен случай, доколкото упражняването на подобно право би могло да застраши процедурата за връщане. Тези ограничения са съобразени със същността на основните права и свободи и са необходими и пропорционални с оглед на преследваните цели, като съдържат специфични разпоредби, по целесъобразност, както е посочено в член 25, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2018/1725.

3. Агенцията може да предава *личните данни, посочени в членове 50, 89 и 90*, на трета държава или на международна организация при спазване на разпоредбите на *глава V от Регламент (ЕС) 2018/1725*, доколкото това предаване е необходимо за изпълнението на задачите на Агенцията. *Агенцията гарантира, че личните данни, предавани на трета държава или на международна организация, се обработват единствено за целите, за които са били предоставени. Към момента на предаване на лични данни на трета държава или на международна организация Агенцията посочва евентуалните общи или специални ограничения за достъп до тях или за ползването им, включително що се отнася до предаването, заличаването или унищожаването. Когато след предаването на лични данни стане ясно, че са необходими такива ограничения, Агенцията информира третата държава или международната организация за това. Те се съобразяват с тези ограничения.*

4. *Предаването на лични данни на трети държави не засяга правата на кандидатите за международна закрила и на лицата, ползващи се от такава закрила, по-специално по отношение на принципа на забрана за връщане, както и забраната за разкриване или получаване на информация, предвидена в член 30 от Директива 2013/32/ЕС на Европейския парламент и на Съвета.*
5. *Държавите членки и Агенцията, по целесъобразност, се уверяват, че информацията, която се предава или разкрива на трети държави съгласно настоящия регламент, не се предава нататък към други трети държави или други трети лица. Разпоредби във връзка с това се включват във всяко споразумение или договореност, сключени с трета държава, в които се предвижда обмен на информация.*

Член 88

Цели на обработването на лични данни

1. Агенцията може да обработва лични данни само за следните цели:
 - а) изпълнение на своите задачи по организиране и координиране на съвместни операции, пилотни проекти, бърза гранична намеса и в рамките на екипите за съдействие в управлението на миграцията, **както е посочено в членове 38 – 41;**
 - б) изпълнение на своите задачи по оказване на подкрепа на държавите членки и третите държави при дейности, предхождащи връщането и свързани с връщането, при управлението на системите за управление на връщането, както и при координирането или организирането на операции по връщане и предоставянето на техническа и оперативна помощ на държавите членки и на трети държави в съответствие с член 49;

- в) улесняване на обмена на информация с държавите членки, *Комисията, ЕСВД и следните агенции на Съюза и международни организации: Европейската служба за подкрепа в областта на убежището, Сателитния център на Европейския съюз, Европейската агенция по морска безопасност (ЕАМБ), Европейската агенция за контрол на рибарството (ЕFCA), Агенцията за авиационна безопасност на Европейския съюз и мрежовите функции за управление на въздушното движение* в съответствие с член 89;
- г) улесняване на обмена на информация с *правоприлагащите органи на държавите членки, Европол или Евроюст* в съответствие с член 90а;
- д) анализ на риска, извършван от Агенцията, в съответствие с член 30;
- е) *изпълнение на нейните задачи* в рамките на Eurosur в съответствие с член 90;
- ж) *управление на системата FADO* в съответствие с член 80;
- з) административни задачи.

2. Държава членка или друга агенция на Съюза, която предоставя на Агенцията лични данни, определя целта или целите, за които ще се обработват данните, съгласно посоченото в параграф 1. Агенцията може да **взема решение да** обработва такива лични данни с различна цел, която също попада в обхвата на параграф 1, **за всеки отделен случай и само след като е преценила, че обработката с друга цел е съвместима с първоначалната цел, за която са събрани данните, и** има разрешение за това от предоставилия личните данни. **Агенцията поддържа писмени записи за оценката на съвместимостта за всеки отделен случай.**
3. В момента на прехвърлянето на личните данни **Агенцията**, държавите членки и другите агенции на Съюза могат да укажат възможни ограничения за достъпа до тези данни или тяхното ползване, при общи или специални условия, включително що се отнася до предаването, заличаването или унищожаването им. Когато необходимостта от такива ограничения стане ясна след предаването на личните данни, държавите членки и другите агенции на Съюза информират **получателите** за това. **Получателите се съобразяват с** тези ограничения.

Член 89

Обработване на лични данни, събрани по време на съвместни операции, *операции по връщане*, пилотни проекти и действия за бърза гранична намеса и от екипите за съдействие в управлението на миграцията

1. *Преди всяка съвместна операция, операция по връщане, пилотен проект, бърза гранична намеса или разполагане на екип за съдействие в управлението на миграцията, Агенцията и приемащата държава членка определят съобразно принципа на прозрачност отговорностите за спазване на задълженията за защита на данните. Когато целите и средствата на обработката се определят съвместно от Агенцията и от приемащата държава членка, те са съвместни администратори въз основа на споразумение помежду им.*

За целите, посочени в член 88, параграф 1, букви а), б), в), д) и е), Агенцията обработва само следните категории лични данни, събрани **■** от държавите членки, *от членовете на екипите*, от собствения ѝ персонал или от *Европейската служба за подкрепа в областта на убежището и предадени ѝ* в контекста на съвместни операции, *операции по връщане*, пилотни проекти и действия за бърза гранична намеса, както и от екипите за съдействие в управлението на миграцията:

■

- а) лични данни на лица, които преминават външните граници без разрешение **■** ;
- б) *лични данни, необходими за потвърждаване на самоличността и гражданството на граждани на трети държави в рамките на дейностите по връщане, включително списъци на пътниците;*
- в) регистрационни номера на превозни средства, идентификационни номера на превозни средства, телефонни номера или идентификационни номера на кораби *и въздухоплавателни средства*, които са свързани с лицата, посочени в *буква а) ■* , и които са необходими за **■** анализ на маршрутите и методите, използвани за незаконна имиграция **■** .

2. Посочените в параграф 1 лични данни могат да се обработват от Агенцията в следните случаи:

- a)* когато предаването на информацията на органите на съответните държави членки, които отговарят за граничния контрол, миграцията, убежището или връщанията, **или на имащите отношение агенции на ЕС** е необходимо за изпълнението на техните задачи в съответствие със законодателството на Съюза и националното законодателство;
- б)* когато предаването на информацията на органите на съответните държави членки, **имащите отношение агенции на ЕС**, трети държави на връщане или международни организации е необходимо за целите на установяването на самоличността на граждани на трети държави, за получаването на документи за пътуване, за създаване на условия за връщане или за подпомагане на връщането;
- в)* когато това е необходимо за изготвяне на анализи на риска.

■

Член 90

Обработване на лични данни в рамките на Eurosur

1. Когато за националната картина на състоянието се изисква обработване на лични данни, тези данни се обработват в съответствие с **Регламент (ЕС) 2016/679, и когато е приложимо – Директива (ЕС) 2016/680**. Всяка държава членка определя органа, който да се счита за администратор съгласно член 4, параграф 7 от Регламент (ЕС) 2016/679 **или член 3, параграф 8 от Директива (ЕС) 2016/680** и който да носи основната отговорност за обработването на **лични** данни от тази държава членка. Всяка държава членка уведомява Комисията за този орган.
2. Идентификационните номера на корабите и въздухоплавателните средства са единствените лични данни, **до които се предоставя достъп** в европейските карти на състоянието и специални карти на състоянието **и в услугите на Eurosur за обединяване на данни**.

- 2а. *Обработването на информация в Eurosur може по изключение да налага обработването на лични данни, различни от идентификационните номера на корабите и въздухоплавателните средства. Обработването на подобни лични данни в рамките на Eurosur е строго ограничено до абсолютно необходимото за целите на Eurosur в съответствие с член 18.*
3. Обменът на лични данни с трети държави в рамките на Eurosur е строго ограничен до абсолютно необходимото за целите на настоящия регламент. Той се извършва съгласно *глава V от Регламент (ЕС) 2018/1725 от Агенцията и в съответствие с глава V от Регламент (ЕС) 2016/679 и с глава V от Директива (ЕС) 2016/680, според случая, включително* съответните национални разпоредби относно защитата на данни, *от държавите членки.*

4. Забранява се обменът на информация съгласно член 73, параграф 2, член 74, параграф 3 и член 75, параграф 3, при който на трета държава се *предоставят данни, които биха могли* да се *използват* за идентифицирането на лица или групи от лица, чието искане за достъп до международна закрила е в процес на разглеждане или за които съществува сериозен риск да бъдат подложени на изтезания, на нечовешко или унижително отношение или наказание, или по друг начин да бъдат нарушени основните им права.
- 4а. *Държавите членки и Агенцията поддържат записи за дейностите по обработка в съответствие с член 31 от Регламент (ЕС) 2018/1725, член 30 от Регламент (ЕС) 2016/679 и член 24 от Директива (ЕС) 2016/680, според случая.*

I

Член 90а

Обработване на оперативни лични данни

1. *Когато Агенцията, при изпълнението на своята задача съгласно член 10, параграф 19, обработва лични данни, които са събрани в процеса на мониторинг на миграционните потоци, при анализ на риска или по време на нейните операции за идентифициране на лица, заподозрени в извършването на трансгранични престъпления, Агенцията обработва тези лични данни в съответствие с глава IX от Регламент (ЕС) 2018/1725. Личните данни, обработвани за тази цел, са свързани с физически лица, в т.ч. регистрационни номера на превозни средства, идентификационни номера на превозни средства, телефонни номера, идентификационни номера на кораби или въздухоплавателни средства, които са свързани с тези лица, които по основателни причини са заподозрени от компетентните органи на държавите членки, Европол или Евроюст, или от Агенцията в участие в извършването на трансгранични престъпления, както и лични данни на жертвите или свидетелите, които допълват оперативните лични данни относно заподозрените лица, обработвани от Агенцията в съответствие с настоящия член.*

2. *Агенцията обменя подобни лични данни:*

- а) с Европол или Евроюст, когато предаването на подобни лични данни е строго необходимо за упражняване на съответните им правомощия и в съответствие с член 69;*
- б) с компетентните правоприлагащи органи на държавите членки, когато това е строго необходимо на тези органи за целите на предотвратяването, разкриването, разследването или наказателното преследване на тежки трансгранични престъпления.*

Член 90б

Съхраняване на данните

1. *Агенцията заличава личните данни веднага след предаването им на компетентните органи на държавите членки, други агенции на Съюза, и по-конкретно Европейската служба за подкрепа в областта на убежището, или след предаването им на трети държави или на международни организации, или след използването им за изготвянето на анализи на риска. Срокт на съхраняване във всеки случай не надвишава 90 дни след датата на събиране на посочените данни. В резултатите от анализа на риска данните се анонимизират.*

2. *Личните данни, които са обработени за целите на изпълнението на задачи в областта на връщането, се заличават веднага след постигането на целта, за която са били събрани, и не по-късно от 30 дни след края на задачите в областта на връщането.*
3. *Оперативните лични данни, които са обработени за целите на член 90а, се заличават веднага след постигането от Агенцията на целта, за която са били събрани. Агенцията прави непрекъснато преглед на необходимостта от съхраняване на подобни данни, и особено на личните данни на жертвите и свидетелите. При всички случаи Агенцията прави преглед на необходимостта от съхраняване на подобни данни не по-късно от три месеца след започването на началната обработка на подобни данни и на всеки шест месеца след това. Агенцията взема решение относно непрекъснатото съхраняване на лични данни, и особено на личните данни на жертвите и свидетелите, до следващия преглед единствено ако подобно съхраняване продължава да бъде необходимо за изпълнението на задачите на Агенцията съгласно член 90а.*

4. ***Горепосочените разпоредби не се прилагат за лични данни, събрани в контекста на системата FADO.***

Член 91

Правила за сигурност относно защитата на класифицирана информация и на чувствителна неклассифицирана информация

1. Агенцията приема свои собствени правила за сигурност, основани на принципите и правилата, предвидени в правилата за сигурност на Комисията, отнасящи се до защитата на класифицираната информация на Европейския съюз (КИЕС) и чувствителната неклассифицирана информация, включително, наред с другото, разпоредби относно обмена с трети държави, обработването и съхранението на такава информация, предвидени в решения (ЕС, Евратом) 2015/443 и 2015/444 на Комисията. Всяка друга административна договореност относно обмена на класифицирана информация с компетентните органи на трета държава или, ако няма такава договореност, всяко извънредно предоставяне *ad hoc* на КИЕС на такива органи трябва да бъдат предварително одобрени от Комисията.

2. Правилата за сигурност се приемат от управителния съвет след одобрение от Комисията, *за да се гарантира съвместимост с решения (ЕС, Евратом) 2015/443 и 2015/444 на Комисията.*
3. Класификацията не възпрепятства достъпа на Европейския парламент до информацията. *При* предаването и обработването на информацията и документите, предадени на Европейския парламент съгласно настоящия регламент, се *спазват приложимите за Европейския парламент и Комисията правила относно предаването и обработването на класифицирана информация.*

РАЗДЕЛ 3

ОБЩА РАМКА И ОРГАНИЗАЦИЯ НА АГЕНЦИЯТА

Член 92

Правно положение и седалище

1. Агенцията е орган на Съюза. Тя има правосубектност.
2. Във всяка от държавите членки Агенцията се ползва от най-широката правоспособност, която се предоставя на юридическите лица съгласно законодателството на съответната държава членка. Тя може по-специално да придобива или да се разпорежда с движимо и недвижимо имущество, както и да бъде страна в съдебни производства.
3. Агенцията е независима по отношение на изпълнението на техническия и оперативния си мандат.
4. Агенцията се представлява от своя изпълнителен директор.
5. Седалището на Агенцията е във Варшава, Полша.

Член 93

Споразумение за седалището

1. Агенцията и държавата членка, в която се намира седалището на Агенцията, сключват споразумение за седалището, в което се установяват необходимите договорености относно разполагането на Агенцията в тази държава членка и относно съоръженията, които да ѝ бъдат предоставени от тази държава членка, както и специалните правила, приложими в тази държава членка спрямо изпълнителния директор, заместник изпълнителните директори, членовете на управителния съвет, персонала на Агенцията и членовете на техните семейства.
2. Споразумението за седалището се сключва след получаване на одобрение от управителния съвет.
3. Държавата членка, в която се намира седалището на Агенцията, осигурява възможно най-добрите условия, които гарантират доброто функциониране на Агенцията, включително многоезично училищно обучение с европейска насоченост и подходящи транспортни връзки.

Член 94

Персонал

1. По отношение на редовния персонал се прилагат Правилникът за длъжностните лица на Европейския съюз (наричан по-долу „Правилникът за персонала“) и Условията за работа на другите служители на Съюза (наричани по-долу „Условията за работа“), установени в Регламент (ЕИО, Евратом, ЕОВС) № 259/68 на Съвета³², както и правилата, приети чрез споразумение между институциите на Съюза за прилагането на Правилника за персонала и Условията за работа.
2. За място на работа по принцип се определя място в държавата членка, в която се намира седалището на Агенцията.

³² ОВ L 56, 4.3.1968 г., стр. 1, последно изменен с Регламент (ЕС, Евратом) № 1023/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2013 г. (ОВ L 287, 29.10.2013 г., стр. 15).

3. Членовете на персонала, по отношение на които се прилагат Условието за работа, по принцип се назначават първоначално за срок от пет години. Техните договори могат по принцип да се подновяват само веднъж, за срок до пет години. Всяко следващо подновяване е за неопределено време.

■

4. За целите на прилагането на член 32 и член 45 ■ единствено служител на Агенцията, спрямо когото се прилагат Правилникът за персонала или дял II от Условието за работа, може да бъде назначен за координиращ служител или служител за връзка. За целите на прилагането на член 56 единствено служител на Агенцията, спрямо когото се прилагат Правилникът за персонала или Условието за работа, може да бъде разположен в качеството на член на екип.
5. Съгласно член 110, параграф 2 от Правилника за персонала управителният съвет приема в съгласие с Комисията правила за прилагане на Правилника за персонала и Условието за работа.

6. След предварително одобрение от Комисията управителният съвет приема правила относно оперативния персонал от държавите членки, който се командирова в Агенцията съгласно член 57, и при необходимост ги актуализира. ***Тези правила включват по-специално финансовите договорености във връзка с командироването, в т.ч. застраховката и обучението.*** Тези разпоредби трябва да са съобразени с факта, че членовете на оперативния персонал са командирвани с цел да бъдат разположени като членове на екипите и имат задълженията и правомощията, предвидени в член 83. В тях се съдържат разпоредби относно условията на разполагане. Когато е уместно, управителният съвет се стреми да гарантира съгласуваност с правилата, приложими по отношение на възстановяването на разходите за командировки на редовния персонал.

Член 95

Привилегии и имунитети

Протоколът за привилегиите и имунитетите на Европейския съюз се прилага по отношение на Агенцията и нейния редовен персонал.

Член 96

Отговорност

- 1. ***Без да се засягат членове 85 и 86, Агенцията носи отговорност за всички дейности, предприети от нея в съответствие с настоящия регламент.***
- 1. Договорната отговорност на Агенцията се урежда от правото, приложимо към съответния договор.
- 2. Съдът на Европейския съюз е компетентен да се произнася с решение съгласно арбитражна клауза, съдържаща се в сключен от Агенцията договор.

3. В случай на извъндоговорна отговорност Агенцията, в съответствие с основните принципи, които са общи за правото на държавите членки, поправя вредите, причинени от нейни отдели или служители при изпълнението на техните задължения, ***включително свързаните с упражняването на изпълнителни правомощия.***
4. Съдът на Европейския съюз е компетентен да разглежда споровете относно обезщетения за вредите, посочени в параграф 3.
5. Личната отговорност на персонала на Агенцията към нея се урежда от разпоредбите, съдържащи се в Правилника за персонала и Условията за работа, които се прилагат по отношение на тях.

Член 96а

Искове пред Съда на Европейския съюз

1. *Съдът на Европейския съюз може да бъде сезиран с искане за отмяна на актове на Агенцията, които имат за цел да породят правни последици по отношение на трети страни, в съответствие с член 263 от ДФЕС, в случай на бездействие, в съответствие с член 265 от ДФЕС, в случай на извъндоговорна отговорност за причинени от Агенцията вреди и съгласно арбитражна клауза – в случай на договорна отговорност за причинени от актове на Агенцията вреди, в съответствие с член 340 от ДФЕС.*
2. *Агенцията взема всички необходими мерки, за да изпълни решенията на Съда на Европейския съюз.*

Член 97

Административна и управленска структура на Агенцията

■ Агенцията се състои от:

- а) управителен съвет;
- б) изпълнителен директор;
- в) заместник изпълнителни директори;
- г) служител по въпросите на основните права;
- д) консултативен форум *в качеството на консултативен орган*;

Член 98

Функции на управителния съвет

1. Управителният съвет е отговорен за вземането на стратегическите решения на Агенцията в съответствие с настоящия регламент.
2. Управителният съвет:
 - а) назначава изпълнителния директор по предложение на Комисията в съответствие с член 105;
 - б) назначава заместник изпълнителните директори по предложение на Комисията в съответствие с член 105;
 - в) приема решенията за създаване на местен офис или за удължаване на срока на работа на такъв офис в съответствие с член 60, параграф 6;
 - г) приема решенията за извършване на оценката на уязвимостта в съответствие с член 33, параграфи 1 и 9, като решенията, с които се приемат мерки в съответствие с член 33, параграф 10, се приемат с мнозинство от две трети от членовете с право на глас;

- д) приема решенията относно списъците на задължителната информация и данни, които националните органи, отговарящи за управлението на границите и връщането, ще обменят с Агенцията, за да ѝ дадат възможност да изпълнява задачите си, **без да се засягат задълженията съгласно настоящия регламент, и по-конкретно посочените в член 50, член 87, член 88, член 89 и член 90;**
- е) приема решения относно създаването на общ интегриран модел за анализ на риска в съответствие с член 30, параграф 1; приема решения относно естеството и условията за разполагането на служители за връзка в държавите членки в съответствие с член 32, параграф 2;
- ж) приема техническа и оперативна стратегия за европейското интегрирано управление на границите в съответствие с член 8, параграф 5;
- з) приема техническа и оперативна стратегия за европейското интегрирано управление на границите в съответствие с член 8, параграф 5;

- и) приема решение относно профилите и броя на оперативния персонал за управлението на границите и миграцията в рамките на Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана, в съответствие с член 55, параграф 4;
- й) приема годишен доклад за дейността на Агенцията за предходната година и го предава най-късно до 1 юли на Европейския парламент, на Съвета, на Комисията и на Сметната палата;
- к) до 30 ноември всяка година и след като надлежно вземе под внимание становището на Комисията, приема с мнозинство от две трети от членовете с право на глас единен програмен документ, съдържащ наред с другото многогодишното програмиране на Агенцията и нейната работна програма за следващата година, и го предава на Европейския парламент, на Съвета и на Комисията;
- л) установява процедурите за вземане от изпълнителния директор на решения, свързани с техническите и оперативните задачи на Агенцията;

- м) приема с мнозинство от две трети от членовете с право на глас годишния бюджет на Агенцията и упражнява други функции във връзка с бюджета на Агенцията в съответствие с раздел 5 от настоящата глава;
- н) упражнява дисциплинарна власт над изпълнителния директор и *след консултация* с изпълнителния директор — върху заместник изпълнителните директори;
- о) утвърждава своя процедурен правилник;
- п) създава организационната структура на Агенцията и приема политиката на Агенцията по отношение на персонала;
- р) приема стратегия за борба с измамите, пропорционална на риска от измами, като се отчитат разходите и ползите от мерките, които ще бъдат прилагани;

- с) приема вътрешни правила за предотвратяване и управление на конфликти на интереси по отношение на своите членове;
- т) в съответствие с параграф 8 упражнява по отношение на персонала на Агенцията правомощията, предоставени на органа по назначаването съгласно Правилника за персонала, както и тези, предоставени на органа, оправомощен да сключва договори за наемане на работа, съгласно Условиата за работа (наричани по-долу „правомощия на органа по назначаването“);
- у) приема правила за прилагане на Правилника за персонала и Условиата за работа в съответствие с член 110, параграф 2 от Правилника за персонала;
- ф) осигурява подходящи последващи действия във връзка с констатациите и препоръките, направени вследствие на вътрешни или външни одитни доклади и оценки, както и вследствие на разследвания на OLAF;

- х) приема и редовно актуализира плановете за комуникация и разпространение на информация, посочени в член 10, параграф 2, втора алинея;
- ц) при спазване на Правилника за персонала и Условията за работа назначава счетоводител, който е напълно независим при изпълнение на функциите си;
- ч) взема решение относно обща методология за оценките на уязвимостта, включително за обективните критерии, по които Агенцията извършва оценките на уязвимостта, честотата на тези оценки и начините на извършване на последователни оценки на уязвимостта;
- ш) взема решение за по-задълбоченото оценяване и по-строгия мониторинг на държава членка, посочени в член 33, параграф 2;
- щ) назначава служителя по въпросите на основните права **и заместник-служител по въпросите на основните права** съгласно член 107 **■** ;

- ща) определя специални правила, за да се гарантира независимостта на служителя по въпросите на основните права при изпълнението на неговите задължения;*
- щб) взема решение по други въпроси, когато това е предвидено в настоящия регламент;*
- аа) одобрява работните договорености с трети държави;
- бб) приема, след предварително одобрение от Комисията, правилата за сигурност на Агенцията относно защитата на класифицирана информация и на чувствителна неклассифицирана информация на ЕС, предвидени в член 91;
- вв) при спазване на Правилника за персонала и Условията за работа назначава служител по сигурността, който отговаря за сигурността в Агенцията, включително за защитата на чувствителната и класифицираната информация.

Годишният доклад за дейността, посочен в буква й), се оповестява публично.

3. За всяко предложение за решение на управителния съвет, посочено в параграф 2, свързано с конкретни дейности на Агенцията, които ще се извършват по външните граници на определена държава членка или в непосредствена близост до тези граници, *или работни договорености с трети държави, посочени в член 74, параграф 4*, е нужно членът на управителния съвет, който е представител *съответно* на *конкретната* държава членка *или на държавата членка, която е съседна на третата държава*, да гласува в подкрепа на решението.
4. Управителният съвет може да съветва изпълнителния директор по всички въпроси, свързани с развитието на оперативното управление на външните граници и *обучението*, включително по дейностите, свързани с научни изследвания.

5. Управителният съвет взема решение по молбите за участие в конкретни дейности от страна на Ирландия и/или Обединеното кралство.

Управителният съвет взема отделно решение за всеки конкретен случай с абсолютно мнозинство на членовете с право на глас. За целта той проверява дали участието на Ирландия и/или Обединеното кралство допринася за изпълнението на съответната дейност. В решението се определя размерът на финансовата вноска на Ирландия и/или Обединеното кралство за дейността, която е предмет на молбата за участие.

6. Управителният съвет предава ежегодно на Европейския парламент и на Съвета („бюджетният орган“) цялата информация за резултатите от процедурите за оценка, проведени от Агенцията.

7. Управителният съвет може да създаде изпълнително бюро, съставено от най-много четирима представители на управителния съвет, в това число неговият председател, и от представител на Комисията, което да подпомага както него, така и изпълнителния директор при изготвянето на решенията, програмите и дейностите, които трябва да се приемат от управителния съвет, и когато е необходимо, да приема временни неотложни решения от негово име. Изпълнителното бюро не може да взема решения, за които се изисква мнозинство от две трети или три четвърти от членовете на управителния съвет. Управителният съвет може да делегира определени ясно формулирани задачи на изпълнителното бюро, по-специално ако това подобрява ефикасността на Агенцията. Той не може да делегира на изпълнителното бюро задачи, свързани с решения, за които се изисква мнозинство от две трети или три четвърти от членовете на управителния съвет.

8. На основание член 2, параграф 1 от Правилника за персонала и член 6 от Условието за работа, управителният съвет взема в съответствие с член 110 от Правилника за персонала решение за делегиране на изпълнителния директор на съответните правомощия на орган по назначаването и за определяне на условията, при които делегираните правомощия могат да бъдат отнети. Изпълнителният директор има правото, от своя страна, да делегира тези правомощия на други лица.

Когато извънредни обстоятелства налагат това, управителният съвет може с решение временно да отнеме правомощията на орган по назначаването, делегирани на изпълнителния директор, както и правомощията, които последният е делегирал на други лица. След това управителният съвет може да ги упражнява пряко или да ги делегира на някой от членовете си или на друг служител, различен от изпълнителния директор.

Член 99

Състав на управителния съвет

1. Без да се засяга параграф 3, управителният съвет се състои от по един представител от всяка държава членка и от двама представители на Комисията, като всички имат право на глас. За целта всяка държава членка определя един член на управителния съвет и един заместник, който замества титуляря в случай на отсъствие. Комисията определя двама членове и техните заместници. Срокът на мандата е четири години. Мандатът може да се подновява.
2. Членовете на управителния съвет се назначават въз основа на степента на техния опит и експертни познания на високо равнище в областта на оперативното сътрудничество по управлението на границите и връщането и на техните съответни ръководни, административни и бюджетни умения. Държавите членки и Комисията се стремят да постигнат балансирано представителство на половете в състава на управителния съвет.

3. Държавите, които са асоциирани към изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген, участват в Агенцията. Всяка от тях има един представител и един заместник в управителния съвет. В договореностите, изготвени съгласно съответните разпоредби от споразуменията им за асоцииране, се уточняват естеството и обхватът на участието на тези държави в работата на Агенцията, както и подробните правила за това участие, включително разпоредби за финансовите вноски и персонала.

Член 100

Многогодишно програмиране и годишни работни програми

1. До 30 ноември всяка година управителният съвет приема окончателен програмен документ, съдържащ наред с другото и многогодишното програмиране и годишното програмиране на Агенцията за следващата година, въз основа на проект, представен от изпълнителния директор и одобрен от управителния съвет. Окончателният програмен документ се приема след получаване на положително становище на Комисията относно многогодишното програмиране след провеждане на консултация с Европейския парламент **и със Съвета**. Ако Агенцията реши да не вземе под внимание елементи от становището на Комисията, тя представя подробна обосновка. ***Задължението да предостави подробна обосновка се прилага и по отношение на елементите, посочени от Европейския парламент и от Съвета по време на консултация.*** Управителният съвет ***незабавно*** предава посочения документ на Европейския парламент, на Съвета и на Комисията.

2. Документът, посочен в параграф 1, става окончателен след окончателното приемане на общия бюджет. Ако е необходимо, документът се коригира съответно.
3. **В съответствие с цикъла на многогодишната стратегическа политика** в многогодишното програмиране се определя общото стратегическо програмиране в средносрочен и дългосрочен план, включително целите, очакваните резултати, показателите за изпълнението и планирането на ресурсите, включително многогодишния бюджет, персонала и развиването на собствения капацитет на Агенцията, **в т.ч. индикативно многогодишно планиране на профилите за постоянния корпус**. В многогодишното програмиране се определят стратегическите области за намеса и се обяснява какво трябва да се направи, за да се постигнат целите. То включва **стратегически действия за прилагане на стратегията за основните права, посочена в член 81, параграф 1, и стратегия за отношенията с трети държави и международни организации, както и действия, свързани с тази стратегия**.

4. Многогодишното програмиране се изпълнява посредством годишни работни програми и когато е целесъобразно, се актуализира с оглед на резултатите от оценките, извършвани съгласно член 116. Когато е целесъобразно, заключенията от тези оценки се отразяват и в годишната работна програма за следващата година.
5. Годишната работна програма съдържа описание на дейностите, които трябва да бъдат финансирани, включващо подробно описани цели и очаквани резултати, включително показатели за изпълнението. В нея също така се посочват финансовите и човешките ресурси, определени за всяка дейност, в съответствие с принципите на бюджетирането и управлението по дейности. Годишната работна програма е съобразена с многогодишното програмиране. В нея се посочват ясно добавените, променените или отпадналите задачи в сравнение с предходната финансова година.

6. Годишната работна програма се приема в съответствие със законодателната програма на Съюза в съответните области на управлението на външните граници и връщането.
7. Ако след приемането на годишната работна програма бъде възложена нова задача на Агенцията, управителният съвет внася съответните изменения в годишната работна програма.
8. Всяко съществено изменение на годишната работна програма, и особено промяната, водеща до преразпределяне на бюджетни ресурси, надвишаващи 2% от годишния бюджет, се приема по процедурата, приложима към приемането на първоначалната годишна работна програма. Управителният съвет може да делегира на изпълнителния директор правомощието за внасяне на несъществени изменения в годишната работна програма.

Член 101

Председателство на управителния съвет

1. Управителният съвет избира председател и заместник-председател измежду своите членове с право на глас. Председателят и заместник-председателят се избират с мнозинство от две трети от членовете на управителния съвет с право на глас. Заместник-председателят замества по право председателя, когато той е възпрепятстван да изпълнява задълженията си.
2. Мандатът на председателя и този на заместник-председателя изтичат при прекратяване на тяхното членство в управителния съвет. При спазване на настоящата разпоредба продължителността на мандата на председателя и на заместник-председателя е четири години. Тези мандати могат да бъдат подновени еднократно.

Член 102

Заседания на Управителния съвет

1. Заседанията на управителния съвет се свикват от неговия председател.
2. Изпълнителният директор участва в разискванията, без право на глас.
3. Управителният съвет провежда най-малко две редовни заседания годишно. Той също така заседава по инициатива на председателя, по искане на Комисията или по искане на най-малко една трета от неговите членове. При необходимост управителният съвет може да провежда съвместни заседания с управителния съвет на *Европейската служба за подкрепа в областта на убежището* и Европол.
4. Към Ирландия се отправя покана за участие в заседанията на управителния съвет.
5. Към Обединеното кралство се отправя покана за участие в заседанията на управителния съвет, провеждани преди датата на оттеглянето на Обединеното кралство от Европейския съюз.

6. Представителите на *Европейската служба за подкрепа в областта на убежището* и Европол се канят да участват в заседанията на управителния съвет. *Представител на Агенцията на Европейския съюз за основните права се кани да участва във връзка с точки в дневния ред на заседанията на управителния съвет, които имат отношение към защитата на основните права. Председателят на управителния съвет може също така да покани експерт на Европейския парламент, който да участва в заседанията на управителния съвет.* Управителният съвет може да покани и представител на *други съответни* институции, органи, служби и агенции на Съюза.
7. Управителният съвет може, в съответствие с процедурния си правилник, да покани за участие в заседанията в качеството на наблюдател и всяко друго лице, чието становище представлява интерес.

8. Членовете на управителния съвет могат, при спазване на разпоредбите на неговия процедурен правилник, да бъдат подпомагани от съветници или експерти.
9. Секретариатът на управителния съвет се осигурява от Агенцията.

Член 103

Гласуване

1. Без да се засягат член 55, параграф 4, член 98, параграф 2, букви г), и), к) и м), член 100, параграфи 1 и 8 и член 105, параграфи 2 и 4, управителният съвет взема решенията си с абсолютно мнозинство от своите членове с право на глас.
2. Всеки член има един глас. При отсъствието на един от членовете неговият заместник може да упражни неговото право на глас. Изпълнителният директор не участва в гласуването.

3. В процедурния правилник на агенцията се определят по-подробни правила относно гласуването. В правилата се включват условията, при които един от членовете може да действа от името на друг член, както и изискванията за кворум.
4. Представителите на държавите, които са асоциирани към изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген, имат ограничени права на глас, съобразени със съответните им договорености. С цел да се позволи на асоциираните държави да упражняват своето право на глас Агенцията изготвя дневния ред, като посочва по кои точки е предоставено ограничено право на глас.

Член 104

Функции и правомощия на изпълнителния директор

1. Агенцията се управлява от своя изпълнителен директор, който е напълно независим при изпълнение на задълженията си. Без да се засяга съответната компетентност на институциите на Съюза и на управителния съвет, изпълнителният директор не може да иска, нито да получава инструкции от никое правителство или друг орган.

2. Европейският парламент или Съветът могат да поканят изпълнителния директор да докладва за изпълнението на своите задължения. Това включва докладване *относно дейностите на Агенцията*, изпълнението и мониторинга на стратегията за основните права, годишния доклад за дейността на Агенцията за предходната година, работната програма за предстоящата година и многогодишното програмиране на Агенцията или всякакви други въпроси, свързани с дейностите на Агенцията. Изпълнителният директор прави също така изявление пред Европейския парламент при поискване *и отговаря писмено на всички отправени от член на Европейския парламент въпроси в срок от 15 календарни дни. Изпълнителният директор докладва редовно на съответните органи и комисии на Европейския парламент.*
- 2а. *Освен в случаите, когато в настоящия регламент вече са предвидени конкретни срокове, изпълнителният директор се уверява, че докладите се предават на Европейския парламент, Съвета или Комисията във възможно най-кратък срок, но не по-късно от шест месеца след края на периода на докладване, освен ако закъснението бъде надлежно обосновано в писмен вид.*

3. Изпълнителният директор отговаря за подготовката и изпълнението на стратегическите решения, взети от управителния съвет, както и за вземането на решения, свързани с оперативните дейности на Агенцията в съответствие с настоящия регламент. Изпълнителният директор има следните функции и правомощия:

- а) да предлага, изготвя и изпълнява стратегическите решения, програми и дейности, одобрени от управителния съвет, в рамките, определени с настоящия регламент, правилата за неговото прилагане и приложимото право;
- б) да предприема всички необходими стъпки, включително приемането на вътрешни административни инструкции и публикуването на съобщения, за да гарантира текущото управление и функциониране на Агенцията в съответствие с настоящия регламент;

- в) да изготвя ежегодно проекта на единния програмен документ и да го представя на управителния съвет за одобрение, преди изпращането му на институциите до 31 януари;
- г) да изготвя ежегодно годишния доклад за дейността на Агенцията и да го предава на управителния съвет;
- д) да изготвя проект на разчет на приходите и разходите на Агенцията като част от единния програмен документ съгласно член 111 и да изпълнява бюджета съгласно член 112;
- е) да делегира своите правомощия на други служители на Агенцията при спазване на правилата, които са приети в съответствие с процедурата по член 98, параграф 2, буква у);

- ж) да приема препоръка за мерки в съответствие с член 33, параграф 9, включително решения, с които се предлага на държавите членки да започнат и осъществят съвместни операции, бърза гранична намеса или друго действие, посочено в член 37, параграф 2;
- з) да оценява, одобрява и координира направените от държавите членки предложения за съвместни операции или за бърза гранична намеса в съответствие с член 38, параграф 3;
- и) да оценява, одобрява и координира постъпилите от държавите членки искания за съвместни операции за връщане и действия за намеса в областта на връщането в съответствие с членове 51 и 54;
- й) да гарантира изпълнението на оперативните планове, посочени в член 39, член 43 и член 54, параграф 4;

- к) да оценява исканията на държавите членки за помощ във връзка с екипи за съдействие в управлението на миграцията и оценката на техните потребности, в координация с компетентните агенции на Съюза съгласно член 41, параграф 3;
- л) да гарантира изпълнението на решението на *Съвета*, посочено в член 43, параграф 1;
- м) да оттегля финансирането на дейностите съгласно член 47;
- ма) да оценява преди всяка дейност дали има нарушения на основни права или задължения за международна закрила, които са със сериозен характер или има вероятност да продължат, в съответствие с член 47, параграфи 4а и 4б;*
- н) да оценява резултатите от дейностите съгласно член 48;

- о) да определя минималния брой единици техническо оборудване, необходимо за потребностите на Агенцията, по-специално във връзка с провеждането на съвместни операции, разполагането на екипи за съдействие в управлението на миграцията, бързата гранична намеса, операциите за връщане и действията за намеса в областта на връщането, в съответствие с член 64, параграф 5;
- п) да предлага създаване на местен офис или удължаване на срока на работата на такъв в съответствие с член 60, параграф 6;
- р) да назначава ръководителите на местните офиси в съответствие с член 60, параграф 4;
- с) да изготвя план за последващи действия във връзка с констатациите от вътрешните или външните одитни доклади и оценки, както и от разследвания на OLAF, и да докладва за напредъка два пъти годишно на Комисията и редовно на управителния съвет;

- т) да защитава финансовите интереси на Съюза чрез прилагането на превантивни мерки срещу измамите, корупцията и всякакви други незаконни дейности, чрез ефективни проверки и чрез възстановяването на неоснователно платени суми при установени нередности и чрез налагането на ефективни, пропорционални и възпиращи административни и финансови санкции, когато е целесъобразно;
 - у) да изготвя стратегия на Агенцията за борба с измамите и да я представя на управителния съвет за одобрение.
- 4. Изпълнителният директор отговаря за своите дейности пред управителния съвет.
 - 5. Изпълнителният директор е законният представител на Агенцията.

Член 105

Назначаване на изпълнителния директор и на заместник изпълнителните директори

1. Комисията предлага най-малко трима кандидати за длъжността изпълнителен директор и за длъжностите на всеки от заместник изпълнителните директори въз основа на списък, който се изготвя след публикуване на обявата за длъжността в Официален вестник на Европейския съюз и, ако е целесъобразно, в други печатни средства или на интернет сайтове.
2. Изпълнителният директор се назначава от управителния съвет въз основа на предложението на Комисията, посочено в параграф 1, и с оглед на неговите качества и удостоверени с документи административни и ръководни умения на високо равнище, включително въз основа на съответен професионален опит като компетентен висш служител в областта на управлението на външните граници и връщането. Преди да бъде назначен изпълнителният директор, предложените от Комисията кандидати се поканват да направят изявление пред компетентната(ите) комисия(и) на Европейския парламент и да отговорят на въпросите, поставени от членовете на комисията(ите).

След изявлението Европейският парламент приема становище, в което се излагат неговите виждания и може да се посочи предпочитания кандидат.

Управителният съвет назначава изпълнителния директор, като взема предвид тези виждания. Управителният съвет взема своето решение с мнозинство от две трети от членовете си с право на глас.

В случай че управителният съвет вземе решение да назначи кандидат, различен от кандидата, който Европейският парламент е посочил, че предпочита, управителният съвет информира Европейския парламент и Съвета писмено относно начина, по който становището на Европейския парламент е било взето под внимание.

Управителният съвет може да освободи от длъжност изпълнителния директор по предложение на Комисията.

3. Изпълнителният директор се подпомага от трима заместник изпълнителни директори. На всеки заместник изпълнителен директор се възлага специфична област на компетентност. Когато изпълнителният директор отсъства или е възпрепятстван, той се замества от един от заместник изпълнителните директори.

4. Заместник изпълнителните директори се назначават от управителния съвет въз основа на предложенията на Комисията, посочени в параграф 1, ■ с оглед на техните качества и наличието на подходящи административни и ръководни умения, включително релевантен професионален опит в областта на управлението на външните граници и връщането. ***Изпълнителният директор участва в процеса на подбор.*** Управителният съвет взема своето решение с мнозинство от две трети от членовете си с право на глас.

Управителният съвет разполага с правомощието да отстранява заместник изпълнителните директори в съответствие с установената в първа алинея процедура.

5. Мандатът на изпълнителния директор е пет години. Преди изтичането на този срок Комисията прави оценка, при която взема предвид оценката на резултатите от работата на изпълнителния директор и бъдещите задачи и предизвикателства пред Агенцията.

6. По предложение на Комисията, в което се взема предвид оценката, посочена в параграф 5, управителният съвет може еднократно да поднови мандата на изпълнителния директор за максимален срок от пет години.
7. Мандатът на заместник изпълнителните директори е пет години. Той може да бъде подновен от управителния съвет еднократно за максимален срок от пет години.
8. Изпълнителният директор и заместник изпълнителните директори се назначават като срочно наети служители на Агенцията съгласно член 2, буква а) от Условията за работа на другите служители.

Член 106

Консултативен форум

1. Агенцията създава консултативен форум, който да **я** подпомага **■** с независими консултации по въпросите на основните права. **Изпълнителният директор и управителният съвет в координация със служителя по въпросите на основните права могат да се консултират с консултативния форум по всички въпроси, свързани с основните права.**
2. Агенцията отправя покана към **Европейската служба за подкрепа в областта на убежището**, Агенцията на Европейския съюз за основните права, Върховния комисар на ООН за бежанците и други заинтересовани организации да участват в консултативния форум. По предложение на **служителя по въпросите на основните права и след консултация с изпълнителния директор управителният съвет** взема решение за състава на консултативния форум и условията на предаване на информация на консултативния форум. След консултация с управителния съвет и изпълнителния директор консултативният форум определя своите методи на работа и изготвя работната си програма.

3. С консултативния форум се провеждат консултации относно по-нататъшното развитие и прилагане на Стратегията за основните права, *функционирането* на механизма за жалби, кодексите на поведение и общите основни учебни програми. *Агенцията информира консултативния форум относно последващите действия във връзка с неговите препоръки.*
4. Консултативният форум изготвя ежегоден доклад за своите дейности. Този доклад се оповестява публично.
5. Без да се засягат задачите на служителя по въпросите на основните права, консултативният форум получава реален достъп до цялата информация, отнасяща се до зачитането на основните права, *навреме и по ефективен начин*, включително чрез извършване на посещения на място във връзка със съвместни операции или действия за бърза гранична намеса със съгласието на приемащата държава членка *или на третата държава, ако е приложимо*, до зони на горещи точки *и до* операции по връщане и действия за намеса в областта на връщането, *включително в трети държави. В случай че приемащата държава членка не е съгласна с посещение на консултативния форум на място при съвместна операция или бърза гранична намеса, извършвана на нейна територия, тя представя надлежно обосновани причини в писмо до Агенцията.*

Служител по въпросите на основните права

1. Управителният съвет назначава служител по въпросите на основните права, *основавайки се на списък с трима кандидати, след консултация с консултативния форум.* ■ Служителят по въпросите на основните права притежава необходимата квалификация, *експертни познания и професионален* опит в областта на основните права.
- 1а. *Служителят по въпросите на основните права изпълнява следните задачи:*
 - i) *допринася за стратегията на Агенцията за основните права и съответния план за действие, включително чрез отправяне на препоръки за подобряването им;*
 - ii) *наблюдава спазването на основните права от страна на Агенцията, включително чрез провеждане на разследвания във връзка с нейните дейности;*

- iii) *насърчава спазването на основните права от Агенцията;*
- iv) *консултира Агенцията, когато счита това за необходимо или при поискване, относно дейностите на Агенцията, без да забавя тези дейности;*
- v) *предоставя становища относно оперативните планове, изготвени в съответствие с членове 39, 40, 41, 43, 51, 54 и 75, както и относно пилотни проекти и проекти за техническо подпомагане в трети държави;*
- vi) *предоставя становища относно организацията на работа;*
- vii) *извършва посещения на място във връзка с дадена съвместна операция, действие за бърза гранична намеса, пилотен проект, екип за съдействие в управлението на миграцията, операция по връщане или действие за намеса в областта на връщането, включително в трети държави;*
- viii) *осигурява секретариата на консултативния форум; Секретариатът получава указания пряко от съпредседателите на консултативния форум;*

- ix) *информира изпълнителния директор за евентуални нарушения на основните права по време на дейностите на Агенцията;*
- x) *всяка друга задача, когато това е предвидено в настоящия регламент;*
- xi) *подбор и управление на наблюдателите на основните права.*

Във връзка с това служителят по въпросите на основните права, по-специално:

- *назначава наблюдатели на основните права,*
- *определя наблюдатели на основните права, както е предвидено в член 107, параграф 2а,*

- *определя наблюдатели на основните права като наблюдаващи лица при принудително връщане за резерва, посочен в член 52,*
- *уверява се, че наблюдателите на основните права са подходящо обучени,*
- *докладва на изпълнителния директор за евентуални нарушения на основните права, за които му е съобщено от наблюдателите на основните права, когато счита това за необходимо. Изпълнителният директор отговаря на служителя по въпросите на основните права как опасенията са били взети под внимание.*

Служителят по въпросите на основните права може да възложи някоя от специфичните задачи, посочени в параграф 1а, подточки i) – х), на един от наблюдателите на основните права.

2. *Управителният съвет определя специални правила, приложими за служителя по въпросите на основните права, за да се гарантира, че при изпълнението на задълженията си служителят по въпросите на основните права е независим, и следователно са независими и неговите служители.* Той се отчита пряко пред управителния съвет и си сътрудничи с консултативния форум. Управителният съвет гарантира предприемането на действия във връзка с препоръките на служителя по въпросите на основните права. *Освен това* служителят по въпросите на основните права *публикува годишен доклад относно своите дейности и относно зачитането на основните права при всички дейности на Агенцията. Тези доклади включват информация за механизма за жалби и за изпълнението на стратегията за основните права.*

2а. *Агенцията гарантира, че служителят по въпросите на основните права може да действа самостоятелно и да е независим при изпълнението на своите задължения. Служителят по въпросите на основните права разполага с достатъчни и подходящи човешки и финансови ресурси, необходими за изпълнението на неговите задачи.*

Персоналът на служителя по въпросите на основните права се подбира от служителя по въпросите на основните права и докладва единствено на него.

- 2б. *Служителят по въпросите на основните права е подпомаган от заместник-служител по въпросите на основните права. Управителният съвет назначава заместник-служител по въпросите на основните права от списък с поне трима кандидати, представен от служителя по въпросите на основните права. Заместник-служителят по въпросите на основните права притежава необходимата квалификация и опит в областта на основните права и е независим при изпълнението на своите задължения. Ако служителят по въпросите на основните права отсъства или е възпрепятстван, заместник-служителят по въпросите на основните права поема неговите задължения и функции.*
3. *Служителят по въпросите на основните права има достъп до цялата информация, отнасяща се до зачитането на основните права в рамките на всички дейности на Агенцията.*

Член 107а

Наблюдатели на основните права

- 1а. Служителите на Агенцията действат като наблюдатели на основните права, чиято роля е да оценяват постоянно съответствието на оперативните дейности с основните права, да предоставят консултации и съдействие в това отношение и да допринасят за насърчаването на основните права като част от европейското интегрирано управление на границите.***
- 1. Наблюдателите на основните права изпълняват следните задачи:***
- а) наблюдават спазването на основните права и предоставят консултации и съдействие във връзка с основните права при подготовката, провеждането и оценяването на оперативните дейности на Агенцията, за които им е възложено да извършват наблюдение от служителя по въпросите на основните права;***

Във връзка с това те по-специално:

- i) проследяват изготвянето на оперативните планове и докладват на служителя по въпросите на основните права, за да може той да изпълнява задачите си, предвидени в член 107, параграф 1а, подточка v);*
- ii) провеждат посещения на местата, където се извършва оперативната дейност, включително в дългосрочен план;*
- iii) осъществяват сътрудничество и връзка с координиращия служител, както е предвидено в член 45, и му предоставят съдействие и консултации;*

- iv) *информират координацията служител и докладват на служителя по въпросите на основните права относно всички опасения, свързани с евентуално нарушаване на основните права при оперативните дейности на Агенцията;*
 - v) *допринасят за оценяването на дейностите, както е посочено в член 48;*
 - б) *действат като наблюдаващи лица при принудително връщане;*
 - в) *допринасят за дейностите по обучение на Агенцията по основните права, както е предвидено в член 62, включително чрез предоставяне на обучение по основните права.*
- 2а. *Без да се засяга параграф 3, служителят по въпросите на основните права определя поне един наблюдател на основните права на операция. Служителят по въпросите на основните права също така взема решение за определяне на наблюдател, който да наблюдава всяка друга оперативна дейност, която той счита за необходима.*

Наблюдателят има достъп до всички зони, в които протича оперативната дейност на Агенцията, и до всички нейни документи, свързани с изпълнението на тази дейност.

3. *Наблюдателите на основните права могат да бъдат определени от служителя в областта на основните права като наблюдаващи лица при принудително връщане за резерва, посочен в член 52. Когато наблюдателите на основните права действат като наблюдаващи лица при принудително връщане, разпоредбите на член 51, параграф 5 и член 52 се прилагат mutatis mutandis.*

4. *Наблюдателите на основните права се назначават от служителя в областта на основните права и са под негов йерархичен надзор. При изпълнението на своите задължения те са независими. Когато присъстват в дадена оперативна зона, те носят отличителни знаци, които ясно позволяват идентификацията им като наблюдатели на основните права.*
5. *Агенцията гарантира, че в срок от една година след влизането в сила на настоящия регламент тя назначава най-малко 40 наблюдатели на основните права. Необходимостта от увеличаване на броя се оценява ежегодно от изпълнителния директор в консултация със служителя в областта на основните права. След оценката изпълнителният директор предлага, когато е необходимо, на управителния съвет да увеличи броя на наблюдателите за следващата година въз основа на оперативните потребности.*

6. *След като бъдат назначени, наблюдателите на основните права преминават засилено обучение по въпросите на основните права, като се вземат предвид придобитите преди това квалификации и професионален опит в съответните области. Агенцията гарантира, че наблюдателите на основните права, докато са на служба при нея, изпълняват своите задължения съгласно най-високи стандарти. За всеки наблюдател се изготвят подходящи карти на обучението, които осигуряват постоянната му професионална квалификация да изпълнява задачите на наблюдател на основните права.*

Член 108

Механизъм за жалби

1. В сътрудничество със служителя по въпросите на основните права Агенцията предприема необходимите мерки за създаването **и усъвършенстването на независим и ефективен** механизъм за жалби в съответствие с настоящия член, за да следи и гарантира зачитането на основните права при всички дейности на Агенцията.
2. Всяко лице, което е пряко засегнато от действията **или бездействието** на служители, участващи в съвместна операция, пилотен проект, бърза гранична намеса, разполагането на екип за съдействие в управлението на миграцията, съвместна операция по връщане, **или** действие за намеса в областта на връщането **или оперативно действие на Агенцията в трета държава**, и което счита, че в резултат на тези действия **или бездействие** са били нарушени основните му права, или друго лице, което представлява това лице или действа в обществен интерес, може да подаде писмена жалба до Агенцията.

3. Допускат се само **■** жалби, *които са обосновани и са свързани с* конкретни нарушения на основните права.
4. Служителят по въпросите на основните права отговаря за разглеждането на жалбите, получени от Агенцията, в съответствие с правото на добра администрация. За целта служителят по въпросите на основните права разглежда допустимостта на жалбата, регистрира допустимите жалби, препраща всички регистрирани жалби до изпълнителния директор, *а* жалбите, засягащи членове на екипите – до изпращащата държава членка, **включително до** съответния орган или структура, компетентна по въпросите на основните права в държава членка, *за предприемане на действия в съответствие с техния мандат. Служителят по въпросите на основните права също така* регистрира и гарантира предприемането на последващи действия от страна на Агенцията или държавата членка.

5. В съответствие с правото на добра администрация, ако жалбата е допустима, жалбоподателите се информират, че жалбата е регистрирана, че започва разглеждането ѝ и че могат да очакват отговор веднага след като такъв бъде изготвен. Ако жалба бъде препратена на национални органи или структури, на жалбоподателя се предоставят данните за контакт с тях. Ако жалбата е **обявена за** недопустима, жалбоподателите се уведомяват относно причините и ако е възможно, получават информация относно други начини за решаване на проблема.

Агенцията предвижда подходяща процедура, в случай че дадена жалба бъде обявена за недопустима или неоснователна.

Всички решения са в писмена форма и са обосновани. *Ако жалбоподателят предостави нови доказателства по случай, когато жалбата е била обявена за недопустима, служителят по въпросите на основните права разглежда случая отново.*

6. В случай на регистрирана жалба, отнасяща се до служител на Агенцията, *служителят по въпросите на основните права препоръчва на изпълнителния директор* подходящи последващи мерки, включително дисциплинарни мерки, *и по целесъобразност прибягване до процедури от гражданското или наказателното правосъдие в съответствие с настоящия регламент и националното законодателство.*
- Изпълнителният директор *гарантира подходящите последващи мерки и съобщава на служителя по въпросите на основните права, в рамките на определен срок и ако е необходимо – на определени интервали от време след това, относно изпълнението на дисциплинарните мерки във връзка с направените констатации и последващите действия, предприети от Агенцията в отговор на жалбата, включително дисциплинарните мерки, ако е необходимо.*

Ако жалбата е свързана с въпроси, касаещи защитата на данните, изпълнителният директор *се консултира с* длъжностното лице по защита на данните на Агенцията, *преди да вземе своето решение по жалбата*. Служителят по въпросите на основните права и длъжностното лице по защита на данните изготвят в писмен вид меморандум за разбирателство, в който се посочва разпределението на задачите и сътрудничеството между тях по отношение на получените жалби.

В случай на регистрирана жалба, отнасяща се до член на екип на приемаща държава членка или **■** от друга участваща държава членка, включително командирован член на екипите или командирован национален експерт, изпращащата държава членка гарантира предприемането на подходящи последващи действия, включително дисциплинарни мерки и *прибягване до процедури от гражданското и наказателното правосъдие*, ако е необходимо, или други мерки в съответствие с националното право. Съответната държава членка докладва впоследствие на служителя по въпросите на основните права относно констатациите и последващите действия във връзка с жалбата в рамките на определен срок и ако е необходимо – на определени интервали от време след това. Агенцията проследява развитието на въпроса, ако не бъде получен доклад от съответната държава членка.

Когато в рамките на определения срок съответната държава членка не докладва или предоставя само неокончателен отговор, служителят по въпросите на основните права информира изпълнителния директор и управителния съвет.

8. Ако се установи, че член на екип е нарушил основни права или задължения за международна закрила, Агенцията **изисква** от държавата членка да отстрани незабавно този член от дейността на Агенцията или от Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана.

9. *В съответствие с член 107, параграф 2* служителят по въпросите на основните права *включва в годишния си доклад информация относно механизма за жалби, включително конкретни препратки към констатациите на Агенцията и държавите членки и последващите действия, предприети в отговор на жалби.* ■
10. След като се консултира с консултативния форум и в съответствие с параграфи 1—9, служителят по въпросите на основните права изготвя стандартен формуляр за жалба, в който се изисква подробна и конкретна информация относно предполагаемото нарушение на основните права. Служителят по въпросите на основните права изготвя и допълнителни подробни правила, ако е необходимо. Служителят по въпросите на основните права предава този формуляр и допълнителните подробни правила на изпълнителния директор и на управителния съвет.

Агенцията гарантира, че информацията относно възможността и процедурата за подаване на жалба е леснодостъпна, включително за уязвими лица. Стандартният формуляр за жалба се осигурява **и е лесно достъпен, включително на мобилни устройства**, на езици, които гражданите на трети държави разбират или за които с основание може да се предполага, че разбират, на уебсайта на Агенцията и на хартиен носител при всички провеждани дейности на Агенцията. Агенцията гарантира, че на жалбоподателите се предоставят допълнителни насоки и съдействие относно процедурата за разглеждане на жалби. Служителят по въпросите на основните права разглежда жалбите дори когато не е използван стандартният формуляр за жалба.

11. Всички лични данни, съдържащи се в жалбата, се третира и обработват от Агенцията, включително от служителя по въпросите на основните права, в съответствие с **Регламент (ЕС) 2018/1725** и от държавите членки в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/679 и Директива (ЕС) 2016/680.

Счита се, че с подаването на жалбата жалбоподателят се съгласява неговите лични данни да бъдат обработени от Агенцията и служителя по въпросите на основните права по смисъла на член 5, буква г) от *Регламент (ЕС) № 2018/1725*.

За да се защитят интересите на жалбоподателите, жалбите се обработват поверително от служителя по въпросите на основните права в съответствие с националното право и правото на Съюза, освен ако жалбоподателят се откаже изрично от своето право на поверителност. Счита се, че жалбоподателите, които се отказват от своето право на поверителност, се съгласяват служителят по въпросите на основните права или Агенцията да разкрие тяхната самоличност на компетентните органи или структури във връзка с предмета на жалбата, когато е необходимо.

Член 108а

Междупарламентарно сътрудничество

1. *С цел да се обърне внимание на специфичния характер на европейската гранична и брегова охрана като съставена от национални органи и Агенцията и да се осигурят ефективни контролни функции от страна на Европейския парламент върху Агенцията и от страна на националните парламенти върху компетентните национални органи, каквито са им възложени съответно от Договорите и от националните конституционни системи на държавите членки, Европейският парламент и националните парламенти могат да си сътрудничат в рамките на член 9 от Протокол 1.*
2. *По покана от Европейския парламент и от националните парламенти, заседаващи в този контекст, на тези заседания присъстват изпълнителният директор и председателят на управителния съвет.*
3. *Агенцията предава годишния си доклад за дейността си на националните парламенти.*

Член 109

Езиков режим

1. По отношение на Агенцията се прилагат разпоредбите, предвидени в Регламент № 1 ■ .
2. Без да се засягат решенията, приети на основание член 342 от ДФЕС, годишният доклад за дейността и работната програма, посочени в член 98, параграф 2, точки 10 и 11, се изготвят на всички официални езици на Съюза.
3. Преводаческите услуги, необходими за функционирането на Агенцията, се предоставят от Центъра за преводи за органите на Европейския съюз.

Член 110

Прозрачност и комуникация

1. Агенцията действа съгласно Регламент (ЕО) № 1049/2001 при обработването на молби за достъп до документите, с които тя разполага.
2. Агенцията информира по собствена инициатива по теми, попадащи в областта на нейната компетентност. Тя оповестява публично съответната информация, включително годишния доклад за дейността, посочен в член 98, параграф 2, *буква й), годишната работна програма, кодекса на поведение, стратегическите анализи на риска, изчерпателна информация за минали и настоящи съвместни операции, бързи гранични намеси, пилотни проекти, проекти за техническа помощ с трети държави, екипи за съдействие в управлението на миграцията, операции по връщане или действие за намеса в областта на връщането, включително в трети държави, и работни договорености*, и по-специално гарантира, без да се засяга член 91, че обществеността и всяка заинтересована страна получават бързо обективна, *изчерпателна*, подробна, надеждна и лесно разбираема информация относно нейната дейност. При това Агенцията не разкрива оперативна информация, която, ако бъде направена публично достояние, би застрашила постигането на целта на операциите.

3. Управителният съвет предвижда реда и условията за прилагане на параграфи 1 и 2.
4. Всяко физическо или юридическо лице има право да се обърне писмено към Агенцията на всеки от официалните езици на Съюза. Това лице има право да получи отговор на същия език.
5. Решенията, приети от Агенцията съгласно член 8 от Регламент (ЕО) № 1049/2001, могат да станат основание за подаване на жалба до Европейския омбудсман или на иск до Съда на Европейския съюз при условията, предвидени съответно в член 228 и член 263 от ДФЕС.

Раздел 5

Финансови изисквания

Член 111

Бюджет

1. Приходите на Агенцията, без да се засягат други видове приходи, се състоят от:
 - а) вноски на Съюза, вписана в общия бюджет на Европейския съюз (раздел „Комисия“);
 - б) вноски от държавите, които са асоциирани към изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген, установени в съответните договорености, в които се посочват финансовите им вноски;
 - в) финансиране от Съюза под формата на споразумения за вноските или ad hoc безвъзмездни средства в съответствие с финансовите правила на Агенцията, посочени в член 115, и с разпоредбите на съответните инструменти за подкрепа на политиките на Съюза;

- г) такси, които се събират за предоставени услуги;
 - д) доброволни вноски от държавите членки.
2. Разходите на Агенцията включват нейните административни, инфраструктурни, оперативни и свързани с персонала разходи.
 3. Изпълнителният директор изготвя проект на разчет на приходите и разходите на Агенцията за следващата финансова година, включващ щатното разписание, и го предава на управителния съвет.
 4. Приходите и разходите са балансирани.

5. Въз основа на изготвения от изпълнителния директор проект на разчет на приходите и разходите управителният съвет приема предварителен проект на разчет на приходите и разходите на Агенцията, включващ предварителното щатно разписание. Управителният съвет ги предава на Европейския парламент, Съвета и Комисията до 31 януари всяка година, като част от проекта на единен програмен документ.
6. Управителният съвет изпраща на Комисията окончателния проект на разчет на приходите и разходите на Агенцията, включващ проекта на щатно разписание, и съпътстващата го предварителна работна програма, до 31 март всяка година.

7. Разчетът се предава от Комисията на бюджетния орган заедно с проектобюджета на Европейския съюз.
8. Въз основа на разчета Комисията вписва в проекта на общия бюджет на Европейския съюз прогнозите, които счита за необходими за щатното разписание и размера на вноската за сметка на общия бюджет, който Комисията представя пред бюджетния орган в съответствие с членове 313 и 314 отДФЕС.
9. Бюджетният орган разрешава бюджетните кредити за вноската за Агенцията.

10. Бюджетният орган приема щатното разписание на Агенцията.
11. Управителният съвет приема бюджета на Агенцията. Бюджетът става окончателен след окончателното приемане на общия бюджет на Европейския съюз. При необходимост в него се извършват съответните корекции.
12. Всички изменения на бюджета, включително на щатното разписание, се извършват по същата процедура.
13. За всички строителни проекти, които биха могли да имат значително отражение върху бюджета на Агенцията, се прилагат разпоредбите на Делегиран регламент (ЕС) № 1271/2013³³ на Комисията.

³³ Делегиран регламент (ЕС) № 1271/2013 на Комисията от 30 септември 2013 г. относно рамковия Финансов регламент за органите, посочени в член 208 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 328, 7.12.2013 г., стр. 42).

14. За финансиране на разполагането при бърза гранична намеса и на действия за намеса в областта на връщането приетият от управителният съвет бюджет на Агенцията включва финансов оперативен резерв в размер на поне 2 % от средствата, предвидени общо за съвместните операции по външната граница и оперативните дейности в областта на връщането. След края на всеки месец изпълнителният директор може да реши да преразпредели сума, равна на една дванадесета от бюджетните кредити на резерва за други оперативни дейности на Агенцията. В такъв случай изпълнителният директор информира управителния съвет.
15. Бюджетните задължения за действия, които надхвърлят една финансова година, могат да се разпределят за няколко години под формата на годишни траншове.

Член 112

Изпълнение и контрол върху бюджета

1. Изпълнителният директор изпълнява бюджета на Агенцията.
2. Счетоводителят на Агенцията съобщава на счетоводителя на Комисията и на Сметната палата междинните счетоводни отчети за финансовата година N до 1 март на финансова година N + 1. Счетоводителят на Комисията консолидира междинните финансови отчети на институциите и децентрализираните органи в съответствие с член 147 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета.
3. До 31 март на година N + 1 Агенцията изпраща на Европейския парламент, на Съвета и на Сметната палата доклад за бюджетното и финансовото управление за година N.

4. Счетоводителят на Комисията предава на Сметната палата междинните счетоводни отчети на Агенцията за година N, консолидирани със счетоводните отчети на Комисията, до 31 март на година N + 1.
5. След като получи забележките на Сметната палата по междинните отчети на Агенцията за година N съгласно член 148 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012, изпълнителният директор изготвя окончателните отчети на Агенцията на своя отговорност и ги изпраща на управителния съвет за становище.

6. Управителният съвет дава становище по окончателните отчети на Агенцията за година N.
7. До 1 юли на година N + 1 изпълнителният директор изпраща окончателните отчети, придружени от становището на управителния съвет, на Европейския парламент, на Съвета, на Комисията и на Сметната палата.
8. Окончателните отчети за година N се публикуват в Официален вестник на Европейския съюз до 15 ноември на година N + 1.
9. Изпълнителният директор изпраща на Сметната палата отговор на нейните забележки до 30 септември на година N + 1. Той изпраща този отговор и на управителния съвет.

10. Изпълнителният директор предоставя на Европейския парламент, по негово искане, всякаква информация, необходима за гладкото прилагане на процедурата по освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета за година N, в съответствие с член 165, параграф 3 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012.
11. По препоръка на Съвета, който взема решение с квалифицирано мнозинство, до 15 май на година N + 2 Европейският парламент освобождава изпълнителния директор от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета за година N.

Член 113

Борба с измамите

1. За целите на борбата с измамите, корупцията и другите незаконни дейности се прилагат без ограничение разпоредбите на Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013. Агенцията се присъединява към Междунституционалното споразумение от 25 май 1999 г. относно вътрешните разследвания, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF), и незабавно приема съответните разпоредби, приложими към всички служители на Агенцията, като използва образеца, съдържащ се в приложението към това споразумение.

2. Сметната палата има правомощия да извършва одит по документи и проверки на място на всички бенефициери на безвъзмездни средства, изпълнители и подизпълнители, които са получили средства на Съюза от Агенцията.
3. OLAF може да извършва административни разследвания, включително проверки и инспекции на място в съответствие с разпоредбите и процедурите, предвидени в Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 и Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 на Съвета **■**, с оглед установяване дали е налице измама, корупция или каквато и да било друга незаконна дейност, накърняваща финансовите интереси на Съюза, във връзка със споразумение за отпускане на безвъзмездни средства, решение за отпускане на безвъзмездни средства или договор, финансиран от Агенцията.

4. В съответствие с Регламент (ЕС) 2017/1939 Европейската прокуратура може да разследва и да преследва по наказателен ред измами и други незаконни дейности, засягащи финансовите интереси на Съюза, както е предвидено в Директива (ЕС) 2017/1371 на Европейския парламент и на Съвета.
5. Без да се засягат параграфи 1, 2, 3 и 4, работните договорености с трети държави и с международни организации, договорите, споразуменията и решенията на Агенцията за отпускане на безвъзмездни средства съдържат разпоредби, с които Сметната палата, Европейската прокуратура и OLAF изрично се оправомощават да провеждат такива одити и разследвания съгласно съответната си компетентност.

Член 114

Предотвратяване на конфликти на интереси

Агенцията приема вътрешен правилник, в който от членовете на нейните органи и от членовете на нейния персонал се изисква да избягват всяка ситуация, която би могла да доведе до конфликт на интереси по време на изпълнението на техните задължения или мандат, и да докладват за такива ситуации.

Агенцията гарантира прозрачност на лобирането чрез регистър за прозрачност, като оповестява всички свои срещи със заинтересовани трети страни. Регистърът за прозрачност включва всички заседания и контакти на изпълнителния директор, заместник изпълнителните директори и ръководителите на отдели по въпроси, свързани с обществени поръчки и търгове за услуги, оборудване или проекти и проучвания, възложени на външни изпълнители. Агенцията води отчет на всички заседания на своите служители със заинтересовани трети страни по въпроси, свързани с обществени поръчки и търгове за услуги, оборудване или проекти и проучвания, възложени на външни изпълнители.

Член 114а

Административни разследвания

Деяностите на Европейската агенция за гранична и брегова охрана подлежат на разследване от страна на Европейския омбудсман в съответствие с член 228 от ДФЕС.

Член 115

Финансови разпоредби

Приложимите за Агенцията финансови правила се приемат от управителния съвет след консултация с Комисията. Те не могат да се отклоняват от Делегиран регламент (ЕС) № 1271/2013, освен ако такова отклонение се налага специално с оглед функционирането на Агенцията и ако Комисията е дала предварителното си съгласие. В този контекст управителният съвет приема специални финансови правила, които да се прилагат за дейностите на Агенцията в областта на сътрудничеството с трети държави в областта на връщането.

I

Член 116

Оценка

1. **Без да се засяга член 59, четири години след влизането в сила на настоящия регламент** и на всеки четири години след това Комисията прави оценка на настоящия регламент. При нея ще се оценяват по-специално:
 - а) резултатите, постигнати от Агенцията по отношение на нейните цели, мандат, **ресурси** и задачи;
 - б) въздействието, ефективността и ефикасността на работата на Агенцията и работните ѝ практики във връзка с нейните цели, мандат и задачи;
 - в) **сътрудничеството между агенции на европейско равнище, включително** осъществяването на европейското сътрудничество във връзка с функциите на бреговата охрана;

- г) евентуалната необходимост от изменение на мандата на Агенцията;
- д) финансовите последици от такова изменение;
- е) *функционирането на Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана и считано от втората оценка, оценяване на общата му численост и състава му;*
- ea) *равнището на обучение, специални експертни познания и професионализъм, притежавано от служителите на Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана.*

Оценката съдържа специален анализ на начина, по който при прилагането на настоящия регламент се спазват Хартата и други приложими правни норми на Съюза.

- 1а. В оценката също така се разглежда привлекателността на Агенцията като работодател за набирането на редовни служители с оглед гарантиране на качеството на кандидатите и географския баланс.*
- 1б. При извършването на оценката Комисията търси информация от съответните заинтересовани страни, включително консултативния форум и Агенцията на Европейския съюз за основните права.*
2. Комисията изпраща доклада за оценката заедно със своите заключения по него до Европейския парламент, Съвета и управителния съвет. Управителният съвет може да отправи до Комисията препоръки във връзка с изменения в настоящия регламент. Докладът за оценката и заключенията по него се оповестяват публично. Държавите членки и Агенцията предоставят на Комисията информацията, необходима за изготвянето на доклада. ***При необходимост докладът се придружава от законодателно предложение.***

3. До 1 декември 2021 г. и след това на всеки две години Агенцията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад относно функционирането на Eurosur.

Държавите членки предоставят на Агенцията информацията, необходима за изготвянето на доклада.

4. В рамките на оценката по параграф 1 Комисията представя цялостна оценка на Eurosur, която при необходимост се придружава от подходящи предложения за подобряване на функционирането ѝ.

Държавите членки и Агенцията предоставят на Комисията информацията, необходима за изготвяне на оценката, посочена в параграф 3.

При извършването на оценката Комисията търси информация от съответните заинтересовани страни, включително консултативния форум и Агенцията на Европейския съюз за основните права.

ГЛАВА IV

Заклучителни разпоредби

Член 117

Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от комитет (наричан „Комитет за европейската гранична и брегова охрана“). Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.

■

2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 4 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

3. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

■

■

Член 119

Отмяна и преходни разпоредби

1. Регламент (ЕС) № 1052/2013 се отменя *с изключение на член 9, параграфи 3, 5, 7 – 10 и член 10, параграфи 5 и 7, които продължават да се прилагат до влизането в сила на акта за изпълнение, посочен в член 25, параграф 4 от настоящия регламент.*
2. Регламент (ЕС) 2016/1624 се отменя, с изключение на членове 20, 30 и 31 от него, които се отменят, считано от 1 януари 2021 г.
3. *Позоваванията на отменените актове се считат за позовавания на настоящия регламент и се четат съгласно таблицата на съответствието, съдържаща се в приложение VI към настоящия регламент.*
4. *Член 80 започва да се прилага от датата на ефективното прехвърляне на системата, посочена в член 80.*

Член 120

Влизане в сила и прилагане

1. Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в Официален вестник на Европейския съюз.
2. Доколкото член 12, параграф 4, член 71 и член 98, параграф 5 касаят сътрудничеството с Обединеното кралство, те се прилагат до датата на оттеглянето на Обединеното кралство от Съюза, а ако между Съюза и Обединеното кралство влезе в сила споразумение по член 50 от Договора за Европейския съюз — до изтичането на определения в това споразумение преходен период.

I

3. *Чрез дерогация държавите членки могат да продължат да прилагат на доброволна основа разпоредбите на член 19 и съответните разпоредби относно EUROSUR, свързани с граничния контрол и наблюдението на въздушните граници, до две години след влизането в сила на настоящия регламент.*
4. Разполагането на служители съгласно членове 55 – 58 се извършва от 1 януари 2021 г.
5. *За разполагането на служители през 2021 г. решенията, посочени в член 55, параграф 4 и член 64, параграф 6, се приемат от управителния съвет до 31 март 2020 г.*

6. *С цел подпомагане на развитието на човешките ресурси за осигуряване на приноса на държавите членки за Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана, държавите членки имат право да получат финансиране през 2020 г. в съответствие с член 61, параграф 1, буква а). Цифрите в приложение III за 2022 г. се използват като референтни за съответното финансиране през 2020 г.*

7. *С цел да се допринесе ефективно с необходимия капацитет на служители от категория I за първото разполагане на Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана и за създаването на централното звено на ETIAS, Агенцията започва необходимите приготовления, включително за набиране на персонал и за обучение, считано от влизането в сила на настоящия регламент и в съответствие с бюджетните правила.*

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко в държавите членки в съответствие с Договорите.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Европейския парламент

За Съвета

Председател

Председател

ПРИЛОЖЕНИЕ I

Състав на Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана по години и категории в съответствие с член XX

Категория Година	Категория 1 Персонал на Агенцията	Категория 2 Оперативен персонал за дългосрочни командировки	Категория 3 Оперативен персонал за краткосрочно разполагане	Общо Постоянния корпус европейската гранична брегова охрана	за на и Категория 4:
■	■	■	■	■	
2021	1000	400	3600	5000	1500
2022	1000	500	3500	5000	1500
2023	1500	500	4000	6000	1500
2024	1500	750	4250	6500	1500
2025	000	1000	5000	8000	0
2026	2500	1250	5250	9000	0
2027	3000	1500	5500	10000	0

I

ПРИЛОЖЕНИЕ III

Таблица с годишния *капацитет* на държавите членки, който трябва да бъде предоставен на Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана чрез дългосрочно командироване на оперативен персонал в съответствие с член 57

Държава/Година		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Белгия		8	10	10	15	20	25	30
България		11	13	13	20	27	33	40
Чешка република		5	7	7	10	13	17	20
Дания		8	10	10	15	19	24	29
Германия		61	73	73	110	152	187	225
Естония		5	6	6	9	12	15	18

Гърция	█	13	17	17	25	33	42	50
Испания	█	30	37	37	56	74	93	11
Франция	█	46	56	56	83	114	141	170
Хърватия	█	17	22	22	33	43	54	65
Италия	█	33	42	42	63	83	104	125
Кипър	█	2	3	3	4	5	7	8

Латвия	█	8	10	10	15	20	25	30
Литва	█	10	13	13	20	26	33	39
Люксембург	█	2	3	3	4	5	7	8
Унгария	█	17	22	22	33	43	54	65
Малта	█	2	2	2	3	4	5	6
Нидерландия	█	13	17	17	25	33	42	50
Австрия	█	9	11	11	17	23	28	34
Польша	█	27	33	33	50	67	83	100
Португалия	█	8	10	10	15	20	25	30

Румъния	■	20	25	25	38	50	63	75
Словения	■	9	12	12	18	23	29	35
Словакия	■	9	12	12	18	23	29	35
Финландия	■	8	10	10	15	20	25	30
Швеция	■	9	11	11	17	23	28	34
[Швейцария]	■	4	5	5	8	11	13	16
[Исландия]	■	1	1	1	1	1	2	2
[Лихтенщайн]*	0	0	0	0	0	0	0	0
[Норвегия]	■	5	7	7	10	13	17	20
ОБЩО	■	400	500	500	750	1000	1250	1500

■

ПРИЛОЖЕНИЕ IV

Годишен *капацитет* на държавите членки *за* Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана за краткосрочно разполагане на оперативния персонал в съответствие с член 58

Държава/Година		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Белгия		72	70	80	85	100	105	110
България		96	93	107	113	133	140	147
Чешка республи ка		48	47	53	57	67	70	73
Дания		70	68	77	82	97	102	106
Германия		540	523	602	637	748	785	827
Естония		43	42	48	51	60	63	66
Гърция		120	117	133	142	167	175	183

Испания	■	266	259	296	315	370	389	407
Франция	■	408	396	454	481	566	593	624
Хърватия	■	156	152	173	184	217	228	238
Италия	■	300	292	333	354	417	438	458
Кипър	■	19	19	21	23	27	28	29
Латвия	■	72	70	80	85	100	105	110
Литва	■	94	91	104	111	130	137	143

Люксембург	█	19	19	21	23	27	28	29
Унгария	█	156	152	173	184	217	228	238
Малта	█	14	14	16	17	20	21	22
Нидерландия	█	120	117	133	142	167	175	183
Австрия	█	82	79	91	96	113	119	125
Польша	█	240	233	267	283	333	350	367
Португалия	█	72	0	80	85	100	105	110

Румъния	■	<i>180</i>	<i>175</i>	<i>200</i>	<i>213</i>	<i>250</i>	<i>263</i>	<i>275</i>
Словения	■	<i>84</i>	<i>82</i>	<i>93</i>	<i>99</i>	<i>117</i>	<i>123</i>	<i>128</i>
Словакия	■	<i>84</i>	<i>82</i>	<i>93</i>	<i>99</i>	<i>117</i>	<i>123</i>	<i>128</i>
Финландия	■	<i>72</i>	<i>70</i>	<i>80</i>	<i>85</i>	<i>100</i>	<i>105</i>	<i>110</i>
Швеция	■	<i>82</i>	<i>79</i>	<i>91</i>	<i>96</i>	<i>113</i>	<i>119</i>	<i>125</i>

[Швейцария]	■	38	37	43	45	53	56	59
[Исландия]	■	5	5	5	6	7	7	7
[Лихтенштейн]*	■	0	0	0	0	0	0	0
[Норвегия]	■	48	47	53	57	67	70	73
ОБЩО	■	3600	3500	4000	4250	5000	5250	5500

■

ПРИЛОЖЕНИЕ V

Правила относно използването на сила, включително доставката, обучението, контрола и използването на служебно огнестрелно оръжие и несмъртоносно оборудване, приложими за редовния персонал на Агенцията, когато действат като членове на екипа по време на разполагането им от Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана

1. ОБЩИ ПРИНЦИПИ ЗА ИЗПОЛЗВАНЕТО НА СИЛА И ОРЪЖИЯ

За целите на настоящия регламент „използване на сила“ се отнася до използването от редовния оперативен персонал на Агенцията на физически средства за целите на изпълнението на неговите функции или за гарантиране на самозащита, което включва използване на ръцете и тялото, използване на всякакви инструменти, оръжия или оборудване и огнестрелни оръжия.

Оръжия, боеприпаси и оборудване могат да се носят и използват само по време на операции. Не се разрешава носенето или използването им в периодите, когато не се изпълняват служебни задължения.

В съответствие с член 83, параграф 3 редовният оперативен персонал на Агенцията използва сила и оръжия в съответствие с националното законодателство на приемащата държава членка и в присъствието на гранични служители на приемащата държава членка.

Без да се засяга разрешението от страна на приемащата държава членка и приложимостта на нейното национално законодателство спрямо използването на сила по време на операции, използването на сила и на оръжия от членовете на екипите, разположени от редовния оперативен персонал на Агенцията, съответства на принципите на необходимост, пропорционалност и предпазни мерки („основни принципи“), както е посочено по-долу.

Оперативният план, съгласуван между изпълнителния директор и приемащата държава членка, определя условията за носене и използване на огнестрелни оръжия в съответствие с националното законодателство или оперативните процедури по време на операцията.

Принципът на необходимост

Използването на сила, независимо дали чрез пряк физически контакт или чрез използване на оръжия или оборудване, е по изключение и се осъществява само когато е строго необходимо, за да се гарантира изпълнението на задълженията на Агенцията или при самоотбрана. Силата може да се използва само в краен случай, след като са били положени всички разумни усилия за разрешаване на ситуация с използване на средства, които не са свързани с насилие, включително чрез убеждаване, преговори или посредничество. Използването на сила или принудителни мерки не трябва да бъде своеволно или по начин, представляващ злоупотреба.

Принципът на пропорционалност

Когато законното използване на сила или огнестрелни оръжия е неизбежно, редовният оперативен персонал на Агенцията действа пропорционално на тежестта на правонарушението и на легитимната цел, която следва да бъде постигната. По време на оперативните дейности принципът на пропорционалност следва да ръководи както естеството на използваната сила (напр. необходимостта от използване на оръжия), така и степента на прилаганата сила. Редовният оперативен персонал на Агенцията не използва повече сила от абсолютно необходимото за постигане на целта за правоприлагане. Ако се използва огнестрелно оръжие, редовният оперативен персонал на Агенцията гарантира, че тази употреба причинява възможно най-малко наранявания и свежда до възможно най-големия минимум нараняванията или щетите. ***Ако мерките водят до неприемлив резултат, оперативният персонал може да отмени мярката.*** Принципът изисква от Агенцията да осигурява оборудване и инструменти за самозащита за редовния персонал, необходими за осигуряване на подходящо равнище на сила, която да се прилага.

Задължение за налагане на предпазни мерки

Оперативните дейности, извършвани от редовния оперативен персонал на Агенцията, се осъществяват при пълно зачитане и стремеж към опазване на човешкия живот ***и човешкото достойнство***. Предприемат се всички необходими стъпки, които могат да сведат до минимум риска от нараняване и щети по време на операциите. Това задължение включва общо задължение за редовния оперативен персонал на Агенцията да отправя ясни предупреждения за намерението да използва сила, освен ако отправянето на такова предупреждение би изложило на неоправдан риск членовете на екипите или би създавало риск от смърт или сериозно увреждане за други хора, или би било очевидно неподходящо или неефективно при конкретните обстоятелства.

■ Специфични ■ правила за най-често използваните инструменти за прилагане на сила ■ (■ оборудване на редовния оперативен персонал на Агенцията)

В съответствие с основните принципи използването на сила е допустимо само в степента, необходима за постигане на непосредствената цел на правоприлагането, и то само след като:

- опитите за разрешаване на потенциална конфронтация, водеща до насилие, чрез убеждаване, преговори, посредничество са били изчерпани и неуспешни;
- предупреждение е отправено за намерението за използване на сила.

В случай че е необходимо да се увеличи степента на намеса (например използване на оръжие или на различен вид оръжие), следва да се отпрати ясно предупреждение за тази увеличена намеса, освен ако отправянето на такова предупреждение би изложило на неоправдан риск членовете на екипа или би създадо риск от смърт или сериозно увреждане за други хора, или би било очевидно неподходящо или неефективно при конкретните обстоятелства.

Огнестрелни оръжия

Редовният оперативен персонал на Агенцията не използва огнестрелни оръжия срещу лица, освен при следните обстоятелства, и само когато не толкова крайни средства са недостатъчни за постигане на необходимите цели:

- редовният оперативен персонал на Агенцията може да използва огнестрелни оръжия само като последна възможност при изключителна извънредна ситуация, особено ако съществува риск намиращите се в близост лица да бъдат застрашени;

- за да защити себе си или други лица срещу непосредствена заплаха от смърт или сериозно нараняване;
- за да предотврати непосредствена заплаха от смърт или сериозно нараняване;
- за да отблъсне действително нападение или да предотврати непосредствена заплаха за нападение над важни институции, услуги или съоръжения;

Преди да използва огнестрелни оръжия, оперативният персонал на Агенцията трябва да отправи ясно предупреждение относно намерението за използване на такива оръжия. Предупреждения могат да се правят чрез изричане или чрез изстрелване на предупредителни изстрели.

Несмъртоносни оръжия

Палка

В съответствие с основните принципи одобрени палки могат да бъдат използвани по целесъобразност като ■ източник на защита или като оръжие, както следва:

- когато използването на по-малка сила се счита за явно неподходящо за целта;
- за предотвратяване на действително или предстоящо нападение на имущество;

Преди да използва палки, оперативният персонал на Агенцията трябва да отправи ясно предупреждение относно намерението за използване на такива палки. При използването на палки разположеният оперативен персонал винаги цели да сведе до минимум риска от причиняване на вреда и да избягва контакт с главата.

Сълзотворни вещества (напр. пиперен спрей)

В съответствие с основните принципи сълзотворни вещества могат да бъдат използвани по целесъобразност като източник на защита или като оръжие, както следва:

- когато използването на по-малка сила се счита за явно неподходящо за целта;
- за предотвратяване на действително или предстоящо нападение

Друго оборудване

Белезници

- Белезници се поставят само на лица, за които се счита, че представляват опасност за самите себе си или за други лица, за да се гарантира безопасното им задържане или транспортиране, както и безопасността на редовния оперативен персонал на Агенцията и на другите членове на екипа. ***Те могат да бъдат използвани само за възможно най-кратко време и само когато това е строго необходимо.***

3. ПРАКТИЧЕСКИ ПРАВИЛА ЗА ИЗПОЛЗВАНЕТО НА СИЛА, СЛУЖЕБНО ОРЪЖИЕ, БОЕПРИПАСИ И ОБОРУДВАНЕ ПО ВРЕМЕ НА ОПЕРАЦИИ

Общи практически правила за използването на сила, оръжия и друго оборудване по време на операции

В съответствие с член 83, параграф 6 редовният оперативен персонал на Агенцията упражнява своите изпълнителни правомощия, включително използването на сила, под командването и контрола на приемащата държава членка и може да използва сила, включително оръжия, боеприпаси и оборудване, само след получаването на разрешение от компетентните органи на приемащата държава членка и в присъствието на гранични служители на приемащата държава членка. Независимо от това компетентните органи на приемащата държава членка могат да разрешат, със съгласието на Агенцията, редовният оперативен персонал на Агенцията да използва сила в отсъствието на служители на приемащата държава членка.

Приемащата държава членка може да забрани носенето на определени служебни оръжия, боеприпаси и оборудване в съответствие с член 83, параграф 6, второ тире.

Без да се засяга разрешението от страна на приемащата държава членка и приложимостта на нейното национално законодателство спрямо използването на сила по време на операции, използването на сила и на оръжия от редовния оперативен персонал на Агенцията:

- а) съответства на основните принципи, посочени в част 1, и на специфичните правила, посочени в част 2;*
- б) зачита основните права, гарантирани съгласно международното право и правото на Съюза, включително по-специално съгласно Хартата на основните права, Европейската конвенция за правата на човека, Основните принципи на ООН за употреба на сила и огнестрелно оръжие от правоприлагащите органи (1990 г.) и Кодекса на ООН за поведение на служителите на правоприлагащите органи (1979 г.);*
- в) спазва кодекса за поведение на Агенцията.*

4. МЕХАНИЗЪМ ЗА КОНТРОЛ

Агенцията предоставя следните гаранции във връзка с използването на сила, оръжия, боеприпаси и оборудване и се отчита за това в своя годишен доклад.

Обучение

Обучението, предоставено в съответствие с член 62, параграф 2, включва теоретични и практически аспекти във връзка с предотвратяването и използването на сила. Теоретичното обучение включва психологическа подготовка (включително обучение за повишаване на устойчивостта и за работа в ситуации на високо напрежение), както и техники за предотвратяване на използването на сила, като например преговори и посредничество. Теоретичното обучение е последвано от задължително и подходящо теоретично и практическо обучение относно използването на сила, оръжия, боеприпаси и оборудване **и относно приложимите гаранции за защита на основните права**. За да се осигури общо практическо разбиране и подход, практическото обучение завършва със симулация, която е от значение за дейностите, които трябва да бъдат извършени по време на разполагането, **и включва практическа симулация с привеждане в действие на гаранциите за защита на основните права**.

Агенцията предоставя на редовния персонал текущо обучение относно използването на сила. Това обучение се провежда в съответствие с предвиденото в член 62, параграф 2 обучение. За да се разреши на редовния персонал да носи служебно оръжие и да използва сила, е необходимо той да е преминал успешно ежегодното текущо обучение. Ежегодното текущо обучение обхваща теоретичните и практическите аспекти, описани по-горе. Ежегодното текущо обучение продължава най-малко 24 часа общо, като теоретичното обучение продължава най-малко 8 часа, а практическото – най-малко 16 часа. Практическото обучение се разделя на най-малко 8 часа физическо обучение, като се прилагат техники за физическо възпиране, и най-малко 8 часа за използване на огнестрелно оръжие.

Използване на наркотици, лекарства и алкохол

Редовният оперативен персонал на Агенцията не консумира алкохол при изпълнение на служебните си задължения *и не се намира под въздействието на алкохол по това време.*

Редовният оперативен персонал не притежава или използва наркотици или лекарства, освен ако не са предписани по медицински причини. Служителите, които имат нужда от лекарства за медицински цели, незабавно информират прекия си ръководител за това изискване. Участието в оперативни дейности може да бъде преразгледано с оглед на потенциалните въздействия и странични ефекти, свързани с употребата на веществото.

Агенцията установява механизъм за контрол, който да гарантира, че редовният оперативен персонал изпълнява функциите си без каквото и да било влияние от употребата на наркотици, лекарства или алкохол. Този механизъм се основава на редовни медицински изследвания на персонала за възможно потребление на наркотици, лекарства или алкохол. Всички положителни резултати, получени при тези изследвания, се докладват незабавно на изпълнителния директор на Агенцията.

Докладване

Всички инциденти, свързани с използването на сила, се докладват незабавно чрез командната верига на съответната за всяка операция координационна структура и на служителя по въпросите на основните права, и на изпълнителния директор на Агенцията. Докладът съдържа пълни подробности относно обстоятелствата, при които е настъпило това използване на сила.

Задължение за сътрудничество и информиране

Редовният оперативен персонал на Агенцията и всички други участници в операциите си сътрудничат при събирането на факти за всеки инцидент, който е докладван по време на оперативна дейност.

Надзорен механизъм

Агенцията установява надзорен механизъм, както е посочено в член 56, параграф 3, буква а).

Механизъм за жалби

Всяко лице може да докладва за евентуални нарушения от страна на редовния оперативен персонал на Агенцията на правилата за използване на сила, приложими съгласно настоящото приложение, в съответствие с механизма за жалби, предвиден в член 108.

Санкции

Без да се засяга член 86, в случай че Агенцията установи, че член на нейния редовен оперативен персонал е извършил дейности, които нарушават правилата, приложими съгласно настоящия регламент, включително основните права, защитени по силата на Хартата, Европейската конвенция за правата на човека и международното право, изпълнителният директор взема подходящи мерки, които могат да включват незабавно оттегляне на члена на персонала от оперативната дейност, както и всички дисциплинарни мерки в съответствие с Правилника за персонала, включително отстраняването на члена на персонала от Агенцията.

Роля на служителя по въпросите на основните права

Служителят по въпросите на основните права проверява и предоставя обратна информация относно съдържанието на началното и опреснителното обучение със специален акцент върху техните аспекти, свързани с основните права, и *тяхното прилагане в* ситуации, изискващи използване на сила, и гарантира, че в обучението са включени съответните превантивни техники.

Служителят по въпросите на основните права докладва за спазването на основните права при практиката на правоприлагане в приемащата държава членка **или приемащата трета държава**. Този доклад се представя на изпълнителния директор и се взема предвид при изготвянето на оперативния план.

Служителят по въпросите на основните права гарантира, че инцидентите, свързани с използването на сила, използването на оръжия, боеприпаси и оборудване, се **разследват подробно и се** докладват незабавно на изпълнителния директор. **Резултатът от разследването се съобщава на консултативния форум.**

Всички дейности, свързани с използването на сила, оръжия, боеприпаси и оборудване, се следят редовно от служителя по въпросите на основните права, като всички инциденти се посочват в докладите на служителя по въпросите на основните права, както и в годишния доклад на Агенцията.

5. ПРЕДОСТАВЯНЕ НА СЛУЖЕБНИ ОРЪЖИЯ

Разрешаване на оръжия

За целите на определянето на точните служебни оръжия, боеприпаси и друго оборудване, които да се използват от редовния оперативен персонал на Агенцията, Агенцията установява изчерпателен списък на елементите, които трябва да бъдат включени в набора от лично оборудване.

Наборът от лично оборудване се използва от всички служители на редовния оперативен персонал на Агенцията, разположени като членове на екипа на трите вида екипи, разположени от Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана. Агенцията може също така да допълва набора от лично оборудване с допълнително оръжие, боеприпаси или друго оборудване, което е специфично за целите на изпълнението на специфични задачи в рамките на един или два вида екипи.

Агенцията гарантира за редовния си оперативен персонал, че цялото предоставено оборудване, включително огнестрелните оръжия, са в съответствие с всички необходими технически стандарти.

Оръжията, боеприпасите и оборудването, които са разрешени за употреба, се посочват в оперативния план в съответствие с изискванията за допустимите и забранените оръжия на приемащата държава членка.

■

Инструкции за периода на изпълнение на служебните задължения

Оръжия, боеприпаси и оборудване могат да се носят ■ по време на операции ***и могат да се използват само като крайна мярка.*** Не се разрешава носенето или използването им в периодите, когато не се изпълняват служебни задължения. Агенцията установява конкретни правила и мерки за улесняване на съхраняването в обезопасени съоръжения на оръжия, боеприпаси и друго оборудване на редовния оперативен персонал на Агенцията през времето, когато не се изпълняват служебните задължения, ***както е посочено в член 56, параграф 3а.***

ПРИЛОЖЕНИЕ Va

***Капацитет на държавите членки, който трябва да бъде предоставен на
Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана чрез
резерва за бързо реагиране в съответствие с член 58а***

<i>Държава/Година</i>	
<i>Белгия</i>	<i>30</i>
<i>България</i>	<i>40</i>
<i>Чешка република</i>	<i>20</i>
<i>Дания</i>	<i>29</i>
<i>Германия</i>	<i>225</i>
<i>Естония</i>	<i>18</i>
<i>Гърция</i>	<i>50</i>

<i>Испания</i>	<i>111</i>
<i>Франция</i>	<i>170</i>
<i>Хърватия</i>	<i>65</i>
<i>Италия</i>	<i>125</i>
<i>Кипър</i>	<i>8</i>
<i>Латвия</i>	<i>30</i>
<i>Литва</i>	<i>39</i>
<i>Люксембург</i>	<i>8</i>

<i>Унгария</i>	65
<i>Малта</i>	6
<i>Нидерландия</i>	50
<i>Австрия</i>	34
<i>Полша</i>	100
<i>Португалия</i>	30
<i>Румъния</i>	75

<i>Словения</i>	<i>35</i>
<i>Словакия</i>	<i>35</i>
<i>Финландия</i>	<i>30</i>
<i>Швеция</i>	<i>34</i>
<i>[Швейцария]</i>	<i>16</i>
<i>[Исландия]</i>	<i>2</i>
<i>[Лихтенщайн]*</i>	<i>0</i>
<i>[Норвегия]</i>	<i>20</i>
<i>ОБЩО</i>	<i>1500</i>

() Лихтенщайн ще участва чрез пропорционална финансова вноска.*

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ЗАКОНОДАТЕЛНАТА РЕЗОЛЮЦИЯ

Съвместно изявление на Европейския парламент и на Съвета относно възможните механизми за гарантиране на привлекателността на Европейската агенция за гранична и брегова охрана

Очаква се през следващите години Европейската агенция за гранична и брегова охрана да е изправена пред трудната задача да наеме, обучи и задържи квалифициран персонал на възможно най-широка географска основа. С оглед на мандата на Агенцията и значителния брой на нейните служители, от съществено значение е да се проучат механизми, които биха позволили да се гарантира привлекателността на Агенцията като работодател чрез адаптиране на възнагражденията на персонала на Агенцията във Варшава, в съответствие с приложимото право на Съюза.

Поради това Европейският парламент и Съветът призовават Комисията да извърши оценка на основанията и условията за всеки подходящ механизъм, по-специално при представянето на предложения за преразглеждане на Правилника за длъжностните лица на Европейския съюз и на Условията за работа на другите служители на Съюза, установени с Регламент (ЕИО, Евратом, ЕОВС) № 259/68 на Съвета³⁴. Всеки такъв механизъм е пропорционален на значението на преследваните цели и не води до неравностойно третиране на персонала на институциите, органите, службите и агенциите на Съюза, ако подобни институции, органи, служби и агенции на Съюза са изправени пред подобна ситуация.

■

³⁴ ОВ L 56, 4.3.1968 г., стр. 1.

ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ
Неокончателен вариант

P8_TA-PROV(2019)0416

Визов кодекс *I**

Законодателна резолюция на Европейския парламент от 17 април 2019 г. относно предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕО) № 810/2009 за създаване на Визов кодекс на Общността (Визов кодекс) (COM(2018)0252 – C8-0114/2018 – 2018/0061(COD))

(Обикновена законодателна процедура: първо четене)

Европейският парламент,

- като взе предвид предложението на Комисията до Парламента и до Съвета (COM(2018)0252),
- като взе предвид член 294, параграф 2 и член 77, параграф 2, буква а) от Договора за функционирането на Европейския съюз, съгласно които Комисията е внесла предложението в Парламента (C8-0114/2018),
- като взе предвид член 294, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз,
- като взе предвид становището на Европейския икономически и социален комитет от 19 септември 2018 г.³⁵,
- като взе предвид временното споразумение, одобрено от компетентната комисия съгласно член 69е, параграф 4 от своя Правилник за дейността и поетия с писмо от 20 февруари 2019 г. ангажимент на представителя на Съвета за одобряване на позицията на Парламента в съответствие с член 294, параграф 4 от Договора за функционирането на Европейския съюз,
- като взе предвид член 59 от своя Правилник за дейността,
- като взе предвид доклада на комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи и становището на комисията по транспорт и туризъм (A8-0434/2018),

³⁵ ОВ С 440, 6.12.2018 г., стр. 142.

1. приема изложената по-долу позиция на първо четене³⁶;
2. приканва Комисията да се отнесе до него отново, в случай че замени своето предложение с друг текст, внесе или възнамерява да внесе съществени промени в това предложение;
3. възлага на своя председател да предаде позицията на Парламента съответно на Съвета и на Комисията, както и на националните парламенти.

³⁶ Тази позиция заменя измененията, приети на 11 декември 2018 г. (Приети текстове, P8_TA-PROV(2018)0495).

Позиция на Европейския парламент, приета на първо четене на 17 април 2019 г. с оглед на приемането на Регламент (ЕС) 2019/... на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕО) № 810/2009 за създаване на Визов кодекс на Общността (Визов кодекс)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 77, параграф 2, буква а) от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет³⁷,

в съответствие с обикновената законодателна процедура³⁸,

³⁷ ОВ С 440, 6.12.2018 г., стр. 142.

³⁸ Позиция на Европейския парламент от 17 април 2019 г.

като имат предвид, че:

- (1) Общата политика на Съюза за визите бе неразделна част от създаването на пространство без вътрешни граници. Визовата политика следва да продължи да бъде важен инструмент за улесняване на туризма и бизнеса, като същевременно спомага за отстраняване на рисковете за сигурността и на риска от незаконна миграция към Съюза. *Общата визова политика следва да допринесе за генерирането на растеж и да бъде съгласувана с другите политики на Съюза, например политиките, свързани с външните отношения, търговията, образованието, културата и туризма.*
- (2) Съюзът следва да използва визовата си политика при сътрудничеството си с третите държави и да осигури по-добър баланс между загрижеността във връзка с миграцията и сигурността, икономическите съображения и общите външни отношения.
- (3) Регламент (ЕО) № 810/2009 на Европейския парламент и на Съвета³⁹ определя условията и реда за издаване на визи за планиран престой на територията на държави членки с продължителност не повече от 90 дни в рамките на всеки 180-дневен период.

³⁹ Регламент (ЕО) № 810/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. за създаване на Визов кодекс на Общността (Визов кодекс) (ОВ L 243, 15.9.2009 г., стр. 1).

- (4) *Заявленията за виза следва да бъдат разглеждани и решения по тях да бъдат вземани от консулствата или, чрез дерогация, от централните органи. Държавите членки следва да гарантират, че консулствата и централните органи разполагат с достатъчно познания за местните условия, за да гарантират интегритета на визовата процедура.*
- (5) Процедурата за кандидатстване следва да бъде възможно най-лесна за ползване от кандидатите. Следва да е ясно коя е държавата членка, компетентна да разгледа заявлението, особено когато кандидатът планира да посети няколко държави членки. Когато е възможно, държавите членки следва да предоставят възможност заявленията по образец да се попълват и подават по електронен път. *Освен това следва да е възможно за кандидатите формулярът за заявление да се подписва по електронен път, ако компетентната държава членка признава електронен подпис.* Следва да се определят срокове за различните етапи от процедурата, по-специално, за да се даде възможност на пътниците да планират отрано и да избягват пиковите периоди в консулствата.

- (6) От държавите членки не следва да се изисква да запазват възможност за пряк достъп за подаване на заявления в консулствата на места, където външен изпълнител е упълномощен да приема заявленията за издаване от тяхно име, без да се засягат задълженията, наложени на държавите членки с Директива 2004/38/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁴⁰, и по-специално член 5, параграф 2 от нея.
- (7) Визовата такса следва да осигурява достатъчно финансови средства за покриване на разходите, свързани с обработването на заявленията, включително свързани с подходящи структури и достатъчно персонал, за да се гарантират качеството и целостта на процедурата по разглеждането на заявленията, **както и спазването на сроковете**. Размерът на визовата такса следва да се преразглежда **на всеки три години** въз основа на обективни критерии **за оценка**.

⁴⁰ Директива 2004/38/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. относно правото на граждани на Съюза и на членове на техните семейства да се движат и да пребивават свободно на територията на държавите членки, за изменение на Регламент (ЕИО) № 1612/68 и отменяща Директиви 64/221/ЕИО, 68/360/ЕИО, 72/194/ЕИО, 73/148/ЕИО, 75/34/ЕИО, 75/35/ЕИО, 90/364/ЕИО, 90/365/ЕИО и 93/96/ЕИО. (ОВ L 158, 30.4.2004г., стр. 77).

- (8) *Гражданите на трети държави, за които се прилага изискването за виза, следва да могат да подават заявленията си по своето място на пребиваване, дори ако компетентната държава членка няма консулство за целите на приемането на заявления и не е представена от друга държава членка в тази трета държава. За тази цел държавите членки следва да положат усилия да си сътрудничат с външни изпълнители, които следва да могат да събират такса за услугата. По принцип тази такса за услугата не следва да надвишава визовата такса. Ако тази сума не е достатъчна за осигуряването на пълна услуга, външният изпълнител следва да може да събира по-висока такса за услугата — до предвидената в настоящия регламент граница.*
- (9) Договореностите за представителство следва да се рационализират *и улеснят*, и да се избягват пречките за сключването на такива договорености между държавите членки. Представляващата държава членка следва да отговаря за цялата визова процедура без участие на представляваната държава членка.
- (10) *Когато юрисдикцията на консулството на представляващата държава членка обхваща и други освен приемащата държава, следва да е възможно договореността за представителството да включва и въпросните трети държави.*

- (11) С цел да се намали административната тежест за консулствата и да се улеснят пътуванията на често или редовно пътуващите лица, многократните визи с дълъг срок на валидност следва да бъдат издавани ***на кандидати, отговарящи на условията за влизане за целия срок на валидност на издадената виза,*** съгласно обективно определени общи критерии и да не бъдат ограничавани само до конкретни цели на пътуването или категории кандидати. ***В този контекст държавите членки следва да обръщат специално внимание на лицата, които пътуват с цел упражняване на своята професия, като представители на деловите среди, моряци, хора на изкуството и спортисти. Следва да е възможно издаването на многократни входни визи с по-кратък срок на валидност, ако са налице основателни причини за това.***

- (12) Предвид различията в местните обстоятелства, по-специално що се отнася до рисковете във връзка с миграцията и сигурността, както и отношенията, поддържани от Съюза с определени държави, консулствата на отделните места следва да преценяват необходимостта от адаптиране на правилата за издаване на многократни визи, за да се осигури възможност за по-благоприятно или по-ограничено прилагане. При по-благоприятните подходи за издаване на многократни визи с дълъг срок на валидност следва да се отчита по-специално наличието на търговски споразумения, приложими за мобилността на представителите на деловите среди ■ . Въз основа на тази преценка Комисията следва чрез актове за изпълнение да приеме правила относно условията за издаване на такива визи, които трябва да се прилагат във всеки консулски окръг.

- (13) При липса на сътрудничество от страна на някои трети държави за обратно приемане на техни граждани, които са били задържани в незаконна ситуация, и липса на ефективно сътрудничество от тези трети държави в процеса на връщане, въз основа на прозрачен механизъм с прилагане на обективни критерии следва да се налага ограничаващо и временно прилагане на някои разпоредби от Регламент (ЕО) № 810/2009 с цел да се подобри сътрудничеството на дадена трета държава във връзка с обратното приемане на незаконни мигранти. *Комисията следва да оценява редовно, поне веднъж годишно, сътрудничеството с трети държави по отношение на обратното приемане и следва да разглежда всяка нотификация на държавите членки относно сътрудничеството с дадена трета държава във връзка с обратното приемане на незаконни мигранти. Комисията следва в своята оценка дали дадена трета държава сътрудничи в достатъчна степен и дали са необходими действия, да вземе предвид цялостното сътрудничество на тази трета държава в областта на миграцията, по-специално в областта на управлението на границите, предотвратяването и борбата с контрабандата на мигранти, както и предотвратяването на преминаването на незаконни мигранти през нейната територия. Когато Комисията счита, че третата държава не сътрудничи в достатъчна степен, или когато е нотифицирана с обикновено мнозинство от държавите членки, че дадена трета държава не сътрудничи в достатъчна степен, тя следва да представи на Съвета предложение за приемане на решение за изпълнение, като същевременно продължи да полага усилия за подобряване на сътрудничеството със съответната трета държава. Освен това, когато в зависимост от степента на сътрудничество на дадена трета държава с държавите членки в областта на обратното приемане на незаконни мигранти, оценена въз основа на съответни обективни данни, Комисията счита, че дадена трета държава сътрудничи в достатъчна степен, следва да е възможно Комисията да представи на Съвета предложение за приемане на решение за изпълнение по отношение на кандидати или категории кандидати, които са граждани на въпросната трета държава и които кандидатстват за виза на територията на тази трета държава, в което да се предвиждат едно или повече визови улеснения.*

(14) *С цел да се гарантира, че всички съответни фактори и възможни последици от прилагането на мерките за засилване на сътрудничеството на дадена трета държава в областта на обратното приемане са надлежно отчетени, предвид особено чувствителния политически характер на тези мерки и техните хоризонтални последици за държавите членки и Съюза, по-специално за техните външни отношения и за цялостното функциониране на Шенгенското пространство, на Съвета следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия по предложение на Комисията. Предоставянето на Съвета на такива изпълнителни правомощия надлежно отчита чувствителния в политическо отношение характер на прилагането на мерките за засилване на сътрудничеството на дадена трета държава в областта на обратното приемане, като се отчитат и споразуменията за подпомагане, които държавите членки имат с трети държави.*

(15) Кандидати, на които е отказана виза, следва да имат право на обжалване **■**. Уведомлението за отказ следва да включва подробна информация за основанията за отказ и процедурата за обжалване.

По време на процедурата за обжалване на кандидатите следва да се даде достъп до цялата информация, отнасяща се до техния случай, в съответствие с националното право.

- (16) *Настоящият регламент защита основните права и съблюдава правата и принципите, признати по-специално в Хартата на основните права на Европейския съюз. По-специално, той цели да гарантира пълното спазване на правото на защита на личните данни, правото на зачитане на личния и семейния живот, правата на детето и закрилата на уязвимите лица.*
- (17) Местното шенгенско сътрудничество е изключително важно за хармонизираното прилагане на общата визова политика и за правилната оценка на рисковете, свързани с миграцията и сигурността. В рамките на това сътрудничество държавите членки следва да оценяват оперативното прилагане на конкретните разпоредби в контекста на местните обстоятелства и на миграционния риск. Сътрудничеството и обменът между консулствата на отделните места следва да се координират от делегациите на Съюза.

- (18) Държавите членки следва да извършват непосредствено и редовно наблюдение върху дейността на външните изпълнители, за да гарантират спазването на правния инструмент, с който се уреждат възложените им отговорности. Държавите членки следва да докладват ежегодно на Комисията за сътрудничеството си с външните изпълнители и извършваното спрямо тях наблюдение. Държавите членки следва да гарантират, че цялата процедура по обработване на заявленията за издаване и сътрудничеството с външните изпълнители се наблюдават от командировани служители.
- (19) Следва да се установят гъвкави правила, за да се даде възможност на държавите членки да оптимизират съвместното използване на ресурси и да увеличат обхвата на консулското представителство. Сътрудничеството между държавите членки (Шенгенски визови центрове) може да се осъществява под всякаква форма, подходяща за местните условия, с цел разширяване на географския обхват на консулското представителство, намаляване на разходите на държавите членки, повишаване на видимостта на Съюза и подобряване на услугите, предлагани на кандидатите.

- (20) Електронните системи за подаване на заявления *са важен инструмент* за улесняване на процедурите за кандидатстване ■ . В бъдеще следва да се разработи общо решение *за целите на* цифровизацията, *така че* се използват в пълна степен най-новите правни и технологични постижения, *за да може кандидатстването онлайн да отговаря на нуждите на кандидатите и да бъдат привлечени повече посетители в Шенгенското пространство. Следва да се укрепят простите и бързи процедурни гаранции и те да се прилагат навсякъде по един и същ начин. Освен това, където е възможно, интервютата могат да се провеждат, като се използват съвременни цифрови инструменти и средства за комуникация от разстояние, например гласови или видео разговори по интернет. По време на процедурата следва да се гарантира зачитането на основните права на кандидатите.*

- (21) *За да се предвиди възможността за преразглеждане на размера на визовите такси, определен в настоящия регламент, на Комисията следва да се делегира правомощието да приема актове съгласно член 290 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) за целите на изменението на настоящия регламент по отношение на размера на визовите такси. От особена важност е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище, и тези консултации да бъдат проведени в съответствие с принципите, заложиени в Междунституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество⁴¹. По-специално, с цел осигуряване на равно участие при изготвянето на делегираните актове Европейският парламент и Съветът получават всички документи едновременно с експертите от държавите членки, като техните експерти получават систематично достъп до заседанията на експертните групи на Комисията, занимаващи се с изготвянето на делегираните актове.*

⁴¹ *ОВ L 123, 27.2.2016 г., стр. 1.*

- (22) *За да се гарантират еднакви условия за прилагането на Регламент (ЕО) № 810/2009, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия. Тези правомощия следва да се упражняват в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета⁴².*
- (23) В съответствие с членове 1 и 2 от Протокола (№ 22) за позицията на Дания, приложен към Договора за Европейския съюз и към ДФЕС, Дания не участва в приемането на настоящия регламент и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане. Доколкото настоящият регламент представлява развитие на достиженията на правото от Шенген, в срок от шест месеца след вземането на решение от Съвета относно настоящия регламент Дания взема решение, в съответствие с член 4 от посочения протокол, дали да го въведе в националното си право.

⁴² *Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).*

- (24) Настоящият регламент представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген, в които Обединеното кралство не участва в съответствие с Решение 2000/365/ЕО на Съвета⁴³; следователно Обединеното кралство не участва в неговото приемане и не е обвързано от него, нито от неговото прилагане.
- (25) Настоящият регламент представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген, в които Ирландия не участва в съответствие с Решение 2002/192/ЕО на Съвета⁴⁴; следователно Ирландия не участва в неговото приемане и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане.

⁴³ Решение 2000/365/ЕО на Съвета от 29 май 2000 г. относно искането на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия да участва в някои разпоредби от достиженията на правото от Шенген (ОВ L 131, 1.6.2000 г., стр. 43).

⁴⁴ Решение 2002/192/ЕО на Съвета от 28 февруари 2002 г. относно искането на Ирландия да участва в някои разпоредби от достиженията на правото от Шенген (ОВ L 64, 7.3.2002 г., стр. 20).

- (26) По отношение на Исландия и Норвегия настоящият регламент представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген по смисъла на Споразумението, сключено от Съвета на Европейския съюз и Република Исландия и Кралство Норвегия за асоциирането на последните в процеса на изпълнение, прилагане и развитие на достиженията на правото от Шенген⁴⁵, които попадат в областта, посочена в член 1, буква Б от Решение 1999/437/ЕО на Съвета⁴⁶.

⁴⁵ ОВ L 176, 10.7.1999 г., стр. 36.

⁴⁶ Решение 1999/437/ЕО на Съвета от 17 май 1999 г. относно определени условия по прилагането на Споразумението между Европейския съюз и Република Исландия и Кралство Норвегия за асоцииране на тези две държави при изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген (ОВ L 176, 10.7.1999 г., стр. 31).

- (27) По отношение на Швейцария настоящият регламент представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген по смисъла на Споразумението между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно асоциирането на Конфедерация Швейцария към изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген⁴⁷, които попадат в областта, посочена в член 1, буква Б от Решение 1999/437/ЕО, във връзка с член 3 от Решение 2008/146/ЕО на Съвета⁴⁸.

⁴⁷ ОВ L 53, 27.2.2008 г., стр. 52.

⁴⁸ Решение 2008/146/ЕО на Съвета от 28 януари 2008 г. за сключване от името на Европейската общност на Споразумение между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария за асоцииране на Конфедерация Швейцария към въвеждането, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген (ОВ L 53, 27.2.2008 г., стр. 1).

- (28) По отношение на Лихтенщайн настоящият регламент представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген по смисъла на Протокола между Европейския съюз, Европейската общност, Конфедерация Швейцария и Княжество Лихтенщайн относно присъединяването на Княжество Лихтенщайн към Споразумението между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно асоциирането на Конфедерация Швейцария към изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген⁴⁹, които попадат в областта, посочена в член 1, буква Б от Решение 1999/437/ЕО, във връзка с член 3 от Решение 2011/350/ЕС на Съвета⁵⁰.
- (29) По отношение на Кипър настоящият регламент представлява акт, който се основава на достиженията на правото от Шенген или по друг начин е свързан с тях по смисъла на член 3, **параграф 2** от Акта за присъединяване от 2003 г.

⁴⁹ ОВ L 160, 18.6.2011 г., стр. 21.

⁵⁰ Решение 2011/350/ЕС на Съвета от 7 март 2011 г. за сключване от името на Европейския съюз на Протокола между Европейския съюз, Европейската общност, Конфедерация Швейцария и Княжество Лихтенщайн относно присъединяването на Княжество Лихтенщайн към Споразумението между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно асоциирането на Конфедерация Швейцария към изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген, по отношение на премахването на проверките по вътрешните граници и движението на хора (ОВ L 160, 18.6.2011 г., стр. 19).

- (30) По отношение на България и Румъния настоящият регламент представлява акт, който се основава на достиженията на правото от Шенген или по друг начин е свързан с тях по смисъла на член 4, **параграф 2** от Акта за присъединяване от 2005 г.
- (31) По отношение на Хърватия настоящият регламент представлява акт, който се основава на достиженията на правото от Шенген или по друг начин е свързан с тях по смисъла на член 4, параграф 2 от Акта за присъединяване от 2011 г.
- (32) Поради това Регламент (ЕО) № 810/2009 следва да бъде съответно изменен,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Регламент (ЕО) № 810/2009 се изменя, както следва:

1) Член 1 се изменя, както следва:

а) параграф 1 се заменя със следното:

„1. Настоящият регламент определя реда и условията за издаване на визи за планиран престой на територията на държавите членки с продължителност не повече от 90 дни в рамките на всеки 180-дневен период.“;

б) **добавя се следният параграф:**

„4. При прилагането на настоящия регламент държавите членки спазват изцяло правото на Съюза, включително Хартата на основните права на Европейския съюз. В съответствие с общите принципи на правото на Съюза решенията по заявленията съгласно настоящия регламент се вземат на индивидуална основа.“.

2) Член 2 се изменя, както следва:

а) в точка 2 буква а) се заменя със следното:

„а) планиран престой на територията на държавите членки с продължителност не повече от 90 дни в рамките на всеки 180-дневен период; или“;

б) точка 7 се заменя със следното:

„7. „признат документ за задгранично пътуване“ означава документ за задгранично пътуване, признат от една или повече държави членки за целите на преминаването на външните граници и поставянето на визи съгласно Решение № 1105/2011/ЕС на Европейския парламент и на Съвета**;

* Решение № 1105/2011/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 г. относно списъка на документите за пътуване, които дават право на притежателя им да премине външните граници и върху които може да се поставя виза, и относно създаването на механизъм за създаването на този списък (ОВ L 287, 4.11.2011 г., стр. 9).“;

I

в) добавят се следните **точки**:

- „12. „морско лице“ означава всяко лице, което е наето на работа, ангажирано е или работи в каквото и да е качество на борда на морски кораб или на кораб, плаващ в международни вътрешни води.
13. „електронен подпис“ означава *електронен подпис съгласно определението в член 3, точка 10 от Регламент (ЕС) № 910/2014 на Европейския парламент и на Съвета**.

* *Регламент (ЕС) № 910/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. относно електронната идентификация и удостоверителните услуги при електронни трансакции на вътрешния пазар и за отмяна на Директива 1999/93/ЕО (ОВ L 257, 28.8.2014 г., стр. 73).“;*

3) В член 3, параграф 5 букви б) и в) се заменят със следното:

„б) граждани на трети държави, които притежават валидни разрешения за пребиваване, издадени от държава членка, която не участва в приемането на настоящия регламент, или от държава членка, която все още не прилага в пълна степен разпоредбите на достиженията на правото от Шенген, или граждани на трети държави, които притежават някое от изброените в приложение V валидни разрешения за пребиваване, издадени от Андора, Канада, Сан Марино, Съединените американски щати или Япония, гарантиращи безусловното обратно приемане на титулярите им, или които притежават **валидно** разрешение за пребиваване за **една или повече от отвъдморските страни и територии** към Кралство Нидерландия (Аруба, Бонер, Кюрасао, Синт Мартен, Синт Еустациус и Саба);

- в) граждани на трети държави, които притежават валидна виза за държава членка, която не участва в приемането на настоящия регламент, или за държава членка, която все още не прилага в пълна степен разпоредбите на достиженията на правото от Шенген, или за държава, която е страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или за Канада, Съединените американски щати или Япония, или притежателите на валидна виза за *една или повече от отвъдморските страни и територии* към Кралство Нидерландия (Аруба, Бонер, Кюрасао, Синт Мартен, Синт Еустациус и Саба), когато пътуват към издаващата виза държава или към всяка друга трета държава, или когато се връщат от издаващата виза държава, след като са използвали визата;“;

4) *В член 4 се вмъква следният параграф:*

„1а. Чрез дерогация от параграф 1 държавите членки могат да решат, че заявленията се разглеждат и решенията за тях се вземат от централните органи. Държавите членки гарантират, че тези органи са достатъчно добре запознати с местните обстоятелства в държавата, в която е подадено заявлението, за да оценят миграционния риск и риска за сигурността, както и достатъчно езикови познания, за да анализират документите, както и че консулствата извършват, ако е необходимо, допълнителни разглеждания и интервюта.“;

5) В член 5, параграф 1 буква б) се заменя със следното:

„б) ако посещението включва повече от едно местоназначение или ако трябва да бъдат направени няколко отделни посещения в рамките на период от два месеца, държавата членка, чиято територия представлява основното местоназначение на посещението(ята) с оглед на продължителността на престоя, изчислена в дни, *или целта на престоя*; или“;

6) Член 8 се изменя, както следва:

а) параграф 1 се заменя със следното:

„1. Държава членка може да приеме да представлява друга държава членка, която е компетентна по член 5, за целите на разглеждането и вземането на решения относно заявленията от името на другата държава членка. Държава членка може също да представлява друга държава членка в ограничена степен — само за приемане на заявления и за събиране на биометрични данни.“;

б) параграф 2 се заличава;

в) параграфи 3 и 4 се заменят със следното:

„3. Когато представителството е ограничено в съответствие с второто изречение от параграф 1, събирането и предаването *на данни* на представляваната държава членка се осъществяват при спазване на съответните правила за защита на данните и изисквания за сигурност.

4. Между представляващата и представляваната държава членка се сключва двустранна договореност. С тази договореност:

а) се уточняват продължителността на представителство, ако то е само временно, и редът и условията за неговото прекратяване;

б) може да се предвиди предоставянето от страна на представляваната държава членка на сгради, персонал и заплащане, особено в случаите, когато представляваната държава членка има консулство в съответната трета държава.“;

г) параграфи 7 и 8 се заменят със следното:

- „7. Представляваната държава членка нотифицира на Комисията договореностите за представителството или прекратяването на тези договорености най-малко **20 календарни дни** преди влизането им в сила или тяхното прекратяване, освен при форсмажорни обстоятелства.
8. По същото време, когато се извършва нотифицирането, посочено в параграф 7, консулството на представляващата държава членка информира консулствата на другите държави членки и делегацията на Съюза в съответния консулски окръг за договореностите за представителство или за прекратяването на тези договорености.“;

д) *добавят се следните параграфи:*

„10. Ако дадена държава членка не е нито представена, нито представлявана в трета държава, в която кандидатът трябва да подаде заявлението, същата държава членка полага усилия да си сътрудничи с външен изпълнител, в съответствие с член 43, в тази трета държава.

11. Когато консулство на държава членка среща на даденото място продължаващо във времето форсмажорно обстоятелство от техническо естество, тази държава членка търси временно представителство от друга държава членка на това място за всички или за някои категории кандидати.“;

7) Член 9 се изменя, както следва:

а) параграф 1 се заменя със следното:

„1. Заявленията се подават не по-рано от шест месеца, а за морските лица, действащи в изпълнение на своите задължения, не по-рано от девет месеца преди началото на планираното посещение и като правило не по-късно от 15 календарни дни преди началото на планираното посещение. В обосновани индивидуални случаи на спешност, консулството или централните органи могат да разрешат подаването на заявления по-късно от 15 календарни дни преди началото на планираното посещение.“;

б) параграф 4 се заменя със следното:

„4. Без да се засяга член 13, заявленията могат да бъдат подадени:

а) от кандидата;

- б) от акредитиран търговски посредник ■ ;
 - в) от професионална, културна, спортна или образователна асоциация или институция от името на нейните членове.“;
- в) добавя се следният параграф:
- „5. От кандидата не се изисква да се яви лично на повече от едно място, за да подаде заявление.“;
- (8) Член 10 се изменя, както следва:
- а) параграф 1 се заменя със следното:

„1. Кандидатите се явяват лично при подаването на заявление за снемането на пръстови отпечатъци в съответствие с член 13, параграфи 2 и 3 и член 13, параграф 7, буква б). **Без да се засяга първото изречение от настоящия параграф и член 45, кандидатите могат да подават заявленията си по електронен път, ако е възможно.**“;
 - б) параграф 2 се заличава;

9) Член 11 се изменя, както следва:

а) в параграф 1 първото изречение се заменя със следното:

„1. Всеки кандидат подава ръчно или електронно попълнено **■** заявление по образец съгласно приложение I. *Заявлението по образец се подписва. То може да бъде подписано ръчно или електронно, ако държавата членка, компетентна за разглеждането на заявлението и вземането на решение по него, признава електронен подпис.*“;

б) *вмъкват се следните параграфи:*

„1а. *Ако заявителят подписва заявлението електронно, електронният подпис трябва да бъде квалифициран електронен подпис, по смисъла на член 3, точка 12 от Регламент (ЕС) № 910/2014.*

1б. *Съдържанието на електронния вариант на заявлението по образец, ако е приложимо, е съгласно посоченото в приложение I.*“;

в) параграф 3 се заменя със следното:

„3. Заявлението по образец е на разположение поне на следните езици:

- а) официалния(те) език(ци) на държавата членка, за която се иска визата *или на представляващата* държава членка; и
- б) официалния(те) език(ци) на приемащата държава.

Наред с посочените в буква а) езици заявлението по образец може да бъде на разположение и на всеки друг от официалните езици на институциите на Съюза ■. “;

г) параграф 4 се заменя със следното:

„4. *Ако официалният(те) език(ци) на приемащата държава не е(са) включен(и) в образца, на кандидатите се предоставя отделно превод на този(тези) език(ци).* “;

10) Член 14 се изменя, както следва:

а) параграфи 3, 4 и 5 се заменят със следното:

„3. *Неизчерпателен списък на придружаващите документи, които могат да бъдат поискани от кандидата, за да бъде проверено дали са изпълнени условията по параграфи 1 и 2, се съдържа в приложение II.*

4. Държавите членки могат да изискат от кандидатите за виза да представят доказателство за финансово подпомагане *или* за настаняване при частно лице, *или* и двете, чрез попълването на формуляр, *изготвен* от всяка държава членка. В този формуляр се посочва по-специално:

- а) дали служи като доказателство за финансово подпомагане или за настаняване, *или за двете*;**
- б) дали оказващото финансово подпомагане лице или канещото лице е физическо лице, дружество или организация;**

- в) самоличността и данните за връзка на оказващото финансово подпомагане лице или канещото лице;
- г) **идентификационни данни** на кандидата(ите) **(име и фамилия, дата на раждане, място на раждане и националност) на кандидата(ите);**
- д) адресът на настаняване;
- е) продължителността и целта на престоя;
- ж) евентуалните семейни връзки с оказващото финансово подпомагане лице или канещото лице;
- з) информацията, изисквана съгласно член 37, параграф 1 от Регламента за ВИС.

Освен на официалния(те) език(ци) на държавата членка, формулярът се изготвя на поне още един официален език на институциите на Съюза. Образец на формуляра се изпраща на Комисията.

5. В рамките на местното шенгенско сътрудничество, , консулствата оценяват прилагането на изискванията, посочени в параграф 1, за да се отчетат местните обстоятелства и рисковете във връзка с миграцията и сигурността.“;

б) вмъква се следният параграф:

„5а. Когато е необходимо с цел да се отчетат местните обстоятелства, както е посочено в член 48, Комисията приема чрез актове за изпълнение хармонизиран списък на придружаващите документи, който да се използва във всеки консулски окръг. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 52, параграф 2.“;

в) параграф 6 се заменя със следното:

„6. Изискванията по параграф 1 от настоящия член може да не се прилагат по отношение на кандидати, известни на консулството или на централните органи със своята добросъвестност и надеждност, по-специално във връзка с правомерното използване на предишни визи, ако няма съмнение, че при преминаването на външните граници на държавите членки кандидатът изпълнява изискванията по член 6, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2016/399 на Европейския парламент и на Съвета* .

* Регламент (ЕС) 2016/399 на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 2016 г. относно Кодекс на Съюза за режима на движение на лица през границите (Кодекс на шенгенските граници) (ОВ L 77, 23.3.2016 г., стр. 1).“;

11) В член 15, параграф 2 първата алинея се заменя със следното:

„2. Кандидатите за многократна виза доказват, че притежават подходяща и валидна медицинска застраховка за пътуване в чужбина, която покрива периода на първото им планирано посещение.“;

12) Член 16 се изменя, както следва:

а) параграфи 1 и 2 се заменят със следното:

„1. Кандидатите заплащат визова такса в размер на 80 EUR.

2. Децата на възраст между шест и 12 години заплащат визова такса в размер на 40 EUR.“;

б) вмъква се следният параграф:

„2а. Когато *решението за изпълнение се приема от Съвета* съгласно член 25а, параграф 5, буква б) се прилага визова такса в размер на **120 EUR или 160 EUR. Тази разпоредба не се прилага за деца на възраст под 12 години.**“;

- в) параграф 3 се заличава;
- г) в параграф 4, буква в) се заменя със следното:

„в) научни работници по смисъла на определението в член 3, точка 2 от *Директива (ЕС) 2016/801 на Европейския парламент и на Съвета**, пътуващи с цел извършване на научни изследвания или участие в научен семинар или конференция;

* *Директива (ЕС) 2016/801 на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2016 г. относно условията за влизане и пребиваване на граждани на трети държави с цел провеждане на научно изследване, следване, стаж, доброволческа дейност, програми за ученически обмен или образователни проекти и работа по програми „ai pair“ (ОВ L 132, 21.5.2016 г., стр. 21).“;*

- д) параграф 5 се заменя със следното:

„5. *Може да се освобождават от визова такса:*

- а) деца между шест и 18 години;*
- б) притежателите на дипломатически и служебни паспорти;*

в) лица на възраст 25 години или по-малко, които участват в семинари, конференции, спортни, културни или образователни събития, организирани от организации с нестопанска цел.“;

е) параграф 6 се заменя със следното:

„6. В индивидуални случаи, когато това служи за насърчаване на културни или спортни интереси, интереси в областта на външната политика, политиката за развитие и други области от жизненоважен обществен интерес или по причини от хуманитарен характер или поради международни задължения, размерът на визовата такса може да бъде намален или лицето да бъде освободено от нейното заплащане.“;

ж) в параграф 7 втората алинея се заменя със следното:

„Когато визовата такса се събира във валута, различна от еврото, нейният размер се определя и редовно се преразглежда въз основа на обменния курс на еврото, определен от Европейската централна банка. Събираната такса може да бъде закръглена и в рамките на местното шенгенско сътрудничество да бъде гарантирано събирането на сходни по размер такси.“;

з) добавя се следният параграф:

„9. На всеки **три** години Комисията преценява необходимостта от преразглеждане на размера на визовите такси, посочен в параграфи 1, 2 и 2а от настоящия член, като взема под внимание обективни критерии, например общата инфлация за целия Съюз, публикувана от Евростат, и претегления среден размер на заплатите на държавните служители в държавите членки. **Въз основа на тези оценки Комисията приема** по целесъобразност **делегирани актове в съответствие с член 51а за изменение на настоящия регламент по отношение на** размера на визовите такси ■ .“;

13) Член 17 се изменя, както следва:

а) в параграф 1 първото изречение се заменя със следното:

„**1.** Такса за услугата може да бъде събирана от външен изпълнител, както е посочено в член 43.“;

б) параграф 3 се заличава;

в) вмъкват се следните *параграфи*:

„4а. Чрез дерогация от параграф 4 *таксата за услугата по принцип не надвишава 80 EUR* в трети държави, *където компетентната държава членка няма* консулство за целите на събирането на заявления *и не е представлявана от друга държава членка.*

4б. В изключителни случаи, когато посочената в параграф 4а сума не е достатъчна за предоставянето на пълна услуга, може да се събира по-висок размер на таксата за услугата, достигащ максимум 120 EUR. В тези случаи държавите членки нотифицират на Комисията намерението да събират по-висока такса за услугата най-късно три месеца преди нейното въвеждане. В нотификацията се посочват основанията за определяне на размера на таксата за услугата, по-специално разбивка на разходите, водещи до определянето на по-висока сума.“;

г) параграф 5 се заменя със следното:

„5. Съответната държава членка може да си запази възможността да разреши на всички кандидати да подават заявления директно в нейните консулства или в консулството на държава членка, с която има договореност за представителство, в съответствие с член 8.“;

14) Член 19 се изменя, както следва:

а) параграф 1 уводната част се заменя със следното:

„1. Компетентното консулство или централните органи на компетентната държава членка проверяват дали:“;

б) в параграф 2, първа алинея се заменя със следното:

„2. Когато компетентното консулство или централните органи на компетентната държава членка установят, че посочените в параграф 1 условия са изпълнени, заявлението се смята за допустимо и консулството или централните органи:

- прилагат процедурите, посочени в член 8 от Регламента за ВИС, и**
- продължават разглеждането на заявлението.“;**

в) параграф 3 се заменя със следното:

„3. Когато компетентното консулство или централните органи на компетентната държава членка установят, че посочените в параграф 1 условия не са изпълнени, заявлението се смята за недопустимо и консулството или централните органи незабавно:

- връщат заявлението по образец и всички представени от кандидата документи,
- унищожават събраните биометрични данни,
- връщат визовата такса, и
- прекратяват разглеждането на заявлението.“;

г) параграф 4 се заменя със следното:

„4. Чрез дерогация от параграф 3 заявление, което не изпълнява изискванията по параграф 1, може по изключение да бъде счетоно за допустимо по причини от хуманитарен характер, по съображения от национален интерес или поради международни задължения.“;

15) Член 21 се изменя, както следва:

а) параграф 3 се изменя, както следва:

і) уводният текст се заменя със следното:

„3. При проверката за това дали кандидатът отговаря на условията за влизане консулството или централните органи проверяват:“;

іі) ■ буква д) се заменя със следното:

„д) дали кандидатът притежава подходяща и валидна медицинска застраховка за пътуване в чужбина, когато е приложимо, която обхваща периода на планирания престой или, ако се кандидатства за многократна виза, периода на първото планирано посещение.“;

б) параграф 4 се заменя със следното:

„4. Когато е приложимо, консулството *или централните органи* проверяват продължителността на предишни и планирани престои с цел проверка дали кандидатът не е превишил максималния срок на разрешен престой на територията на държавите членки, без да се вземат предвид евентуалните периоди на престой, разрешени на основание национална виза за дългосрочно пребиваване или разрешение за пребиваване.“;

в) в параграф 6 в уводната част се заменя със следното:

„6. При разглеждане на заявление за издаване на виза за летищен транзит консулството *или централните органи по-специално* проверяват:“;

г) параграф 8 се заменя със следното:

„8. При разглеждането на заявлението консулствата *или централните органи* могат в надлежно обосновани случаи да проведат интервю с кандидата и да поискат допълнителни документи.“;

16) Член 22 се изменя, както следва:

а) параграфи *1, 2 и 3* се заменят със следното:

„1. По съображения, свързани със заплаха за обществения ред, вътрешната сигурност, международните отношения или общественото здраве, държава членка може да изиска централните органи на други държави членки да се консултират с нейните централни органи при разглеждането на заявления, подадени от граждани на конкретни трети държави или конкретни категории такива граждани. Не се правят консултации по заявления за издаване на виза за летищен транзит.

2. Консултираните централни органи дават окончателен отговор възможно най-бързо, но не по-късно от седем календарни дни след като са били помолени за консултация. Липсата на отговор в посочения срок означава, че те нямат основания да откажат издаването на визата.

3. Държавите членки нотифицират на Комисията въвеждането или оттеглянето на изискването за предварителна консултация по правило не по-късно от 25 календарни дни преди началото на неговото прилагане. Тази информация се подава и в рамките на местното шенгенско сътрудничество в съответния консулски окръг.“;

б) параграф 5 се заличава;

17) Член 23 се изменя, както следва:

а) параграф 2 се заменя със следното:

„2. В отделни случаи този срок може да бъде удължен до 45 календарни дни, по-конкретно когато е необходима по-задълбочена проверка по заявлението.“;

б) вмъква се следният параграф:

„2а. Решенията по заявленията се вземат незабавно в обосновани отделни спешни случаи.“;

в) параграф 3 се заличава;

г) параграф 4 се изменя, както следва:

i) вмъква се следната точка:

„ба) издаване на виза за летищен транзит в съответствие с член 26; или“;

ii) буква в) се заменя със следното:

„в) отказ за издаване на виза в съответствие с член 32.“;

iii) буква г) се заличава;

18) Член 24 се изменя, както следва:

а) параграф 1 се изменя, както следва:

■

i) третата алинея се заличава;

ii) четвъртата алинея се заменя със следното:

„Без да се засягат разпоредбите на член 12, буква а), срокът на валидност на еднократната виза включва и допълнителен „гратисен период“ от 15 календарни дни.“;

б) параграф 2 се заменя със следното:

„2. *При условие че кандидатът отговаря на условията за влизане, предвидени в член 6, параграф 1, буква а) и букви в)—д) от Регламент (ЕС) 2016/399 , се издават дългосрочни многократни* визи за следните периоди на валидност, освен ако валидността на визата не превишава валидността на документа за пътуване:

а) за срок на валидност от една година, при условие че кандидатът е получил и по законен начин е използвал три визи в рамките на предходните две години;

- б) за срок на валидност от ■ две години, при условие че *през предходните две години* кандидатът е получил и правомерно е използвал предходна многократна виза със срок на валидност една година;
- в) за срок на валидност от пет години, при условие че *през предходните три години* кандидатът е получил и правомерно е използвал предходна многократна виза със срок на валидност две години.

Визите за летищен транзит и визите с ограничена териториална валидност, издадени в съответствие с член 25, параграф 1, не се вземат предвид при издаването на визи за многократно влизане.“;

в) вмъкват се следните параграфи:

„2а. Чрез дерогация от параграф 2 срокът на валидност на издадената виза може да бъде съкратен в отделни случаи, когато е налице основателно съмнение, че условията за влизане ще бъдат спазвани през целия период.

2б. Чрез дерогация от параграф 2 , в рамките на местното шенгенско сътрудничество, консулствата извършват оценка дали е необходимо посочените в параграф 2 правила относно издаването на многократните визи да бъдат адаптирани, за да се отчетат местните обстоятелства и рисковете във връзка с миграцията и сигурността, с оглед на приемането на по-благоприятни или по-ограничителни правила в съответствие с параграф 2г.

- 2в. Без да се засяга параграф 2, многократна виза със срок на валидност до пет години може да бъде издадена на кандидати, които докажат необходимостта или обосноват намерението си за често или редовно пътуване, при условие че докажат своята добросъвестност и надеждност, и по-специално правомерното използване на предишни визи, своето икономическо положение в държавата на произход и действителното си намерение да напуснат територията на държавите членки преди изтичането на визата, за която кандидатстват.
- 2г. При необходимост, въз основа на оценката, посочена в параграф 2б от настоящия член, Комисията приема чрез актове за изпълнение правилата относно условията за издаване на посочените в параграф 2 от настоящия член многократни визи, които трябва да се прилагат във всеки консулски окръг, за да се отчетат местните обстоятелства, рисковете във връзка с миграцията и сигурността и ***цялостните отношения на Съюза с въпросната трета държава*** **■**. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 52, параграф 2.“;

19) Вмъква се следният член:

„Член

25a

Сътрудничество при обратното приемане

1. *В зависимост от равнището на сътрудничество на трета държава с държавите членки в областта на обратното приемане на незаконни мигранти, оценено въз основа на показателни и обективни критерии,* член 14, параграф 6, член 16, параграф 1, член 16, параграф 5, буква б), член 23, параграф 1 и член 24, параграфи 2 и 2в не се прилагат по отношение на кандидати или категории кандидати, които са граждани на трета държава, за която въз основа на показателни и обективни данни и в съответствие с настоящия член се смята, че не си сътрудничи в достатъчна степен . ■
2. Комисията редовно и *най-малко веднъж годишно* извършва оценка на сътрудничеството на съответните трети държави във връзка с обратното приемане, като взема под внимание по-специално следните показатели:

- а) броя на решенията за връщане, издадени за лица от съответната трета държава, които пребивават незаконно на територията на държавите членки;
- б) броя на действителните *принудителни* връщания на лица, за които е било издадено решение за връщане, като процент от общия брой на решенията за връщане, издадени за граждани на съответната трета държава, включително, когато това е целесъобразно, броя на гражданите на трети държави, които са преминали транзитно през територията на съответната трета държава, въз основа на споразумения на Съюза за обратно приемане или двустранни споразумения за обратно приемане;
- в) броя на исканията за обратно приемане *по държави членки*, приети от третата държава, като процент от общия брой на исканията за обратно приемане, които са ѝ били представени.

г) степента на практическо сътрудничество с оглед на връщането на различните етапи от процедурата за връщане, например:

- i) помощ при идентифицирането на лица, които пребивават незаконно на територията на държавите членки, и навременно издаване на документи за пътуване;*
- ii) приемане на европейския пътен документ за връщането на незаконно пребиваващи граждани на трети държави или пасавани;*
- iii) съгласие за обратното приемане на лица, които трябва да бъдат законно върнати в държавата им;*
- iv) приемане на полети и операции по обратно връщане.*

Тази оценка се основава на използването на надеждни данни, предоставени от държавите членки, както и от институциите, органите, службите и агенциите на Съюза. Комисията редовно и най-малко веднъж годишно представя на Съвета своята оценка.

3. Държава членка може също така да нотифицира Комисията, ако среща значителни и трайни практически проблеми в сътрудничеството с трета държава при обратното приемане на незаконни мигранти, въз основа на същите показатели като изброените в параграф 2. *Комисията незабавно информира Европейския парламент и Съвета за нотификацията.*
4. Комисията разглежда уведомлението по параграф 3 в едномесечен срок. *Комисията информира Европейския парламент и Съвета за резултатите от разглеждането.*

5. Когато въз основа на анализа, посочен в параграфи 2 и 4, *и като се вземат предвид стъпките, предприети от Комисията за подобряване на степента на сътрудничество на съответната трета държава в областта на обратното приемане и цялостните отношения на Съюза с тази трета държава, включително в областта на миграцията*, Комисията счита, че дадена държава не сътрудничи в достатъчна степен и следователно е необходимо да се предприемат действия, *или когато в рамките на 12 месеца обикновено мнозинство от държави членки информират Комисията в съответствие с параграф 3, Комисията, едновременно с продължаването на усилията за подобряване на сътрудничеството със съответната трета държава, представя предложение на Съвета за приемане на* ■ :
- а) *решение за изпълнение* за временно спиране на прилагането на един или повече от член 14, параграф 6, член 16, параграф 5, буква б), член 23, параграф 1 или член 24, параграфи 2 *и 2в*, по отношение на всички граждани или на някои категории граждани на съответната трета държава;

- б) *когато, след оценка от страна на Комисията, мерките, прилагани в съответствие с решението за изпълнение, посочено в буква а) от настоящия параграф, се сметнат за неефективни, решение за изпълнение за поетапно прилагане, на една от визовите такси, предвидени в член 16, параграф 2а, за всички граждани на съответната трета държава или за някои категории от тях.*
6. Комисията постоянно оценява *и докладва*, въз основа на посочените в параграф 2 показатели, дали може да бъде установено *съществено и устойчиво* подобрене в сътрудничеството на съответната трета държава във връзка с обратното приемане на незаконни мигранти, и като отчита цялостните отношения на Съюза с тази трета държава, може *да представи на Съвета предложение* за отмяна или изменение на посоченото в параграф 5 *решение* за изпълнение.

7. Най-късно шест месеца след влизането в сила на посочените в параграф 5 *решения* за изпълнение Комисията докладва на Европейския парламент и на Съвета за напредъка, постигнат в сътрудничеството на третата държава във връзка с обратното приемане.
8. *Когато, въз основа на анализа, посочен в параграф 2, и като се вземат предвид цялостните отношения на Съюза със съответната трета държава, по-специално по отношение на сътрудничеството в областта на обратното приемане, Комисията счита, че тази трета държава сътрудничи в достатъчна степен, тя може да представи на Съвета предложение за приемане на решение за изпълнение по отношение на кандидати или категории кандидати, които са граждани на тази трета държава и които кандидатстват за виза на територията на тази трета държава, в което да се предвижда следното:*
 - а) *намаляване на 60 EUR на визовата такса, посочена в член 16, параграф 1;*

- б) съкращаване на 10 дни на срока, в който да бъдат взети решенията по заявленията, посочени в член 23, параграф 1;*
- в) увеличаване на срока на валидност на визите за многократно влизане по член 24, параграф 2.*

Това решение за изпълнение се прилага най-много за срок от една година. То може да бъде подновено.“;

20) Член 27 се изменя, както следва:

а) параграфи 1 и 2 се заменят със следното:

- „1. Комисията приема чрез актове за изпълнение правила за попълването на визовия стикер. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 52, параграф 2.
- 2. Държавите членки могат да добавят национални вписвания в раздел „забележки“ на визовия стикер. Тези вписвания **не** дублират задължителните вписвания, установени съгласно процедурата, посочена в параграф 1 ■ .“;

б) параграф 4 се заменя със следното:

„4. Визов стикер за еднократна виза може да бъде попълнен на ръка само при форсмажорни обстоятелства от техническо естество. В попълнен на ръка визов стикер не се правят промени.“;

21) Член 29 се изменя, както следва:

а) параграф 1 се заменя със следното:

„1. **■** Визовият стикер се полага в документа за задгранично пътуване.“;

б) вмъква се следният параграф:

„1а. Комисията приема чрез актове за изпълнение подробни правила относно полагането на визовия стикер. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 52, параграф 2.“;

22) Член 31 се изменя, както следва:

а) *параграфи 1 и 2 се заменят със следното:*

„1. Държава членка може да изиска централните ѝ органи да бъдат информирани за визи, издадени от други държави членки на граждани на конкретни трети държави или на конкретни категории такива граждани, с изключение на визите за летищен транзит.

2. Държавите членки нотифицират на Комисията въвеждането или оттеглянето на изискване за такава информация не по-късно от 25 календарни дни, преди началото на неговото прилагане. Тази информация се подава и в рамките на местното шенгенско сътрудничество в съответния консулски окръг.“;

б) параграф 4 се заличава;

23) Член 32 се изменя, както следва:

а) в параграф 1, буква а) се вмъква следната точка:

„ііа) не обоснове целта и условията на планирания летищен транзит;“;

б) *параграф 2 се заменя със следното:*

„2. Кандидатът се уведомява за решението за отказ и основанията за това, чрез стандартния формуляр, съдържащ се в приложение VI, на езика на държавата членка, взела окончателното решение по заявлението, и на друг официален език на институциите на Съюза.“;

- в) параграф 4 се заличава;
- 24) Член 36 се изменя, както следва:
 - а) параграф 2 се заличава;

б) вмъква се следният параграф:

„2а. Комисията приема чрез актове за изпълнение оперативни инструкции за издаването на визи за морски лица на границата. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 52, параграф 2.“;

I

25) *В член 37 параграфи 2 и 3 се заменят със следното:*

„2. Съхранението и ползването на визови стикери е обект на подходящи мерки за сигурност, за да се избегне измама или загуба. Всяко консулство води отчет на наличните визови стикери и регистрира начина, по който е използван всеки визов стикер. Всяка значителна загуба на непълнени визови стикери се докладва на Комисията.

3. Консулствата *или централните органи* пазят архиви на заявленията на хартия или в електронен формат. Всяко индивидуално досие съдържа нужната информация, позволяваща, при необходимост, да се възстановят обстоятелствата, въз основа на които е взето решението по заявлението.

Индивидуалните досиета за заявленията се пазят поне една година, считано от датата, на която е взето решението по заявлението, посочено в член 23, параграф 1, или в случай на обжалване, до края на процедурата по обжалване, *в зависимост от това кой период е по-дълъг. Ако е приложимо, индивидуалните файлове с електронни заявления се съхраняват за срока на валидност на издадената виза.*“;

26) **Член 38 се изменя, както следва:**

а) заглавието се заменя със следното:

„Ресурси за разглеждането на заявленията и наблюдение на визовите процедури“;

б) *параграф 1 се заменя със следното:*

„1. Държавите членки изпращат в консулствата достатъчен брой подходящи служители, които да изпълняват задълженията, свързани с разглеждането на заявленията, така че да се гарантира разумно и хармонизирано качество на услугите за обществеността.“;

в) *вмъква се следният параграф:*

*„1а. Държавите членки гарантират, че по време на цялата **визова** процедура **в консулствата**, включително **подаването и обработването на заявленията, отпечатването на визовите стикери и практическото** сътрудничество с външните изпълнители, се извършва наблюдение от командировани служители, за да се осигури непрекъснатостта на всички етапи от процедурата.“;*

г) *параграф 3 се заменя със следното:*

„3. Централните органи на държавите членки осигуряват подходящо обучение на външните служители и на местно наетите лица и отговарят за предоставянето на тези служители на пълна, точна и актуална информация относно съответното съюзно и национално право.“;

д) *вмъкват се следните параграфи:*

„3а. Когато заявленията се разглеждат и решенията по тях да се вземат от централните органи , както е посочено в член 4, параграф 1а, държавите членки провеждат специфично обучение, за да се гарантира, че служителите на тези централни органи разполагат с достатъчно, актуализирани и специфични за всяка държава познания за местните социално-икономически условия и пълна, точна и актуална информация за съответното право на Съюза и националното право.

36. Освен това държавите членки гарантират, че консулствата разполагат с достатъчно и подходящо обучен персонал за подпомагане на централните органи при разглеждането и вземането на решения по заявленията, по-специално чрез участие в заседанията в рамките на местното шенгенско сътрудничество, обмена на информация с други консулства и с местни органи, събирането на важна информация на местно равнище за миграционния риск и измамните практики и провеждането на интервюта и допълнителни прегледи.“;

е) добавя се следният параграф:

„5. Държавите членки гарантират наличието на процедура, която позволява на заявителите да подават жалби по отношение на:

- а) поведението на служителите в консулствата и когато е приложимо — на външните изпълнители; или
- б) процеса на кандидатстване.

Консулствата или централните органи поддържат регистър на жалбите и предприетите последващи действия.

Държавите членки правят информацията за процедурата, посочена в настоящия параграф, публично достояние.“.

27) *В член 39 параграфи 2 и 3 се заменят със следното:*

„2. Служителите на консулствата и централните органи изпълняват задължения си при напълно зачитане на човешкото достойнство. Всички взети мерки са пропорционални на преследваните с тях цели.

3. При изпълнението на своите задължения служителите на консулствата и централните органи не дискриминират лица на основание пол, расов или етнически произход, религия или убеждения, увреждания, възраст или сексуална ориентация.“;

28) Член 40 се заменя със следното:

„Член 40

Консулска организация и сътрудничество

1. Всяка държава членка отговаря за организацията на процедурите, свързани със заявленията.
2. Държавите членки:
 - а) оборудват консулствата и органите, отговарящи за издаването на визи на границата, с необходимите материали за събиране на биометрични данни, както и офисите на почетните си консули, когато имат такива консули, за събиране на биометрични данни при спазване на член 42;
 - б) си сътрудничат с една или повече държави членки съгласно договорености за представителство или друга форма на консулско сътрудничество.

3. Държава членка може също така да си сътрудничи с външен изпълнител в съответствие с член 43.
 4. Държавите членки информират Комисията за консулската организация и консулското сътрудничество във всеки консулски окръг.
 5. В случай на прекратяване на сътрудничеството с други държави членки държавите членки **се стремят да** осигурят непрекъснатостта на предоставянето на пълния набор от услуги.“;
- 29) Член 41 се заличава;
- 30) Член 43 се изменя, както следва:
- а) параграф 3 се заличава;
 - б) **параграф 5 се заменя със следното:**

„5. Външните доставчици на услуги нямат достъп до ВИС при никакви обстоятелства. Достъпът до ВИС е запазен изключително за надлежно упълномощените служители на консулствата или на централните органи.“;

в) параграф 6 се изменя, както следва:

i) буква а) се заменя със следното:

„а) предоставяне на обща информация относно изискванията за издаване на виза в съответствие с член 47, параграф 1, букви а)—в) и заявленията по образец;“;

ii) *буква в) се заменя със следното:*

„в) събиране на данни и заявления (включително събиране на биометрични данни) и предаване на заявленията на консулството или централните органи;“;

iii) букви д) и е) се заменят със следното:

„д) уреждане на срещи за кандидата, когато това е приложимо, в консулството или в помещения на външния изпълнител;

е) вземане на документите за задгранично пътуване, включително уведомлението за отказ, според случая, от консулството или централните органи и връщане на тези документи на кандидата.“;

г) параграф 7 се заменя със следното:

„7. При избора на външен изпълнител съответната държава членка преценява надеждността и платежоспособността на организацията или дружеството и гарантира, че няма конфликт на интереси. Оценката включва по целесъобразност разглеждане на необходимите лицензи, търговската регистрация, дружествените устави и банковите договори.“;

д) параграф 9 се заменя със следното:

„9. Държавите членки носят отговорност за спазването на правилата за защита на личните данни и гарантират, че външният изпълнител подлежи на мониторинг от надзорните органи за защита на данните съгласно член 51, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета*.

* Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1).“;

е) параграф 11 се изменя, както следва:

і) в първа алинея букви а) и б) се заменят със следното:

„а) общата информация относно критериите, условията и процедурите за кандидатстване за виза, определени в член 47, параграф 1, букви а)——в), и съдържанието на заявленията по образец, предоставяна на кандидатите от външния изпълнител.

б) *всички технически и организационни мерки за сигурност, необходими за защита на личните данни срещу неволно или незаконно унищожаване или неволно изгубване, изменение, непозволено разкриване или достъп, по-специално когато сътрудничеството включва предаването на досиета и данни на консулството или централните органи на съответната(ите) държава(и) членка(и), както и срещу всички други незаконни форми на обработване на лични данни;*“;

ii) втората алинея се заменя със следното:

„За тази цел консулството(ата) или *централните органи* на съответната(ите) държава(и) членка(и) извършва(т) редовно и поне на всеки *девет* месеца проверки на място в помещенията на външния изпълнител. Държавите членки могат да се договорят да си поделят тежестта, свързана с този редовен мониторинг.“;

ж) вмъква се следният параграф:

„11а. До 1 *февруари* всяка година държавите членки докладват на Комисията за сътрудничеството си с външните изпълнители по света и тяхното наблюдение (както е посочено в приложение X, буква В).“;

31) Член 44 се заменя със следното:

„Член 44

Криптиране и сигурно прехвърляне на данни

1. При сътрудничество между държавите членки, сътрудничество с външен изпълнител и използване на почетни консули съответната(ите) държава(и) членка(и) гарантира(т), че данните са изцяло криптирани, независимо дали се предават по електрон път или физически върху електронен носител.
2. В трети държави, които забраняват криптираните данни да бъдат предавани по електронен път, съответната(ите) държава(и) членка(и) не допуска(т) данните да се предават по електронен път.

В такъв случай съответната(ите) държава(и) членка(и) гарантира(т), че електронните данни се предават физически в изцяло криптирана форма върху електронен носител от консулски служител на държава членка или, когато такова предаване би наложило предприемането на непропорционални или неразумни мерки, по друг сигурен и безопасен начин, например чрез използване на установени оператори с опит в транспортирането на документи и данни от чувствителен характер във въпросната трета държава.

3. При всички случаи нивото на сигурност при предаването се адаптира в зависимост от чувствителния характер на данните.“;

32) Член 45 се изменя, както следва:

а) параграф 3 се заменя със следното:

„3. Акредитираните търговски посредници подлежат на редовно наблюдение чрез проверки на място, което включва лични или телефонни интервюта с кандидати, проверка на пътуванията и настаняването, и при необходимост, проверка на документите, отнасящи се до групово връщане.“;

б) *в параграф 5 втората алинея се заменя със следното:*

„Всяко консулство и централните органи се уверяват, че обществеността е информирана по целесъобразност за списъка на акредитираните търговски посредници, с които си сътрудничат.“;

33) Член 47, параграф 1 се изменя както следва:

а) вмъкват се следните букви:

„аа) критериите, за да бъде счетено дадено заявление за допустимо, както е предвидено в член 19, параграф 1;

аб) факта, че биометрични данни по принцип трябва да се събират на всеки 59 месеца, считано от датата на първоначалното събиране;“;

б) буква в) се заменя със следното:

„в) мястото, където може да бъде подадено заявлението (компетентното консулство или външен изпълнител);“;

в) добавя се следната буква:

„й) информация за процедурата за подаване на жалби, предвидена в член 38, параграф 5.;

34) Член 48 се изменя, както следва:

а) параграф 1 се заменя със следното:

„1. Консулствата и делегациите на Съюза си сътрудничат в рамките на всеки консулски окръг, за да гарантират хармонизираното прилагане на общата визова политика, като се отчитат местните обстоятелства.

За тази цел, в съответствие с член 5, параграф 3 от Решение 2010/427/ЕС на Съвета*, Комисията дава на делегациите на Съюза указания за изпълнението на съответните координационни задачи, предвидени в настоящия член.

Когато заявленията , подадени в съответната юрисдикция, се разглеждат и решенията по тях да се вземат от централните органи , както е посочено в член 4, параграф 1а, държавите членки гарантират активното участие на тези централни органи в местното шенгенско сътрудничество. Служителите, участващи в местното шенгенско сътрудничество, са надлежно обучени и участват в разглеждането на заявленията в съответната юрисдикция.

Решение 2010/427/ЕС на Съвета от 26 юли 2010 г. за определяне на организацията и функционирането на Европейската служба за външна дейност (ОВ L 201, 3.8.2010г., стр. 30).“;

б) вмъква се следният параграф:

„1а. Държавите членки и Комисията си сътрудничат по-специално за:

- а) изготвянето на хармонизиран списък на придружаващи документи, които се подават от кандидатите за виза, като се взема предвид член 14;
- б) подготовката за прилагане на място на член 24, параграф 2 относно издаването на многократни визи;
- в) осигуряването на единен превод на заявлението по образец, когато това е необходимо;
- г) изготвянето на списък на документите за задгранично пътуване, издавани от държавата домакин, и редовното му актуализиране;
- д) изготвянето на обща информационна брошура, съдържаща информацията, посочена в член 47, параграф 1;
- е) проследяването, когато е необходимо, на прилагането на член 25а, параграфи 5 и 6.“;

в) параграф 2 се заличава;

г) параграф 3 се заменя със следното:

„3. В рамките на местното шенгенско сътрудничество държавите членки обменят следната информация:

- а) тримесечна статистика за единните визи, визите с ограничена териториална валидност и визите за летищен транзит, за които са били подадени заявления, които са били издадени и които са били отказани;
- б) информация във връзка с оценката на рисковете, свързани с миграцията и сигурността, по-специално относно:
 - i) социално-икономическата структура на държавата домакин;
 - ii) източници на информация на местно ниво, включително за социално осигуряване, здравно осигуряване, данъчни регистри и входно-изходни регистрации;
 - iii) използване на подправени или преправени документи;

- iv) канали за нелегална имиграция;
 - v) тенденции при измамите;
 - vi) тенденции при отказите;
 - в) информация относно сътрудничеството с **външни изпълнители и транспортни дружества**;
 - г) информация относно застрахователните предприятия, които осигуряват подходяща медицинска застраховка за пътуване в чужбина, включително проверка на вида покритие и възможна надвишена стойност на застраховката.“;
- д) **в параграф 5 втората алинея се заличава;**

е) добавя се следният параграф:

„7. До 31 декември всяка година в рамките на всеки консулски окръг се изготвя годишен доклад. Въз основа на тези доклади Комисията изготвя годишен доклад за състоянието на местното шенгенско сътрудничество, който се предава на Европейския парламент и на Съвета.“;

35) Член 50 се заличава;

36) Член 51 се заменя със следното:

„Член 51

Инструкции за практическото прилагане на настоящия регламент

Комисията приема чрез актове за изпълнение оперативни инструкции за практическото прилагане на разпоредбите на настоящия регламент. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 52, параграф 2.“;

37) Вмъква се следният **член**:

„Член 51а

Упражняване на делегирането

1. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове при спазване на предвидените в настоящия член условия.

2. *Правомощието да приема делегираните актове, посочени в член 16, параграф 9, се предоставя на Комисията за срок от пет години, считано от ...[датата на влизане в сила на настоящия регламент за изменение]. Комисията изготвя доклад за делегирането на правомощия не по-късно от девет месеца преди изтичането на петгодишния срок. Делегирането на правомощия се продължава мълчаливо за срокове с еднаква продължителност, освен ако Европейският парламент или Съветът не възразят срещу това продължаване не по-късно от три месеца преди изтичането на всеки срок.*
3. Делегирането на правомощия, посочено в член 16, параграф 9, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. То поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна, посочена в решението дата. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.

4. *Преди приемането на делегиран акт Комисията се консултира с експерти, определени от всяка държава членка в съответствие с принципите, залегнали в Междуетноститутуционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество*.*
5. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и на Съвета.
6. Делегиран акт, приет съгласно член 16, параграф 9, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на акта на Европейския парламент и Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Този срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

* ОВ L 123, 12.5.2016 г., стр. 1.";

38) Член 52 се заменя със следното:

„Член

52

Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от комитет („Визовия комитет“). Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета* .
2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 *от Регламент (ЕС) № 182/2011.*

Ако комитетът не даде становище, Комисията не приема проекта на акт за изпълнение и се прилага член 5, параграф 4, трета алинея от Регламент (ЕС) № 182/2011.

* Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите-членки върху

упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011г., стр. 13).“;

- 39) Приложение I се заменя с текста, изложен в приложение I към настоящия регламент;
- 40) Приложение V се заменя с текста, изложен в приложение II към настоящия регламент;
- 41) Приложение VI се заменя с текста, изложен в приложение III към настоящия регламент;
- 42) Приложения VII, VIII и IX се заличават;
- 43) Приложение X се заменя с текста, изложен в *приложение* IV към настоящия регламент.

Член 2

Наблюдение и оценка

- 1. До... [3 години след датата на влизане в сила на настоящия регламент за изменение] Комисията прави оценка на прилагането на Регламент (ЕО) № 810/2009, изменен с настоящия регламент. Тази цялостна оценка включва разглеждане на постигнатите резултати спрямо целите и на прилагането на разпоредбите на Регламент (ЕО) № 810/2009, изменен с настоящия регламент.

2. Комисията предава посочената в параграф 1 оценка на Европейския парламент и на Съвета. Въз основа на оценката и при необходимост Комисията представя подходящи предложения.
3. *До... [девет месеца след датата на влизане в сила на настоящия регламент за изменение] държавите членки предоставят на Комисията съответните налични данни за използването на посочената в член 15 от Регламент (ЕО) № 810/2009 медицинска застраховка за пътуване от притежателите на визи по време на престоя им на територията на държавите членки, както и за разходите, направени от националните органи или от доставчиците на медицински услуги за притежателите на виза. Въз основа на тези данни, най-късно до... [15 месеца след датата на влизане в сила на настоящия регламент за изменение] Комисията изготвя доклад, който се представя на Европейския парламент и на Съвета.*

Член 3

Влизане в сила

1. Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.
2. Той се прилага от ... [шест месеца след датата на влизане в сила на настоящия регламент за изменение].

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки в съответствие с Договорите.

Съставено в ...

За Европейския парламент

Председател

За Съвета

Председател

ПРИЛОЖЕНИЕ I

„ПРИЛОЖЕНИЕ I

Хармонизиран образец на заявление

Заявление за издаване на шенгенска виза

Безплатен образец

51

Членовете на семействата на граждани на ЕС, ЕИП или Швейцария не попълват полета № 21, 22, 30, 31 и 32 (отбелязани с *).

Полета 1—3 се попълват в съответствие с данните в документа за задгранично пътуване.

1. Фамилно име:			ПОПЪЛВА СЕ ОТ АДМИНИСТРАЦИЯТА	
2. Фамилно име по рождение (предишно(и) фамилно(и) име(на):			Дата на подаване на заявлението:	
3. Собствено(и) име(на):			Номер на заявлението:	
4. Дата на раждане (ден- месец-година):	5. Място на раждане: 6. Държава на раждане:	Настоящо гражданство: Гражданство по рождение, ако е различно: Друго гражданство:	Място на подаване на заявлението: ☐ Посолство/консулство ☐ Външен изпълнител ☐ Търговски посредник ☐ Граница (наименование): ☐ Друго:	
8. Пол: ☐ Мъж ☐ Жена	9. Семейно положение: ☐ Несемесен(йна) ☐ Семесен(йна) ☐ Регистрирано партньорство ☐ Разделен(а) ☐ Разведен(а) ☐ Вдовец(ица) ☐ Друго (да се посочи):		Досието е обработено от: Удостоверителни документи: ☐ Документ за пътуване ☐ Средства за издръжка ☐ Покана ☐ Мед. застраховка за пътуване ☐ Транспортни средства ☐ Друго:	
10. Родителски права (<i>при непълнолетни</i>) / законен настойник: (фамилно име, собствено име, адрес, ако е различен от този на кандидата, телефонен номер, имейл адрес и гражданство);			Решение относно визата: ☐ Отказана ☐ Издадена: ☐ А ☐ С ☐ С ограничена териториална валидност ☐ Валидност: От: До:	
11. Национален идентификационен номер, където е приложимо:				
12. Вид документ за задгранично пътуване: ☐ Обикновен паспорт ☐ Дипломатически паспорт ☐ Служебен паспорт ☐ Официален паспорт ☐ Специален паспорт ☐ Друг документ за задгранично пътуване (да се посочи):				
13. Номер на документа задгранично пътуване:	14. Дата на издаване:	15. Валиден до:	16. Издаден от (държава):	Брой влизания: ☐ 1 ☐ 2 ☐ Многократна Брой дни:

51

За Норвегия, Исландия, Лихтенщайн и Швейцария не се изисква лого.

17. Лични данни на члена на семейството, който е гражданин на ЕС, ЕИП или Швейцария, <i>ако е приложимо</i>		
Фамилно име:		Собствено(и) име(на):
Дата на раждане (ден-месец-година):	Гражданство:	Номер на документа за задгранично пътуване или на личната карта:
18. Роднинска връзка с гражданин на ЕС, ЕИП или Швейцария, <i>ако е приложимо</i> : ☐ съпруг/а ☐ дете ☐ внук ☐ роднина по възходяща линия на издръжка ☐ регистрирано партньорство ☐ друго:		
19. Домашен адрес и имейл адрес на кандидата:		Телефонен номер:
20. Пребиваване в държава, различна от държавата на настоящото гражданство: ☐ Не ☐ Да. Разрешение за пребиваване или равностоен документ ... № Валидност до		
*21. Настояща професия:		
*22. Работодател и адрес и телефонен номер на работодателя. За учащите – име и адрес на учебното заведение:		
23. Цел(и) на пътуването: ☐ Туризм ☐ Бизнес ☐ Посещение при роднини или приятели ☐ Култура ☐ Спорт ☐ ☐ Официално посещение ☐ Медицински причини ☐ Обучение ☐ Летищен транзит ☐ Друго (да се посочи):		
24. Допълнителна информация относно целта на престоя:		
25. Държава членка на основното местоназначение (и други държави членки на местоназначение, ако е приложимо):		26. Държава членка на първо влизане:
27. Брой искани влизания: ☐ Еднократно ☐ <i>Двукратно</i> ☐ Многократни влизания 		
Планирана дата на пристигане <i>на първия планиран престой</i> в Шенгенското пространство: Планирана дата на напускане на Шенгенското пространство <i>след първия планиран престой</i> :		

28. Предходно снемане на пръстови отпечатыци с цел кандидатстване за шенгенска виза: ☐ ☐ Да. Дата, ако е известна Номер на визовия стикер, ако е известен	
29. Разрешително за влизане в последната държава на местоназначение, ако е приложимо: Издадено от Валидно от до	
*30. Фамилно име и собствено име на канещото(ите) лице(а) в държавата(ите) членка(и). Ако няма такова(ива), име на хотела(ите) или мястото(местата) за временно настаняване(ия) в държавата(ите) членка(и):	
Адрес и имейл адрес на канещото(ите) лице(а) / хотела(ите) / мястото(местата) за временно(и) настаняване(ия):	Телефонен номер: ☐
*31. Име и адрес на канещото дружество/организация:	Телефонен номер ☐ на дружеството/организацията:
Фамилно име, собствено име, адрес, телефонен номер ☐ и имейл адрес на лицето за контакт в дружеството/организацията:	
*32. Разходите за пътуване и за издръжка по време на престоя на кандидата се покриват:	
☐ от самия кандидат Средства за издръжка: ☐ В брой ☐ Пътнически чекове ☐ Кредитна карта ☐ Предплатено настаняване ☐ Предплатен транспорт ☐ Друго (моля, уточнете):	☐ от спонсор (домакин, дружество, организация), да се посочи: ☐ посочено в поле 30 или 31 ☐ друго (моля, уточнете): Средства за издръжка: ☐ В брой ☐ Осигурено настаняване ☐ Всички разходи по време на престоя са покрити ☐ Предплатен транспорт ☐ Друго (моля, уточнете):
Известно ми е, че визовата такса не подлежи на възстановяване в случай на отказ за издаване на виза.	
Приложимо при кандидатстване за виза за многократно влизане: Известно ми е, че трябва да имам подходяща медицинска застраховка за пътуване в чужбина за времетраенето на първия ми престой и за всички следващи посещения на територията на държавите членки.	

Известно ми е и давам съгласието си за следното: събирането на данните, изисквани от настоящия образец на заявление, и използването на моя снимка и, ако е необходимо, снемането на пръстови отпечатъци са задължителни за разглеждането на заявлението; всички лични данни, отнасящи се до мен, които бъдат попълнени в заявлението, както и пръстовите ми отпечатъци и моята снимка ще бъдат предоставени на компетентните органи на държавите членки и обработени от тези органи за целите на вземане на решение по моето заявление.

Тези данни, както и данните за взетото решение по заявлението ми за издаване на виза или решението за анулиране, отмяна или удължаване на срока на валидност на издадена виза, ще бъдат въведени и съхранявани във Визовата информационна система (ВИС) за максимален период от пет години, по време на който до тях ще имат достъп визовите органи и компетентните органи за извършване на проверки на визите на външните граници на държавите членки и вътре в тях, имиграционните служби и службите за предоставяне на убежище в държавите членки, за да се провери дали са изпълнени условията за законно влизане, престой и пребиваване на територията на държавите членки, за да се идентифицират лицата, които не отговарят или вече не отговарят на тези условия, за да се разгледа заявление за искане на убежище и за да се определи отговорността за такова разглеждане. При определени условия данните ще бъдат на разположение на определените органи на държавите членки и на Европол с цел предотвратяване, разкриване и разследване на терористични действия и други тежки престъпления. Отговорният за обработването на данните орган на държавата членка е: [(.....)].

Известно ми е също така, че имам правото да бъда уведомен(а) във всяка една държава членка за отнасящите се до мен данни, въведени във ВИС, и за държавата членка, която е изпратила данните, и да изискам отнасящите се до мен данни, които са неточни, да бъдат поправени и отнасящите се до мен данни, които са незаконно обработени, да бъдат заличени. По мое изрично настояване органът, който разглежда заявлението ми за издаване на виза, ще ме информира за начина, по който мога да упражня правото си на проверка на личните си данни, за да бъдат променени или заличени, включително и съответните мерки за съдебна защита съгласно националното законодателство на заинтересованата държава членка. Националният надзорен орган на тази държава членка [данни за връзка:]

ще разгледа жалбите, свързани със защитата на личните данни.

Декларирам, че доколкото ми е известно, всички предоставени от мен данни са точни и пълни. Известно ми е, че предоставянето на неверни данни от моя страна ще доведе до отхвърляне или анулиране на вече издадената виза и е възможно да бъда подведен(а) под наказателна отговорност съгласно правото на държавата членка, която разглежда заявлението ми за издаване на виза.

Задължавам се да напусна територията на държавите членки преди изтичането на срока на валидност на визата, ако същата бъде издадена. Информиран(а) съм, че притежанието на виза е само едно от предварителните изисквания за влизане на европейската територия на държавите членки. Самият факт, че ми е издадена виза, не означава, че имам право на компенсация, ако не отговарям на съответните изисквания на член 6, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2016/399 (Кодекс на шенгенските граници) и поради това може да ми бъде отказано влизане. Условията за влизане ще бъдат проверени отново на европейската територия на държавите членки.

Място и дата:

Подпис:

(подпис на лицето, упражняващо родителски права/законния настойник, ако е приложимо):

“

ПРИЛОЖЕНИЕ II

„ПРИЛОЖЕНИЕ V

**СПИСЪК НА РАЗРЕШЕНИЯТА ЗА ПРЕБИВАВАНЕ, КОИТО ДАВАТ НА
ТИТУЛЯРА ПРАВО НА ТРАНЗИТНО ПРЕМИНАВАНЕ ПРЕЗ ЛЕТИЩАТА НА
ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ, БЕЗ ДА СЕ ИЗИСКВА ДА ПРИТЕЖАВА ВИЗА ЗА
ЛЕТИЩЕН ТРАНЗИТ**

АНДОРА:

- autorització temporal (временно разрешение за имиграция – зелено),
- autorització temporal per a treballadors d'empreses estrangeres (временно разрешение за имиграция за служители на чужди дружества – зелено),
- autorització residència i treball (разрешение за пребиваване и работа – зелено),
- autorització residència i treball del personal d'ensenyament (разрешение за пребиваване и работа за преподаватели – зелено),
- autorització temporal per estudis o per recerca (временно разрешение за имиграция за изследвания или учебна дейност – зелено),
- autorització temporal en pràctiques formatives (временно разрешение за имиграция за стажове и обучения – зелено),
- autorització residència (разрешение за пребиваване – зелено).

КАНАДА:

- карта за постоянно пребиваване (PR),
- документ за пътуване на постоянно пребиваващ (PRTD).

ЯПОНИЯ:

- карта за пребиваване.

САН МАРИНО:

- permesso di soggiorno ordinario (валидност една година, може да се поднови на датата на изтичане на срока му на валидност),
- специални разрешения за пребиваване по следните причини (валидност една година, могат да се подновят на датата на изтичане на срока им на валидност): образование в университет, спорт, здравни грижи, религиозни причини, лица, работещи като медицински сестри в държавни болници, дипломатически функции, съжителство, разрешително за непълнолетни, хуманитарни причини, родителско разрешително,

- сезонни и временни разрешения за работа (валидност 11 месеца, могат да се подновят на датата на изтичане на срока им на валидност),
- лична карта, издавана на лица, които официално пребивават в Сан Марино „residenza“ (валидност 5 години).

СЪЕДИНЕНИ АМЕРИКАНСКИ ЩАТИ:

- валидна, неизтекла виза за имигранти. *Може да бъде одобрена на границата при влизане за една година като временно доказателство за пребиваване, докато се изработва картата I-551,*
 - валиден, неизтекъл формуляр I-551 (карта за постоянно пребиваване). *Може да бъде с валидност до 2 или 10 години, в зависимост от класа на допускане. Ако на картата няма срок на валидност, тя е валидна за пътуване,*
 - валиден, неизтекъл формуляр I-327 (разрешение за повторно влизане),
 - валиден, неизтекъл формуляр I-571 (документ за пътуване на бежанец, одобрен като „постоянно пребиваващ чужденец“).“.
-

ПРИЛОЖЕНИЕ III

„ПРИЛОЖЕНИЕ VI

52

**СТАНДАРТЕН ФОРМУЛЯР ЗА УВЕДОМЛЕНИЕ ЗА ОСНОВАНИЯТА ЗА
ОТКАЗ ЗА ИЗДАВАНЕ НА ВИЗА, АНУЛИРАНЕ ИЛИ ОТМЯНА НА ВИЗА**

ОТКАЗ/АНУЛИРАНЕ/ОТМЯНА НА ВИЗА

Г-жо/Г-н _____,

☐ посолството/генералното консулство/консулството/[друг компетентен орган] на _____ в _____ *[от името на (представляваната държава членка)];*

☐ [Друг компетентен орган] на _____;

☐ Органите, отговарящи за проверките на лица на _____

разглежда(ха)

☐ Вашето заявление;

☐ Вашата виза №: _____, издадена на: _____ [ден/месец/година].

☐ Визата е отказана ☐ Визата е анулирана ☐ Визата е отменена

Основанието(ята) за решението е(са) следното(ите):

1. ☐ представяне на фалшив/подправен/преправен документ за задгранично пътуване
2. ☐ целта и условията на планирания престой не са обосновани
3. ☐ не сте представили доказателство за достатъчно средства за издръжка за срока на планирания престой или за завръщането Ви в държавата на произход или пребиваване, или за транзитното преминаване в трета държава, в която сте сигурен(а), че ще бъдете допуснат(а)
4. ☐ не сте представили доказателство, че сте в състояние да придобиете по законен начин достатъчно средства за издръжка за срока на планирания престой или за завръщането Ви в държавата на произход или пребиваване, или за транзитното преминаване в трета държава, в която сте сигурен(а), че ще бъдете допуснат(а)
5. ☐ вече сте пребивавали 90 дни в рамките на текущия 180-дневен период на територията на държавите членки като титуляр на единна виза или на виза с ограничена териториална валидност

6. ☐ в Шенгенската информационна система (ШИС) е подаден сигнал с цел отказ за влизане от (*посочва се държавата членка*)
7. ☐ една или повече държави членки Ви считат за заплаха за обществения ред или вътрешната сигурност ■
8. ☐ една или повече държави членки Ви считат за заплаха за общественото здраве съгласно определението в член 2, **точка 21** от Регламент (ЕС) **2016/399** (Кодекс на шенгенските граници) ■
9. ☐ една или повече държави членки Ви считат за заплаха за своите международни отношения ■
10. ☐ предоставената информация относно обосновката на целта и условията на планирания престой не е надеждна
11. ☐ съществуват основателни съмнения за надеждността на направените изявления относно (*да се уточни*)

12. ☐ съществуват основателни съмнения за надеждността и автентичността на представените удостоверителни документи или истинността на тяхното съдържание
13. ☐ *има основателни съмнения за* намерението Ви да напуснете територията на държавите членки преди изтичането на визата ■
14. ☐ не са предоставени достатъчно доказателства, че не сте били в състояние да кандидатствате за виза предварително, като основание за кандидатстване за виза на границата
15. ☐ целта и условията на планирания летищен транзит не са обосновани
16. ☐ не сте предоставили доказателство за притежаване на подходяща и валидна медицинска застраховка за пътуване в чужбина
17. ☐ титулярят на визата е поискал отмяна на визата⁵³.

⁵³

При отмяна на виза на това основание не се предвижда право на обжалване.

Допълнителни забележки:

Можете да обжалвате решението за отказ/анулиране/отмяна на визата.

Правилата за обжалване на решенията за отказ/анулиране/отмяна на виза са посочени

в: (препратка към националното законодателство):

.....

Компетентен орган, пред който може да бъде подадена жалба: (данни за връзка)

.....

Информация за процедурата, която трябва да се следва, може да бъде намерена (данни за връзка):

.....

Жалбата трябва да се подаде до (посочване на срока):

.....

Дата и печат на посолството/генералното консулство/консулството/органите, отговарящи за проверките на лица/други компетентни органи:

Подпис на заинтересованото лице⁵⁴:

.....“.

⁵⁴ Ако се изисква съгласно националното право.

ПРИЛОЖЕНИЕ IV

„ПРИЛОЖЕНИЕ X

**СПИСЪК НА МИНИМАЛНИТЕ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ВКЛЮЧВАНЕ В ПРАВНИЯ
АКТ ПРИ СЪТРУДНИЧЕСТВО С ВЪНШНИ ИЗПЪЛНИТЕЛИ**

А. В правния акт:

- а) се изброяват задачите, които ще извършва външният изпълнител в съответствие с член 43, параграф 6 от настоящия регламент;
- б) се посочват местата, на които външният изпълнител ще осъществява дейността си, и консулството, с което работи центърът за подаване на индивидуални заявления;
- в) се изброяват услугите, включени в задължителната такса за услугата;
- г) се дават указания на външния изпълнител да уведомява по ясен начин гражданите, че за услуги по избор се заплащат други такси.

Б. Във връзка с осъществяването на дейността си и с оглед на защитата на данните външният изпълнител:

- а) по всяко време предотвратява неразрешено четене, копиране, изменение или заличаване на данни, по-специално по време на предаването им на консулството на държавата(ите) членка(и), която(ито) е(са) компетентна(и) да обработи(ят) заявлението;
- б) в съответствие с инструкциите, дадени от съответната(ите) държава(и) членка(и), предава данните:
 - по електронен път, криптирани, или
 - физически, по сигурен начин;

- в) предава данните във възможно най-кратък срок:
- когато данните се предават физически – най-малко веднъж седмично,
 - когато криптирани данни се предават по електронен път – най-късно в края на деня, когато са събрани,
- г) осигурява подходящи средства за проследяване на индивидуалните досиета за заявленията при предаването им на консулството и от него;
- д) заличава данните *най-късно седем* дни след тяхното предаване и гарантира, че единствено името и информацията за връзка на кандидата за целите на насрочване на среща, както и номерът на паспорта се пазят до връщането на паспорта на кандидата и се заличават пет дни след това;

- е) осигурява техническите и организационните мерки за сигурност, необходими за защита на личните данни срещу случайно или неправомерно унищожаване или случайна загуба, изменение, неразрешено разкриване или достъп, по-специално когато сътрудничеството включва предаване на досиета и данни до консулството на съответната(ите) държава(и) членка(и), и срещу всякакви други неправомерни форми на обработване на лични данни;
- ж) обработва данните единствено за целите на обработването на личните данни на кандидати от името на съответната(ите) държава(и) членка(и);
- з) прилага стандарти за защита на данните, които са поне еквивалентни на предвидените в Регламент (ЕС) 2016/679;
- и) осигурява на кандидатите за виза изискваната информация съгласно член 37 от Регламента за ВИС .

- В. Във връзка с осъществяването на дейността си и с оглед на поведението на служителите външният изпълнител:
- а) гарантира, че служителите му са надлежно обучени;
 - б) гарантира, че при изпълнение на задълженията си служителите му:
 - се отнасят учтиво към кандидатите за виза,
 - зачитат човешкото достойнство и интегритета на кандидатите, не ги дискриминират на основание пол, расов или етнически произход, религия или убеждения, увреждания, възраст или сексуална ориентация, и
 - спазват правилата за поверителност; тези правила се прилагат и след напускане на работа от служителите или след спиране на действието или прекратяването на правния акт;
 - в) осигурява възможност за идентифициране по всяко време на служителите, работещи за външния изпълнител;
 - г) доказва, че служителите са неосъждани и разполагат с необходимите знания и умения.

Г. Във връзка с проверката на извършваната от него дейност, външният изпълнител:

- а) осигурява достъп до помещенията си по всяко време без предварително уведомяване на упълномощени от съответната(ите) държава(и) членка(и) служители, по-специално за целите на извършването на проверки;
- б) осигурява възможност за дистанционен достъп до системата си за насрочване на срещи за целите на извършването на проверки;
- в) осигурява използването на подходящи методи за наблюдение (напр. пробни кандидати, уеб камери);
- г) осигурява достъп на националния надзорен орган за защита на данните на държавата членка до доказателствата за спазване на правилата за защита на данните, включително задълженията за докладване, външните одити и редовните проверки на място;

- д) докладва незабавно и в писмена форма на съответната(ите) държава(и) членка(и) относно нарушения на сигурността или жалби от кандидатите, касаещи злоупотреба с данни или неупълномощен достъп, координира действията си със съответната(ите) държава(и) членка(и), за да намери решения, и своевременно дава обоснован отговор на подалите жалба кандидати.

Д. Във връзка с общите изисквания външният изпълнител:

- а) действа съобразно инструкциите на държавата(ите) членка(и), компетентна(и) за обработването на заявлението;
 - б) приема подходящи антикорупционни мерки (например подходящо трудово възнаграждение; сътрудничество при подбора на служителите, наети за въпросната дейност; правилото за четирите очи; принцип на ротацията);
 - в) спазва изцяло разпоредбите на правния акт, който съдържа клауза за спиране на действието или прекратяване, по-специално в случай на нарушение на установените правила, както и клауза за преразглеждане, с цел да се гарантира, че правният акт отразява добрите практики.“.
-

Европейски парламент Parlamento Europeo Evropský parlament Europa-Parlamentet Europäisches Parlament
Euroopa Parlament Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο European Parliament Parlement européen Parlaimint na hEorpa
Europski parlament Parlamento europeo Eiropas Parlaments Europos Parlamentas Európai Parlament
Parlament Ewropew Europees Parlement Parlament Europejski Parlamento Europeu Parlamentul European
Európsky parlament Evropski parlament Euroopan parlamentti Europaparlamentet